

Dumnezeu și unchiul Robert  
Originally published as  
God and Unde Dale by Lester Bauman

© 2005 by Rod and Staff Publishers, Inc. Crockett, Kentucky,  
U.S. A.

Tradusă în limba română cu permisiunea  
Rod and Staff Publishers, Inc. Crockett, Kentucky, U.S.A.

© 2012 de Christian Aici Ministries

Toate drepturile rezervate. Este interzisă orice reproducere de  
text sau fragmente de text fără aprobarea în prealabil a editurii.  
Excepție se poate face numai pentru citate scurte.

Traducerea: Pricop Silviu Tehnoredactarea computerizată:  
Dorcas Miller Fotografie copertă: e Pricop Emilia Design copertă:  
Pricop Emilia

Tipărită în România sub îndrumarea Christian Aici Ministries  
Berlin, Ohio 44654 U.S.A. Ediția I decembrie 2012 ISBN: 978 - 1 -  
936208 - 68 - 5

Cadrul acestei cărți este unul nord-american. Începutul acestei  
întâmplări se petrece într-o biserică unde au început să pătrundă  
practici nebiblice precum relații de prietenie fără gânduri serioase de  
căsătorie<sup>1</sup>. Vă îndemnăm să citiți cartea până la sfârșit pentru a  
înțelege cum părinții și liderii bisericilor au avut curajul să părăsească  
bisericile care se îndreptau spre apostazie pentru a menține  
standardele Bibliei cu privire la anumite principii morale, cum ar fi:  
puritatea în relațiile dinaintea căsătoriei, reguli referitoare la  
îmbrăcăminte, muzica acceptată și altele asemănătoare.

Cititorul român va întâlni pe parcurs anumite practici și  
obiceiuri care poate i se vor părea neobișnuite, chiar ciudate. Dar nu  
credem că acest fapt constituie o problemă, de vreme ce orice cultură  
și, în aceeași măsură, orice biserică scripturală are practici specifice  
cadrului național sau local. În ciuda acestor diferențe, învățăturile  
neschimbătoare ale Cuvântului rămân aceleași pentru toți oamenii,  
indiferent de loc sau de timpul în care trăiesc.

Rugămintea noastră pentru cititor este „cercetați toate lucrurile,  
și păstrați ce este bun” (1 Tesaloniceni 5: 21). Dacă 1 în limba engleză  
această practică poartă numele de *casual dating*.

biserica dumneavoastră are un standard mai înalt decât cel  
prezentat în această carte, vă îndemnăm să-l urmați pe acela. Acolo

unde biserica sau poate chiar dumneavoastră nu vă ridicați la standardul biblic, lăsați-vă călăuziți de Cuvântul lui Dumnezeu. Făcând aceasta veți fi mântuiți dumneavoastră și cei pe care îi veți influența să calce pe urmele Domnului Iisus [1 Timotei 4: 16]. Alegerile pe care le facem noi astăzi au un efect de lungă durată asupra generațiilor viitoare.

Fie ca noi să fim cei credincioși în generația noastră, luptând „pentru credința, care a fost dată sfinților o dată pentru totdeauna”. Și tot așa să ducem aceeași Evanghelie și altora din jurul nostru.

Părinții mei s-au alăturat unei biserici menonite la câțiva ani după perioada descrisă în această carte. Nu eram decât un adolescent la acea vreme și nu aveam nicio idee prin câte dureri și răni emoționale au trecut familiile care au întemeiat comunitatea noastră, și asta doar cu câțiva ani înainte.

Însă de atunci am discutat cu mulți oameni despre acele vremuri. Am fost preocupat în mod special de experiențele și trăirile tinerilor care au fost prinși în vârtejul conferințelor<sup>1</sup> menonite care se adânceau în apostazie. Cu ceva ani în urmă am avut privilegiul de a cunoaște îndeaproape câteva persoane care erau tineri în acea perioadă. Multe din evenimentele și circumstanțele acestei cărți sunt bazate pe amintirile lor, bineînțeles, adaptate pentru a se potrivi contextului general al cărții. Unele din detalii sunt „de umplutură” dar sunt totuși realiste.

Am făcut tot posibilul ca atmosfera povestirii să fie realistă. Totuși, din diferite motive, am estompat sau omis anumite detalii ale unor situații cu care tinerii evlavioși se confruntau. De exemplu, doar am făcut aluzie la nivelul de imoralitate care

1 Termenul de conferință se referă la un grup de biserici cu o ideologie asemănătoare, care se uneau pentru a-și oferi sprijin reciproc.

a existat în unele comunități menonite din această perioadă.

Cartea de față e mai mult decât o povestire – Robert și Sheila sunt simboluri pentru mulți tineri din diferite perioade și locuri. Mulțumim lui Dumnezeu pentru cei care au trecut testul. Fie ca inima ta să simtă povara celor care nu l-au trecut. Unii fac parte din prima categorie, dar mulți sunt cei din cea de-a doua.

Atunci când scriam această carte am fost ispitit să schimb realitatea și să dau cărții un final fericit pe care mulți cititori probabil

l-ar anticipa. Dar nu aş fi putut să schimb finalul şi să păstrez simbolismul în acelaşi timp. Vedeţi, pentru cei mai mulţi tineri de atunci *nu a fost un final fericit*. Din diferite motive au făcut alegeri greşite şi neînțelepte, iar mai târziu au avut de suferit consecinţele. Aproape toţi au hotărât că o cale de întoarcere ar fi fost prea grea, iar azi mulţi din nepoţii şi strănepoţii lor sunt pierduţi.

Cei mai mulţi cititori vor găsi greu de înţeles cadrul întâmplărilor. Cei care au crescut în familii sigure şi în medii conservatoare nu s-au confruntat niciodată cu ce au avut de a face Robert şi Sheila. *Dacă e voia Domnului, fie ca ei să nici nu trebuiască*. Şi totuşi, noi toţi trecem prin situaţii când trebuie să stăm drepti pentru adevăr – singuri. Tragedia acestei întâmplări s-a repetat de nenumărate ori, într-un fel sau altul – de prea multe ori! Dacă nu continuăm să apreciem poziţiile conservatoare, la fel se va întâmpla şi în bisericile noastre de astăzi.

Chiar dacă facem parte dintr-o biserică scripturală, tot avem nevoie de un devotament sincer faţă de Dumnezeu şi de ajutorul Lui pentru a avea biruinţă spirituală. Sunt prea mulţi oameni bine intenţionaţi în mijlocul nostru care vor să facă ce este bine, dar nu sunt destul de dedicaţi pentru a trece testele decisive în viaţă.

*În cele din urmă a dori să faci binele nu va fi îndeajuns.*

— Lester Baumman Tilley, Alberta

Preludiu discuţie cu unchiul Robert:

*„Încolofiule, ia învăţătură din aceste lucruri; dacă ai voi să faci o mulţime de cărţi, să ştii că n-ai isprăvi”.*

— *Ecleziastul 12: 12*

Mereu mi-am dorit să scriu o carte. Vedeţi, oamenilor le place să citească, şi e o minune cum un scriitor poate să ducă pe cineva într-o altă lume, punând cuvinte pe hârtie. A scrie pare să fie o minune. Aşa că nu-i de mirare că m-am hotărât în cele din urmă să încerc a scrie această carte.

Nu-i de mirare nici faptul că am decis să scriu despre unchiul Robert, dar probabil ar trebui să explic puţin, ca să înţelegeţi ce vreau să spun. Unchiul Robert este unul din acei oameni aparte, pe care trebuie neapărat să îi întâlneşti ca să îi înţelegi. A trecut prin multe circumstanţe aspre în viaţă, iar unii ar spune că e puţin cinic. Dar în realitate nu e. Doar că a văzut aşa de multe încât a învăţat să citească oamenii. El poate să recunoască un făţarnic de la o poştă, privind doar

peste grădină în timp ce se stă în balansoarul din împletituri de răchită aflat pe veranda din spatele casei lui de țară.

Sunt mulți așa numiți oameni religioși în jur. Dar atâtia sunt de fapt doar niște fățarnici. Vorbesc mult despre încrederea pe care trebuie să o avem în Dumnezeu și cum Dumnezeu este bun cu ei, când de fapt tot ce fac ei este să trăiască o viață egoistă, murmurând când se gândesc la datoriile lor, încrezându-se de fapt în polițele lor de asigurare. Îmi imaginez că unchiul Robert este puțin învechit în ochii acestui fel de oameni. Însă el crede în a trăi principiile biblice în viața de zi cu zi. Nu prea are răbdare cu oamenii care joacă teatru și nici cu cei fățarnici, dar dacă chiar vrei să slujești Domnului și să faci ce este bine, el e unul din cei mai minunați oameni pe care i-ai putea întâlni. Eu și unchiul Robert am fost prieteni de când eram destul de mare să pot merge din brațele mamei până la genunchiul lui. El a fost cel care m-a călăuzit la Domnul când aveam paisprezece ani și sfatul lui m-a oprit din a părăsi mica noastră biserică pentru una liberală atunci când aveam douăzeci. Iar doi ani mai târziu îndemnul său mi-a dat curajul să încep o relație de prietenie cu o fată evlavioasă pe care am luat-o în căsătorie câțiva ani mai târziu.

De fapt, a merge la unchiul Robert pentru sfaturi a devenit un obicei pentru mine, și în timp am devenit prieteni apropiați. De-a lungul anilor mi-a spus așa de multe întâmplări din anii tinereții sale încât mă simțeam ca și cum aș fi trecut împreună cu el prin multe dintre ele.

Dar istorisirea mea favorită este cum unchiul Robert a avut de luat decizia dacă să rămână în biserică în care a fost crescut sau să-și urmeze convingerile sale. Chiar și atunci când avea doar douăzeci de ani unchiul Robert avea convingerea puternică că trebuie să urmeze literalmente învățăturile Bibliei. Însă biserică lui nu credea în același set de valori, și mulți tineri îl luau în râs, numindu-l „cucernicul”.

Mi-a spus această poveste de câteva ori, dar cu ceva vreme în urmă, când eram în vizită la el, i-am spus că aș fi vrut să o aud din nou. Zâmbi, știind că eu deja o cunoșteam aproape la fel de bine ca și el. Dar eu doream ceva mai diferit de data aceasta. Voiam să știu ce credea despre ce s-a întâmplat și de ce a făcut ce a făcut.

De îndată ce i-am spus asta, unchiul a devenit serios. Erau lucruri destul de personale. Știam asta, dar totuși, eu împărtășisem cu el multe din ce simțeam, lucruri la fel de personale, iar unchiul era

conștient și de asta.

O discuție cu unchiul Robert 11

Se lăsă pe spătarul balansoarului, având privirea ațintită asupra unui nor subțire din depărtare, și îmi puteam da seama că unchiul întorcea filele anilor de demult... Când în cele din urmă vorbi, vocea îi era scăzută. Încă îmi pot aminti cuvintele pe care mi le-a zis:

— Ăsta-i un lucru pe care nu prea l-am spus la nimeni. Dar suntem prieteni de multă vreme și poate o să te ajute cu ceva că-ți voi spune. N-a fost ușor, fiule, și am fost foarte aproape de eșec. Însă Dumnezeu m-a sprijinit prin acele experiențe.

A ezitat puțin – lucru neobișnuit pentru el. De obicei e un partener de discuție spontan și adeseori se întâmplă să nu ai timp nici măcar de o replică. Dar până la urmă unchiul reluă:

— Ca să poți înțelege bine prin ce am trecut, trebuie mai întâi să-ți spun despre o fată pe nume Sheila Lawrence...

Capitolul I

Sheila Lawreoce

*Căci omul nu-și cunoaște nici măcar ceasul, întocmai ca peștii prinși în mreaja nimicitoare, și ca păsările prinse în laț; ca și ei sunt prinși și fiii oamenilor în vremea nenorocirii, când vine fără veste nenorocirea peste ei.*

— *Eclesiastul 9: 12*

Era anul 1960!

Din perspectiva omului obișnuit nu au existat niște vremuri mai bune decât începutul anilor șaizeci. Era un timp al schimbărilor de tot felul – politice, financiare, sociale și spirituale. Dintr-o perspectivă creștină, însă, era o vreme a nenorocirilor – mulți oameni își pierdeau credința și convingerile. Lumea și biserica se îndepărtau de Dumnezeu cu pași uriași. Dar aceste timpuri erau pline de farmec, așa că prea puțini se nelinișteau din această pricină.

*Era anul 1960, anul în care Richard Nixon, un om influențat de valorile Quakerilor*<sup>1</sup>*, pierde în prima sa campanie electorală pentru președinția Statelor Unite la diferență de doar 112.800 de voturi. John F. Kennedy – bogat, carismatic și catolic – câștigă alegerile. Mai târziu avea să fie asasinat, dar în 1960 aceasta ținea de viitor, așa că atmosfera era din plin pozitivă și progresistă. Lucrurile mergeau bine și nu puteau să se îndrepte decât înspre și mai bine. Aceasta era ideea din 1 Quakerii (sau Societatea Prietenilor) este o mișcare religioasă*

protestantă cu rădăcinile în Anglia secolului al XVII-lea, răspândită și în S.U.A. Una din doctrinele care îi diferențiază este nonrezistența. (n.trad.)

mintea multor americani.

*Era anul 1960*, anul în care i se dădea drumul din armată lui Elvis Presley, fenomenul muzicii anilor '50, iar el începea să-și construiască din nou cariera muzicală, ridicându-se peste noapte, pentru a doua oară, la statutul de idol național, cu toată opoziția venită din partea tradiționaliștilor. Clădind pe faima acestuia, revoluția din muzica rock, care și-a atins apogeul la Woodstock la mai puțin de un deceniu mai târziu, era chiar după colț. În Anglia un grup de tineri deja își perfecționau abilitățile muzicale, pregătindu-se să devină cei mai renumiți cântăreți din lume. Faima lor a crescut așa de mult, că la sfârșitul anilor '60 unul dintre ei s-a lăudat, și în mare parte era adevărat, că ei erau „mai populari decât Dumnezeu”. *The Beatles* au devenit niște guru ai unei culturi hedoniste care milita pentru experimentarea liberă – idolii unei generații de tineri care se îndreptau din rău spre mai rău. *Era anul 1960*. Deși nu fusese purtat decât cu două decenii în urmă, cel de-al Doilea Război Mondial, menit să sfârșească toate războaiele, a fost între timp uitat, dar Războiul din Vietnam și generația de hippy cu sloganul „dragostei libere” așteptau chiar după colț. Prosperitatea de după război era în plin avânt și visul american de „o găină și o mașină pentru fiecare oală și garaj” devenise realitate pentru mulți. Bursa de valori nu avea decât creșteri și era la mare putere. Recesiunea anilor '30 era doar o amintire a generației bătrâne, iar oamenii se îmbogățeau din nou pe bani împrumutați. Optimismul domnea și nimic rău nu putea să se întâmple!

*Era 1960*, și tehnologia secolului al XX-lea schimbase fața Americii de Nord în mai puțin de cincizeci de ani. Încă de pe acum Alan Shepard lucra împreună cu NASA la un program spațial care l-a făcut primul american ajuns în cosmos, program care avea să atingă apogeul într-o nouă premieră istorică – primul zbor pe Lună cu oameni la bord. Oamenii de pe stradă așteptau ca această nouă tehnologie să le facă viața un paradis pe pământ. E adevărat (deși mulți nu ar fi recunoscut) că unii încă își aminteau de Hiroshima și nu puteau dormi uneori noaptea, neliniștiți de un posibil holocaust nuclear – dar se linișteau spunându-și că civilizația vestică era de neclătinat – stăpână pe destinul ei.

*Era 1960*, dar pentru tânărul Robert Eberly, în vârstă de douăzeci și doi de ani, multe din aceste lucruri păreau foarte îndepărtate. El era un tânăr serios și un membru activ al unei confesiuni cunoscute pentru poziția ei conservatoare. Locuia în Alberta, cea mai tradițională provincie a unui stat conservator – Canada. De fapt Robert părea să nu fie afectat deloc de aceste visuri și evenimente care făceau începutul deceniului așa de special. Fiind un băiat crescut la o fermă izolată, cunoștea foarte puțin și îi păsa cu atât mai puțin de toate frământările politice și financiare americane. Lumile așa de diferite ale religiei, muzicii și tehnologiei – ce se îndreptau spre o ciocnire inevitabilă – erau curiozități, dar nu prea făceau parte din viața de zi cu zi. De fapt, pentru Robert anul 1960 era pur și simplu un altul – unul bun, pentru că viața-i bună când ești tânăr, sănătos și îl iubești pe Domnul. Dar fără ca el să își dea seama, aceste mișcări generale schimbau și mica lui lume – de fapt o schimbaseră deja, doar că el nu își dădea seama. Nici colțul lui de lume și nici biserica nu aveau să fie la fel cum au fost nu cu mulți ani în urmă.

*Era 1960*. Mari schimbări – și consecințele lor catastrofale – pluteau în aer, iar norii unei furtuni spirituale așteptau la pândă chiar după colț. Dar toate acestea erau departe de orice gânduri ale lui Robert.

Tocmai ieșise afară din casă pe ușa din spate și pășea pe gazonul din curte înspre mașină. Înalt și athletic – era imaginea tânărului sănătos. Își aruncase jacheta peste un umăr, pentru că în Alberta serile, chiar și în septembrie, sunt răcoroase. Nu avea nimic pe cap care să-i acopere părul tuns scurt în stilul anilor '50 târzii – încă neafectat de coafurile în stil Beatles, care aveau să măture America de Nord în următorii cinci, șase ani. Înainte să sară în mașină ca să meargă la întâlnirea MYF2 din acea seară de sâmbătă își aruncă jacheta pe scaunul din dreapta. Se întoarse și le făcu din mână părinților, Richard și Carrie, care erau la fereastră, urmărindu-l cu privirea.

Richard oftă și se întoarse de la fereastră în timp ce mașina lui Robert, un Chevrolet din 1954, demara pe drumul noroios.

— Îmi pare bine de copiii noștri că au prieteni și mă bucur că Robert e interesat de activitățile din biserică, îi zise el gânditor soției sale, trecându-și mâna prin părul cărunț. Dar direcția bisericii noastre îmi dă motive de temere când mă gândesc la prietenii copiilor noștri.

Iar liniile adânci de pe frunte îi trădau grija mare pe care i-o purta fiului său.

Câteva ore mai târziu activitățile erau deja pe terminate, iar tinerii luau o gustare și conversau la subsolul bisericii. Robert se afla cu niște prieteni când o observă. Nu era ceva neobișnuit să vină la întâlniri câte o persoană nouă, dar era ceva la această fată care îi capta atenția. Chiar faptul în sine era cumva mai neobișnuit, din vreme ce Robert de obicei nu prea era afectat de fete, fie ele de o frumusețe recunoscută sau nu. De fapt băieții făceau din când în când remarci despre tendințele sale celibatare și se chinuiau să-l facă să acorde mai multă atenție părții feminine a grupului de tineri. Așa că se făcu o oarecare vâlvă când dintr-odată Robert se înturnă și îl întrebă pe băiatul de lângă el:

— Hei, Allister, cine-i fata aia de acolo?

Allister McLelland, cel mai bun prieten al lui Robert, era un băiețuș brunet, dar cu o față luminoasă, cam de douăzeci de 2 MYF – Mennonite Youth Fellowship – grupuri de tineret se adunau săptămânal pentru diferite activități – jocuri, echipe de lucru și studiu biblic.

Scopul inițial al MYF era să însuflețească biserica prin tineretul ei. Însă în 1960

acest scop ajunsese să fie înlocuit de altele, iar în unele adunări aceste întâlniri au ajuns să fie pur recreative.

Sheila Lawrence 17

ani. El păru foarte surprins.

— Robert, nu mă așteptam la asta din partea ta! Te uiți la *ofatăl*

Robert zâmbi ștregărește și primi tachinarea cu aerul său bine dispus.

— Nu-s orb, clarifică el. Numai că nu am mai văzut-o până acum.

Unul dintre băieții care formau acest cerc sări repede în picioare.

— Hei, hei, mai bine am face ceva înainte să-și piardă interesul, zise el pe un ton dramatic. Mă duc să-i spun că vrei să o duci acasă, Robert. Atunci poți să afli câte vrei despre ea.

Râsul băieților acoperi protestele lui Robert, iar acest autoproclamat bun samaritean al lui Robert – un băiat pe nume George – era pe drum, înainte ca cel în cauză să aibă timp să-l oprească. Astfel de *întâlniri*<sup>3</sup> erau destul de normale și cei mai mulți tineri și părinți



lor nu își puneau serios problema lor. Totuși părinții lui Robert s-ar fi încruntat la această idee, iar Robert nu se arăta nici el interesat. Era prieten cu multe fete și era simpatizat de cele mai multe. Nu era nimic nou ca el să aibă o discuție cu una din fetele din biserică după o seară de MYF sau după program. Dar el privea la prietenie și căsătorie mai serios decât mulți din grupul de tineri, așa că nu se amestecase în acest joc al întâlnirilor.

De data asta, totuși, era prins. Fata cea nouă – al cărei nume încă nu reușise să-l afle – era asigurată de George și de fetele în mijlocul cărora se afla că Robert era cel mai „sigur” și cel mai potrivit băiat din toată gașca. Fără măcar să bănuiască faptul că ar putea fi o glumă, ea privi în direcția lui Robert, zâmbi și acceptă binevoitoare invitația. Nedorind să o facă de râs în fața tuturor, Robert înghiți și el gluma. Și desigur că prietenii săi l-au escortat la mașină să se asigure că nu avea nicio șansă să bată în retragere.

3 Termenul în engleză este *casual dating*. Se referă la orice întâlniri sau la o relație de prietenie între un băiat și o fată, fără gânduri serioase în perspectiva căsătoriei, (n.trad.)

Câteva minute mai târziu Robert și fata cea nouă erau singuri în mașina lui, iar Robert calcă accelerația, părăsind parcare bisericii. Își zâmbiră unul altuia, dar amândoi se simțeau puțin timizi din cauza turnurii neprevăzute a evenimentelor.

Ea era o fată plăcută și vorbărească de obicei, dar deja își dăduse seama că era ceva neobișnuit în toată povestea asta, așa că aștepta ca Robert să înceapă conversația.

Robert era jovial și deschis, rareori având probleme în a face cunoștință cu cineva, iar a începe o conversație nu era nicio greutate pentru el în mod obișnuit. Dar situația de față era puțin în afara tabelului său de referință și de aceea nu era prea sigur cum să înceapă. Totuși pricepea că trebuia să spună *ceva*, și asta înainte ca situația să devină jenantă. Așa că rosti primul lucru ce-i trecu prin minte.

— Deci, cum te numești?

Înghiți imediat în sec, dându-și seama cât de ridicol sunase. Dar râsul fetei rupse tăcerea care se lăsase în mașină.

— Vrei să zici – chiar nu știi? Întrebă ea neîncrezător. Atunci îmi imaginez că n-am făcut nu știu ce impresie. E a treia seară de MYF la care particip și cred că am fost la toate serviciile din ultimele câteva săptămâni.

Robert înghiți din nou în sec, dar apoi râse și el.

— N-am fost prezent săptămâna trecută, iar la cealaltă a fost aici un grup de tineri din altă biserică, așa că erau multe fețe necunoscute. Credeam că e prima seară când vii la MYF.

— Deci, e ceva obișnuit ca tu să le spui fetelor „bun-venit” în grup așa? Întrebă ea plină de curiozitate.

Urechile lui Robert își luară o culoare rozie, iar el își dădu seama că trebuia să dea o explicație serioasă ca să se scoată basma curată din toată povestea. Opri la semnul „stop” de la marginea orașului și făcu curba la stânga, iar între timp încercă să-și organizeze gândurile. Fata pufni în râs din nou.

— Doar n-ai fi rușinos cumva? Întrebă ea veselă. Și apropo, locuiesc la sud de oraș, nu la nord. Sau o iei pe drumul mai lung ca să avem mai mult timp să vorbim?

De data aceasta Robert se făcu roșu ca racul. Încetini și se uită după un drum lăturalnic unde să poată întoarce.

— Îmi pare rău de asta, zise el. Chiar habar nu am cine ești sau unde locuiești. Sunt puțin amețit din câte se vede.

Găsi un loc unde putu face cale întoarsă și apoi continuă:

— Și nu, nu invit o fată la o întâlnire ca să-i spun „bun-venit” în grup. De fapt, în mod normal, nu am întâlniri. Părinții mei preferă să nu mă vadă amestecat în astfel de întâlniri ocazionale.

Ea își dădu seama de stânjeneala lui și își luă o expresie mai serioasă.

— Atunci cum stau lucrurile? Să o iau așa, că ai decis să faci o excepție, dar nu neapărat că ai fi fost impresionat de mine?

Robert remarcă faptul că ea încerca să facă situația mai ușoară pentru el, așa că se destinse puțin.

— Nu aveam nicio intenție să te duc acasă, mărturisi el. A fost ideea lui George să facă o glumă din asta.

— Îmi pare rău, zise ea cu o privire foarte surprinsă. Nu voiam să te pun într-o situație neplăcută spunându-i că accept să mă duci acasă. Întâlnirile de felul acesta erau obișnuite în biserica de unde vin eu. Nu știam că nu se practică aici.

— O, sunt destul de răspândite și aici, o asigură el. Dar familia mea nu vrea să se implice în așa ceva. Părinții mei cred că prietenia cu o persoană de sex opus trebuie lăsată pe mai târziu, atunci când o persoană este gata să caute voia lui Dumnezeu cu privire la căsătorie.

Prietenia și curtea sunt lucruri prea serioase ca să fie transformate într-un joc, după părerea mea. Aș fi putut să zic ceva, dar nu voiam să te fac de rușine în fața tuturor spunându-ți cum stau lucrurile. Mă gândeam că ar fi mai bine să te duc acasă și pe drum să-ți explic ce s-a întâmplat. Iar părinții mei vor înțelege. Urmă un moment de tăcere.

— Mulțumesc, zise ea sincer. Ar fi fost stânjenitor. Robert tocmai își deschidea gura să zică ceva când ea își puse mâna la gură și exclamă:

— Oh! următoarea străduță duce spre casa noastră. Am uitat să-ți spun unde locuiesc.

Robert calcă brusc pe frână și abia reuși să ia colțul cu bine. Opiri în fața casei și oftă ușurat.

— Hiu! A fost o seară plină de peripeții oricum, zise el râzând. Deși, în felul în care am făcut curba aia, tatăl tău ar avea niște întrebări cu privire la șofatul meu.

Ea îi zâmbi.

— Vrei să intri să faci cunoștință cu ai mei? Am senzația că o să fim prieteni, chiar dacă nu o să ieșim la întâlniri. Când te gândești la felul în care am făcut cunoștință, cum altfel să fie?

Robert zâmbi la rândul său.

— Cred că ai dreptate. Dar mai bine aș lua-o înspre casă. În mod normal aș fi fost deja acasă și mâine avem biserică. Poate îi pot întâlni pe ai tăi acolo.

Ea dădu din cap și deschise portiera.

— Stai puțin, cum te cheamă până la urmă? Încă nu știu cine ești!

Hohotele ei de râs care au urmat erau cât se poate de sincere.

— Sunt Sheila Lawrence, răspunse ea. Am nouăsprezece ani și ne-am mutat din Ontario cu trei săptămâni în urmă. Pe părinții mei îi cheamă Doland și Martha. Am și doi frați mai mici. O să-ți fac cunoștință cu ei mâine.

Împinse portiera și se îndreptă spre casă. Dintr-un oarecare motiv lui Robert îi venea greu să adoarmă în seara aceea.

*Unchiul Robert rămase tăcut pentru câteva momente, legănându-se în balansoar și apoi se uită la mine, ca și cum m-ar fi întrebat dacă vreau să aud în continuare, ham făcut semn că da, așa că unchiul își închise ochii și trase aer în piept...*

Părinții lui Robert au înțeles, deși tatăl păru puțin tulburat când

în dimineața următoare Robert îi povesti pe larg întâmplarea. Totuși nu făcu nicio remarcă, ci doar spuse:

— Am făcut cunoștință cu familia Lawrence duminica trecută. Nădărduiam că se vor dovedi a fi un ajutor în situația în care ne aflăm. Dar impresia care mi-au creat-o e că ei sunt mult mai liberali decât cei mai mulți de aici.

Expresia tatălui îl surprinse pe Robert. îl mai observase pe tata așa în ultima vreme și se întreba ce se petrecea înăuntrul lui. Dar familia Sheilei – liberală? Asta era un gând nou. Când se opri să se gândească asupra acestui fapt trebui să recunoască faptul că înfățișarea Sheilei din seara precedentă s-ar fi situat undeva la limită. Purta o rochie până la genunchi de culoare albastră în valuri, din material lucios și o curea albă. Iar rochia nu avea dublură<sup>4</sup>. Părul ei blond era prins într-o coafură conică pe care Robert o observase de câteva ori în ultimul timp și la alte fete din biserică. Desigur, avea o învelitoare pe cap, însă Robert trebuia să admită că era destul de mică. Într-adevăr, alte fete se îmbrăcau și mai modern – unele chiar veneau în îmbrăcăminte la modă. Totuși după felul cum se îmbrăca, Sheila se afla în aripa liberală.

Încă se mai gândea la acest lucru în timp ce conducea spre biserică.

*Oare de ce nu am observat asta înainte? Ea înclină spre partea liberală într-un fel. Și de obicei fetele liberale nu mă atrag așa cum s-a întâmplat cu Sheila. E ceva la ea care m-a făcut să trec peste asta?*

4 în comunitățile menonite conservatoare femeile poartă rochii care au partea superioară dublată cu scopul de a ascunde forma trupului. Modelul acesta de rochie a fost specific bisericilor menonite din America pentru multă vreme, de aceea renunțarea la această practică a fost și este privită ca o tendință liberală, (n.trad.)

Se întâlni cu Sheila pe hol, puțin timp după terminarea serviciului.

— Bună dimineața! îl salută ea voios. Ne-am mai întâlnit înainte?

— După cum se pare, da, zise el cu un zâmbet. S-a întâmplat să fie chiar destul de dramatic. Părinții tăi sunt prezenți în dimineața asta?

— O, da, răspunse ea. Și le-ar face plăcere să te cunoască. Tata crede că situația de aseară a fost destul de interesantă. O să încerc să-i

găsesc, dacă vrei să aștepți câteva momente.

Uitând pentru moment de gândurile neplăcute din acea dimineață, Robert o urmări cu privirea cum își făcea loc printre grupurile de oameni.

Donald Lawrence era un om de dimensiuni respectabile, un sangvinic veritabil care se bucura de o voce profundă. Era ușor să-ți dai seama din maniera sa de a fi, că a fost sau era încă un agent de vânzări. Sheila i-l prezentă pe Robert, iar el îi strânse mâna cu un zâmbet foarte amical.

— Așadar, zise el pe un ton foarte prietenos, tu ești tânărul care a încercat să ia colțul aleii noastre pe două roți aseară!

Robert se înroși puțin, mai ales că unele persoane se uitau în direcția lor. De-ar fi vorbit domnul Lawrence mai încet! Aproape și Sheila roșise.

— Nu-l lua în serios, îi spuse Sheila lui Robert, aruncându-i tatălui ei o privire afectuoasă. I-am spus cum s-au petrecut lucrurile ieri, continuă ea aruncând o privire asupra celor care se adunaseră în hol. A, uite-o și pe mama – mă duc să o chem și pe ea.

Donald îi zâmbi larg lui Robert și-l bătu pe umăr.

— Așa-i! Sheila a fost destul de impresionată, trebuie să recunosc, când te gândești ce puțin timp ați petrecut ieri împreună. Data viitoare, să poștești și în casă, să stăm la o ceașcă de cafea. Ne face plăcere să-i cunoaștem pe amicii copiilor noștri.

Robert se simțea puțin copleșit de atitudinea domnului Lawrence și se bucură să o vadă pe Sheila apropiindu-se împreună cu mama ei. Martha putea fi o copie fidelă a fiicei sale, cu excepția vârstei și a unor șuvițe de păr sur. Mai târziu, când Robert avu ocazia să recapituleze lucrurile își dădu seama că vestimentația ei, chiar și coafura, erau aproape identice cu ale fiicei. Dar acum Robert nu avea timp de așa ceva.

Martha îl salută călduros, luându-i mâna în amândouă palmele ei.

— Mă bucur foarte mult să te cunosc, începu ea după ce Sheila făcu prezentările. Mă simt de parcă te-aș cunoaște deja, după câte mi-a spus Sheila despre seara trecută. Mulțumesc că ai avut grijă de ea. E o mare bucurie să știm că dragii noștri copii își fac prieteni pe aici.

Robert zâmbi.

— Nădăjduiesc că o să vă placă aici în Alberta, spuse el. Probabil

că o să mai avem de a face cu voi.

— Ce zici, nu vrei să vii cu noi la masă? îl întrebă tatăl Sheilei. Avem de gând să ieșim în oraș la Knox's Steak House să luăm prânzul.

Robert ezită – știa ce gândeau părinții săi cu privire la a ieși în oraș pentru masă, mai ales în ziua de duminică. Deși acest lucru era tot mai răspândit în adunare, ei mereu l-au ocolit.

Sheila observă acest lucru și încercă să-l scoată din impas.

— Sigur, nu vrem să-ți facem noi programul pentru după-amiaza aceasta. Poate deja ai ceva planuri.

Robert rămase tăcut câteva momente, iar apoi răspunse cu grijă.

— De fapt, cred că părinții mei aveau de gând să invite musafiri la masă. Și le place ca la astfel de ocazii să fim toți acasă.

Doamna Lawrence dădu din cap înțelegător.

— E foarte drăguț când întreaga familie se adună așa. Și nouă ne place mult asta. Așa că trebuie neapărat să veniți în vizită cândva, cât de curând – întreaga familie! Vrem să-i cunoaștem mai bine pe cei din biserică.

— Sigur că da, exclamă Donald. Slujba mea mă ține în zonă și nu cred că se va schimba prea curând. Deci o să mai auzim de tine și de familia ta.

În timp ce conducea spre casă Robert simți cum capul îi vâjâie.

*Se poartă de parcă aș fi prietenul Sheilei. Sunt o familie foarte prietenoasă, dar asta pare să meargă puțin prea departe...*

Meditând, puse cap la cap tot ce știa despre Sheila Lawrence și familia ei. Mama ei, oricât de drăguță era, nu părea să aibă convingeri mai puternice cu privire la o înfățișare conservatoare decât fiica ei. Era adevărat că nu toate femeile din biserică purtau rochii cu dublură, dar multe de vârsta Marthei încă mai purtau, cel puțin la biserică. Cu toate acestea Martha, nu numai că purta o rochie fără dublură, dar cea pe care o purta părea să fie prea cambrată ca să apară modestă în ochii lui.

Iar tatăl Sheilei? Era puțin cam greu să-l cântărească, dar imaginea lui, a unui om de profesie la costum și cravată, și maniera lui extravertită îl puneau în acea parte din biserică cu care familia lui Robert nu prea avea multe în comun.

De fapt, Robert nu putea decât să vadă contrastul dintre soții Lawrence și părinții săi. Și, într-adevăr, Richard și Carrie aveau foarte puține în comun cu Donald și Martha. Nu și-ar fi putut imagina părinții

în postura acestora – nu cu maniera lor plină de entuziasm prietenos, înfățișarea meticolos aranjată și celelalte. Și nici nu-și putea imagina cum ar fi fost ca părinții lui să se poarte cu Sheila așa cum părinții ei au făcut-o cu el. Ar fi fost desigur prietenoși, dar nu ar fi coplesit-o.

Și totuși familia Sheilei părea să fie una drăguță. Poate că celelalte detalii nu contau așa de mult. Observase că și în biserica lor înfățișarea exterioară nu părea să conteze așa de mult ca în trecut.

*Hmm. Nu m-am gândit la acest fapt prea mult. Cred că lucrurile se schimbă. Și totuși mă întreb dacă chiar contează. Trebuie să-l întreb pe tata să văd ce zice el. Poate de aceea e așa de tulburat în ultima vreme.*

*Cu toate acestea, Sheila pare să fie o fată de treabă. Mă întreb dacă ea ar putea fi fata pe care Dumnezeu o are în gând pentru mine. Cred că ar trebui să vorbesc și despre asta cu părinții. Va trebui să le-o prezint și am să văd ce părere au ei.*

## Capitolul 2

Robert vorbește cu părinții.

*Doamne drag, ia în mână Tu firele încâlcite, unde noi am lucrat fără rost.*

— *F, G. Burroughs*

Părinții au observat că Robert se întâlnește cu familia Lawrence la biserică, iar Richard era îngrijorat, din pricină că îl întâlnește pe Donald și știa ce fel de personalitate avea. Câteva zile mai târziu, când erau singuri acasă, cei doi soți au abordat problema.

— Cei din familia Lawrence sunt foarte deschiși, începu Richard. Dacă nu suntem atenți, îl vor cuceri pe Robert înainte să-și dea seama. Băiatul nostru nu-i obișnuit cu o astfel de atenție din partea unor asemenea oameni.

— Am observat că duminică stătea la discuție cu ei după biserică, adăugă Carrie. Mă întreb ce se întâmplă. Donald părea să aibă o mulțime de lucruri să-i spună.

— Cred că l-au și pescuit de băiatul potrivit pentru Sheila, spuse Richard. Donald e un agent de vânzări pentru El-Tago, iar el se bucură la fel de mult de succes cât și compania. Era cel mai bun agent în Ontario și ei l-au plasat aici ca să pornească în forță o ramură vestică a companiei. Ce *nu* știe el despre a manipula oamenii e neglijabil. Robert o să fie un fleac în mâinile lui dacă are de gând să și-l facă ginere.

Carrie se neliniștește destul de tare auzindu-l pe soțul ei spunând

aşa ceva.

— Dar sigur n-au să facă asta, insistă ea. Sheila sigur o să vrea să aibă şi ea un cuvânt în treaba asta.

— M-am gândit şi eu la aspectul ăsta, spuse Richard trăgându-şi un scaun la masa din bucătărie. Dar unii părinţi pot să fie tare băgăreţi. Mi-ar plăcea să ştiu ce fel de fată e Sheila. Ezită şi apoi se uită la soţia lui. Numai de-ar fi o cale să o cunoaştem mai bine fără să-i avem pe părinţii ei în preajmă!

— M-am întâlnit cu ea în oraş în dimineaţa asta, începu Carrie, trăgându-şi un scaun la masă, în faţa lui Richard. Şi chiar am fost impresionată. S-a purtat foarte prietenos; s-a abătut din drum doar ca să îmi vorbească. Pare să fie o fată serioasă în viaţa ei spirituală, când o compari cu alte fete din biserică. Poate doar că nu a fost învăţată anumite adevăruri spirituale. Părinţii ei chiar nu par să fie genul de oameni care să promoveze valori conservatoare.

Richard aprobă din cap.

— Ştiu. M-am gândit şi eu la fel. Totuşi, s-ar putea să ne amăgim singuri. Nu mi-ar plăcea deloc ca Robert să fie interesat de o fată liberală. Dar trebuie să recunosc, abia aş găsi vreo fată din biserică potrivită idealului meu pentru el. Cele mai multe nu sunt prea diferite de Sheila. De fapt unele sunt şi mai şi decât ea. Ne-am îndepărtat în ultimii ani aşa de mult, aşa de repede, încât e greu să mai ştim ce să-i învăţăm pe copiii noştri. Mi-e groază să mă gândesc ce ne rezervă viitorul nouă, bisericilor din Alberta.

După ce rosti aceste cuvinte, Richard îşi plecă fruntea, iar soţia lui putea vedea după umerii lui încovoiaţi cât de adânc se gândea. Când îşi ridică privirea ochii îi erau plini de lacrimi.

— Să fiu sincer, începu el cu o voce înecată, am mari temeri cu privire la familia noastră. Ce viitor vor avea nepoţii noştri, când, uite ce cale urmează biserica noastră!?

— Chiar nu-i nimic să putem face? se tulbură Carrie. Am putea să ne mutăm undeva poate, înainte să fie prea târziu?

Richard se ridică în picioare şi merse până în dreptul ferestrei de la bucătărie. Privi în depărtare, peste câmpurile fermei lui.

— Aş da tot ce am să fac parte dintr-o biserică scripturală, care se îndreaptă în direcţia cea bună. Dar nu ştiu niciun loc unde să fie mai bine. De fapt, bisericile din Alberta tind să fie mai conservatoare decât restul. Aici în America de Nord trăim o vreme de îndepărtare de la



credință. Poate sunt câteva biserici în Pennsylvania care se află cu câțiva ani în urmă, dar toate merg în aceeași direcție, din câte știu eu. Așa că nu prea ar avea rost să ne mutăm.

Deschise frigiderul și își turnă un pahar cu lapte, iar Carrie îi observă tremurul mâinilor. Richard își relua locul la masă și așează paharul neatins lângă el. Într-un târziu se uită din nou la soția sa.

— Ți-a mai spus ceva Robert despre Sheila? Crezi că are gânduri serioase cu privire la ea?

— N-am auzit nimic hotărât, dar e tare tăcut de duminică. Sunt sigură că se tot gândește la ceva. Și sunt aproape la fel de sigură că se gândește la ea.

— Poate ar trebui să vorbesc cu el pe tema aceasta, concluzionea Richard. Dar hai să ne gândim la o metodă de a o cunoaștem mai bine. Nu putem să-i dăm un sfat bun înainte de asta. Cu ani în urmă ai fi putut să recunoști caracterul unui om după felul cum se raporta la învățătura bisericii, dar astăzi asta nu înseamnă prea mult. Și tot ce putem face este să o cunoaștem mai bine și să vedem de ce fel de caracter dă dovadă.

Luă o înghițitură de lapte și apoi mai adăugă:

— Dar mai important decât toate este să ne rugăm. Negreșit, Dumnezeu aude rugăciunile noastre. După părerea mea Robert vrea să facă ce-i bine. Dumnezeu nu-l va dezamăgi nici pe el și nici pe noi. Ne va arăta cu siguranță calea pe care trebuie să mergem.

*Unchiul Robert rămase tăcut. Părea să fi uitat că mă aflu în preajmă și îl ascultam.*

Carrie avea dreptate. Robert se gândea la Sheila. Iar gândurile lui mergeau mână în mână cu cele ale părinților.

*Cum să știu dacă ea este fata pe care Dumnezeu a pregătit-o pentru mine? Nu vreau să fac o alegere greșită. Dar nici nu vreau să pierd șansa asta dacă într-adevăr este una.*

Uneori era aproape convins că ea era fata pregătită pentru el.

*Niciodată înainte nu am fost impresionat așa de o fată. E frumoasă, bine crescută și prietenoasă. Și totuși nu-i cochetă. E doar foarte plăcută. Sigur pe calea asta mă îndrumă Dumnezeu! Convingerile ei se vor maturiza negreșit dacă sunt gata să o ajut.*

Dar în clipa următoare se confrunta cu o mulțime de îndoieli.

*Și dacă nu-i așa? Dacă felul ei prietenos de a fi nu-i decât de fațadă? Dacă are o inimă îndreptată spre liberalism și mă va trage și pe*

*mine în direcția aceea? Poate nu s-ar bucura de un prieten ce are convingeri mai puternice decât ea. Și pe lângă asta, s-ar putea nici să nu mă considere un potențial partener de viață. Poate vrea să fim prieteni și atât.*

După mai multe zile, vreme în care se luptă cu tot felul de gânduri, ajunse la aceeași concluzie ca și părinții săi.

*Trebuie să-mi îngădui mai mult timp să o cunosc mai bine. Nu-mi doresc o soție care să mă îndepărteze de Dumnezeu și de biserică. Mai bine aștept un timp și mă rog. Dacă ea este fata pe care Dumnezeu o are în plan pentru mine, cu siguranță El o va păstra pentru mine. Și dacă nu-i așa, atunci nici eu nu doresc o relație mai apropiată.*

*Dar mai bine să vorbesc și cu părinții despre asta. Știu că sunt îngrijorați. Se vede după felul cum mă urmăresc...*

Vineri seară, după ce sora lui, Jane, se retrase în camera ei, Robert rămase așezat la masă. Tatăl său stătea de partea

Robert vorbește cu părinții 31

cealaltă a mesei, iar mama le aduse fiecăruia câte o cană cu ceai fierbinte și li se alătură.

După un timp Richard rupse tăcerea.

— Ai fost cam tăcut săptămâna aceasta, fiule. Te preocupă ceva?

Robert își puse cana pe masă și se lăsă pe spătarul scaunului.

— Oarecum, răspunse el rar. Deși cred că am ajuns deja la o concluzie. Mă tot gândeam ce decizie să iau – dacă să încep o relație serioasă cu Sheila.

Richard îl privi în ochi.

— Și te-ai decis?

— Am luat hotărârea să aștept până o cunosc mai bine. În primul rând nici nu știu dacă ar dori o prietenie mai specială cu mine. Dar mai important, nu prea știu ce fel de fată este. Îmi place de ea, iar ea pare să fie cumsecade; dar nu am nici cea mai mică idee ce crede despre o mulțime de lucruri importante.

Robert se opri și le zâmbi părinților.

— În plus încă nu am aflat ce credeți voi despre ea. Nu aș începe o relație cu o fată fără să știu mai întâi ce aveți voi de zis cu privire la asta.

Dintr-odată expresia lui Richard se relaxa.

— Mi se pare o gândire înțeleaptă. Îmi era puțin teamă că te-a și cucerit.

Robert mai luă o înghițitură de ceai.

— Trebuie să recunosc că m-a atras foarte mult. Toată întâmplarea de sâmbătă seară n-a făcut decât să ajute în direcția asta. Ea a avut o atitudine potrivită și apreciez felul în care a acționat. Dar tatăl ei nu mi-a lăsat o impresie prea bună duminică dimineață, deși aş putea zice că s-a purtat amabil. Dacă mă hotărâsc să îi cer prietenia Sheilei, cu siguranță nu va fi datorită lui!

Carrie doar ascultase la conversație, însă acum interveni cu o întrebare.

— Ce părere ai despre mama ei? E la fel ca și soțul ei? Robert se gândi un moment.

— Nu – nu prea cred, răspunse el încet. Mi s-a părut că era sinceră în felul ei călduros de a fi – la fel ca fiica ei. De aici probabil se și trage această trăsătură a Sheilei.

Carrie dădu aprobator din cap.

— Mă gândeam că pot să le invit pe ele două la un ceai într-o după-amiază. Așa aş putea să le cunosc mai bine.

— Dar ce credeți *voi* despre Sheila? întrebă Robert. Mă înșel în privința ei?

Richard își luă timp să-și formuleze răspunsul.

— Mi-e greu să zic... Luându-mă după aparențe aş avea mari ezitări. Ea vine dintr-o familie liberală și tinde să facă parte din aripa liberală care se depărtează de învățăturile Bibliei. Iar asta nu e un semn bun.

Robert încuviință din cap. Știa deja acest lucru.

— Pe de altă parte, continuă tatăl său, asta nu spune prea multe în zilele noastre. Cu zece ani în urmă ți-aș fi dat ca răspuns un „nu” categoric și te-aș fi sfătuit să cauți în altă parte. Dar lucrurile s-au schimbat în așa măsură că abia mai poți ști cum stau lucrurile. Sheila e așa din cauza dorinței din inima ei? Sau pur și simplu nu cunoaște un alt fel de a fi?

Richard luă o linguriță și își amestecă mecanic ceaiul.

— Din câte am înțeles familia Lawrence vine dintr-o adunare menonită liberală, care face parte din Conferința Generală din Ontario. Sheila fie s-a schimbat, fie făcea parte din aripa conservatoare de acolo.

— Serios? Robert păru surprins. Ce fel de biserică aveau acolo? Și cum de știi lucrurile astea?

Tata îi zâmbi.

— Un vechi prieten de-al meu merge acolo – sau mai bine zis mergea. I-am dat un telefon cu aproape șase luni în urmă, întrebându-l dacă știe vreo adunare conservatoare în Ontario. Atunci el mi-a zis că sunt unele fete care frecventează regulat

Robert vorbește cu părinții 3 3

biserica – și care sunt de vârsta Sheilei – își tund părul<sup>1</sup> sau îl coafează<sup>2</sup> și nu poartă nicio învelitoare pe cap.

— Și sunt membri? pufni Robert neîncrezător.

— Cele mai multe nu, deși părinții lor sunt în mare parte. Cred că toate care fac parte din biserică poartă ceva pe cap la biserică, chiar dacă își tund părul, însă doar la biserică – nu și în alte locuri. Desigur au și membrii care arată ca Sheila și mama ei. Dar când am auzit de unde vine familia lor mi-am schimbat puțin părerea despre Sheila. Dacă acolo făcea parte din grupul celor conservatori, poate și aici va fi interesată de același lucru – dacă primește încurajare dintr-o direcție bună.

— M-am întâlnit cu ea în oraș săptămâna aceasta, interveni din nou Carrie. Trebui să recunosc că am fost impresionată. Dar nu poți să-ți faci o părere cuprinzătoare doar după o întâlnire.

Richard aprobă din cap.

— Și totuși este și o altă fațetă a problemei, care mă cam neliniștește, spuse el. Sheila vine dintr-un mediu foarte liberal, în cadrul bisericii noastre familia ei face parte dintre liberali, în aceste condiții există loc pentru multe probleme neplăcute. Mă bucură tare mult decizia ta de a aștepta până ajungi să o cunoști mai bine. Vom încerca și noi să facem la fel. Și ne rugăm Domnului să ne arate voia Sa. Avem destulă presiune asupra noastră care încearcă să ne îndepărteze de adevăr, fără să mai căutăm și în altă parte.

Robert aprobă tăcut din cap. Își luă cana cu ceai și o dădu toată pe gât. Apoi se lăsă pe spătarul scaunului cu mâinile după gât.

— Știți, începu el gânditor, nu cred că m-am gândit prea mult la ce se petrece în biserică. Dar când mă gândesc la cum

1 Bisericile menonite conservatoare consideră că pasajul din 1 Corinteni 11 referitoare la acoperământul femeii interzice femeilor să își tundă părul, (n.ed.)

2 De asemenea consideră că 1 Petru 3: 3 interzice împodobirea trupului, (n.ed.)

era cu – să zicem cinci sau șase ani în urmă – văd o schimbare

evidentă. Ce s-a întâmplat?

Richard și Carrie schimbară o privire. Apoi tatăl întrebă:

— La ce aspecte anume te gândești când zici asta? Robert își scarpină meditativ bărbia.

— Păi, mă gândesc că în îmbrăcămintea femeilor e cel mai evident. Dacă îmi amintesc bine, când aveam treisprezece, paisprezece ani, cele mai multe femei căsătorite arătau la fel ca tine, vorbi Robert, adresându-se mamei sale. Acum tu arăți diferit de cele mai multe, în special față de fetele tinere. Adică, felul cum îți aranjezi părul, cum îți prinzi învelitoarea capului, rochia ta cu dublură și – știi tu – înfățișarea ta în general.

Apoi își îndreaptă privirea asupra tatii.

— Și niciunul dintre noi, băieții, nu mai poartă costume simple<sup>3</sup>. De fapt mai toți bărbații poartă acum costum obișnuit și cravată. Se opri un moment își scarpină bărbia. Și nu doar înfățișarea. O mulțime de alte lucruri mici par să se schimbe. De exemplu activitățile de tineret. Abia se mai întâmplă să avem studiu biblic sau un program de cântări la întâlnirile MYF. Mai degrabă jucăm jocuri aproape pe tot parcursul programul. Și nu-mi amintesc să fi fost prea multe persoane care să se implice în jocul întâlnirilor de după MYF atunci când eu am început să merg. Acum, însă, unii tineri ies regulat la astfel de întâlniri.

Tata dădu din cap serios.

— Știi, fiule. Am fost preocupat de aceste lucruri în ultima vreme și de multe altele pe care poate tu nu le-ai observat. De pildă, multe surori tinere lucrează în locuri publice din oraș acum. Și mulți din biserică poartă ceasuri din aur sau argint. Când mă uit așa, în ansamblu, la biserica noastră, mă întreb cât va dura până când surorile vor începe să-și tundă părul

3 în multe biserici menonite conservatoare bărbații poartă costume cu guler ofițeresc – fără revere. În engleză termenul pentru un astfel de costum este *plain costume*, (n.trad.)

și să poarte bijuterii. În unele adunări menonite sunt deja acceptate verighetetele. Cât timp va trece până când vom avea și noi de-a face cu astfel de lucruri?

— Hmm – aproape am cumpărat un ceas aurit săptămâna trecută, interveni Robert. Dar e diferit de verighete, nu?

— Știi că mulți tind să gândească așa, răspunse Richard. Dar nu îmi pot da seama de ce – știi că ceasurile au un alt scop, dar Biblia

spune că femeile evlavioase nu trebuie să poarte aur. Nu vorbește despre inele, dar se referă la podoabe și obiecte decorative. Nu văd de ce un ceas aurit e mai puțin o încălcare a regulii decât verighetele – sau de ce principiul ar fi altul pentru bărbați decât pentru femei.

Robert a fost luat prin surprindere.

— Nu m-am gândit niciodată din perspectiva asta. Dar cred că ai dreptate. Ar trebui să studiez puțin aceste principii, ca să am o părere mai cuprinzătoare – ce-i bine și ce-i rău.

— Mi-e teamă că vine vremea când asta va fi singura cale să știm adevărul. Nu prea mai poți depinde de exemplul bisericii. Eu și cu mama am încercat să vă învățăm adevărul și să fim un exemplu bun pentru voi, dar nu veți putea să depindeți de noi toată viața. Dacă învățați aceste lucruri din Biblie, totuși, adevărul va fi cu voi câtă vreme sunteți gata să faceți voia lui Dumnezeu.

Robert își privi tatăl serios.

— Aș fi cumpărat acel ceas aurit și nu m-aș fi gândit deloc la asta. Mă întreb ce alte lucruri sunt scrise în Biblie la care nu m-am gândit niciodată. Ce mai învața pe vremuri biserica, iar astăzi nu se mai practică?

— Am multe cărți de doctrină în biblioteca mea – cărți, precum „Doctrinile Bibliei” 4, care altă dată erau considerate un standard de viață. Ești binevenit să le citești. Dar nu te rezuma să le citești doar – cercetează pasajele pe care se

4 Această carte este publicată și în limba română de Asociația International Christian Aici Ministries. (n.ed.)

bazează aceste învățături. Poți să nu fii de acord cu un autor, însă nu poți să pui la îndoială Cuvântul lui Dumnezeu – nu dacă ești un creștin adevărat.

— Asta o să fac, decise Robert. Nu mai suntem așa ocupați la fermă și o să am mult timp liber seara. Se ridică de pe scaun și se întinse. Păi, cred că e timpul să mă duc la odihnă. Noapte bună!

Cei doi părinți rămaseră tăcuți după ce Robert coborî scările în camera sa de la demisol.

— Mă întreb dacă nu cumva ne-am îndepărtat mai mult decât ne dăm seama, începu Richard. Știu că e o luptă continuă să nu te lași dus de val și – poate ar trebui la rândul meu să citesc aceste cărți.

Se ridică și el de pe scaun și se îndreptă spre geam. Acolo privi în întunericul de afară câteva momente.

— Știi, adeseori mă tot întreb care va fi picătura ce umple paharul. Ne depărtăm ușor, ușor, suntem tot mai aproape de marginea prăpastiei. S-a întâmplat în alte locuri și ni se va întâmpla și nouă. Azi tinerii noștri practică întâlnirile fără gânduri serioase și la vârste nepotrivite – mâine o să fie ștrand comun pentru băieți și fete. Azi fetele poartă rochii fără dublură – mâine o să fie îmbrăcăminte la modă sau mai rău... Azi același fete își coafează părul subtil și îl acoperă într-un fel sau altul – mâine ele își vor tunde și-și vor coafa părul și nu vor avea nicio învelitoare care să-l acopere. Azi avem ceasuri aurite – mâine verighete. Azi tinerii joacă tot felul de jocuri

5 Standardul bisericilor menonite conservatoare din ultimele decenii a inclus și purtarea de către surori a rochiei cu dublură. Când cineva începe să poarte o îmbrăcăminte asemănătoare cu cea a lumii, nu o face cu scopul de a umbla într-o mai mare ascultare față de Hristos, ci mai degrabă din dorința de a fi mai aproape de felul lumii. Și de cele mai multe ori când acest pas a fost făcut, i-a urmat acceptarea unor articole vestimentare tot mai puțin decente, precum pantaloni strâmți, fuste scurte etc. (n. ed)

care implică contact fizic între băieți și fete – mâine vor merge la dansuri și petreceri. Și când ajungem în starea asta, părinții și liderii bisericii încă vor susține că îl urmăm pe Dumnezeu și facem voia Lui.

Richard se întoarse spre soția lui.

— Cum putem sta pe un vas care se scufundă fără să mergem și noi în jos? Întrebă el pe un ton care o înfiora pe Carrie. Ne amăgim singuri dacă credem că nepoții – de fapt chiar și copiii noștri – nu se vor duce și ei cu valul. Făcu o pauză. Dar sigur nu suntem singurii care văd aceasta! Sigur – undeva – sunt alții care simt la fel ca noi. Doar de-am putea să ne adunăm și să începem din nou de la capăt.

Câteva ore mai târziu luminile erau toate stinse și toți dormeau, dar Richard Eberly încă se întorcea de pe o parte pe alta în așternut. În minte îi tot venea imaginea copiilor săi, apoi a nepoților și a strănepoților care ar fi venit după ei. I se părea că treceau pe lângă el într-un șir lung, unul după altul, îndreptându-se spre marginea unei prăpastii. Și cum pășeau în gol se uitau înapoi înspre el cu priviri deznădăjduite, cerându-i ajutor. Era mai mult decât putea să suporte.

*Toți depind de mine. Trebuie să fie o cale – sigur Dumnezeu nu ne va lăsa fără un răspuns. Doar, doar de-aș putea găsi acel răspuns... Și trebuie să-l găsesc înainte să fie prea târziu. Robert este un pământ bun*

– e gata să învețe și vrea să fie credincios. Dar poate sta drept aproape de unul singur? Și cum rămâne cu nepoții noștri? Ce se va întâmpla cu ei și cu noi dacă nu putem găsi acel răspuns?

Într-un târziu tot acest zbucium îl făcu să se dea jos din pat. Îngenunche la marginea lui și cu lacrimi amare aduse această povară în fața Tatălui, care îl înțelegea așa cum numai El poate.

După o vreme, cu mai multă pace în suflet se ridică în picioare și merse la birou. Aprinzând lampa de noapte, își luă Biblia și răsfoi până ce dădu de pasajul care îi venise în minte în timp ce se ruga. Uite-l – „Dar eu voi lăsa în Israel șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei ce nu și-au plecat genunchii

### Capitolul 3

*Atinge, Doamne, corzile-ncurcate, ale inimii aflate în necaz, și-n armonii de pace schimbă-mi toate cântările de tulburare și necaz.*

— JF. G Burrouzhs (adaptat)

O nouă seară de sâmbătă – câteva săptămâni mai târziu. Din nou tinerii se adunaseră la subsolul bisericii pentru o gustare înainte să plece. Robert își luă un sandviș și un pahar cu suc, apoi privi în jur după cineva cu care să stea la discuție. Allister era deja antrenat într-o conversație, dar o observă pe Sheila care stătea singură la celălalt capăt al sălii. Privirea ei i-o întâlni pe a lui și atunci ea îi zâmbi, așa că Robert se îndreptă spre ea.

— Nu-mi place deloc să văd pe cineva singur, zise el luând loc lângă ea. Sau era scaunul ăsta rezervat altcuiva?

Obrajii fetei căpătară o culoare rozie.

— De fapt, zise ea, îl țineam pentru tine în caz că vrei să stai. N-am prea avut ocazia să stăm de vorbă în ultima vreme.

Robert dădu din cap aprobator.

— Cred că n-am dat pe la întâlnirile MYF de la acea seară faimoasă încoace. Am avut ceva treabă pe acasă și m-am ocupat și cu studiul. Și într-un fel n-am prea vrut să vin – jocurile pe care liderii de tineret le-au plănuț în ultimele câteva sâmbete au fost așa copilărești.

Sheila încuviință.

— Îmi dau seama de ce zici asta. Ajungi acasă și simți că ți-ai pierdut toată seara, spuse ea privind gânditoare la grupulețele de tineri care se formaseră prin sală. Mai toți par să fie așa de – frivoli...

— Mda, cuvântul ăsta se potrivește. Avem și tineri serioși, dar ei par să fie din ce în ce mai mult în minoritate. Desigur, sunt și unii care



stau acasă, așa cum am făcut eu în ultimele câteva săptămâni.

— Asta înseamnă că tu ești unul dintre acești tineri serioși? îl întreabă ea zâmbind.

Fața lui Robert căpătă o expresie de mielușel nevinovat.

— Nu asta voiam să zic, zise el roșindu-se. Și totuși vreau să fiu un astfel de tânăr.

— Hmm, am observat asta... Robert se lăsă pe spătarul scaunului.

— Deci – îmi imaginez că ai avut o mulțime de întâlniri cu băieți care vor să te cunoască mai bine...? schimbă Robert subiectul.

Fața Sheilei se întunecă dintr-odată.

— Nu. Ah, de fapt am avut una cu George sâmbăta care a urmat întâlnirii noastre, dar nu mi-a făcut plăcere. M-am tot gândit la ce mi-ai spus tu despre prietenie – că este un timp de pregătire pentru căsătorie și ceva mult prea serios ca să o transformi într-o joacă. Cred că George n-a avut toată seara vreun gând serios. Nu mi-a plăcut deloc și n-am mai avut nicio întâlnire de atunci.

Robert o privi cu coada ochiului și observă expresia de pe fața ei.

— Îmi pare rău, își ceru el scuze. Nu intenționez să te fac să te simți prost.

Sheila se întoarse și pe față îi răsări un zâmbet, risipind norii.

— Tata a fost puțin supărat pe mine după ce a plecat George. M-a întrebat de ce mi-am pierdut vremea cu un băiat așa de superficial, și se întreba de ce n-ai mai trecut, dar eu i-am spus că motivul pentru asta este că tu *nu ești* superficial.

Lupta unui tânăr 41

Un moment de tăcere se lăsă peste cei doi. Apoi ea adăugă ceva, aproape ca un gând rostit cu voce tare.

— Te-ai rugat pentru mine, nu-i așa...

Spuse aceste cuvinte mai mult ca o afirmație decât o întrebare, ca și cum ar fi fost sigură de aceasta. Robert rămase dezorientat.

— Păi – da, m-am rugat, recunosc el încet. Dar ce te face să spui asta?

Pentru prima dată de când o cunoștea Sheila păru să fie stânjenită și îi evita privirea.

— Doar mă gândeam că – poate așa o fi. Pari să fii diferit de toți ceilalți băieți pe care i-am întâlnit. M-am confruntat cu anume

probleme în ultima vreme și am simțit că cineva se roagă pentru mine. Și nu știu pe nimeni altcineva căruia i-ar păsa să facă asta.

Privind-o, Robert văzu că avea lacrimi în ochi, dar înainte să poată zice ceva, ea schimbă subiectul.

— Părinților mei le-a plăcut foarte mult devoționalul pe care l-ai avut duminică seara. Și mie mi-a plăcut. Trebuie să fi citit mult; cred și că meditezi la ce citești.

— Mda, îmi place lectura. Nu știu dacă meditez mai mult decât alții, dar într-adevăr cred că viața e serioasă. Mă supără felul ăsta copilăresc de a fi, zise el privind prin mulțime la un grup de băieți care erau pe jos de râs, după ce unul dintre ei spusese o glumă.

Sheila dădu din cap aprobând.

— Mi-ai zis că te-ai ocupat și cu studiul. Ce studiezi? Se întoarse puțin și își sprijini brațul pe spătarul scaunului ca să-l privească mai bine. Ai de gând să te întorci la școală?

Robert clătină din cap.

— Nu, am studiat din Biblie, răspunse el serios. Simt că am nevoie să știu mai mult din Biblie. Cu cât citesc mai mult și studiez Cuvântul lui Dumnezeu, cu atât mai mult văd nevoia mea de a crește.

Sheila răspunse cu aceeași expresie serioasă și deschise gura să spună ceva, dar Robert nu mai auzi niciun cuvânt pentru că chiar în clipa aceea liderul de tineret ceru să se facă liniște.

— Sunt câțiva care s-au plictisit să tot joace jocuri la MYF, zise el și, auzind murmurul nemulțumit al câtorva băieți juniori, zâmbi. Ne gândeam că am putea să facem ceva mai diferit săptămâna viitoare. Îi cerem lui Anne Carter să aibă o expunere pe tema „Ce-l face pe un băiat un soț ideal” și, de asemenea, îi vom cere lui Robert Eberly să aibă și el una pe tema „Ce o face pe o fată o soție ideală”. Apoi vom avea o discuție deschisă. În sală se auziră câteva urale, dar și fluierături, însă liderul ceru din nou să se facă liniște. Vrem să fie o seară serioasă, așa că veniți cu întrebările și ideile voastre.

Sheila se uită la Robert și îi zâmbi.

— Asta o să fie interesant, zise ea încetitor, apoi imediat urmă, cine-i Anne Carter?

Câteva momente mai târziu, grupul se risipi, tinerii începând să plece. Mulți dintre ei se făceau perechi printre tot felul de chicoteli, priviri cu subînțeles și replici ingenioase. Sheila și Robert se ridicară și ei.

— Mulțumesc pentru conversație, zise ea pe un ton serios. Chiar așa – mama avea de gând să vă dea un telefon să vă invite la cină mâine seară. Nu avem biserică și se gândește că ar fi un timp bun să ne cunoaștem între noi.

Cu aceste cuvinte se întoarse și dispăru, lăsându-l pe Robert singur.

În noaptea aceea băiatul avu doar vise plăcute.

*Unchiul Robert se uită la mine sobru.*

— *În seara aceea eram aproape convins că Sheila Lawrence era fata pe care Dumnezeu a pregătit-o pentru mine.*

*Mi-am deschis gura să întreb ceva, dar el clătină din cap.*

— *Ajungem și acolo, zise el, ca și cum îmi citise gândurile.*

Robert își petrecu după-amiaza zilei de duminică în pat lecturând. Luase niște cărți de la biblioteca bisericii și le citea când avea timp liber. Cartea pe care o avea în mână era una interesantă, însă gândurile îi tot zburau la seara dinainte. Revenise la dispoziția sa obișnuită și acum putea judeca mai bine evenimentele decât în seara precedentă.

*Mă întreb cu ce se confruntă Sheila. Văd că pe de-o parte e foarte serioasă. Nu pare să fie interesată de lucruri copilărești, cel puțin nu mai mult decât mine. Și a luat de bun ce i-am spus eu despre întâlniri – nu se mai amestecă în așa ceva. Dar... încă nu știu ce crede despre o mulțime de alte lucruri pe care ne învață Biblia.*

Se gândi din nou la ce studiasse în ultima vreme și realiză ce schimbare ar fi fost nevoită să facă pentru a se ridica la acest standard.

*Știe cum arată mama. Mă întreb ce părere are despre asta. Dar ar fi corect din partea mea să aștept să se schimbe atât de mult? Până la urmă, e nevoie?*

Robert puse deoparte cartea pe care o citea și își luă Biblia.

*Dar nici eu nu mă îmbrac ca tatăl meu. Așa că de ce aş aștepta de la ea să se îmbrace ca mama când nici măcar sora mea nu face așa? Poate ar trebui să fac și eu niște schimbări, să văd cum reacționează. Dar chiar e necesar? Dacă amândoi rămânem la înfățișarea de acum – nu-i asta de ajuns? La urma urmei nu arată ca prietenii ei din Ontario.*

Robert începu să facă ture prin camera lui micuță, ținându-și mâinile la spate, adâncit în propriile gânduri.

*Cum pot să știu sigur ce e bine? Până la urmă, timpurile se schimbă. E drept din partea mea să aștept de la ea să se întoarcă la*

*standardele de acum douăzeci de ani, când aproape nimeni nu crede că ar mai fi nevoie?*

Se uită la ceas și își dădu seama că era aproape timpul să plece. Deja se auzea forfotă în casă, ceilalți pregătindu-se de plecare.

*Ar fi bine dacă m-aș mișca și eu. Ar fi ciudat să întârzii prea mult.*

Atunci îi veni în minte contrastul dintre imaginea tatălui său și cea a lui Donald Lawrence.

*Mă întreb cum va decurge vizita. Tata și domnul Lawrence sunt cât se poate de diferiți, aș spune chiar la poli opuși. Dar tatăl Sheilei e un agent de vânzări și știe să fie îndeajuns de diplomat încât să fie atent la ce spune. Iar tata nu-i genul care să înceapă o ceartă, deși nu bate în retragere când știe că are dreptate.*

O bătaie în ușă îi alungă gândurile. Era Jane, sora lui de șaptesprezece ani.

— Dormi? strigă ea. Trebuie să plecăm!

— Vin, vin! răspunse el punându-și Biblia pe noptieră. Vrei să mergi cu mine în mașină?

A fost o seară interesantă din mai multe privințe. Donald îi întâmpină în pragul ușii, iar Robert și tata l-au urmat în camera de zi să aștepte până ce masa era gata. Mama și Jane s-au dus în bucătărie să le ajute pe Sheila și pe mama ei să termine de pregătit cina.

Era o cameră care inspira confort, iar o privire fugară asupra mobilei ar fi arătat chiar și unui spectator evaziv că familia Lawrence era înstărită. Totuși o cercetare mai amănunțită ar fi arătat că gustul lor se ridica la posibilități. De fapt Robert nu mai văzuse niciodată așa ceva. De la covorul persan de pe podea, la canapeaua moale și la fotoliile comode, întreaga cameră mirosea a calitate și dolari mulți.

Totuși Donald nu părea să vadă nimic neobișnuit în aceasta.

— Luați un loc, îi invită el. Ce bine că ați putut veni. Doream mult să ne cunoaștem mai bine.

Robert se așează sfios pe canapea, în timp ce Richard luă loc pe unul dintre fotolii. Donald se întinse și el confortabil într-un fotoliu cu picioarele încrucișate.

— Așa – deci din câte știu voi doi sunteți fermieri, nu? Și eu  
Lupta unui tânăr 45

am crescut la o fermă, dar nu am continuat în acest domeniu.

— Așa-i, răspunse el. Îmi place viața de la fermă. Nu ne-am îmbogățit prin asta, dar e un fel plăcut de a întreține o familie.

— Dar *ar putea* să vă îmbogățească, replică Donald. Dacă sunteți proprietarii pământului pe care îl lucrați, cel puțin. Valoarea pământului este în continuă creștere, iar economiștii prezic că proprietatea funciară va fi cea mai folosită „monedă de schimb” în următorii douăzeci-treizeci de ani. Știu că unii ar zice că glumesc, dar eu cred că valoarea pământului va crește mai repede ca valoarea banilor investiți. De aceea am cumpărat ferma asta, deși nu intenționez să o lucrez eu însumi. Am plătit 25.000 de dolari pe ea. În douăzeci, douăzeci și cinci de ani o să valoreze de trei sau patru ori mai mult, pe puțin. Iar asta ar fi echivalentul a unei dobânzi de cam șase la sută. Nu ai un astfel de câștig nicăieri altundeva.

În cazul vostru, voi vă câștigați și traiul prin fermă. Ați fi nevoiți să investiți ceva mai mult în echipament; dar totuși, pe termen lung, câștigul vostru ar depăși orice ați putea scoate lucrând în oraș.

Richard dădu din cap.

— Mda, așa o fi. Dar Domnul a fost bun cu noi până acum. Și, pe de altă parte, situația ar putea să se schimbe foarte rapid. Dacă ar lovi o criză ca aceea a anilor treizeci, situația ar fi total alta peste noapte.

— Așa-i, recunosc Donald. Și din acest motiv am cumpărat o fermă. Proprietatea funciară supraviețuiește ca valoare mai bine ca orice altceva pe timp de criză.

Această conversație dădu tonul întregii seri. Robert fu surprins să afle că tatăl său știa aproape la fel de mult despre ascunzișurile chestiunilor financiare și a celor legate de investiții ca și Donald. Dar era limpede că tatăl lui nu vorbea cu aceeași pasiune despre ele.

Între timp Sheila și Jane aranjau masa. Din vreme ce sufrageria era despărțită de camera de zi doar de o boltă, Robert putea să le vadă foarte bine. În curând atenția lui zbură de la conversația celor doi la cele două fete din sufragerie.

*Se pare că situația a făcut „clic” pentru Jane și Sheila. Trăncănesc ca niște tovarășe de o viață.*

Zâmbi în sinea lui văzând asta, dar nu putu să nu observe contrastul dintre cele două fete. Chiar dacă Jane nu purta o rochie cu dublură ca mama ei, lăsa, totuși, o impresie de modestie și bună-cuviință. Sheila, însă, era îmbrăcată în maniera ei obișnuită, atrăgătoare, cu o rochie care îi urmărea destul de fidel trupului. Senzația pe care această scenă i-o lăsa lui Robert era una stânjenitoare, deși n-ar fi putut să spună de ce, din vreme ce nu se putea zice că

rochia ei era indecentă. Cântări lucrurile pentru câteva momente, dar înainte să poată ajunge la o concluzie, Martha veni în camera de zi și-i invită la masă.

Era o cină la lumina lumânărilor și se întinse să cuprindă patru feluri. Începu cu supă și salată. După aceasta au urmat cartofi copti, cu friptură și sos, apoi o salată de fructe. Al patrulea fel era o tartă delicioasă cu mere și frișcă. În cele din urmă, când Robert simțea că ar fi fost imposibil să mai mănânce ceva, Martha servi limonada exotică.

Întregul meniu a fost destul de oficial, mai ales după normele din Alberta, iar lui Robert îi venea puțin greu să se simtă confortabil. Se silea să fie cât mai grijuliu, ca nu cumva să facă vreo greșeală de protocol. Însă atmosfera se schimbă odată cu servirea celui de-al patrulea fel. Richard fu primul care să facă o remarcă.

— Această masă a fost una foarte elegantă Nici nu-mi mai amintesc când am mâncat ultima dată o masă cu patru feluri. Trebuie să recunosc – mâncarea a fost foarte bună.

Mama Sheilei păru surprinsă.

— Serios? De obicei pregătim mese cu multe feluri. E drept că adeseori facem mâncăruri mai simple în timpul săptămânii, fiindu-ne mai comod; dar desigur că prefer să pregătesc mese festive, mai ales când avem invitați.

— Limonada asta este foarte bună, interveni Carrie. Nu cred că s-ar găsi prea mulți oameni în zona noastră ca să servească limonada în această combinație exotică. Aici avem tendința să fim mai puțin pretențioși, chiar și când vine vorba de mese.

— Am observat asta, remarcă doamna Lawrence zâmbind. Și cred că masa pe care am avut-o vi s-a părut destul de oficială. Oricum, așa obișnuiam să facem în Est. Dar poate va trebui să facem ceva schimbări în direcția asta. Nu vrem să arătăm cu o atitudine ostentativă. Nădăjduiesc că nu vi se pare că vrem să părem mai deosebiți decât cei de aici sau ceva de genul acesta.

După ce masa a fost strânsă și vasele spălate, tinerii se adunară în jurul șemineului să cânte și să joace câteva jocuri. Puțin după aceea ceilalți au decis să joace altceva afară, lăsându-i pe Robert și Sheila singuri.

El se așeză pe canapea lângă ea. Pentru un timp cei doi priviră în liniște flăcările din șemineu. Atunci Sheila se întoarse spre el.

— Ți se pare că familia mea își dă aere? întrebă ea serios.

Niciodată nu m-am gândit la ce părere creăm altora. Mamei mele îi plac mesele cu multe feluri și să ia cina la lumina lumânărilor. Dar cu siguranță nu vreau ca voi să credeți că suntem – care era cuvântul acela pompos pe care l-a folosit? Ostentativ? Și până la urmă ce înseamnă...?

Robert chicoti.

— Înseamnă ceva care tinde să fie de paradă, artificial – cred. Poate chiar a-ți da aere și a te crede mai bun decât ceilalți.

Sheila se strâmbă.

— Niciodată n-am priceput faza cu toate cuvintele astea mari. Oricum, ți se pare că am fi așa?

Robert se gândi câteva momente înainte de a răspunde.

— Ei bine, mi-a fost puțin teamă de câteva ori să nu fac o gafă mare de tot – de exemplu să mănânc supa cu furculița.

Râsul Sheilei răsună cristalin prin încăpere.

— Acum tu vrei să râzi de mine, îl dojeni ea. Nu se poate să fii așa de needucat.

Robert îi zâmbi.

— Păi, s-a întâmplat să nu fiu sigur asupra unor detalii de câteva ori, zise el nevinovat. Dar un lucru e sigur – a fost o masă pe cinste. Deși – dacă aș fi știut câte mai urmează n-aș fi mâncat la fel de multă friptură cu sos!

— Tatălui meu îi place mâncarea îndestulată, spuse Sheila zâmbind la rândul ei. Nu-i prea convine tot cazul – așa îi spune el – pe care mama îl face, dar fără îndoială că-i place mâncarea pregătită de ea, continuă ea privindu-l gânditoare. Sper că părinții tăi nu s-au simțit cumva inferiori. Chiar mi-ar plăcea să iau odată masa la voi și știu că și părinților mei le-ar plăcea la fel de mult. Sunt sigură că mama ta e o bucătăreasă minunată, și nădăjduiesc că nu și-a făcut impresia că trebuie să pregătească un meniu foarte bogat. Atunci când am fost împreună cu mama la voi la ceai, ea ne-a servit niște rulouri cu scorțișoară foarte bune. Mama încă vorbește despre ele.

Urmă un moment mai lung de liniște. Apoi Robert se întoarse spre Sheila.

— Mi-ai zis că ai avut de luptat în mai multe privințe în ultima vreme, zise el pe un ton scăzut. Ai putea să-mi zici și mie despre ce e vorba? Sau poate preferi să nu vorbești despre ele?

Sheila nu-i dădu un răspuns, însă când se întoarse cu fața spre

el, Robert fu surprins de adâncimea emoției care se oglindea pe fața ei.

Lupta unui tânăr 49

— Te-ai întrebat vreodată ce-i bine și ce-i rău? Adeseori îmi doresc ca Dumnezeu să ne fi vorbit direct, să ne spună ce vrea El de la noi.

Robert încuviință.

— Știu despre ce vorbești. Și eu am avut gânduri asemănătoare în ultima vreme.

Sheila se întoarse cu fața spre focul care ardea în șemineu și își urmă gândurile.

— Părinții mei nu sunt de acord în unele privințe, așa că sfârșesc prin a mă lăsa pe mine să iau decizii; și uneori e greu să știi ce trebuie să fac. Își întoarse capul spre el. Știi cum era biserica la care mergeam în Ontario? îl întreabă ea.

Robert îi făcu semn că da, așa că ea continuă.

— Tata se simțea foarte bine acolo. Iar atunci când ne-am mutat aici, s-a gândit să mergem la o biserică din oraș, considerând că biserica aceasta e prea conservatoare. Însă mamei i-a plăcut mai mult biserica voastră, așa că în cele din urmă au căzut de acord să vină aici. Totuși pe el nu l-ar deranja dacă nu aş mai purta nimic pe cap și mi-aş tunde părul. Tata consideră că pozițiile menonite conservatoare fac parte doar din moștenirea noastră culturală.

Robert asculta cu atenție.

— Și tu ce crezi? o întreabă el.

— Nu știu, răspunse ea deznădăjduită, și Robert putu sași dea seama cât de în serios luase în considerare întrebarea. Nu vreau să fiu o tânără rebelă. Vreau să fac ce e bine – ce vrea Dumnezeu de la mine. Dar chiar și mama îmi spune că eu trebuie să decid ce înseamnă asta. Încerc să citesc Biblia și să mă rog, dar totul pare să fie așa de încâlcit încât mă face să-mi pierd și mai mult curajul.

Sheila se opri și își șterse o lacrimă.

— În Ontario mai toate prietenele mele își tundeau și își coafau părul. Cele mai multe nu purtau nimic pe cap. Eram oaia neagră, cred, dar nu știu de ce nu m-am putut convinge să merg la coafor. Nu părea să fie un lucru bun, orice mi-ar fi spus tatăl meu.

Își îndreptă privirea spre Robert.

— Sper – sper că nu mă crezi îndrăzneță că ți-am vorbit așa ieri seară, adăugă ea cu o voce tremurândă. Aveam nevoie de cineva cu



care să vorbesc. Tu pari să fii undeva mult mai sus în viața spirituală, iar eu nu aș ști unde altundeva să mă duc. Am nădejdea că înțelegeți.

Robert încercă disperat să găsească cuvintele potrivite. De-ar fi fost părinții lui aici. Dar știa că Sheila avea nevoie chiar în momentul acela de ajutor și poate părinții lui n-ar fi știut cum să i-l dea. În inima lui rosti o rugăciune dintr-o suflare și apoi începu să vorbească.

— Cred că înțeleg, chiar foarte bine. M-am confruntat și eu cu destule întrebări, ca să știu cât de reală e problema. Se pare că nimic nu mai e sigur în biserică. Auzim mesaje despre psihologie, evenimente cotidiene sau despre relații interpersonale – dar nimeni nu ne spune ce e bine și ce e rău, sau cum putem găsi voia lui Dumnezeu pentru viața noastră. Dar sunt sigur că Biblia are un răspuns pentru toate. De aceea am petrecut timp studiind în ultima vreme.

Părinții mei sunt și ei, desigur, de mare ajutor, dar par să fie apăsăți de situația în care se află biserica și de cele mai multe ori nu zic prea multe. Totuși sunt sigur că mă vor sprijini până la capăt în încercarea mea de a face ce e bine. Dar totuși mi-aș dori ca păstorii să ne învețe Biblia așa cum e ea.

Se opri un moment; apoi sugeră cu ezitare în glas:

— Nu vrei să ne rugăm pentru asta? Sunt sigur că lui Dumnezeu îi pasă și vrea ca noi să mergem pe calea cea bună.

La aceste cuvinte ochii ei se umplură cu lacrimi.

— Roagă-te tu... șopti ea. Eu – pur și simplu nu pot – nu acum...

În bucătărie cu părinții, Robert le împărtăși discuția pe care o avuse cu Sheila.

— Sărmana fată, zise Richard clătinând din cap. Ce-mi spui tu se potrivește exact cu ce părere mi-au făcut părinții ei. Nu-i deloc *bine* să o lași pe o tânără într-o astfel de poziție.

Carrie îl privi cu îngrijorare.

— Dar ce putem face noi? Suntem aproape în aceeași postură. Abia mai putem spune hotărât ce-i bine.

Richard își îngropa fața în palme.

— Ajută-ne, Doamne! șopti el. Și tot El e singurul care o poate ajuta pe Sheila, adăugă el pe un ton scăzut.

După vizita la familia Lawrence, în timp ce stătea la masă  
Capitolul 4

*Nu pot pricepe... urma omului la o fată.*

— Proverbele 30: 18, 19

Joi seară Robert se așează la birou să studieze pentru întâlnirea MYF de sâmbătă. În timp ce se gândea la caracteristicile pe care el le considera ideale pentru o soție, gândurile i se îndreptară firește spre Sheila.

*Sărmana fată, părea așa de abătută duminică seara. Cred că am primit răspuns la câteva din întrebările mele în timpul acelei discuții. Chiar și părinții mei înclină să creadă că ea este fata pe care Dumnezeu o are în plan pentru mine. Deși simpatia lor s-ar putea să fie în parte din pricina situației în care ea se află.*

Se lăsă pe spătarul scaunului și privi în gol la tavan, încercând să-și adune gândurile. *Sheila are multe calități pe care aș vrea să le văd la soția mea. Cred că aș putea să le scriu pe acestea.*

Se aplecă asupra foi și începu să lege câteva idei. După câteva minute se opri cu creionul în aer. *Hmm, cred că nu le are chiar pe toate. Mai bine aș adăuga și altele.* Oarecum fără tragere de inimă se apucă din nou de scris.

*„I De obicei Robert nu ar fi avut emoții să vorbească în fața unei mulțimi. Dar în sâmbăta aceasta era emoționat știa că discursul său, așa cum îl scrisese, dezvăluia multe gânduri adânci. Nu doar întregul grup de tineri avea să privească un moment în adâncul inimii lui, ci și Sheila. Mă întreb dacă îi va plăcea ce am să spun. Cred că o să fie un momentul decisiv. Duminică seară părea să fie deschisă să descopere ce vrea Dumnezeu de la ea.*

Totuși, Robert avea o soră și era cu picioarele pe pământ. Suficient cât să știe că uneori fetele își schimbă opiniile în funcție de emoțiile prin care trec în acel moment. *Se poate să-și fi schimbat părerea asupra lucrurilor despre care am vorbit.*

În drum spre biserică medita tot la aceste lucruri. *Poate aș putea să estompez anumite părți ale expunerii mele. Dar asta s-ar putea să o dezamăgească. Și oricum, ar fi corect așa? Mai ales dacă o fac doar să o impresionez?*

Își parcă mașina și se urni afară din ea, ținându-și notițele într-o mână. Își îndreptă spatele hotărât și se îndreptă spre intrare.

*Cred că am să prezint totul așa cum mi-a dat Domnul. E singura cale corectă. S-ar putea să fie un alt mod prin care să-mi dau seama dacă ea efata pe care Dumnezeu o vrea pentru mine. Dar nu va fi singura care ar putea pune la îndoială ce am de gând să spun. Am o*

*presimțire că discuția care va urma o să se înfierbânte destul de tare.*

Comitetul de tineri i-a cerut păstorului asistent, un bărbat tânăr de cam treizeci de ani, să fie moderatorul, așa că el deschise întâlnirea cu un moment scurt de rugăciune.

Discursul lui Anne Carter declanșa un interes destul de zgomotos. Ea era un vorbitor carismatic și își completa expunerea plină de întâmplări de interes general cu o gestică foarte sugestivă. Când ea termină se auzi un ropot de aplauze.

Era rândul lui Robert. Prima parte a expunerii sale se

Prietenii aduc roade 55

desfășură bine, deși el era un vorbitor mai serios decât Anne. Robert putea să vadă cum fața Sheilei radia în timp ce el își descria partenerul ideal de viață – multe lucruri fiind de o asemănare izbitoare cu caracterul ei. Toată lumea zâmbi când el zise că dorește o fată care să-l admire, iar băieții mai maturi dădeau din cap aprobator când el prezentă lista de calități ale caracterului acestei fete – să fie plină de bunătate, delicată, respectuoasă și o companie plăcută. Însă când Robert începu să descrie trăsăturile spirituale ale soției ideale, în sală se făcu tot mai liniște. Chiar și cei mai puțin maturi băieți își puteau da seama că priveau într-un colț adânc al inimii lui Robert.

El văzu lacrimi în ochii Sheilei atunci când descria relația personală cu Hristos pe care ar fi vrut-o să o vadă la soția sa.

— Și cred că e cea mai importantă trăsătură pe care am numit-o în seara aceasta, rosti el serios în fața întregului grup. Știu că nu există o fată perfectă și nădăjduiesc că nu am dezamăgit pe nimeni prin ce am spus. Dar dacă nu aș găsi o fată cu toate celelalte calități pe care le-am amintit, vreau ca soția mea să-L aibă pe Domnul Iisus ca Prietenul ei Cel mai bun și să știu că El este cu ea în orice clipă. Aș vrea ca relația aceasta să fie așa de strânsă, încât ea să fie gata să renunțe la mine pentru Hristos, dacă ar fi nevoită să aleagă între noi.

Pentru un moment privi peste întreg grupul de tineri din sală.

— Și mai cred că o astfel de fată ar mai face și alte lucruri, își începu el ultima idee. Cred că va fi preocupată de modestie și de separarea de lume. Cred că ar trebui să-ți dai seama din faptele ei, înfățișarea ei, vorbirea ei că este un prieten drag de-a lui Hristos, și că El este mai important pentru ea decât lumea.

Atunci văzu cum Sheila își șterse o lacrimă de pe obraz și vocea lui căpătă un ton mai moale.

— Din nou spun, nu mă aștept la perfecțiune, pentru că nici eu nu sunt perfect. Am o cale lungă și mult de crescut în toate aceste domenii. Dar îmi doresc o soție care să mă încurajeze, să mă apropie de Dumnezeu, în loc să mă tragă departe de El. Când Robert luă loc pe scaun, sala era cuprinsă de o liniște de mormânt. Atunci tânărul păstor se ridică în picioare.

— Ei bine, ați auzit ce a avut de spus Robert. Aveți ceva de zis – comentarii sau poate întrebări?

George – bunul samaritean al lui Robert de câteva luni în urmă – se ridică să vorbească.

— Păi cred că acum știm cu toții de ce Robert este un burlac, zise el aproape pufnind în râs. Fete care să se potrivească descrierii lui se găsesc doar în cărțile cu povești de adormit copiii sau poate în imaginația lui.

Acest comentariu ironic rupse atmosfera încordată și alți câțiva băieți făcură remarci asemănătoare. Păstorul își ridică mâna.

— Luați-o ușurel, băieți! zise el. Să nu ajungem prea departe, bine?! Poate așteptările lui Robert sunt puțin nerealiste, mai ales în domeniul înfățișării, dar totuși a spus o mulțime de lucruri bune.

Un băiat mai în vârstă din spate se ridică.

— Îmi imaginez că multora dintre noi li s-a întâmplat să se uite nostalgic la vremurile de odinioară când viața era simplă și puteai recunoaște o fată menonită de la o poștă. Dar trebuie să nu uităm că lucrurile s-au schimbat și nu ne putem întoarce înapoi. Cred că biserica noastră își dă seama tot mai mult că viața dinlăuntru e cea importantă, și nu înfățișarea de afară. Oricine poate purta o rochie tradițională, dar asta nu schimbă inima.

Păstorul aprobă.

— Cred că noi toți suntem de acord cu asta. Să nu uităm, totuși, că Robert și-a concentrat atenția asupra nevoii unei relații personale cu Hristos.

Anne Carter, fata care avusese prima parte a programului, se ridică în picioare.

— Am observat și eu asta, zise ea, și sunt de acord. Dar chiar nu-mi place ce a încercat să insinueze Robert, că ar exista o legătură între această relație și înfățișarea de afară. Se apropie cu pași repezi vremea când fetele din adunarea noastră nu vor arăta prea diferit de lumea din jurul nostru. Dar asta nu va arăta cât de bună e relația

noastră cu Hristos. De fapt cred că va arăta că relația noastră își face treaba – că nu mai avem nevoie să arătăm diferit ca să ne simțim spirituali.

Se auzi un murmur aprobator din multe părți ale grupului în care ea se afla. Păstorul se simți puțin în impas cu direcția pe care o luase discuția. Își potrive ochelarii și își trecu mâna prin părul brunet înainte de a interveni.

— Cred că există păreri diferite referitoare la anumite puncte, zise el cu un aer stânjenit. Nu vrem să uităm valorile noastre tradiționale pe deplin, altfel am putea să mergem și la alte biserici din oraș. Și totuși este adevăr în ceea ce spui și cred că generația tânără vede mai bine acest lucru decât noi, cei mai în vârstă.

Discuția nu înclină în această parte în totalitate. Allister, prietenul lui Robert, se ridică în apărarea lui și la fel au făcut alți câțiva. Câteva fete au încercat să aplaneze lucrurile de asemenea. Dar în ansamblu discuția se purta împotriva lui. Robert stătea jos pe margine ascultând tăcut. Nu era surprins în mod deosebit de intensitatea discuției care privea afirmațiile sale cu privire la înfățișarea unei fete.

*Cam la așa ceva mă și așteptam. Știam ce părere are Anne. De fapt cred că își tunde părul de ceva vreme, iar azi poartă fustă și bluză de ultimă modă. Dar mă întreb, ce crede Sheila sau la ce se gândește acum? Ei bine, ar trebui să aflu destul de curând, numai să am ocazia de a schimba niște vorbe cu ea. Poate ar trebui să o întreb dacă o pot duce acasă azi, ca să putem vorbi. Mă întreb dacă se simte mai bine decât duminica trecută. Și totuși... știe ce părere am despre întâlniri și s-ar putea să interpreteze într-un anumit fel această cerere.*

Dintr-odată Robert își dădu seama că în sală se făcuse liniște. Își ridică privirea și văzu că toată lumea se uita la el. Păstorul observă expresia lui nedumerită așa că își repetă întrebarea cu un zâmbet fin:

— Doar ne întrebam dacă mai ai ceva de spus pe tema aceasta, Robert. Am fost destul de duri cu ultima parte a expunerii tale.

Robert se lăsă pe spătarul scaunului și zise:

— Hmm, nu prea. Cred că am spus destul de clar ce gândesc. Sunt multe pasaje din Biblie care, după părerea mea, susțin ce am zis eu. Și cu cinci-zece ani în urmă chiar și păstorii noștri spuneau același lucru.

— Cred că ai dreptate, răspunse păstorul. Nu eram aici pe atunci, dar este adevărat – aceste probleme sunt puse în discuție peste

tot, chiar și la întâlnirile de păstori. Dar cred că cei mai mulți lideri ai noștri ajung la concluzia că în trecut am fost puțin prea radicali în interpretările noastre.

Anne Carter sări atunci în picioare cu ochi fulgerători.

— Eu știu un singur lucru, rosti ea pe un ton tăios. N-am de gând să stau prea mult într-o biserică care încearcă să mă facă o figurină de muzeu. Se opri pentru o clipă și apoi continuă cu un zâmbet. Și îmi imaginez că asta mă scoate din concurența de a fi fata ideală pentru Robert!

Apoi se trânti pe scaun, iar sala răsună de râsete și fluierături.

Întrebarea lui Robert referitoare la o discuție cu Sheila primi răspuns. Înainte ca întâlnirea să se încheie, ea deja dispăruse și nu putu să dea de ea nicăieri. Robert era preocupat mai mult de asta decât de răspunsul general la expunerea sa.

*Oare nu mai vrea să dea ochii cu mine după ce am spus? A luat totul foarte în serios. Să fie asta sfârșitul prieteniei noastre?* Această perspectivă îl tulbura mai mult decât i-ar fi plăcut să recunoască, chiar și față de el însuși.

În dimineața următoare Sheila nu era la biserică, însă Robert se întâlni cu tatăl ei în timp ce îndrepta spre ieșire. Donald îl bătu pe spate, în felul lui obișnuit de a saluta. Apoi deveni dintr-odată serios.

— Hei, tinere! zise el, vorbind și el pe un ton mai scăzut, dar totuși pronunțat, voiam să schimb câteva vorbe cu tine. Cât timp îți va mai lua să te decizi dacă Sheila e fata potrivită pentru tine? Sau poate greșesc crezând că măcar e o posibilitate?

Robert era așa de buimăcit de abordarea bruscă a lui Donald că bâigui un răspuns foarte încâlcit.

— Păi – aăă – cred – că așa o fi... M-am rugat mult pentru asta în ultima vreme. Dar nu eram sigur dacă ea are vreun gând serios cu privire la mine.

Donald își mai domoli maniera de abordare după acest răspuns.

— Știu, nu-i deloc ușor să știi cum stau lucrurile în probleme de acest fel. Și totuși, nu-ți sigilezi soarta dacă începi o relație de prietenie. Asta te poate ajuta să iei o decizie. Îl privi serios pe Robert. Ascultă, Sheila se consumă foarte mult, întrebându-se dacă tu ai gânduri serioase cu privire la ea și dacă ea se ridică la nivelul așteptărilor tale. Trebuie să-i dai un răspuns, într-un fel sau altul, și cât mai repede.

Robert se uită în pământ, luându-și curajul să răspundă.

— Ce părere aveți dumneavoastră despre asta? Credeți că suntem compatibili în convingerile noastre?

Donald îl privi fix.

— Tinere, începu el rar, Sheila are toate convingerile de care ar putea dispune cineva. Cred că ți-ai dat seama că ea își ia în serios viața de creștin. De altfel, are convingeri mai puternice în unele privințe decât mine sau soția mea. Știu că vii dintr-o familie conservatoare și așa mai departe. Eu nu văd nevoia unor lucruri pe care părinții tăi le fac, dar le respect poziția. Dar nu cred că Sheila îți va face vreo problemă din acest punct de vedere. Și nici eu, nici mama ei nu ne vom amesteca – dacă asta e ce nu-ți dă pace. Robert ezită un moment.

— Nu se simte bine azi? Întrebă el în cele din urmă. Poate aș putea trece pe la voi după-amiaza asta cândva?

— Nu e bolnavă, răspunse Donald. Doar inima nu-i dă pace. O să fie bucuroasă să poată vorbi cu tine. Îi voi spune că vii.

Cu aceste vorbe se îndepărtă, dar după ce făcu câțiva pași se întoarse și adăugă:

— Expunerea ta de seara trecută trebuie să fi fost usturător de directă. Sheila a venit acasă mai devreme – plângând. Ne-a băgat pe toți în panică. Ne-a spus că pur și simplu nu vede cum s-ar putea măsura cu idealul tău feminin.

Își puse mâna pe umărul lui Robert și mai spuse pe un ton mai aspru:

— Nu fi prea dur cu ea, băiete! E singura noastră fată și înseamnă mult pentru noi. Te place destul de tare și nu vrem să o vedem cum suferă.

Robert stătu de vorbă cu părinții chiar după prânz și le spuse despre conversația cu Donald.

— Cred că Sheila a pus totul la inimă, concluziona el. Poate n-am fost foarte corect cu ea. Mă gândeam că putem fi prieteni și atât, dar poate ne-am apropiat prea mult. Oricum, i-am promis lui Donald că o să le fac o vizită în după-amiaza asta să vorbesc cu ea.

Richard oftă.

— Îmi era teamă de așa ceva după ce s-a întâmplat duminica trecută. Nu s-ar fi deschis așa de mult față de tine dacă nu ar fi avut niște sentimente mai profunde pentru tine decât dorința să fiți simpli prieteni. O fată nu-și împărtășește așa de ușor sentimentele cu un

băiat.

Carrie își privi fiul cu afecțiune.

— Robert, tu nu le înțelegi pe fete așa bine. N-am realizat că prietenia cu ea se adâncește așa mult. Ar fi trebuit să te înștiințăm.

— N-am avut de gând să o rănesc, zise Robert puțin abătut. Mă gândeam că fiind prieteni aș fi putut să aflu mai multe răspunsuri despre ea. Sunt prieten cu multe fete, dar știu că relația mea cu Sheila e diferită de celelalte. Rămase cu privirea ațintită la un colț al mesei. Și ce-ar trebui să fac acum?

Tatăl său îl privi meditativ.

— Ce simți față de ea?

— La fel ca la început. Dacă ar fi să acționez după sentimente aș întreba-o chiar azi dacă vrea să începem o prietenie serioasă. Credeți că ar fi bine să fac asta? M-am rugat mult în legătură cu acest lucru.

Richard își scarpină bărbia și în cele din urmă oftă.

— Păi... Cred că-i singura cale prin care poți să fii sigur. Pot să zic că e o fată serioasă, care vrea să facă ce este bine și care va crește în viața ei spirituală dacă primește îndrumare spre calea bună. Dacă împrejurările din biserica noastră ar fi fost diferite, aș fi ezitat, dar se pare că nu mai trăim în niște timpuri „normale”. Dar nu te grăbi și caută călăuzirea Domnului la fiecare pas. Sunt sigur că dacă urmărești voia lui Dumnezeu, El o să vă ferească de vreun pas în direcția greșită.<sup>1</sup>

În jurul orei trei după-masă Robert ajunsese în fața casei familiei Lawrence. Sheila îl întâmpină la ușă și, oarecum timidă, îl invită înăuntru. Părinții nu-și făcură apariția, deși după cum se părea erau acasă – cel puțin mașina lui Donald, un Cadillac de ultimă generație, era parcat în fața casei. Îi era ușor să-și dea seama după fizionomia ștearsă și cearcănele bine

1 Probabil unii vor avea îndoieli că un astfel de sfat ar putea veni din partea unui tată credincios. Dar nu trebuie să uităm de circumstanțele vremii și la lipsa de învățătură bună. Nu ne putem da seama cum a fost pentru ei să se confrunte cu astfel de întrebări fără să aibă sprijinul unei biserici sănătoase și al unor lideri duhovnicești.

conturate că Sheila trecuse printr-o traumă emoțională – iar pentru un moment se luptă cu ispita de a fugi.

Fără niciun cuvânt Sheila îl conduse în camera de zi, unde purtaseră acea discuție cu o săptămână în urmă. În fața șemineului zăceau pe jos o Biblie deschisă, un caiet de notițe, un pix și o batistă



mototolită, arătând ce făcuse ea înainte de a apărea el.

Imediat ce s-au așezat unul în fața celuilalt, el pe canapeaua de piele și ea pe un fotoliu asortat, Robert rupse tăcerea.

— Îmi pare rău, începu el simplu. N-ar fi trebuit să las situația asta să se lungească așa mult. Ar fi trebuit să-mi dau seama cum te simți, mai ales după duminica trecută.

Sheila răspunse cu un râs răgușit.

— Mă simt așa de ridicol, zise ea. Îmi dădeam seama de ce nu te grăbeai și de ce doreai doar o simplă prietenie. Dar se părea că lucrurile se adunau asupra mea până când pur și simplu n-am mai putut rezista. Discuția pe care am avut-o cu tine realmente m-a ajutat, dar cred că îmi las inima să o ia înaintea minții. Se opri și își șterse o lacrimă. Apoi a urmat expunerea ta de ieri la MYF – și pur și simplu n-am mai rezistat. Mi s-a părut că eram așa departe de idealul tău și că niciodată n-aș putea să mă ridic îndeajuns la așteptările tale. Și ca și cum n-ar fi fost de ajuns, au mai avut și discuția aceea oribilă. Nu-mi puteau crede urechile cum vorbeau unii dintre ei – și acel păstor a lăsat-o să continue. Nu știu dacă aș mai putea să dau ochii cu acea Anne Carter.

Împotriva propriei voințe, Robert nu se putu abține să nu chicotească.

— Chiar nu mă interesează ce crede Anne Carter despre mine. Nu mă preocupă deloc genul ăsta de fete. Nu înțeleg de ce așa mulți băieți se adună roi în jurul ei – la cât de superficială este ea.

Apoi se opri și o privi pe Sheila drept în ochi. Privirile celor doi se întâlniră, dar ea rămase tăcută așteptând ca el să continue. Robert rămase descumpănit câteva clipe, observând seriozitatea gândurilor ei în expresia feței.

— Ne cunoaștem ce ceva vreme ca prieteni, schimbă el brusc subiectul. Ai fi gata să începi o relație serioasă cu mine?

Sheila se luminează la față, dar imediat se întoarse la expresia ștearsă dinainte.

— Apreciez ce ai spus ieri seară, zise ea încetișor, evitând pentru moment întrebarea. Aspir la standardul ridicat de line, dar știu că sunt foarte departe de a-l atinge. Mi-e teamă că niciodată nu l-aș putea atinge. Ești sigur că sunt destul de bună pentru tine? Nu vreau să te dezamăgesc.

Un firicel de teamă încolți în inima lui Robert. Chiar a spus prea

multe la MYF?

— Cred că și eu mă simt la fel, răspunse el. Am foarte mult de crescut înainte să fiu gata de a lua în primire calitatea de soț și de tată creștin. Dar cred că Dumnezeu ne conduce pe scara lui pas cu pas, ajutându-ne să creștem în timp ce ne confruntăm cu anumite probleme din viață unde avem nevoie de această creștere. De fapt am fost impresionat de dorința ta pentru o viață spirituală. Și asta-i tot ce cer de la o fată – să dorească binele și să facă voia lui Dumnezeu așa cum i-o descoperă El.

Sheila rămase cu privirea ațintită în jos pentru ceva vreme și își împreună mâinile. Apoi își ridică ochii în sus.

— Dacă așa e, rosti ea șoptit, da – sunt gata. Dar, te rog, roagă-te pentru mine.

Puțin mai târziu au urcat scările să-i caute pe părinții ei. Ea dorea ca Robert să fie de față atunci când le va spune ce avusese loc. Martha îi auzise urcând, așa că îi întâmpină în capătul scărilor. Văzând licărirea din ochii fiicei ei, ea își întinse brațele, iar Sheila îi sări în îmbrățișare plângând, ascunzându-și fața la sânul ei. Robert, neobișnuit cu astfel de emoții, rămase puțin în urmă stingher. Dar Donald se afla și el acolo așa că îl scutură bine în timp ce își strângeau mâna.

— Deci până la urmă te-ai gândit, zise el cu vocea lui răsunătoare și cu un zâmbet pe măsură. Știam eu că nu o vei lăsa așa descumpănită. Eram sigur că putem conta pe tine.

Sheila și mama ei râdeau deja. Apoi Martha se întoarse spre Robert, iar pentru un moment lui i-a fost teamă că îl va îmbrățișa și pe el, însă ea doar îi luă mâna.

— Îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru Sheila, rosti ea pe un ton care nu-i lăsă lui Robert nicio îndoială. Ești binevenit în casa noastră oricând.

Cei patru au mai vorbit pentru ceva timp, după care Sheila îl privi sfioasă pe Robert.

— Am vrea acum să mergem acasă la Robert să le spunem și părinților lui. Știu toată povestea și sigur se întreabă cum a mers.

Câteva minute mai târziu se aflau în mașină în drum spre casa lui. Robert încă mai simțea la umăr călduroasa felicitare pe care Donald i-o dăduse, dar totuși zâmbea, la fel ca și Sheila.

— Abia aștept să-i cunosc pe părinții tăi mai bine! îi mărturisi

ea. Au fost așa de drăguți până acum – oh, abia aștept! Și totuși, sunt puțin neliniștită. Nădărduiesc că mă pot ridica la așteptările lor.

Robert o privi zâmbind.

— Mie nu mi-e teamă deloc. Vor fi la fel de bucuroși ca și părinții tăi.

Și avea dreptate. Acum, zarul fiind aruncat, atât Richard, cât și Carrie o primiră călduros pe proaspăta prietenă a fiului lor, determinați fiind să facă tot ce puteau ca să ajute această relație să fie una reușită.

*Unchiul Robert se opri din povestit și se uită la mine.*

— *Atât pentru seara asta, zise el scurt. E timpul să mă duc la odihnă. Vino săptămâna viitoare și o să-ți mai spun.*

*Amintirile acestea îi trezeau niște sentimente pe care nu le-am mai văzut niciodată la unchiul Robert. Am mers acasă plin de întrebări.*

Capitolul 5

*Mă veți... găsi, dacă Mă veți căuta cu toată inima.*

— *Ieremia 29: 13*

Într-o dimineață, cam după o lună de la întâmplare, Robert se ridică din pat. Se întinse până când îi trosniră oasele. Ar fi fost foarte ușor pentru oricine s-ar fi aflat acolo să vadă că el se simțea bine în dimineața aceea. Expresia și pasul lui în timp ce urca scările ar fi dovedit aceasta și mai mult. Iar, dimineața devreme, când el ieși cu tatăl său să dea de mâncare la vite, lui Richard i se părea plin de un aer de veselie și anticipație.

Desigur, se bucura că fiul său era fericit, dar nu-i împărtășea sentimentul de anticipație pentru viitor. *Vreau să cred că Dumnezeu încă e în control, dar încă mă întreb cefei de viitor mai au rezervat copii și nepoții mei. Robert este fericit împreună cu Sheila – nădărduiesc că nu-și va uita convingerile și nu va merge după valul bisericii. Se poate așa ușor întâmpla.*

Dar gândurile lui Richard se însenină puțin gândindu-se la Sheila. *Cred că ea e răspunsul la rugăciune, chiar dacă am avut niște îndoieli la început. Încearcă foarte mult să se conformeze bine.*

În după-amiaza aceea Robert și Richard au luat o încărcătură de vite și au mers la piața de animale. Carrie tocmai terminase de spălat vasele când auzi o mașină oprindu-se în curte. *Cine o fi oare? Robert și Richard nu se întorc decât înspre seară, așa că nu pot fi ei.*

Înainte să poată merge la fereastră să vadă cine e, auzi un

ciocănit la ușă, așa că se duse să deschidă. Pe trepte aștepta timidă Sheila.

— O, ce surpriză! exclamă Carrie. Hai, vino înăuntru! Sheila păși înăuntru și închise ușa după ea.

— Sper că nu vă întrerup de la ceva important, zise ea sfioasă. Am avut de rezolvat ceva și fiind în drum – m-am gândit să intru câteva minute.

Carrie dădu din cap în semn că nu.

— Sunt singurică toată după-amiaza. Robert și tata s-au dus cu niște vite la vânzare, iar Jane e la bunica să o ajute la curățenie. Hai, ia loc să bem un ceai. Și tocmai am copt niște rulouri cu scorțișoară azi dimineață.

— Ooo, sună minunat! exclamă Sheila. Încă îmi amintesc de cele pe care ni le-ați servit când am fost cu mama pe aici.

În curând stăteau de vorbă ca vechi prietene. Carrie își putea da seama că tânăra venise cu anume scop, dar lăsă conversația să decurgă în mod natural. Așa cum se aștepta, puțin mai târziu se așeză un moment de tăcere peste cele două, după care Sheila schimbă subiectul și zise cu ezitare în glas:

— Mă întrebam dacă mi-ați putea da niște sfaturi cu privire la cum să cos. Mă uitam la rochia lui Jane duminica trecută și m-am gândit că poate mi-ar fi bun și mie tiparul ei. Am senzația că rochiile mele ies prea mult în evidență comparativ cu cele ale lui Jane.

Carrie rămase surprinsă puțin, dar trecu imediat peste aceasta.

— Aș fi fără îndoială bucuroasă să te ajut. Ai vrea să încerci una din rochiile ei? Sunt sigură că n-ar avea nimic împotriva.

— O, chiar aș putea? întrebă entuziasmată Sheila. Sunt sigură că mi s-ar potrivi.

Întrebări 67

Câteva momente după aceea, Sheila apăru din nou îmbrăcată cu o rochie a lui Jane. Carrie deschise ușa dulapului în care își ținea tot ce avea nevoie la cusut, astfel încât Sheila să se vadă în oglinda fixată acolo. Tânăra se analizează atent și apoi se întoarse cu spatele și cu ajutorul unei oglinzi de mână se uită cum o prindea rochia la spate. Carrie îi observa expresia feței plină de curiozitate, întrebându-se ce îi trecea atunci prin minte.

În cele din urmă Sheila oftă și privi înspre Carrie.

— Ce credeți? întrebă ea gânditoare. Vă place cum îmi stă?

— Da, îmi place, răspunse ușor Carrie. Tu ce crezi?

— E – e puțin diferită. E mai largă și mai lungă decât cum le port eu de obicei. Arată prea mare pe mine?

— Păi, cred că depinde cu ce ești obișnuită, spuse Carrie cu grijă. Mi-e chiar îmi place cum îți stă, dar într-adevăr e mai largă și mai lungă decât rochiile tale.

Sheila roși puțin.

— Asta și doream, oricum. Când m-am uitat la rochiile mele alături de ale lui Jane și ale dumneavoastră – m-am simțit puțin ciudat. Considerați că rochiile mele sunt destul de modeste?

Carrie se așează pe un scaun, iar Sheila luă loc de partea cealaltă a mesei, încă purtând cea mai bună rochie de duminică a lui Jane.

— Am întrebat-o pe mama ce crede ea, continuă tânăra, dar ea mi-a zis că ar fi mai bine să vă întreb pe dumneavoastră. Ea și tata i-au promis lui Robert că nu se vor amesteca în convingerile lui, chiar dacă nu sunt de acord. Dar niciodată nu am privit la rochiile mele ca fiind lipsite de modestie, deși știu că Jane arată diferit.

Făcu o pauză și pentru câteva momente păru stânjenită.

— De ce purtați rochii cu dublură? Această întrebare parcă răbufnise din adâncul ei. Părinților mei nu le plac deloc astfel de rochii, continuă ea. Ei consideră că sunt o simplă rămășiță ale tradițiilor din trecut. Dar eu sunt sigură că aveți un motiv mai serios pentru care le purtați.

Ochii lui Carrie se umplură cu lacrimi.

— Știu că mulți oameni au aceeași părere ca și părinții tăi. De aceea nu am insistat ca Jane să poarte astfel de rochii, însă am încercat să o ajut să-și facă rochii care nu subliniază formele corpului. Dar nădăjduiesc că ea va decide singură să poarte rochii cu dublură într-o bună zi.

— De aceea purtați rochie cu dublură? Ca să vă ascundeți formele trupului?

Carrie dădu din cap.

— Da. Nu vreau să fiu o ispită pentru cineva, iar Biblia ne învață pe noi, femeile, să fim modeste. Dar e un principiu care dispare așa lesne din bisericile noastre.

Sheila păru să fie în impas.

— Nu vreau să fiu lipsită de modestie. Și nici nu vreau să fiu o pricină de poticnire pentru Robert sau vreun alt băiat. Dar nu sunt

sigură ce ar spune părinții mei dacă aş începe să port o rochie cu dublură. Nici măcar nu sunt sigură că aş fi gata să fac o astfel de schimbare majoră. Credeți că ar fi bine dacă aş începe să-mi fac rochii ca ale lui Jane?

Carrie zâmbi încurajator.

— Ar fi un pas mare în direcția corectă. Sigur că vrei să-i respecti pe părinții tăi cât poți. Dar trebuie să ascuți de Domnul și atunci vei ajunge negreșit în locul potrivit.

Câteva minute mai târziu Sheila era gata să plece, având tiparul și o rochie de a lui Jane. În timp ce pășea afară se întoarse spre Carrie și pe buze îi răsări un zâmbet larg.

— Mă bucur de ajutorul dat! Și mulțumesc pentru grija dumneavoastră! șopti ea. Rugați-vă pentru mine ca să învăț cum pot fi felul de fată pe care Robert îl merită.

— Minunat! Asta arată că influența noastră bună dă rezultate. Trebuie să continuăm să ne rugăm pentru ea.

Carrie încuviință.

— Pare foarte deschisă să vorbească despre diferite lucruri care o preocupă. Îi va lua ceva vreme, dar dacă rămâne deschisă să asculte călăuzirea Duhului, va fi o soție minunată pentru Robert.

Richard se scarpină în cap.

— Doar că îmi doresc un mediu mai bun pentru noi toți. Sheila va avea de înfruntat multe presiuni. Ea merge împotriva curentului și va întâlni puțină simpatie din partea bisericii sau a părinților ei. În afară de noi și alte câteva familii, ea vă trebuie să stea de una singură. Nădăjduiesc că face asta din dorință sinceră și nu doar pentru a-i fi pe plac lui Robert sau nouă. Nu va reuși niciodată fără ajutorul lui Dumnezeu.

Carrie îl privi afectuos și îi zâmbi.

— Ești puțin cam pesimist. Eu cred că e hotărâtă în direcția pe care a luat-o.

Richard îi răspunse cu un zâmbet nevinovat.

— Poate sunt... recunosc el. Dar vorbim de viitorul lui Robert și al Sheilei. Niciunul nu-și dă cu adevărat seama ce împotrivire vor avea de înfruntat dacă merg înainte pe această cale.

Când Carrie îi povesti lui Richard de vizita Sheilei, acesta păru realmente ușurat.

Duminica următoare era una în care tinerii mergeau să cânte,

așa că Sheila merse cu Robert acasă după serviciul de dimineață. S-au întâlnit în hol, dar abia în timp ce mergeau spre mașină Robert observă noua ei rochie. Își păstră remarcile pentru ceva mai târziu, când ieșeau din parcare a bisericii.

Ea observă aerul său tăcut care îl cuprinse așa dintr-odată.

— Hei, dau bani mulți pentru acces liber la gândurile tale, zise ea izbucnind într-un râs cristalin. Cât de scumpe sunt?

— Neprețuite, îi zâmbi Robert. Asta înseamnă că pentru cei mai mulți oameni nu sunt de vânzare. Dar ție ți le dau fără plată.

Se asigură înainte de a intra pe strada principală și apoi continuă:

— Am observat că ai o rochie nouă. Sau cel puțin eu n-am văzut-o înainte.

— E nouă, zise Sheila îmbujorându-se. Îți place?

Se uită la el plină de anticipație în timp ce el o mai măsură odată cu privirea. El dădu răspunsul zâmbind:

— Sigur că da! Îți stă bine. Făcu o pauză și apoi îi puse întrebarea cu grijă. Ai folosit un alt tipar?

Culoarea din obrajii Sheilei se adânci, dar se simți bucuroasă că el observase.

— Da, am împrumutat tiparul surorii tale, răspunse ea. Mă gândeam că ți-ar place mai mult dacă aș semăna mai mult cu familia ta la înfățișare.

Zâmbetul de pe fața lui Robert se contura și mai bine.

— Ei bine, să știi că îmi place. Ce-au zis ai tăi cu privire la asta?

Peste fața ei trecu un nor.

— Mama nu a zis prea multe, deși cred că a deranjat-o într-o oarecare măsură. I-am auzit pe ai mei vorbind despre asta. Tata îi zicea despre faptul că ți-a promis să nu se amestece cu principiile tale. Cred că te simpatizează mult. I-a zis mamei că meriți toate astea.

Robert își cântări răspunsul înainte de a rosti ceva.

— Sper că nu pune un zid între tine și părinții tăi. Nu mi-ar plăcea deloc să fie așa. Dar cred că arăți mai potrivit așa. Chiar m-ai luat prin surprindere.

Restul drumului a fost parcurs în tăcere, dar totuși amândoi au continuat să se simtă în largul lor. Când făceau curba pe aleea fermei Eberly, Sheila rupse tăcerea.

— Sper ca tinerii ceilalți să nu creadă că îmi dau aere de

„sfântă”, zise ea temătoare. Cred că am ceva rețineri cu privire la întâlnirea cu tinerii.

Robert fu luat prin surprindere.

— Oh, dar nu cred că o să se gândească așa. Nu văd de ce ar face-o.

Dar Robert nu avea dreptate. După încheierea programului de cântări de la spital, tinerii mai zăboviră în parcare a spitalului să stea de vorbă. Robert vorbea cu unul din băieți, când o văzu pe Anne Carter îndreptându-se spre locul unde Stătea Sheila, cu o expresie foarte hotărâtă pe față. Putu să iudă clar conversația.

— Deci Sheila, începu ea sarcastic, văd că îl lași pe Robert să te transforme într-o bunicuță.

Sheila roși puternic, dar nu răspunse, așa că Anne continuă.

— Știam că așa o să se întâmple de când ai început-o serios i II Robert. Mă gândeam că ești puțin mai tare din fire, dar văd că te prefaci într-o mironosiță. Și toate astea pentru un băiat!

Anne se uită în jur și observă că Robert asculta. Remarcile care urmau îi priveau pe amândoi.

— Știi de ce faci asta! Vrei să-l faci să te admire, continuă ea să o înțepe cu vorbe. Nu faci asta pentru că tu însăși ai vrea. Nimeni cu toate mințile acasă n-ar face o astfel de schimbare din proprie voință.

Se uită la Sheila provocator, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă îndrăznește să nege. Însă Sheila rămase fără cuvinte, așa că privi rugător la Robert. El văzu cum pe obraji îi curgeau deja lacrimi așa că fugi înspre ea.

— Sheila – hai să mergem! îi zise el delicat. N-o băga în seamă.

Însă niciunul, nici altul nu pierdu din vedere rânjetul I riumfător de pe fața lui Anne.

Sheila își șterse lacrimile de pe obraji în timp ce ieșeau din parcare a spitalului. Nu privea în direcția lui Robert, ci se uita pe geam, dorindu-și parcă să fi putut intra în pământ. Robert putea să vadă cum umerii îi tremurau – dar nu știa ce să zică, așa că rămase tăcut. *Ce mi-ai dori să o pot mângâia cumva! Arme asta! Nădăduiesc că nu are dreptate – vreau să cred că Sheila nu și-a schimbat tiparul de rochie doar de dragul meu.*

Sheila își îndreptă umerii și își suflă nasul. Robert o privi lung.

— Te simți mai bine? o întrebă el blând.

Ea dădu ușor din cap, dar pe Robert îl izbi privirea ei



descurajată.

— Cum poate fi așa de rea? șopti ea amărâtă. Și chiar în fața tuturor.

— Nu știu, răspunse Robert încet. Ceva trebuie să o chinuie înăuntru. Cred că e decisă să lupte pe viață și pe moarte cu orice i-ar îngredi libertatea de a face cum îi place. Probabil a văzut schimbarea ta ca o amenințare la adresa ei.

Sheila oftă.

— Mi-aș dori să fi știut mai mult din Biblie, zise ea gânditoare, schimbând brusc subiectul. Uneori simt că relația mea cu Dumnezeu e prea superficială. Știi, am crezut că fac bine schimbându-mi tiparul pentru rochie. Acum mă întreb dacă nu cumva am făcut-o dintr-un motiv greșit. Cumva, atacul lui Anne mi-a luat toată bucuria pe care o aveam.

Robert o privi înțelegător.

— Sunt genul de vorbe care sunt greu de suportat, știu, dar nu te descuraja! Mi s-a întâmplat și mie de multe ori. Se pare că tinerii pot fi destul de răi atunci când simt că libertatea lor este cumva atinsă. Dar nu trebuie să lăsăm acest lucru să ne doboare. Cum am putea să o ajutăm pe cineva ca Anne să-și vadă problema, dacă noi înșine ne lăsăm afectați de critica lor?

Sheila rămase tăcută. Din nou, Robert fu surprins de profunzimea trăirilor ei. *E foarte tulburată de asta. Trebuie să o ajut cumva...* își îndreptă privirea la drum și lăsă ca mașina să treacă peste banda albă.

— Ups! exclamă el chicotind. Mai bine aș fi mai atent cum conduc.

Sheila schiță un zâmbet slab, dar nu scoase niciun cuvânt. Conduceau în liniște, când deodată Sheila își puse mâna la **l**. ură și exclamă:

— Vai, nu! Mi-am uitat jacheta și harfa de cântări. Le-am lăsat pe cuier la spital.

— Trebuie să ne întoarcem și să le luăm, zise Robert încetinind pe loc. Nu poți ști ce s-ar putea întâmpla cu ele dacă le lăsăm acolo.

Sheila se schimbă la față.

— E așa absurd! Aveam de gând să merg să le iau, dar am uitat cu totul de ele. Sper că nu vor mai fi ceilalți prin preajmă când ajungem acolo. Nu – nu cred că aș putea să dau ochii cu Anne Carter din nou.

Robert zâmbi cu tristețe.

— Aș avea niște lucruri să-i spun, spuse Robert pe un ton rece, și mă îndoiesc că i-ar face plăcere să le audă. Ar fi poate mai bine dacă va fi plecată deja. Mă duc eu și-ți aduc lucrurile. Tu poți să aștepti în mașină și așa nu trebuie să te întâlnești cu nimeni.

Anne încă nu plecase. Era în mijlocul unui grup de băieți și se distrau în timp ce ea povestea întâmplări dintr-o călătorie pe care o făcuse recent cu un grup de prieteni. Trecând pe lîngă ei în timp ce se îndrepta spre intrare, auzi o frîntură din întâmplare – îndeajuns să-și dea seama că acesta nu era locul pentru el și Sheila. Cei din grup pur și simplu nu mai puteau – unii băieți abia se mai țineau pe picioare de răs – și de aceea niciunul nu-l observă pe Robert.

Acesta avea o expresie așa dezgustată când se întoarse la mașină, că Sheila îl întrebă contrariată:

— Ce are loc acolo? Sigur nu lucruri prea edificatoare... Robert făcu o grimasă.

— Edificatoare...?! Anne Carter n-are habar ce înseamnă cuvântul ăsta.

Își tură motorul aproape sălbatic înainte să demareze în trombă. Mașina începu să se zguduie, iar Sheila tresări. Robert băgă în viteza a doua cu mai multă grijă și zâmbi cu jumătate de gură.

— Scuze. Cred că m-am supărat prea tare. Dar îmi provoacă furie. Anne Carter își ia o fațadă așa spirituală când vrea, dar nu-i sinceră deloc.

Își continuă drumul în liniște pentru câteva minute.

— Nu știam că unii dintre tineri au ajuns așa departe după cum suna povestea lui Anne, rosti el rar. Deși știu că Andrew și George – și poate alți câțiva – dau raita prin oraș, uitându-se după foste colege de liceu.

Sheila îl privi serioasă.

— Oh – sper că situația nu stă chiar așa de rău! O astfel de conduită poate face ravagii într-un grup de tineri. Sigur biserica nu va fi de acord cu asta.

Robert ridică încet din umeri cu îndoială.

— Nu sunt prea sigur. Se pare că păstorii noștri preferă să se uite în partea cealaltă când se întâmplă așa ceva. Știu că nu le place, dar nu am nicio siguranță că vor face și altceva decât să spere că va trece.

Sheila păru să fie răscolită.

— Dar – dar asta înseamnă că în curând biserica de aici nu va fi prea diferită de cea pe care o frecventam în Est. Și era groaznic acolo. Nu ți-ai crede urechilor dacă ți-aș spune câteva întâmplări de pe acolo.

Privi afară pe geamul mașinii la câmpia stearpă.

— Nu vreau să merg în direcția aceea, continuă ea pe un ton deznădăjduit, dar totuși cum poate ști cineva ce-i bine și ce-i rău? Tu îi ai pe părinții tăi să te ajute – dar eu, nu. Și oricum, cum putem ști că ai tăi nu sunt decât radicali în ideile lor?

— Știu la ce te referi; dar cred că Dumnezeu ne arată ce e bine și ce e rău, dacă într-adevăr vrem să știm acest lucru.

*Chiar e sinceră. Chiar vrea să știe*, se gândi el, văzând «criozitatea ei.

— Dar cum? Întrebă ea aproape deznădăjduită. Adică – El mi-ți vorbește așa – tare, nu?

Robert clătină din cap zâmbind.

— Nu – asta ar fi puțin înspăimântător! Dar cred din toată

Îl nima că Biblia are răspuns la toate aceste întrebări. Știu că noi suntem responsabili să împlinim în ce scrie în ea, dar găsim și răspunsurile la întrebări tot acolo.

Tocmai făceau curba pe aleea casei lui Robert. Sheila

Așteptă până ce el parcă mașina și atunci își întoarse capul din nou spre el.

— Încă mai studiezi? Mi-ai spus cu multă vreme în urmă că studiezi din Biblie.

El încuviință.

— O, da! Și deja am parcurs aproape toată cartea „Doctrinile Bibliei”. Are o mulțime de gânduri interesante. Am căutat toate referințele biblice din carte. Nu mi-a trecut niciodată prin cap că Biblia ar avea învățătură pe marginea anumitor subiecte.

Sheila se uită la el cu nostalgie.

— Am putea studia împreună uneori? Mi se pare că știu atât de puțin din Biblie. Nici nu prea știu cum să studiez.

— O, desigur! răspunse bucuros Robert. Ar fi un lucru foarte bun. Îmi era teamă că mai degrabă ai face alte lucruri când suntem împreună. E ceva anume care te-ar interesa?

Sheila ezită o clipă, schimbându-se la față.

— Mi-ar plăcea să studiez despre modestie cu cineva. Cred că

vorbele lui Anne Carter m-au iritat tare, dar chiar nu știu de ce mi-am schimbat tiparul rochiei. Vreau să spun că n-aș fi putut să-i dau un motiv din Biblie – deși niciodată n-aș fi admis acest lucru în fața ei.

Robert ezită o clipă.

— Cred că mama ar fi bucuroasă să studieze acest subiect împreună cu tine, sugerează el.

Sheila se luminează.

— Chiar crezi? Întrebă ea. Mi-ar plăcea asta foarte mult. Ai putea... ai putea să o întrebi tu?

— Sigur, cu cea mai mare plăcere! Poate și Jane ar fi interesată. Voi trei ați putea avea un grup de studiu foarte bun o să le spun alor mei în seara asta.

— Capitolul 6

Vizitatori die est

*Biblia nu cunoaște niciun altfel de mântuire, decât cea care are ca roade ascultarea.*

— A. WTozer

Robert rămase pentru ceva vreme pe veranda din spate, bucurându-se de adierea ce venea dinspre sud-vest. Era din nou primăvară! Încă o iarnă grea fusese trecută lângă celelalte în arhive.

O iarnă plină de evenimente, iar pentru Robert una dintre cele mai fericite pe care le-a cunoscut. Cele mai multe amintiri aveau legătură cu Sheila – săniuș cu Sheila, patinat cu Sheila, timp petrecut conversând cu Sheila, studiu biblic cu Sheila, Jocuri de dame cu tatăl ei, drumul spre biserică sau spre întâlnirile MYF – tot cu Sheila<sup>1</sup>. Chiar și acum, în timp ce trăgea în piept aerul proaspăt de mai, tot la Sheila se gândea – și la viitor. Începea să se gândească mult la viitor – unul care se învârtea în jurul ei. Ar fi o zi minunată aceea în care ar intra pe ușa propriei lui case, iar Sheila ar fi acolo să-i spună „bun venit” cu zâmbetul pe buze.

Imaginea aceasta era așa de captivantă, încât uită că era gata cina și că după aceea trebuia să meargă la o întâlnire MYF. Dar fu trezit brusc din reverie.

1 În acest loc era considerat ceva normal ca un cuplu „stabil” să fie împreună peste tot. Cei doi petreceau mult mai mult timp împreună decât cei din mediile menonite conservatoare actuale, mult mai mult decât ce este considerat potrivit acum.

— Robert!

Sora lui, Jane, deschise ușa din spate și își scoase capul afară.

— Cina e gata! Trebuie să ne grăbim, sau o să întârziem la MYF. Nu trebuie să o iei și pe Sheila cu mașina?

Robert reveni cu picioarele pe pământ și se întoarse spre sora lui mai mică.

— Acum, acum! Vin imediat. Doar să-mi schimb hainele. După puțin timp familia Eberly era adunată în jurul mesei, bucurându-se de o cină delicioasă pregătită de Carrie. Richard își puse mâncare în farfurie și se uită la Robert.

— Văd că ai de gând să mergi la MYF în seara asta, nu?

— Da, ne-am gândit să mergem. Un grup din Pennsylvania e prin zonă weekendul ăsta și vor fi la biserică diseară. Sheila o cunoaște pe o fată din grup, așa că ne-am gândit să mergem.

— Tot ei sunt responsabili și cu serviciul de mâine dimineață. Liderul lor este un student care a absolvit la EMC2. O să fie interesant.

Robert înghiți o gură de cartofi înainte să adauge ceva.

— Abia aștept! Mă gândesc că poate un grup din Pennsylvania ar fi mai conservator decât cei de pe aici, deși Sheila are îndoieli în privința aceasta. Nu știu sigur cum o să fie, dar nădăjduiesc că ne vor da un avânt în direcția potrivită.

Au ajuns la MYF la timp, iar Robert chiar avu timp să ajute la așezarea scaunelor. Aproape terminaseră, când vizitatorii au mărșăluit tropăind în sală, dându-i lui Robert ocazia să-i analizeze. *Hmm, cred că Sheila avea dreptate. Nu arată prea conservatori. Chiar deloc. Mă întreb cine i-a invitat.*

Nou-veniții au fost în curând înconjurați de tineri din biserica locală, așa că Robert nu mai văzu prea multe. Dar

2 Eastern Mennonite Collège (Institutul Menonit de Est) este o instituție de educație superioară din Statele Unite. (n.trad.)

lotuși era îndeajuns ce văzuse deja. Fetele toate purtau bluze (îi volănașe și fuste în carouri viu colorate. Iar liderul lor era Un băiat bine făcut, cu un păr negru aranjat în stil Elvis Presley – destul de lung, dat peste cap și strălucind de gel pentru păr. În curând se dovedi că purtarea lor se potrivea perfect

Icu înfățișarea. Înainte ca orice activitate să înceapă ei deja făcuseră un spectacol amuzându-i pe cei din jurul lor.

Partea principală a programului era o prezentare cu diapozitive a unei călătorii misionare pe care unul dintre vizitatori o făcuse în

Mexic. Ar fi fost interesantă dacă câțiva băieți nu ar fi întrerupt-o mereu. Așa stând lucrurile, Robert era pe punctul de a pleca, luându-le și pe fete, dar Sheila nu zise ocazia să vorbească cu fata pe care o cunoștea și de îea au decis să rămână.

Când prezentarea luă sfârșit și tinerii luau gustarea „iuiuația luă o turnură și mai urâtă. Henry, liderul grupului de vizitatori, își adusese chitara și atunci începu să cânte. El și prietena sa, o fată cu părul tuns, au început să cânte melodii country, iar după aceea au introdus și o melodie de-a lui Elvis l'iesley.

— Cântați cu noi! exclamă Henry deodată. Hai, nu fiți așa de rușinoși!

Doar Robert, Sheila și alți câțiva tineri au rămas singuri într-un colț al sălii să privească scena. Însă după un timp Robert nu mai rezistă.

— Nu știu cât mai pot sta aici, îi zise el cu un aer sumbru Sheilei. Sigur nu la așa ceva mă așteptam.

Sheila îl privi cum se ridică.

— Da, hai să plecăm, fu ea de acord. Pot să vorbesc mâine cu Amy. Și oricum, nici nu știu dacă mai vreau – după ce am văzut cum se poartă ei. Știam că sunt un grup foarte liberal, dar nu am realizat decât acum că în așa măsură.

Blake Martens, un băiat mai în vârstă care era prin preajmă, auzi schimbul de vorbe.

— Bună idee! Ce s-a întâmplat în seara asta îmi amintește de ce nu mă deranjez să mai vin la MYF. Știam că lucrurile merg rău, dar nu mă așteptam chiar la așa ceva. Și tânărul care acum se distrează cântând melodii de Elvis Presley probabil va avea un mesaj mâine la serviciul de dimineață. Pur și simplu dezgustător!

Sheila era foarte tăcută în drum spre casă. Însă înainte să iasă din mașină, se întoarse spre Robert.

— Știi, zise ea meditativ, așa erau serile de tineret în Ontario. Îmi vine greu să cred că uneori îmi plăceau. Și nu va mai fi mult până când astfel de întâlniri vor fi o obișnuință și aici, după cum merg lucrurile.

Seriozitatea problemei se reflecta și pe fața lui Robert.

— Știu. Încep să-mi dau seama de ce tata e așa de preocupat de viața bisericii noastre. N-are cum să fie bine ce se întâmplă pe aici.

Richard și Carrie încă nu se culcaseră când Robert și Jane au

ajuns acasă. Jane se retrase în camera ei, dar Robert își turnă o ceașcă de ceai și luă un loc la masă, unde stăteau și părinții săi. Urmă un moment de tăcere.

— Ceva în neregulă, fiule? Întrebă Richard. Robert tresări puțin, dar apoi oftă.

— N-am mai văzut niciodată așa ceva, vorbe el pe un ton grav. N-aș fi mers cu niciun chip dacă aș fi știut ce va avea loc. Jane mai bine ar fi stat acasă. S-a cam lăsat dusă de val.

Richard își puse cana la o parte și îl privi îngândurat.

— Ce s-a întâmplat? A fost mult mai rău decât de obicei?

— Da, *chiar* a fost. Bine, știu că nu am fost prea des în ultima vreme, dar sunt sigur că a fost mai rău. Vizitatorii noștri au băgat adrenalină în toți. Aveau o chitară cu ei, iar una din fete cânta la pian. Au cântat melodii country. Aproape toți li s-au alăturat și băteau din palme. Un concert în toată puterea cuvântului!

— Asta nu e bine. În trecut biserica noastră nu a admis cest fel de muzică, ce să mai vorbim de astfel de „concerte” și încă la întâlnirile MYF!

Robert oftă din nou.

— Și asta încă nu-i partea cea mai rea. Henry – cel care aveai liitara – e un mare fan al lui Presley și a început să conducă niște melodii de-ale starului. Nu toți știau versurile, dar deja se încinsese o petrecere în toată puterea cuvântului când am plecat noi. Nu-mi puteam crede ochilor și urechilor. Unele din melodiile alea rock sunt pline de mesaje sugestive. Până la urmă am plecat. Îmi imaginez că ei or mai fi acolo încă.

Cei trei au rămas cufundați în tăcere, iar pe fețele lor plutea o ceață de mâhnire. Richard își îngropa fața în palme și șopti:

— Până când, Doamne?

Grupul de tineri din Pennsylvania lăasă o cu totul altă impresie în dimineța următoare. Cântările pe care le intonară au fost de bun gust, iar mesajele lor erau foarte bune. Dacă Robert nu ar fi fost martor la ce se întâmplase cu o seară înainte, s-ar fi îndoit foarte mult că ar fi fost posibil. Henry, absolventul de EMC, dădu o cuvântare foarte elaborată și elevată pe tema „influenței creștinului”, care îi impresiona până și pe părinții lui Robert.

După ce au luat prânzul, Richard și Carrie s-au așezat pe canapea în camera de zi să stea de vorbă cu Robert și Sheila.

— E greu de crezut că ei sunt aceiași tineri pe care i-ai descris ieri seară, zise Richard.

Lui Robert îi căzu greu să-și exprime gândurile.

— Știu... Nici nu-mi venea să mai merg după ce s-a întâmplat ieri seară. Dar programul de azi a fost interesant și a meritat. Nu găsesc nicio explicație.

Sheila privi la Robert mai întâi, el ocupând un loc lângă ea pe canapea, apoi își aținti ochii spre Richard.

— Așa era viața în biserica noastră din est. Unii dintre cei mai aventurieri oameni din grup puteau să dea mesajele cele mai spirituale în biserică, dacă erau nevoiți să facă asta. Și nu vedeam nimic greșit în asta. Așa era viața: seara de sâmbătă nu avea nicio treabă cu dimineața zilei următoare. Sunt sigură că Henry ar fi luat prin surprindere să afle despre cineva că îi consideră conduita de ieri în neconcordanță cu mesajul lui de azi.

Richard aprobă din cap.

— Țasta-i adevărul. Și asta-i pe scurt problema Bisericii Menonite. Predicile pe care le auzim sunt destul de bune – deși lasă pe dinafară mai multe lucruri importante... Dar cei care sunt în biserică nu mai fac legătura dintre predici și viața de zi cu zi. Predicile țin de programul de duminică dimineața, iar viața cotidiană e cu totul altă problemă. Chiar și liderii bisericii sunt așa adeseori. La fel ca și Henry – pot să zică un lucru de la amvon, iar în altă parte să aibă o poziție total diferită.

— Dar nu se poate să nu mai fie și alții care să vadă problema! Nu-i nimeni căruia să-i pese? interveni Robert.

— Puțini. Sunt alte câteva familii din biserică care au aceeași părere ca și noi, dar nu avem niciun sprijin din partea conducerii. Am vorbit cu păstorul nostru principal<sup>13</sup> cu câteva săptămâni în urmă și el a încercat să vină cât de mult putea în întâmpinarea îngrijorărilor mele, fără totuși să se angajeze la ceva concret. Mi-a zis că vremurile se schimbă, dar tinerii noștri vor același lucru ca noi, doar că abordează lucrurile dintr-o altă perspectivă. A spus că nu vrea să-i descurajeze sau să-i îndepărteze de biserică.

Robert clătină din cap.

— Mă întreb cum ar fi procedat dacă ar fi auzit vorbele lui Anne Carter în parcare a spitalului iarna trecută.

3 în bisericile menonite acest slujitor poartă numele de *bishop*



(episcop), (n.trad.)

— Nu știu, răspunse împovărat Richard. Sunt sigur că nu l-ar fi plăcut. Mă gândeam să vorbesc cu el, deși știam că nu va folosi la nimic. Omul ajunge la un punct unde aproape îi vine să renunțe.

— O, vă rog, nu vă dați bătut! exclamă Sheila cu neliniște în glas. Ce se va alege din mine și Robert dacă vă dați bătut? Avem nevoie de sprijinul vostru.

Richard păru puțin rușinat.

— Îmi pare rău, zise el. Nu vreau să renunț, dar uneori totul pare așa lipsit de speranță.

Se uită la Carrie și îi zâmbi cu afecțiune...

— Mereu mi-ai zis că sunt un pesimist. Poate ai dreptate. Carrie îi zâmbi.

— Ești – puțin, recunosc ea, apoi pe un ton mai serios continuă: Dar situația prezentă din biserică e de ajuns să facă pe oricine pesimist. Domnul nu așteaptă de la noi să continuăm în felul acesta.

Sheila păru gânditoare.

— Știu de un grup de păstori din Ontario care au părăsit conferința regională ca să înceapă o biserică nouă, chiar înainte ca noi să ne mutăm aici. Dar din câte se pare erau destul de radicali. Cel puțin așa ziceau părinții mei. Adunarea noastră făcea parte din Conferința Generală, iar ei făcuseră parte din cea regională, așa că nu-i știm prea bine.

Richard ciuli urechile.

— Chiar? N-am auzit de așa ceva. Mă întreb cine sunt. Cel puțin aveau niște păstori care au văzut nevoia. De asemenea oameni ducem noi lipsă aici. Dacă am avea cineva care să deschidă calea, cred că ar mai fi un sprijin pentru o adunare mai scripturală.

— Chiar ați vrea să începeți o altă biserică? Îndrăzni Sheila cu un aer de tulburare. Părinții mei ar fi cu siguranță împotriva unui astfel de lucru. Vedeți, ei cred că fiecare membru din biserică ar trebui să aibă dreptul să ia singur decizii. Așa că tatăl meu nu are nimic împotriva poziției voastre, atât timp cât nu așteptați ca și el să urmeze același standard. De asta nu m-a oprit să fac anumite schimbări. El spune că e treaba mea ce schimbări fac. Dar niciodată nu ar fi de acord ca eu să părăsesc adunarea să mă alătur unui grup mai conservator.

— În momentul de față e puțin probabil să se întâmple, zise

Richard. Deși nu prea văd un alt răspuns. Nici eu nu vreau să părăsesc biserica – toți cei care au făcut asta au dorit să fie într-un mediu mai liberal, iar reputația unui om care ar provoca așa ceva ar fi ruinată. Dar sunt unele lucruri pe care nu le pot face dacă mergem în direcția aceasta. De exemplu, nu văd cum aş putea lua parte la Cină cu o persoană care poartă verighetă. E o încălcare clară a poruncilor din Noului Testament.

— Erau mulți care purtau verighete în biserica de unde venim. Nu cred că-mi amintesc când a început. De fapt tatăl meu ar fi vrut ca să ia un set de verighete pentru el și mama, dar ea a refuzat. Bunicii nu ar fi de acord și ea nu dorește să-i supere.

Robert ascultase această conversație fără să zică nimic, dar acum interveni:

— Citeam din 2 Corinteni 6 recent și m-a impresionat ce zice în ultimele versete. Spune că noi ar trebui să ieșim din mijlocul celor păcătoși și să fim separați. E bine uneori să ne despărțim de rău.

— Am citit aceste versete de multe ori, zise Richard. M-am uitat la context de multe ori, încercând să-mi dau seama cât de rea trebuie să ajungă situația înainte ca să ni se ceară să ne separăm. Contextul vorbește despre păgânism și necredincioși. Nu sunt sigur dacă e bine sau nu să aplicăm aceste versete situației în care ne aflăm noi. Separarea pare să fie o metodă simplă de scăpare. Știu că biserica din Corint era într-o stare rea, dar Pavel n-a sugerat niciodată că o rămășiță trebuie să se despartă de restul bisericii. Și totuși, cât putem sta pe o corabie care se scufundă, fără să ne înecăm și noi?

Sheila nu mai zise nimic și subiectul discuției fu schimbat cu unul mai plăcut. Însă ea păru neobișnuit de tăcută întreaga diipă-amiază. Când veni timpul să plece la spital că să aibă acolo un program de cântări cu grupul de tineri ea îi spuse lui Robert pe un ton rugător:

— Nu știu dacă pot să înfrunt o întâlnire cu grupul. Încă mai sunt supărați de ieri seară și nu mă simt în formă să fac. ista. Aș prefera să stau aici și să avem un timp împreună. Sau, dacă vrei să mergi, mă poți lăsa acasă.

Robert se neliniști puțin, dar ea încercă să-i alunge gândul acesta.

— Sunt bine, îl liniști ea. Pur și simplu nu-mi vine să dau ochii cu ei.

Mai târziu, în timp ce se îndreptau spre biserică, Sheila aduse din nou subiectul în discuție.

— Crezi că părinții tăi ar părăsi biserica dacă ar avea ocazia? Întrebă ea, iar Robert îi citi neliniștea din glas.

— Sunt sigur că ar face acest lucru dacă ar simți că asta e ceea ce vrea Dumnezeu de la ei. Ai avea ceva împotriva acestui lucru? Întrebă el rar.

Ea nu rosti nimic pentru un timp.

— Nu știu ce să zic, dădu ea un răspuns într-un final. Mereu am crezut că a părăsi o biserică e o mișcare foarte radicală. Păstorul bisericii la care mergeam înainte mereu spunea că diviziunile în biserică rup trupul lui Hristos și că e mai bine să stai într-o adunare care are probleme decât să faci un asemenea pas.

— Sunt de acord, dar până la un punct – atât timp cât vorbim despre o „problemă”. Dar aş crede că despre păcat fățiș vorbim în alți termeni. Cum poate trupul lui Hristos să aibă mădulare cu păcate cunoscute? Dacă părăsim o biserică din pricina răului de acolo, atunci noi *căutăm* trupul lui Hristos, nu îl rupem.

Pe fața Sheilei însă tulburarea părea să se adâncească și mai mult.

— Nădăjduiesc că nu se va ajunge la așa ceva. Nu știu dacă aş putea să fac vreodată un asemenea pas.

După cum era obiceiul, Robert și Sheila au stat împreună la biserică. Robert simțea cum emoțiile amenințau să o copleșească pe prietena lui – vocea îi tremura în timp ce cântau, iar mâna îi tremura în timp ce încerca să țină cartea de cântări împreună cu el.

Grupul de tineri vizitatori porniseră din nou la drum spre o altă biserică în timpul după-amiezii, iar mesajul de la serviciu de seară urma să fie adus de Samuel Martens, păstorul principal. Înainte să înceapă el făcu un anunț.

— Unii dintre voi ați fost deranjați de ce s-a întâmplat la MYF în seara zilei de ieri. Am discutat puțin cu Henry despre aceasta, iar el a recunoscut că s-au dus puțin prea departe. A spus că uitase de caracterul conservator al bisericii de aici, mai diferit de atmosfera în care sunt obișnuiți ei, așa că dorea ca eu să vă transmit scuzele sale – dacă vreun lucru din ce au făcut ei v-a afectat într-un fel. Așadar, vă încurajez să acceptați aceste scuze și să nu uitați că nu toți privesc aceste aspecte în același fel. Noi nu promovăm muzica lui Elvis Presley

sau stilul de viață pe care el îl reprezintă, dar nici nu dorim să fim critici față de cei care nu privesc problema la fel ca noi.

Și apoi continuă cu mesajul pe care îl pregătise, dar gândurile lui Robert încă mai stăruiau la anunțul pe care domnul Martens îl făcuse. *De fapt ee vrea el să spună? Drăguț din partea lui Henry să-și ceară scuze. Dar în realitate – nu a admis că au făcut rău – doar îi pare rău că ne-a deranjat pe unii dintre noi. Iar păstorul nostru, domnul Martens, nu a spus că e rău ce s-a întâmplat, ci doar că noi nu promovăm așa ceva și că nu ar trebui să-i judecăm pe cei care privesc altfel lucrurile.* Sheila, pe de altă parte, păru mult mai liniștită după anunț.

— Mă bucur de ce a spus păstorul nostru. Sper că și părinții tăi vor accepta asta și nu vor face nicio mișcare radicală.

Robert își înclină capul întrebător, dar își ținu gândurile îndoielnice cu privire la anunț pentru el.

— Nu cred că părinții mei sunt pe cale să facă vreun pas. Nici nu au prea multe opțiuni. Dacă nu cumva au de gând să se mute în Ontario, să se alătore grupului despre care tu ai vorbit...

Pe Sheila o trecu un fior.

— Oh! Sper că nu se gândesc la așa ceva! șopti ea. Sigur că putem să trăim pentru Domnul și aici...

Robert nu mai continuă pe marginea acestui subiect, văzând cum sentimentele ei erau răscolite prea puternic.

— Nădăjduiesc că asta va pune capăt la toate „poznele” de genul acesta la MYF. Chiar nu ai vrea să continue, nu?

Sheila clătină din cap hotărâtă.

— Nu, desigur. Nu-mi plac – nu mai mult decât ție. Se uită la el și îi zâmbi. Să nu lăsăm asta să se pună între noi, bine? Măcar să ne avem unul pe celălalt, orice s-ar întâmpla.

Un fior cald cuprinse inima lui Robert în timp ce îi întorcea zâmbetul.

Și totuși, seara târziu, în timp ce se pregătea de somn, Robert nu putea să nu se gândească din nou la evenimentele de peste weekend și la reacțiile Sheilei. *E evident că a avut o reacție destul de puternică față de ideea părinților de a părăsi biserica. Cred că a primit multă învățătură despre aceasta – că ar fi un lucru foarte rău. Ce s-ar în tâmpla dacă ar trebui să merg în altă parte sau cineva ar începe o biserică mai conservatoare aici? Dacă ar alege biserica în locul meu? Ce aș face atunci?*

Își luă Biblia și deschise la 2 Corinteni 6 din nou. Reciti versetele care sfârșesc capitolul. *Mă întreb care ar fi lucrurile care ar cădea în această categorie. Iar aici folosește un limbaj destul de dur. Nu aș zice că Henry este un necredincios, deși nu pot înțelege cum poate fi așa inconsecvent. Și nici „închinător la idoli” nu l-aș numi. Dar nu pot să văd cum un om duhovnicesc poate să se poarte așa sâmbătă seara și apoi să vină duminică dimineața în fața bisericii să dea o astfel de cuvântare. Mult din ce a spus ar fi putut să-i condamne în mod direct comportamentul din seara precedentă...*

Fără răspuns, își închise Biblia și îngenunche să se roage. Pe genunchi, își aduse povara înaintea lui Dumnezeu. Biserica lui, prietena lui, familia lui – toate erau pe inima lui; dar mai mult decât orice altceva voia să rămână credincios.

*Doamne, ajută-mă să cunosc voia Ta și să-i fiu credincios, orice ar fi. Aceasta era esența rugăciunii pe care o înălță în acea seară și la aceasta se gândea când căzu într-un somn neliniștit.*

Familia era la micul-dejun – câteva zile după episodul MYF. Richard se uită la ceasul său de mână și apoi se ridică, mergând până la radioul care era pe bufet.

— E aproape timpul pentru știri, zise el învârtind de buton. Mă întreb ce se mai petrece pe la Ottawa zilele astea.

La început se auziră numai bârâite, dar după ce tuburile s-au încălzit, au răsunat niște acorduri muzicale. Richard și Robert vorbeau despre munca de peste zi și nu băgară în seamă ce se auzea. Jane, însă, se ridică puțin de pe scaun și exclamă:

— Elvis Presley! Ăsta-i unul dintre cântecele pe care Henry le-a cântat sâmbătă seară.

Întreaga familie își îndreptă atenția spre radio – se auzea vocea de tenor a starului care intona pe un ton șoptit un cântec de dragoste. După câteva momente muzica încetă, iar crainicul interveni.

— Revenim cu alte super-favorite melodii – Jerry Lee Lewis, Carl Perkins, Buddy Holly știi... *Elvis Presley* – imediat

Vizitatori din est 89

după știri.

Nu era nimic interesant la știri și Richard se ridică să închidă radioul. Atunci Jane protestă:

— De ce nu-l lași deschis puțin? Aș vrea să aud niște muzică. Niciodată nu ascultăm nimic distractiv – doar niște știri sau vreun

predicator.

Richard își privi fiica gânditor.

— Nu i-aș considera pe Jerry Lee Lewis sau pe Elvis Presley să fie prea distractivi. Nu vreau ca tu să asculți un astfel de program.

Jane își luă o expresie nemulțumită.

— Dar serios, toți ceilalți ascultă așa ceva. M-am simțit așa de aiurea sâmbătă seară. Abia aveam habar ce melodii cântau.

Richard rămase neînduplecat.

— Jane, mă bucur că așa s-a întâmplat. Și vreau să rămână astfel. Mă întreb dacă nu cumva radioul a adus mai multe probleme decât a ajutat. Biserica n-a făcut o treabă bună în a sublinia programele care sunt bune de ascultat și care nu.

Robert își ridică privirea din farfurie.

— Știți, începu Robert lăsându-și furculița jos, mă tot întreb cum de tinerii din biserică știu așa de multe hituri atât de bine. Niciodată nu m-am gândit prea mult la radio, dar se pare că de aici vin aceste „cunoștințe”.<sup>4</sup>

Se lăsă pe spătarul scaunului și își luă cana în mână.

— Și încă ceva, tatăl Sheilei are de gând să cumpere un set pentru televizor. Mama ei nu e de acord și a pus piciorul în prag. Dar tatăl ei crede că trebuie să fie în temă cu programele despre care vorbesc clienții săi. Frații ei mai mici sunt tare entuziasmați.

Richard ridică din sprâncene.

4 Astăzi în multe biserici menonite conservatoare radioul nu este permis. Însă în anii șaizeci radioul era așa de răspândit în biserici încât mulți nici nu s-ar fi gândit la el de două ori. Acest lucru era valabil chiar și pentru unele adunări proaspăt fondate de cei care au părăsit vechile biserici aflate în apostazie.

— Ce crede Sheila despre această idee? Robert clătină grav din cap.

— Nu-i place deloc. E sigură că va crea o groază de probleme cu băieții, dar tatăl ei insistă că nu le va face deloc rău.

Richard își mușcă buza.

— Și sigur va crea o mulțime de probleme. Băieții aceia nu sunt prea interesați de biserică, iar un televizor în casă ar face situația mult mai gravă. Nu credeam că avem în biserică oameni care să dețină un televizor.

— Nu avem – cel puțin nu știu eu de așa ceva. Dar asta nu-i nicio

piedică pentru Donald. Și nici nu o să lase ca îngrijorările soției lui să-l oprească. Dar s-a întâmplat că zona noastră e încă prea departe de antenele de emisie ca să avem un semnal bun. Au servicii foarte bune în orașele mari, dar noi suntem prea departe. Așa că a abandonat ideea momentan.

— Uite un avantaj al vieții departe de aglomerațiile urbane, remarcă Richard. Dar cred că va ajunge și aici destul de curând.<sup>5</sup>

Robert dădu aprobator din cap.

— Totuși Sheila mi-a spus că tatăl ei a făcut niște cercetări, într-un an sau doi, vom avea antene de transmisie chiar în zona asta.

Richard se încruntă.

— Oare cât va dura până când oamenii din biserică vor începe să-și achiziționeze asemenea seturi de televiziune? Asta ar fi încă un pas și mai jos.

Capitolul 7

giumea

*Să facă Domnul ce-ar dori cu mine; oricare arjî voia Sa, pentru mine asta va fi fie cerul, fie un început al lui.*

— Mountford

5 în estul Canadei, unde populația este mai numeroasă, iar aria de acoperire a semnalului de televiziune mai extinsă, televizorul și-a făcut drum în bisericile menonite mai devreme decât în vest.

Câteva săptămâni mai târziu, într-o dimineață, chiar după micul-dejun, Robert și Richard au mers să ducă o încărcătură de fân. Era un drum care dura trei ore dus-întors și în mod normal Robert s-ar fi dus singur, însă fermierul care cumpărase fânul nu avea destui oameni la descărcat, așa că Richard se iilătură fiului său. Această situație se dovedi a fi o ocazie bună pentru ca cei doi să poată discuta, iar Robert profită de ea.

— Știi, mă gândeam cum ar fi să mergem undeva ca misionari. Ar fi asta o cale de a ieși din aceste medii liberale?

Richard trase adânc aer în piept.

— Hmm – nu sunt sigur. De fapt, din câte am citit în ziarul bisericii, se pare că o parte din presiunea liberală vine din partea misiunilor. Biserica din Argentina – de pildă – a fost chiar de la început mai liberală decât cele mai multe din adunările de aici. Și misiunea din Africa a avut probleme serioase, de asemenea.

Robert rămase uimit.

— De ce...? Cred că am luat de bună că orice om care încearcă să câștige suflete pentru Hristos trebuie să fie un conservator.

— Cumva cred că ar trebui să fie așa, recunosc tatăl. Dar se pare că adeseori misionarilor le este rușine să ia standardele de aici cu ei. Ei separă practicile noastre de Evanghelia lui Hristos – de parcă ele ar fi doar o moștenire culturală. Atunci iau cultura locală și o consideră la fel de bună ca și practicile noastre tradiționale. Un alt lucru este că majoritatea lucrează împreună cu misionari protestanți de pe teren – și firește sunt influențați de ei. Iar atunci când vin acasă, tinerii noștri nu pot înțelege de ce avem standarde și practici diferite aici – dacă nu sunt necesare pe câmpurile de misiune.

— Aha – destul de logic. Dar nu este nicio misiune conservatoare?

— Eu nu cunosc niciuna, răspunse Richard. Dar ce părere are Sheila despre a fi misionari?

— Nu sunt sigur, recunosc Robert cu o expresie îndoielnică. Pare să aibă frică de orice înclină să fie radical. Părerea altora contează mai mult pentru ea decât pentru mine. Duminică după-amiază – în timp ce aveam o discuție despre a începe o biserică mai conservatoare puteam să văd cum are multe ezitări.

Richard rămase tăcut pentru un timp, digerând ce tocmai auzise.

— Hmm... Cred că nu ar trebui să mă surprindă, dar într-un fel – totuși mă miră. Nu credeam că astfel de lucruri ar deranja-o.

— Oh, ba da – cel puțin în parte. Din acest motiv nu am mai mers cu tinerii la programul de la spital duminică. Îi era teamă de felul cum ceilalți s-ar fi putut purta. Îi este uneori prea greu să fie mereu silită să ia poziție de una singură. A – cred că nu ți-am spus ce s-a întâmplat când și-a schimbat tiparul de rochie.

Richard își întoarse privirea spre Robert.

— Nu, nu cred. Ce s-a întâmplat? Întrebă el plin de interes.

— Anne Carter i-a aruncat niște remarci foarte usturătoare. A fost foarte dură, iar asta a lăsat-o pe Sheila foarte nefericită. Avea deja emoții purtând-o pentru prima dată, iar Anne a atacat-o în fața tuturor. Chiar a și plâns atunci. Richard clătină din cap înțelegător.

— Sărăcuța de ea, o compătimi el. Trebuie să fi fost foarte greu pentru ea. Fetelor le este greu să facă față presiuni de grup. Și pe lângă asta nu are parte de nicio încurajare din partea părinților să se țină tare. Trebuie neapărat să faci tot ce poți ca să fii alături de ea și să faci



lucrurile mai ușoare pentru ea.

— Încerc să fac așa. Dar știi că îi va fi greu să ia o decizie dacă ar veni vremea să plecăm din biserică. Era neliniștită să nu avem vreo ceartă pe marginea acestui lucru și părea destul de încrezătoare că întotdeauna vom fi unul lângă celălalt.

— Ei bine, e adevărat că a crescut spiritual de când am ajuns să o cunoaștem. Și cred că dorește sincer să aleagă ce e drept. Atât timp cât își lasă mâna pe brațul Domnului, ca El să o călăuzească, va putea să depășească orice lucru. Dar să nu uităm să ne rugăm pentru ea! Mama e foarte încântată de studiul biblic pe care îl are cu fetele. Sheila arată mereu un viu interes și vine cu idei bune – a avut o influență bună chiar și asupra lui Jane. A ajuns să-i fie foarte dragă surorii tale.

Robert încuviință zâmbind.

— Știi! Înainte îmi era puțin teamă că ea face toate astea doar că să-mi fie mie și vouă pe plac. De aceea, m-am bucurat așa mult când și-a exprimat dorința de a studia Biblia.

Câțiva kilometri au fost parcurși fără alte cuvinte. Atunci Richard deschise din nou conversația.

— În rest cum merge relația voastră? Încă simți că ea este fata pregătită să-ți fie soție?

— Minunat! răspunse Robert cu un zâmbet larg. Nu am nicio îndoială! Aș fi fericit să mă căsătoresc cu ea și mâine.

Făcu o pauză înainte să continue.

— Și, de fapt, mă gândeam să vorbesc cu tine despre asta. Suntem prieteni de șase luni deja – nu e timpul să ne gândim serios la planuri de căsătorie?

— Mă tot întrebam dacă astea-ți sunt gândurile, răspunse tatăl său cu expresie brăzdată de cea mai adâncă seriozitate. Știi că majoritatea dintre tinerii noștri nu așteaptă mult până să se logodească. Dar nici nu vreau să mă gândesc să iau eu decizia aceasta în locul tău. Totuși, nu cred că ar avea vreun rost să te grăbești. Ce-i drept, tu o să faci în curând douăzeci și trei de ani, dar Sheila abia a împlinit douăzeci cu o lună în urmă.

— Știi că e o decizie foarte importantă, recunosc Robert. Dar uneori e așa de greu să aștepti. Mi-ar plăcea foarte mult să am un locușor al meu, iar Sheila să fie soția mea. Cumva ar fi un colțișor de rai.

Richard chicoti.

— Te cred! Doar să nu uiți că Sheila este și ea un om. Viața de căsnicie nu-i mereu un paradis.

— Mda, e drept, zise Robert zâmbind. Dar nu mă pot gândi la ceva mai frumos pe pământ.

Apoi, cu o față serioasă, continuă:

— Asta dacă n-am avea toate aceste probleme în biserică. Tot așa vrea să fac ceva în privința asta. Deci – crezi că ideea de a merge în misiune nu-i una prea bună?

— N-am nimic împotriva ideii de a fi misionar. Ba chiar cred că biserica noastră ar trebui să depună mai multe eforturi pentru a evangheliza lumea din jurul nostru. Dar nu cred că ar fi bine dacă ai merge ca misionar doar ca să scapi de problemele din biserică. Lucrarea misionară aduce cu sine destule probleme, iar dacă nu ești chemat de Dumnezeu să fii misionar, după nu mult timp vei fi din nou acasă.

Îl lăsa pe Robert să se concentreze la un viraj pe un drum lăturalnic, apoi adăugă:

— Și, pe lângă asta, misiunile noastre de obicei nu acceptă persoane fără pregătire superioară. Ar trebui să te întorci la școală să capeți o diplomă de studii superioare. Și nu cred că ți-aș putea recomanda așa ceva.

— Dar de ce au o astfel de cerință? Întrebă Robert contrariat. Ai nevoie de studii superioare ca să le spui oamenilor despre

Domnul?

Tatăl său își scarpină bărbia și se prinse de mânerul ușii, căci tocmai luau o groapă din carosabil.

— Nu, eu n-am fost niciodată de acord cu o astfel de idee. Dar misiunile noastre sunt copii fidele ale celor înființate de fundamentalisti. Iar aceștia pun un mare accent pe importanța educației. Și prin urmare noi facem la fel.

E adevărat că un anumit nivel de educație este folositor și chiar necesar. Un misionar trebuie să știe cum să studieze limbi străine și de asemenea are nevoie și de noțiuni elementare. Dar, din păcate, până să termine studiile la EMC, la Goshen Collège, Heston Collège sau la seminarul menonit de la Goshen, tinerii își cam pierd prețuirea pentru valorile conservatoare.

— În alte cuvinte devin ca și Henry – oameni cu multe cunoștințe, dar puține convingeri.

— Exact! Și s-a întâmplat de multe ori. Nu știu ce fac în aceste colegii creștine, dar sigur nu creează convingeri în elevi. Sunt sigur că aceia care le-au înființat au avut un scop bun, dar pur și simplu astăzi nu mai sunt un loc prea bun unde să mergi.

Robert rămase tăcut pentru câteva momente.

— Păi – cred că ideea asta e scoasă din discuție. Nu îmi surâde deloc ideea de a mă întoarce la studii. Am făcut primele douăsprezece clase, dar mi-ar lua alți patru ani ca să ajung să am diplomă de facultate. Sunt sigur că Sheila n-ar fi bucuroasă să așteptăm așa de mult până să ne căsătorim.

Discuția pe această temă merse doar până la acest punct, dar Robert continuă să se roage pentru călăuzire cu privire la timpul când trebuia să facă următorul pas în relația lui cu Sheila.

Câteva luni mai târziu, într-o zi de duminică, după serviciul de dimineață, Robert se afla în vizită la familia prietenei lui. După ce vasele au fost spălate, Robert și Sheila s-au așezat confortabil în camera de zi, iar părinții ei li s-au alăturat nu după mult timp. Donald era mai plin de viața ca niciodată. Și, ca de obicei, nu se plimbă pe tot felul de ocolișuri, ci atacă problema direct.

— Hei, Robert, băiete, începu el după ce se așează pe fotoliul din fața celor doi, te-ai gândit puțin și la viitor? Mi se pare că tu și Sheila ați avea destule planuri de făcut.

O roșeață arzătoare acoperi obrajii Sheilei.

— Tată, ai de gând să mă dai afară cât mai repede din cuib?

— Sheila, draga mea, rosti el cu un zâmbet afectuos, mereu vei fi binevenită să stai în casa noastră și desigur că poți să rămâi cât îți dorește inima. Dar sunt sigur că Robert nu vine pe aici doar pentru că nu prea știe ce altceva să facă în după-amiezile de duminică.

— E drept, am mai mult în gând decât asta, recunoscui încet Robert. Dar vreau să fiu sigur că mergem în pas cu Dumnezeu. Și, de asemenea, vreau să fiu în stare să îngrijesc de nevoile ei înainte ca să facem vreun alt pas important.

— Ei bine, nimeni n-ar putea să te condamne că ai mers înainte fără să te uiți pe unde calci, zise Donald aprobator. E de fapt o trăsătură care îmi place, deși nu întotdeauna m-a caracterizat. De obicei pot să găsesc o cale prin care lucrurile să meargă bine după ce m-am băgat în acel lucru. Dar cred că e bine și să fii precaut. Numai să nu exagerezi.

Știi, am avea nevoie de cineva pentru filiala noastră din oraș. Dacă ai fi interesat, aș putea să te bag eu acolo. Ar trebui, desigur, să te muți mai aproape de oraș.

— Păi, cred că nu m-am gândit niciodată să mă implic în vânzări – de când mă știu lucrez la fermă și conduc camioane. N-am nici cea mai mică idee cum m-aș descurca în așa ceva.

— Nu-i nimic rău în a lucra în agricultură, dacă asta-i ce-ți place. Aș putea să te ajut cu o sumă de bani ca să începi ceva de unul singur. Cred că și tatăl tău va face ceva să te ajute în această direcție.

Robert se scarpină în cap.

— Am vorbit ceva și despre asta. E destul de lucru pentru amândoi la ferma lui, dacă ne luăm după vânzările de fân pe care le-am avut în ultimii câțiva ani. Ne gândim la un fel de parteneriat.

Donald dădu din cap.

— Tatăl tău se pricepe la agricultură și asta sigur e o ocazie bună. Dar mai bine ai investi niște bani într-o bucată de pământ a ta, în loc să lucrezi doar pentru el. O să fie mai greu la început, dar în timp câștigul va fi mult mai bun.

Robert rămase îngândurat.

— Un vecin de-al nostru își vinde jumătate din secțiunea<sup>1</sup> lui împreună cu dependințele. A trecut alaltăieri pe la noi și ne-a spus că ne-ar lăsa pe noi să o cumpărăm, dacă o vrem. E o fermă bună și tatălui meu i-ar plăcea să o cumpere; dar nu era prea sigur că ar vrea să se îndatoreze așa mult. Însă am vorbit și despre posibilitatea de a o împărți între noi. Aș putea să cumpăr o pătrime, care are casa și împrejurimile pentru animale, iar tatii ar putea să-i rămână cealaltă parte.

— Sună minunat! exclamă Donald. Fiind așa aproape unul de celălalt puteți lucra împreună și să folosiți aceleași utilaje. Ar fi un avantaj imens pentru tine. Și mai târziu ai putea să cumperi de la tatăl tău și cealaltă pătrime sau poate chiar să preiei întreaga activitate.

Zâmbi văzând ce față făcu Robert.

— Trebuie să fii ambițios, fiule, zise el pe tonul său răsunător. Avântă-te cât ești tânăr; iar după un timp vei secera rezultatele. Pământul nu o să fie niciodată mai ieftin ca acum. Cu cât pui mâna pe mai mult, cu atât vei avea de câștigat pe urmă. Asta-i filosofia mea. Du-te și cântărește bine proprietatea și dacă îți place, vino să-mi spui. Sunt sigur că eu și cu tatăl tău am putea ajunge la o înțelegere.

1 în vestul Canadei pământul era împărțit în secțiuni, fiecare de 640 acri (aprox. 260 hectare). Un lot de fermă era adesea vândut ca un sfert de secțiune – 160 acri (aprox. 65 hectare).

Mai târziu, Donald și Martha s-au retras să se odihnească, iar Robert și Sheila au coborât la demisol. Sheila aprinse focul și se ghemui într-unul din fotolii. Robert stătea în picioare lângă ea cu mâinile la spate, cu privirea ațintită în flăcările jucăușe. Era așa absorbit de gândurile lui încât nu observă când Sheila își luă Biblia de pe masa de lângă fotoliu și începu să întoarcă paginile ca și cum ar fi căutat ceva anume.

Într-un târziu, când își aduse aminte că ea era acolo, își întoarse capul. Surprins, își dădu seama că ea stătea în liniște cu Biblia în poală, privind la el.

Robert apucă un scaun care era prin apropiere și, trăgându-l lângă fotoliul unde stătea ea, se așeză și el. Sentimentele care îl copleșeau în acele momente și interesul ei evident în Cuvântul lui Dumnezeu îl convinseseră pe Robert că *ea era menită lui*.

Cumva momentul părea prea scump pentru cuvinte, iar acestea nu erau necesare. Robert citise tot ce avea nevoie în expresia Sheilei, iar tăcerea lui îi dădu un răspuns ei.

Puțin după aceea – n-ar fi știu cât timp au stat privind la focul din șemineu – el își întoarse fața spre ea.

— Ai vrea să vorbim despre viitorul nostru? Întrebă el șoptit. Sau mai degrabă ai aștepta încă o vreme?

În loc să-i dea un răspuns direct, Sheila își mută privirea din nou spre foc.

— Știi, uneori mi se pare că văd imagini în flăcări. Și mă întreb dacă simbolizează viitorul nostru. Dar, când vreau să le privesc mai de aproape, dispar.

Mi-e frică de viitor, șopti ea scuturată de un fior. Ce-ar fi dacă eu voi face niște alegeri greșite? Sau dacă în vreun fel lucrurile nu merg între noi? Suntem așa de fericiți împreună acum. Nu vreau ca viitorul să schimbe asta. Nu cred că aș

Promisiunea 99

putea să fac față. Rămase tăcută un moment, după care îi dădu răspunsul la întrebarea lui. Am lăsat prietenia noastră în mâna lui Dumnezeu. Sunt gata să te las pe tine să faci alegerea asta. În tăcerea ei, Robert putea să vadă că ea aștepta ca el să vorbească. Acum că în

cele din urmă venise momentul, simțea că e neobișnuit de greu să pună întrebarea care îi stătea în minte de mai multe săptămâni. Trase aer în piept și rupse tăcerea.

— Știu că nu-ți pot promite nimic despre viitor, dar știu că Dumnezeu îl are sub control și sunt gata să-l las în mâna Lui. Pe acest temei – și coborî tonul foarte mult – ai vrea să te căsătorești cu mine?

La început nici nu era sigur dacă ea îl auzise. Dar ea se întoarse totuși spre el și îl privi direct. Încet ea rosti cuvintele acelui pasaj minunat din Rut, care a mai fost rostit spre a sigila așa multe legăminte.

— „Încotro vei merge tu voi merge și eu; poporul tău va fi poporul meu, și Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu; unde vei muri, voi muri și eu, și voi fi îngropată acolo”. Se opri pentru o clipă și apoi sfârși versetul în șoapte. „Facă-mi Domnul ce o vrea, dar nimic nu mă va despărți de tine decât moartea!” sfârși ea versetul, ștergându-și o lacrimă de pe obraz.

Era un moment sfânt și amândoi simțeau acest lucru.

— Hai să ne rugăm împreună, o îndemnă Robert. Dorim binecuvântarea Domnului peste viața noastră.

Ea dădu din cap și, plecându-și capetele, își aduseră înaintea Domnului tot ce aveau pe inimă. Sheila se rugă mai întâi, iar cuvintele rostite îl conduseră pe Robert mai adânc în inima ei decât vreodată înainte. Se rugă ca Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Robert, se rugă ca Dumnezeu să-i binecuvânteze pe amândoi cu dragoste autentică unul față de celălalt, astfel încât să nu se dezamăgească niciodată. Îi ceru lui Dumnezeu să le descopere voia Lui pentru ei și să-i ajute să o urmeze. Iar la sfârșit aproape se poticni când, într-o șoaptă, îi ceru lui Dumnezeu să o ajute să treacă peste îndoielile din viața ei.

A fost o rugăciune pe care Robert nu avea să o uite niciodată.

Nu după mult timp cei doi au urcat scările în casă. Donald era în bucătărie, ajutând-o pe Martha să pregătească o cină simplă. Când pasul lor se auzi intrând, el se întoarse cu fața spre ei, intenționând să facă vreo remarcă în maniera lui bine-cunoscută, însă cuvintele îi pieriră de pe buze când văzu expresia Sheilei.

Robert făcu un pas înainte și i se adresă lui Donald.

— Sheila mi-a făcut onoarea de a promite să-mi fie soție. Ați vrea să vă dați și dumneavoastră binecuvântarea?

Linia se lăsă pentru câteva momente în bucătărie; și apoi

Martha își întinse brațele să o cuprindă pe fiica ei într-o îmbrățișare. Donald – rămas fără cuvinte pentru prima dată în viața lui – îi scutură mâna lui Robert cât de tare putea.

*D/n nou unchiul Robert rămase tăcut. Nu ajunsese încă la punctul culminant al povestirii. Dar era așa de adâncit în gândurile lui, că l-am lăsat singur și am plecat acasă. Nu cred că și-a dat seama când am plecat.*

Capitolul 8

*Desțeleniți-vă un ogor nou!*

*Este vremea să căutați pe Domnul.*

— *Osea 10: 12*

Robert nu află niciodată cine îi trimise acel bilet sau de ce. Dar când el și Richard au intrat în casă pentru masa de prânz mama i-a spus că dimineața găsisese o scrisoare pentru el în poștă.

— După ștampilă e de pe undeva din Oregon, îi informă Carrie. Dar nu are o adresă a expeditorului. Am pus-o pe dulapul cu farfurii.

O scrisoare pentru Robert, un lucru destul de neobișnuit, așa că o deschise înainte să se așeze la masă.

— Hmm, murmură el privind la bucata de foaie care era în plic. Sună interesant. E programul unei conferințe biblice la o biserică menonită din Oregon. Mă întreb ce fel de biserică.

Richard ciuli urechile.

— Oregon? Știi de câteva adunări independente acolo. N-au făcut niciodată parte dintr-o conferință menonită, din câte știu. Nu cunosc prea multe, decât că au o reputație de a fi destul de conservatori.

Robert citise ce mai scria pe foaie în timp ce tatăl său vorbise.

— Hei, asta *chiar* ar fi interesant! exclamă el, tot mai entuziasmat. Uite, o să fie un mesaj pe tema „Doctrina biblică cu privire la non-conformism”. Și sâmbătă seară unul despre „Nevoia de puritate în relațiile de prietenie”.

Richard se ridică într-o clipită și se aplecă peste umărul lui Robert.

— Cine sunt vorbitorii? Îl cunoaștem pe vreunul? Carrie zâmbi văzând entuziasmul lor, dar le reaminti:

— Se răcește mâncarea. Poate ar trebui să mâncăm mai întâi și puteți să vă uitați după aceea.

Vorbele mamei îi aduse pe cei doi entuziaști cu picioarele mai

pe pământ.

— Mda, cred că ai dreptate, căzu de acord Richard și se îndreptă spre scaunul său din capul mesei. Dar vreau neapărat să mă uit mai îndeaproape la programul acela. N-am mai auzit de așa ceva de mulți ani.

Se așezară la masă, dar după rugăciune conversația continuă.

— Pe vremuri era ceva obișnuit să avem programe cu astfel de titluri, reluă Richard. Dar acum avem tendința să ne depărtăm de doctrina practică. O, da! Încă avem mesaje pe tema uceniciei și așa mai departe, dar nu mai ținem aceleași standarde ca mai înainte. Ucenicia înseamnă altceva astăzi.

Robert rămase puțin descumpănit.

— Ce vrei să zici?

— Vezi, începu tatăl său să zică, mai demult însemna ascultare – să urmezi învățăturile lui Hristos, Biblia, în viața de zi cu zi. Astăzi înseamnă să faci lucruri precum a sponsoriza organizația McC1 sau să sprijini activitatea MDS2. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial însemna și să sprijini organizația MPC3.

1 Mennonite Central Committee (Comitetul Menonit Central) oferă ajutor umanitar persoanelor aflate în suferință, mai ales la nivel internațional, (n.trad.)

2 Mennonite Disaster Service (Serviciul Menonit de Răspuns la Dezastre Naturale) oferă ajutor celor afectați de dezastre naturale, (n.trad.)

3 Mennonite Peace Committee (Comitetul de Pace Menonit) a făcut lobby și a folosit alte mijloace pacifiste în scopul promovării păcii la nivel mondial, (n.trad.)

O experiență în Oregon 103

— Mereu am crezut că McC și MDS fac o slujbă foarte bună. Crezi că e rău ce fac?

Richard dădu din cap în semn că nu.

— Nu, nu asta vreau să zic. Spun că a le oferi sprijin acestor organizații nu înseamnă ucenicie. Ele fac o treabă foarte bună, cred, deși după părerea mea pun pe un loc secundar scopul principal al bisericii și pun nevoile fizice înaintea celor spirituale. Dar ucenicia e mult mai mult decât atât. Ucenicia înseamnă a-L urma pe Hristos în viața de fiecare zi. Înseamnă a trăi în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu.



— Înțeleg acum ce vrei să zici, aprobă gânditor Robert. Nu prea auzim să fie pus accentul pe așa ceva. Dar asta pare diferit, continuă el luând din nou în mână programul pe care îl strecurase sub farfurie. Atinge puncte practice și de doctrină despre care abia mai auzim vorbindu-se la amvon.

— Așa-i. Dar desigur, depinde cum vor fi abordate. De aceea te-am întrebat cine sunt vorbitorii. Însă nu am auzit de niciunul dintre ei până acum.

Robert continuă să se uite la program și să mănânce în același timp, până când își răsturnă paharul cu apă. Abia atunci îl așează lângă farfurie. Dar după masă deschise din nou subiectul.

— Am putea merge și noi? Întrebă el. Vreau să spun eu și cu Sheila. Ar trebui să o sun să o întreb dacă i-ar face plăcere. Am putea să găsim pe cineva să meargă împreună cu noi.

— Nu văd ce aş putea avea împotrivă. Mi-ar plăcea și mie să merg, dar cineva trebuie să aibă grijă de fermă. Puteți să ne spuneți și nouă cum a fost la întâlniri atunci când veniți înapoi.

Robert o sună pe Sheila înainte să meargă la lucru. După câțva timp i se alătură tatălui său afară, însă pe față avea o expresie îngândurată. Richard îl privi curios.

— Deci, mergeți până la urmă? Cum a reacționat?

Robert își țuguie buzele.

— Nu sunt sigur, dădu el răspunsul la cea de-a doua întrebare. A încercat să pară entuziasmată, dar mi s-a părut cam artificial – aproape că dădea înspre șovăială. Pe fața lui Robert se putea citi tulburarea. Cred că vom merge, zise el în cele din urmă. Dar mi-aș dori să știu ce o neliniștește cu privire la această călătorie.

Richard se scarpină gânditor în cap.

— Mă întreb dacă nu cumva îi este teamă puțin, spuse el. A făcu o mulțime de schimbări și poate îi este frică de altceva ce i-ar cere Domnul să facă acum. Sau poate îi este teamă că tu vei merge în direcția unei extreme. Zona de unde vine ea a avut parte în trecut de multe poziții radicale și îmi imaginez că a fost învățată să deteste asta. Bineînțeles că duce o luptă ca să meargă, dacă îi este teamă că ai cere așa ceva de la ea.

Cu aceste cuvinte se îndreptă spre un tractor mare tras în curtea din spate. Se opri înainte să urce pe trepte în cabină și se întoarse din nou spre Robert.

— Știu că Sheila te iubește foarte mult, zise el. Sunt foarte sigur că ei îi este teamă că o astfel de conferință va crea disensiuni între voi. Trebuie să ai grijă să-i dai timpul de care are nevoie să țină pasul cu tine în călătoria voastră spirituală.

Allister McLelland și sora lui îi însoțiră pe Robert și Sheila în călătoria lor în Oregon. Allister a fost pentru multă vreme unul din prietenii cei mai apropiați ai lui Robert. Deși relația de prietenie în care se afla îi lua mai tot timpul liber, Robert găsea un răgaz să țină legătura cu prietenul său. Allister era puțin mai mic decât Robert și era felul de băiat care părea mereu foarte relaxat. Deși de obicei era destul de ușor de influențat, prietenia lui cu Robert și Sheila nu l-a lăsat să meargă la vale cu turma.

Sheila părea să aibă rețineri cu privire la a merge, dar în cele din urmă se putea spune cei patru au avut parte de o călătorie plăcută împreună. Sesiunile începeau sâmbătă dimineața și se terminau duminică seara. Toate mesele fiind servite la biserică, au avut mult timp la dispoziție să aibă părtașie cu ceilalți tineri veniți din mai mult state din vest.

Robert și Sheila au găsit întâlnirile a fi foarte plăcute și, având amândoi o personalitate deschisă, și-au făcut mai mulți prieteni. Robert, în mod special, simți că părtașia aceasta era o gură de aer proaspăt.

După prima zi de conferință, cei doi se îndreptară spre locul unde aveau să petreacă noaptea, iar pe drum schimbară impresii despre întâlniri.

— Ce diferență față de întâlnirile noastre MYF, remarcă Robert.

— O, desigur. Atitudinea tinerilor de aici mă impresionează. Nu-i niciunul care să se prostescă și să se poarte ridicol, doar ca să-i facă pe cei din jur să râdă.

— Așa-i! încuviință Robert. Și cei de aici stăteau să discute ce au auzit. N-am mai văzut așa ceva. Și se îmbracă mult mai decent decât cu ce suntem obișnuiți noi. Cred că aproximativ jumate din ei poartă rochii cu dublură sau costume simple. Ce mi-aș dori ca și noi să facem parte dintr-un astfel de grup.

Privind cu coada ochiului, putu să vadă cum ea își strânse mai tare Biblia pe care o ținea în mână atunci când el menționase aspectul îmbrăcăminții. Ea privi afară pe geamul mașinii, dar lui Robert nu-i scăpă expresia de tulburare de pe fața ei. Imediat își aduse aminte de

cuvintele pe care i le zise tatăl său.

*Oh, poate nu ar fi trebuit să zic asta. Trebuie să am mai multă grijă.*

— A fost un mesaj foarte interesant pe tema prieteniei, schimbă el subiectul, pretinzând că nu observase nimic. Nu cred că am mai auzit înainte ceva asemănător.

Ea se liniști vizibil. Își întoarse fața și îi zâmbi.

— Și mie mi-a plăcut, zise ea. Mă bucur că prietenia noastră a fost în mare parte în acord cu ce s-a vorbit.

Robert o privi acum direct.

— Totdeauna am crezut că a-mi respecta prietena înseamnă să practicăm principiul „fără atingeri” în perioada de curtare. Chiar dacă suntem logodiți, nu îmi aparții, și nu ar fi bine din partea mea să profit de iubirea ta ca să sugerez altceva decât o atitudine curată înainte de căsătorie.

Apoi în mașină se așternu liniștea, însă gândurile lui Robert au rămas cu fata care stătea pe scaunul de lângă el. *Mă întreb ce părere are într-adevăr despre întâlniri. Eu m-aș simți ca acasă într-un altfel de grup, însă ea probabil vede lucrurile puțin diferit.*

Chiar și după ce o conduse la locul unde fetele stăteau peste noapte, aceleași gânduri continuau să îl macine. *Convingerile ei sunt foarte asemănătoare cu ale mele. Dar are totuși o teamă de a arăta altfel decât ceilalți. Încearcă să ascundă acest fapt, dar uneori îi scapă.*

Mesajul din dimineața următoare a fost pe tema căminului creștin. Vorbitorul sublinie importanța căminului și responsabilitățile soților. Când Robert și Sheila s-au întâlnit la prânz, amândoi se simțeau puțin copleșiți. Sheila a fost prima care să vorbească.

— Da, știam – căsătoria e un lucru serios, dar nu m-am gândit la ea chiar din perspectiva aceasta. Mi-e teamă că am mult de crescut până când să fiu gata să-ți fiu soție.

Robert dădu aprobator din cap.

— Niciodată nu am privit căsătoria ca fiind joacă și distracție, ținu el isonul, dar cel care a vorbit ne-a dat cu siguranță multe de gândit. Totuși, sunt sigur că *te vei* descurca, o încuraja el pe logodnica sa zâmbind. Cu privire la *mine* am mari îngrijorări. Păstorul a pus o povară destul de mare pe umerii fraților.

Și-au dus farfuriile să fie spălate și au ieșit afară să ia o gură de aer. În timp ce se plimbau, Robert își scoase programul din buzunar.

— Hmm, începu el cu băgare de seamă, subiectul nonconformismului va fi discutat în după-amiaza asta. Mă întreb ce va avea de zis cel care va vorbi.

Sheila nu-i răspunse și din nou Robert se găsi întrebându-se ce gândea ea. După câteva momente ea totuși vorbi, însă vocea îi era foarte dezinvoltă – aproape părea că își impunea aceasta.

— Ce alte subiecte mai sunt? îl aștept mult pe cel despre evanghelizarea personală. E un domeniu unde chiar am nevoie de creștere.

Era aproape timpul ca mesajul despre nonconformism să înceapă. De pe scaunul unde era așezat, Robert putea să o vadă foarte bine pe Sheila și putea să vadă cât de neliniștită era când vorbitorul, un tânăr din Pennsylvania, își începu mesajul. Și observă imediat cum reacționa ea când acesta zise că el o consideră pe orice fată sau femeie care nu poartă o rochie cu dublură ca și o persoană apostată. Inima i se strânse. Chiar a fost o idee bună să o aducă pe Sheila aici? Era ea gata să audă un asemenea mesaj?

Când tânărul vorbitor ajunsese în miezul mesajului său el dădu niște argumente puternice, bazate pe Scriptură în favoarea îmbrăcăminții distinctive. El accentua valoarea principiului ca creștinii să se îmbrace diferit de cei din lume. Citi Numeri 15: 38 – 40 și arată motivele pentru care Dumnezeu le-a cerut israeliților să poarte ciucuri deosebiți la colțurile hainelor lor.

— Observați că Dumnezeu nu era preocupat ca locuitorii Canaanului să vadă cum erau ei îmbrăcați. Îmbrăcămintea lor distinctă era un memento pentru ei înșiși, amintindu-le că erau poporul lui Dumnezeu. În acest fel această practică îi păzea și îi ajuta să-și amintească că erau responsabili în fața lui Dumnezeu.

Se uită peste audiența sa cu o privire aproape tăioasă.

— De câte ori ați fost ispitiți să cumpărați o carte sau o revistă despre care știați că nu-I place lui Dumnezeu? Dacă purtați o îmbrăcămințe distinctă într-un astfel de moment, v-ar fi rușine să mergeți la casă să o plătiți și, în acest mod, felul cum vă îmbrăcați vă ajută.

Întoarse paginile Bibliei la 1 Petru 2: 9 pentru a aborda un alt punct.

— „Voi însă sunteți o seminție aleasă, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor, pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie a

Lui, ca să vestiți puterile minunate ale Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată”, citi el versetul după care își ridică privirea din nou spre ascultători. Ceea ce spune despre acest „popor” înseamnă că el este *special*. În ochii lui Dumnezeu creștinii sunt speciali, El ne-a ales că fim copiii Lui. E un lucru vrednic ca noi să arătăm slava Lui lumii. Și o cale pe care să facem acest lucru este să fim siguri că lumea vede – în vorbirea noastră, în faptele noastre și în îmbrăcămintea noastră – că suntem copiii Săi.

Robert deja uitase de remarca vorbitorului de la început și urmărea referințele în Biblie. Următorul verset adus în atenție a fost Romani 12: 2: „Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită”.

Vorbitorul se opri și lăsă ca să pătrundă în mințile și inimile ascultătorilor cele citite.

— Dacă suntem cu adevărat transformați, atunci nu ne va fi rușine să arătăm lumii că suntem copiii lui Dumnezeu prin a purta o îmbrăcămintă distinctivă.

Apoi adresă problema costumului simplu.

— Pentru multă vreme acest fel de costum a fost purtat de frați ca un semn al unității și al separării de lume. Multe motive sunt aduse astăzi pentru abandonarea lui. Dar chiar și lumea recunoaște că acest fel de costum are o semnificație religioasă. Ei se așteaptă ca să fiți diferiți de cei din jur atunci când vă văd îmbrăcați așa. Așa, costumul acesta va avea aceeași înrăurire asupra voastră cum au avut ciucurile albastre asupra israeliților.

Apoi tânărul vorbitor adresă subiectul rochiei cu dublură.

— Rochia cu dublură și costumul simplu merg mână în mână. Surorile nu poartă acest fel de rochie doar din cauza principiului modestiei, deși acesta este unul foarte important. Venind aici am observat că o parte din surori poartă rochii fără dublură. Totuși aceste rochii – chiar dacă poate sunt modeste – nu lasă aceeași impresie precum cele care au dublură.

Urmă o scurtă pauză.

— Probabil că am fost prea dur în introducere când am considerat că oricine care nu poartă o astfel de rochie încalcă cu bună știință un principiu bun, reluă el. Dar am văzut unde duce o astfel de atitudine permisivă. O rochie fără dublură poate deveni foarte ușor

prea strâmtă dacă intră la apă, deși la început era îndeajuns de largă. Și tot mai mulți dintre noi par să nu fie deranjați de îmbrăcămintea de felul acesta. Dar trebuie să tragem linia pe un teren sigur.

Robert se gândi la rochia cu care o văzuse îmbrăcată pe Anne Carter cu ceva vreme înainte și tresări. *Mă întreb ce gândește Sheila. Trebuie să se simtă puțin stingherită cu rochia pe care o poartă acum.* Și încă o dată îi trecu prin minte întrebarea dacă a fost bine să o aducă pe Sheila la această întâlnire.

Primi într-o oarecare măsură răspunsul la cină. Tulburarea îi era evidentă, însă nu avu ocazia să vorbească cu ea despre aceasta. Un alt cuplu tânăr, Robert și Janet, îi invitară să ia masa cu ei. Le făcuseră această propunere chiar atunci când Robert o ajunsese din urmă pe Sheila.

Robert îi întâlnise pe cei doi mai înainte, așa că îi prezentă logodnicei lui. Erau un cuplu foarte prietenos și deschis, dar Robert observă cum privirea Sheilei căzu din prima clipă pe rochia cu dublură a lui Janet.

După ce și-au găsit un loc mai liniștit unde să mănânce, cei doi băieți au început curând o discuție. Janet încercă să facă același lucru cu Sheila, însă observă ușor că ea nu prea era într-o dispoziție bună. De fapt, Sheilei îi venea greu și să mănânce, ca și cum ar fi avut un nod în gât. Iar atunci când Janet văzu cum Sheila clipi ca să-și oprească o lacrimă să cadă nu mai insistă.

Robert o privea și el pe Sheila și imediat ce putu să se scuze politicos, se ridică de la masă.

— Mulțumim pentru invitație, îi zise el lui Robert. Îmi pare rău că trebuie să mergem, dar începe în curând serviciul și...

Nu își sfârși propoziția, dar nici nu mai era nevoie. Janet își întinse brațul peste masă și îi strânse mâna Sheilei.

Cei doi au ieșit afară și s-au îndreptat în tăcere spre cimitirul de la capătul proprietății care aparținea de biserică. S-au oprit în fața unei lespezi mari, dar niciunul dintre ei nu citi numele scris pe ea. Robert se uită la ea și zise ezitând:

— E ceva în neregulă? Pari – tulburată... Nu îți plac întâlnirile?

Sheila își coborî privirea și cu vârful pantofului îndoi niște fire de iarbă.

— Nu – nu știu. Toți sunt prietenoși, drăguți, dar pur și simplu nu mă simt în largul meu aici. M-am luptat cu asta și ieri și azi, dar

mesajul din după-amiaza asta a fost mai mult decât pot să duc. Își ridică privirea, iar Robert putea citi în ea strigătul ei după înțelegere. Nu mă potrivesc unui astfel de grup, șopti ea. Tu da, dar eu nu. Mai bine aș fi stat acasă.

Robert simți un fior rece. Lui îi plăcuse foarte mult părțășia pe care a putut să o aibă cu cei de aici și sperase că era la fel pentru Sheila. Din nou își amintise ce îl avertizase tatăl său. Oare o lua prea mult înainte, prea repede? Putea să vadă cum sentimentele amenințau să o copleșească, așa că încercă să o ajute cumva.

— Vrei să te duc acolo unde stați voi fetele? întrebă el. Nu trebuie să stăm la serviciul de seară dacă tu ai prefera să plecăm. Îmi pare rău, adăugă el după un moment de ezitare. Mă bucur așa de mult de tot ce se întâmplă aici încât nu m-am mai gândit că poate nu e la fel de plăcut și pentru tine.

— Nu știu ce să zic, zise Sheila trăgând aer în piept. Nu cred că ar fi o idee prea bună să stăm acolo singuri. Hai să stăm la serviciul de seară și să plecăm imediat după.

Programul oferi din nou multă inspirație. Chiar Sheila sorbi cu nesaț mesajele și în mod special pe cel despre evanghelizarea personală. Când serviciul luă sfârșit ea se simțea puțin mai bine și se bucură că au rămas.

Pentru Robert timpul trecu mai dificil. Se tot gândea la starea Sheilei. Cum se făcea că exact acele întâlniri care îl încurajau în dorința de a păstra adevărurile biblice o descurajau pe Sheila? De ce simțea ea că nu se potrivea acolo? Era așa de diferit de felul ei obișnuit de a fi încât îl lăsa fără cuvinte. În mod normal ea și-ar fi făcut prieteni oriunde ar fi mers. Trebuie să afle ce se petrecea cu ea. Lucrul acesta nu avea voie să pună un zid între ei doi. Atunci își amintit de sentimentul de inferioritate pe care Sheila îl exprima așa de des. Oare avea ceva de a face cu comportamentul ei de acolo?

După biserică Robert încercă să iasă cât mai repede să se întâlnească cu Sheila. Dar își făcuse așa de mulți prieteni în acel sfârșit de săptămână, iar acum fiecare parcă dorea să își ia rămas-bun de la el sau să facă schimb de adrese. De fiecare dată când termina cu cineva se găsea un altul care să îl rețină, în alte circumstanțe el s-ar fi bucurat de fiecare moment de acest fel, dar acum grija pentru logodnica lui nu îi dădea pace. După ce totul se sfârși, abia își putu aduce aminte cu cine și ce a vorbit.

Când în cele din urmă reuși să ajungă pe hol, Sheila nu era nicăieri. Mai îngrijorat ca niciodată, coborî la subsol, dar ea nu era nici acolo, așa că ieși în parcare. Acolo o găsi în sfârșit stând în apropierea mașinii. Spre ușurarea lui ea stătea de vorbă cu Robert și Janet.

Sheila auzi pași apropiindu-se, așa că se întoarse spre el și îi zâmbi.

— Îmi pare rău că am întârziat, spuse pe nerăsuflăte Robert. Sper că nu te-am lăsat să aștepti prea mult. Dar mi se părea că oriunde priveam se găsea cineva care ar fi vrut să vorbească cu mine.

Sheila îi zâmbi din nou, dar de data această oarecum rușinată.

— Păi, măcar așa am avut ocazia să o cunosc mai bine pe Janet, îi liniști ea. Mă simțeam așa de prost după cum m-am purtat la cină.

Janet îi apucă mâna surâzând.

— Nu-ți face probleme, o asigură ea, toți avem momente în viață când credem că totul merge rău, poate chiar că se năruie. Mă bucur totuși că am putut până la urmă să ne cunoaștem mai bine.

Călătoria înapoi spre casă se dovedi a fi destul de neinteresantă. Sheila era obosită și dormi cea mai mare parte a timpului. Restul timpului a fost petrecut într-o atmosferă prietenoasă, dar destul de tăcută.

Pentru Robert sfârșitul de săptămână petrecut în Oregon era dulce-amăru. Se bucurase foarte mult de părtășie și auzise multe idei la care să se gândească pe viitor. Se considerase un conservator, dar acum își dădea seama că, în ciuda studiului constant din ultimul an, încă mai avea mult de crescut.

Aceasta era partea bună. Partea neplăcută era reacția Sheilei. Acum își dădea seama că nu era atât de pregătită pentru o astfel de experiență cum crezuse el. Și acest lucru îl neliniștea – înainte credea că erau de acord în convingerile lor, însă acum își punea întrebarea dacă nu cumva erau mai departe unul de celălalt decât își putea imagina.

Era târziu când au ajuns acasă. Robert îi cară bagajul Sheilei până în fața ușii și îi zise în șoaptă:

— Voi veni sâmbătă seara – putem vorbi atunci mai mult. Noapte bună!

Sheila dădu din cap, ca și cum nu era sigură că ar fi putut spune ceva. Ceva din expresia ei părea să încerce a-i spune ceva și aproape că își deschise gura să vorbească, dar în ultima clipă se răzgândi. Robert o



văzu cum îl privește din cadrul ușii când se îndepărtă.

Obosit cum era, petrecu un timp lung pe genunchi lângă pat, înainte să se culce. Ultimul lucru care îi rămase în gând înainte de a cădea într-un somn agitat a fost expresia Sheilei când o lăsase în prag.

*Ce încerca oare să-i spună?*

Urmă o noapte de somn tulburat pentru Robert.

Capitolul 9

*Arată-mi calea pe care trebuie să umblu. 4 – Psalmul 114: 8*

A doua zi dimineață părinții au ascultat cu mare interes ce avea de spus Robert cu privire la conferință. Iar tatăl său se dovedi foarte îngrijorat când auzi despre reacția Sheilei.

— Nu cred că ar trebui să aștepti până sâmbătă seara. Cred că ea are nevoie să vorbești cu ea chiar acum.

Robert ezită.

— Mă gândeam că ar avea nevoie de ceva timp să se limpezească apele... Nu vreau să o împing eu la o decizie.

Richard clătină din cap.

— Nici nu trebuie să faci asta. Dar ea are nevoie de tine – să fii acolo. Dă-i timp să exprime sentimentele pe care le are și arată-i că încerci să o înțelegi. Altfel poți pierde tot ce ai câștigat în relația voastră.

Sheila nu era disponibilă când Robert sună după prânz. Dar mama ei păru foarte ușurată când el o întrebă dacă ar putea să le facă o vizită în seara aceea.

— Sunt sigură că îi va face plăcere să te vadă. O să-i spun că ai sunat și că intenționezi să vii. Și o să te sune dacă nu se poate.

Seara, după cină, când ajunsese la casa familiei Lawrence, Sheila îl întâmpină la ușă. Înfățișarea ei și expresia de tulburare din privirea ei îi aduceau aminte de prima dată când venise să o vadă. Ea îi luă geaca fără să vorbească și o puse în cui. După aceea păși înaintea lui spre camera de la demisol, unde ardea un foc în șemineu.

Era o încăpere care păstra multe amintiri de-ale lui Robert. Aici îi vorbise Sheila pentru prima dată despre lupta din viața ei spirituală. Aici s-au rugat în aceeași seară. Tot aici îi ceruse prietenia și aici ea îi promise să-i fie soție. Și în tot timpul care trecuse între aceste două momente de neuitat, ei doi au petrecut multe alte seri împreună, citind din Biblie, rugându-se, vorbind despre așa de mult lucruri pe care un cuplu trebuie să le discute.

Toate acestea îi trecură prin minte atunci când se opri pentru o clipă în cadrul ușii. Nu putu decât să se întrebe ce alte amintiri aveau să fie adăugate în seara aceea.

Se așează într-un fotoliu larg de piele de lăngă foc, iar Sheila luă loc pe canapeaua cu model floral. Niciunul din ei nu scotea niciun cuvânt. Amândoi simțeau că au atins un moment de criză în relația lor și amândoi ezitau să facă primul pas care fie avea să o facă din nou să meargă, fie avea să o rupă.

Dusă pe gânduri Sheila privea pierdută la foc, iar Robert ezita să-i întrerupă reveria. Îi privea fața, sperând să pătrundă cumva dincolo de fruntea îngândurată. Atunci ea își dădu la o parte o șuviță de pe față, iar Robert tresări când observă că purta una din rochiile ei mai vechi – de fapt era cea pe care o purta când o întâlnise pentru prima dată.

Încă încerca să înțeleagă ce ar putea însemna asta, când ea se întoarse brusc și îl privi pentru prima oară în seara aceea. Și pe neașteptate zâmbi.

— Oare am și eu o expresie la fel de serioasă ca ta? Întrebă ea încet.

Dar zâmbetul pieri la fel de repede cum apăruse făcând loc aceleași expresii gânditoare.

„Te rog, mai dă-mi timp!” 117

— Mă bucur că ai venit. M-am simțit destul de melancolică azi. Mama credea că ar trebui să te sun, dar nu voiam să par un copilaș.

Robert o privi zâmbindu-i afectuos.

— Nu te consider un copilaș, zise el. Ești cea mai importantă persoană din viața mea. Își rezemă coatele pe genunchi. Vrei să-mi spui ce te tulbură? Am făcut eu ceva care nu-ți dă pace?

Sheila scutură din cap în semn că nu.

— Nu *tu* mă neliniștești. Ci *eu însămi*. Se uită din nou în flăcările care luminau camera, ca și cum și-ar fi adunat puterile să continue. De fapt, e destul de ridicol. Nu știu de ce, dar nu-mi pot scoate din cap predica aceea.

Dădu din cap ca și cum ar fi vrut să alunge o imagine din fața ochilor. Apoi privindu-l direct în ochi îl întrebă pe tonul cel mai simplu:

— Ai de gând să începi să porți un costum simplu?

— M-am gândit și la asta, recunosc el ezitând. Te-ar deranja?

Expresia feței ei părea să arate mulțimea gândurilor care o luau din toate părțile.

— N-ar trebui – așa cred cel puțin, răspunse ea. Dar știu că așa se va întâmpla. Tot îmi vine în minte o imagine în care eu port o rochie cu dublură și Anne Carter râde de mine.

Un fior îi cuprinse tot trupul. Robert o privi adânc.

— N-am zis nimic prin care să-ți cer să porți o astfel de rochie.

— Știu – dar chiar și eu văd cum o rochie cu dublură și costumul simplu se potrivesc și merg împreună. Nu te-aș lăsa pe tine să înfrunți mulțimea de unul singur.

Se așternu un moment de liniște.

— De ce ideea de a purta o rochie cu dublură te deranjează așa de mult? Întrebă el. Ai făcut deja alte schimbări în viața ta.

Ea își cântări răspunsul înainte de a spune ceva.

— Nu știu, rosti ea fără vlagă. Dacă nu cumva e pentru că am fost mereu învățată să o disprețuiesc. Mă înspăimântă ideea.

Își ridică privirea prin care implora să fie înțeleasă.

— Îmi era așa de frică că așa ceva se va întâmpla – că vei pași pe o treaptă în viața ta spirituală unde eu nu aș fi putut să te urmez. Sau că îmi vei cere un lucru pe care nu aș avea destulă putere să-l împlinesc.

— Dar nu ți-am cerut așa ceva, protestă el. Nu ți-am cerut să faci de fapt nicio schimbare.

— Știu, dar mai știu și că nu aș avea pace, conștiința mea nu mi-ar da pace, dacă ai începe să porți un astfel de costum. Nu pot să o înfrunt pe Anne Carter într-o rochie cu dublură. Pur și simplu *nu pot*.

Amândoi au rămas tăcuți din nou, privind la focul care trosnea în cămin. Apoi lui Robert îi scăpă un oftat.

— Dar nici nu știu dacă voi purta vreodată un costum simplu. Vreau să mă rog pentru aceasta un timp. Nu vreau să fac o schimbare drastică și pripită.

Sheila îl privi din nou.

— Dar așa se va întâmpla. Știu ce fel de persoană ești, știu că vei ajunge să porți unul – mai devreme sau mai târziu. Am vorbit și cu mama despre asta. Ea nu crede că rochia cu dublură sau costumul simplu ar fi necesare. Dar știi ce a mai spus? Se opri și, văzându-l cum dă din cap că nu, continuă. Mi-a spus să fiu bucuroasă că tu ai o tendință în direcția asta, și nu în cealaltă, așa ca tatăl meu. Știu de ce a

zis asta, sfârși ea lăsându-și umerii să cadă, dar nu pot să accept ideea.

Mai privi o dată la Robert și cu un glas rugător îi șopti:

— Te rog, mai dă-mi timp! Amână o vreme... El dădu din cap, oarecum cu reținere.

— Hai să ne rugăm cu privire la acest lucru. Dar cred că ar trebui să avem aceeași părere asupra acestui aspect înainte să ne căsătorim. Nu cred că am vrea să lăsăm asta să pună un zid de despărțire între noi imediat după aceea.

Robert văzu teama sclipind în privirea ei.

— Hai să *nu* lăsăm *niciodată* să intervină așa ceva între

„Te rog, mai dă-mi timp!” 119

noi! Sigur nu-i îndeajuns de important să facă asta. El răspunse cu seriozitate în glas:

— Dacă este voia Domnului, este foarte important! Nu pot lăsa pe nimeni – nici măcar pe tine – să intervină între mine și Dumnezeu.

Câteva minute mai târziu Robert se pregătea să plece. Sheila îl însoți până la ușă să-și ia la revedere. El se întoarse spre ea și o întrebă:

— Ne vedem sâmbătă seara? Trecuse ceva vreme de când se deranjase să întrebe. În mod normal ar fi luat ca de la sine înțeles acest lucru.

Sheila ezită, frângându-și mâinile. Când în cele din urmă își ridică privirea spre el, dintr-un anume motiv refuză totuși să-l privească în ochi.

— Nu știu. Aș... cred că aș avea nevoie de ceva timp să mă gândesc. Hai să nu ne întâlnim până săptămâna viitoare.

Lui Robert îi trecu un fior rece prin inimă.

— Vrei... vrei să renunți la relația noastră? Întrebă el copleșit.

Trecu doar un minut până când ea să-i răspundă, dar lui i se păru o oră întreagă.

— Nu, dar am nevoie de ceva timp să-mi pun în ordine viața și să mă cercetez singură. Ar fi trebuit să fac asta cu mult timp în urmă.

Acum îl privi în ochi.

— Robert, șopti ea, te iubesc! Nu te îndoi vreodată de asta. Dar am nevoie de ceva timp să meditez și să mă rog. Te rog... te rog, iartă-mă!

Se întoarse și coborî repede scările, lăsându-l la ușă. Robert se gândi să o urmeze, dar decise că era mai bine să place, în seara aceea

drumul spre casă păru mai lung ca niciodată.

Părinții lui era încă treji când el ajunsese acasă. Richard îi aruncă o privire și trase un scaun pentru el la masă.

— N-a mers prea bine? Robert clătină din cap fără vlagă.

— E foarte tulburată. Nu vrea să mai merg pe la ei până când nu-și pune gândurile în ordine – sigur nu weekendul acesta.

Richard oftă adânc, iar Carrie se lăsă cu greu pe un scaun la masă.

— De ce? Întrebă tatăl. Ce nu-i în regulă?

— E... e rochia cu dublură, răbufni Robert copleșit. Îi este groază de ideea unei astfel de rochii. A fost învățată că poartă un fel de stigmat și... și pur și simplu nu poate suporta ideea de a purta așa ceva.

Își împreună mâinile pe masă și își sprijini fruntea. Apoi ridicându-și privirea din nou adăugă:

— Îmi tot spune că nu ar putea să o înfrunte pe Anne Carter. Deși nu știu de ce e așa de îngrijorată cu privire la ea.

— Anne este șefa când vine vorba de presiunea de grup în grupul de tineri de aici, zise rar Richard. Dar de ce Sheila spune că nu ar putea purta o astfel de rochie? I-ai cerut tu asta?

Robert dădu din cap în semn că nu.

— Cred că Dumnezeu îi cere acest lucru și ea încearcă să respingă acest gând. N-am spus niciun cuvânt cu privire la aspectul ăsta. Dar știe că s-ar putea să port un costum simplu și crede că, dacă așa stau lucrurile, ea ar trebui să poarte o rochie cu dublură pentru a se potrivi cu mine. Mi-a mai spus că nu m-ar lăsa să înfrunt mulțimea de unul singur. Dar nu se poate convinge pe ea însăși să poarte o rochie cu dublură.

Mama își șterse ochii.

— Sărmana fată, șopti ea. Înfruntă o presiune greu de imaginat. Părinții ei sunt împotrivă?

— Nu – cel puțin nu cred. Mama ei chiar i-a spus să fie bucuroasă că eu am mai degrabă o tendință în această direcție decât în cea opusă. Iar tatăl ei mi-a promis de la început că nu se va amesteca în convingerile noastre. Dar nici nu o încurajează, de vreme ce nici ei nu cred în nevoia unei înfățișări mai simple. Se opri și se frecă la ochi – încă era obosit de la ora târzie la care se duse la odihnă în noaptea precedentă.

— M-a rugat să mai aștept o vreme, zis el abătut. Dar i-am spus

că trebuie să decidem acest aspect înainte de a ne căsători. Totuși ea nu crede că are o importanță așa de mare încât să ridice un zid de despărțire între noi.

Se uită la fața de masă și urmări cu vârful degetului linia modelului floral.

— I-am zis că voia lui Dumnezeu este cel mai important lucru și că nu pot să las ca ea să intervină între mine și El.

Se uită la părinții lui și văzu înțelegerea din privirea lor.

— Nu voi lăsa acest lucru să se întâmple. Mai degrabă rămân singur pentru toată viața decât să-mi pierd relația cu Dumnezeu. Făcu o pauză și continuă șoptit, dar mi-ar fi foarte greu să renunț la Sheila acum – foarte greu.

*Unchiul Robert își apucă bastonul și se ridică în picioare.*

— *Hai să facem o plimbare, zise el răgușit. Am înțepenit stând aici.*

*L-am urmat în grădină. Nu aveam de gând să plec acasă până când nu auzeam ce s-a întâmplat după aceea, deși în adâncul inimii mele cred că știam deja.*

Zilele săptămânii treceau cu pași înceți și mărunți. Nu se ținea întâlnire de rugăciune în acea săptămână, iar Robert nu se gândi să meargă la MYF. Amintirile de la conferința biblică erau prea plăcute ca să fie stricate de imaturitatea despre care știa că va domina atmosfera pe acolo.

Întreaga săptămână Robert purta după el un nor – gândurile cu privire la lupta care se dădea în Sheila. Se rugă mult pentru ea – cerându-l lui Dumnezeu să o ajute să găsească pace în a împlini voia Sa, oricare ar fi fost aceasta. Ceru putere de sus să accepte orice avea Domnul pregătit pentru el.

Dimineța zilei de duminică veni și trecu – nici urmă de Sheila. A stat acasă, după cum se părea. Chiar și părinții ei îl evitau, sau cel puțin așa i se păru lui. Dar era bucuros, căci oricum nu îi venea să vorbească cu Donald.

Următoarea săptămână trecu și mai greu. Trecu ziua de miercuri, apoi joi – și încă nicio veste de la Sheila. Să o sune? Încercase, dar nimeni nu-i răspunse și nu ar mai fi avut curajul să încerce.

Trecu și vineri. Nimic nou despre Sheila. Veni și sâmbătă, dar încă nicio vorbă de la ea. Robert aproape că renunță când veni în casă la cină și ea încă nu sunase. Dar în timpul mesei sună în sfârșit

telefonul.

— Ai putea să dai pe aici în seara asta? îl întreabă Sheila când Robert ridică receptorul. Te rog! Aș vrea să vorbesc cu tine.

Lui Robert i se păru că vocea ei era mai răscolită ca niciodată înainte.

Capitolul 10

Sfârșitul dramului?

*Oh, bucuria de a lăsa totul pentru Iisus!*

*Ce balsam să vindece o inimă zdrobită.*

— Anna Olander (adaptat)

Acum, că a venit momentul, Robert simțea că îl lasă puterile. Rămase lângă telefon, încercând să-și recapete echilibrul înainte să se întoarcă la masă.

Tatăl îl privi lung în timp ce se așeza din nou la locul său.

— Sheila vrea să merg pe la ea în seara asta, dădu Robert răspunsul la o întrebare nerostită. Nu a zis de ce – mi-a spus doar că vrea să vorbească cu mine.

Nimeni nu mai spusese nimic, iar tăcerea se prelungi tot timpul cât luară masa. Robert știa că părinții săi erau la fel de preocupați de urmările întâlnirii ca și el. Au ajuns să o iubească pe cea care a promis să fie nora lor. Durerea ei era și durerea lor, tot așa cum durerea lui Robert era a lor. Dar cum ar fi putut ei să fie de ajutor? Așa cum Richard îi spusese soției sale, uneori tinerii trebuie să-și facă singuri socotelile, iar cel mai bun lucru pe care părinții pot să-l facă este să nu se amestece, ci să se roage pentru ei, încredințându-i în mâna lui Dumnezeu.

Chiar dacă nu spuneau multe, Robert știa că în seara aceea părinții săi se vor ruga pentru el și pentru Sheila.

Făcând curba pe alea ce ducea spre casa familiei Lawrence, Robert nu putu să nu-și amintească de prima dată când conduse pe acolo și toate urmările care se trăgeau de acolo. Ce le rezerva această seară?

Parcă mașina în fața casei, scoase cheile din contact și rămase câteva momente pe scaun, rugându-se să primească putere pentru a merge înăuntru și a da ochii cu Sheila. Dar mai mult decât aceasta, se rugă pentru cea care îi promisese să-i fie soție, ca ea să găsească pace cu Dumnezeu și ca acea expresie întunecată de pe fața ei să dispară.

Sheila îl întâmpină la ușă, unde îl și așteptase. Se putea vedea că

a plâns înainte, dar orice expresie părea să fie ștearsă de pe fața ei, lăsând-o ca de piatră. Încă o dată o urmă la demisol în acea cameră atât de bine-cunoscută. Ea păru să-i citească gândurile. Se uită în jur, iar apoi se întoarse spre el.

— Știi, zise ea cu o voce gătuită, camera asta păstrează așa de multe amintiri de-ale noastre. Niciodată nu pot coborî aici fără ca inima să-mi bată mai cu putere.

Pentru o clipă fața ei păru să se lumineze, dar nu mai spuse nimic până când nu se așezară – Robert pe fotoliul de piele, iar Sheila pe un scaun față în față cu el. De data aceasta îl privea pe el, nu înspre focul din cămin. Robert rupse liniștea.

— Deci, ai avut timp să te gândești adânc la lucruri? Întrebă el sărind direct la subiect. Ce simți cu privire la relația noastră?

Ea nu îi luă în seamă întrebarea pentru moment, ci doar se uită îndelung spre el.

— Îmi pare rău că te-am făcut să aștepti așa mult, zise ea încet. Sunt sigură că a fost o săptămână grea de tot pentru amândoi.

— A fost una foarte lungă, recunosc eu. M-am gândit mult la tine și m-am rugat pentru tine.

Ea dădu să-și întoarcă privirea în altă parte, dar în cele din urmă rămase cu ochii îndreptați spre el.

— Nu mai vreau să trec printr-o astfel de săptămână vreodată. Nu m-am simțit niciodată așa mizerabil.

Sfârșitul drumului? 125

Apoi își coborî privirea și cu aceeași voce moale încercă să-i răspundă la întrebare.

— Credeam că știu ce am să-ți spun, dar nu sunt sigură că inima mă va ajuta. Oftă adânc. Dar o să-ți spun la ce m-am gândit în acest timp, adăugă ea. Mi-ar frânge inima dacă ar fi să rupem logodna. Mi-am dorit așa de mult ca lucrurile să meargă. Dar pur și simplu nu mă pot vedea pe mine într-o rochie cu dublură și pe tine într-un costum simplu. Nu pot să accept asta.

Se opri, dar fiindcă el rămânea tăcut, continuă.

— M-am gândit că așa stau lucrurile, încep eu fără vreo emoție în glas, ca și cum și-ar fi recitat un discurs din memorie. Dacă ai fi gata să-mi promiți că nu vei începe să porți un costum simplu și că nu-mi vei cere niciodată să port o rochie cu dublură, sunt gata să mă căsătoresc cu tine și voi da tot ce am ca să fiu cea mai bună soție



pentru tine.

Când își ridică privirea, Robert putu citi rugămintea ei – ca el să înțeleagă nu doar ce simțea, ci și de ce.

— Dacă nu dorești să faci lucrul acesta, voi înțelege, șopti ea. Și te voi dezlega de promisiunea pe care mi-ai făcut-o.

Robert rămase buimăcit. Întreaga săptămână se rugase pentru har, ca să poată primi un astfel de răspuns, dar acum că ea i-l dăduse, rămase încremenit. Nu putea să fie adevărat. Nu după tot acel timp fericit petrecut împreună, nu după atâtea încercări peste care au trecut. Cum să o lase în urmă așa pur și simplu? I s-ar rupe inima în două. Viața nu ar merita trăită fără Sheila. Ea a fost prima persoană la care se gândea când se trezea dis-de-diminează – și asta pentru un an întreg. Fiecare plan de viitor pe care și-l făcuse o avea pe ea în vedere. Cum ar fi putut să facă asta? Cum putea Dumnezeu să îngăduie acest lucru?

Cu un geamăt abia auzit își îngropa fața în palme.

Și totuși, cum să poată face o astfel de promisiune? Nu era sigur încă dacă Dumnezeu îi cerea să poarte un costum simplu, dar cum să promită că va ignora vocea lui Dumnezeu dacă El îi va cere să facă asta? Cum putea Sheila să-i ceară așa ceva? Simți un imbold de revoltă împotriva ei – de ce îl punea într-o asemenea postură...?! Dar nu putea să poarte un sentiment rău față de ea – o iubea prea mult. Și totuși – cum ar fi putut să răspundă pozitiv propunerii ei? Ar fi însemnat să se lepede de Dumnezeul său.

*Cine e pe primul loc?* Era doar o voce blândă, abia auzită, dar îi captă atenția. Își aminti și ce îi spusese ultima dată – nu putea să lase pe nimeni, nici chiar pe ea, să se pună între el și Dumnezeu. Putea da doar un singur răspuns.

Robert își ridică spre ea privirea fără de vlagă. Putea vedea în ochii ei că ea știa deja răspunsul lui și că se întărea să-l primească. În tăcere își aminti promisiunea pe care ea o făcuse chiar în acea cameră.

*Facă-mi Domnul ce o vrea, dar nimic nu mă va despărți de tine decât moartea!*

Încă o putea vedea rostind aceste cuvinte. Ce s-a întâmplat, ca ea să poată renunța acum? apoi brusc îi veni un gând – încercă să-l dea la o parte, dar el tot revenea. Ce repercusiuni avea să înfrunte ea în urma deciziei de acum?

Încet el clătină din cap.

— Nu știu ce-mi va cere Dumnezeu, zise el cu o voce gătită, dar nu pot să fac o astfel de promisiune. Îmi pare rău.

Pentru o clipă crezu că ea se va prăbuși acolo în fața lui, dar printr-un efort de voință ea își învinse slăbiciunea.

— Atunci... atunci, dezleagă-mă de promisiunea mea. Încearca să vorbească răspicat, dar vocea i se frângea cu fiecare cuvânt. Nu... eu nu pot să o mai țin pe a mea.

El dădu năuc din cap, iar ea îl mai privi încă o dată în ochi.

— Nu mă urî pentru asta, te rog! șopti ea. Și... te rog, iartă-mă!

Chiar dacă era copleșit de emoții el însuși, Robert putea să vadă cât de nefericită se simțea ea.

— Sheila, șopti el, chiar dacă aș vrea, nu aș putea să te urăsc. Nimeni nu a însemnat pentru mine la fel de mult ca tine.

Mi-aș fi dat viața pentru tine, dar nu îți pot face promisiunea asta...

Au rămas tăcuți. Pentru o clipă Robert încă nu era sigur dacă ea avea să fie fermă în decizia ei sau va ceda, fie chiar și acum. Însă ea rămase neclintită. Încet el se ridică în picioare.

— Acesta este momentul de rămas-bun deci... zise el cu vocea înecată.

Ea dădu ușor din cap, dar nu se oferă să-l însoțească până la ușă și nici nu se ridică să-l privească din urmă când el ieși. Aruncându-i o ultimă privire, Robert o văzu cu privirea pierdută în focul ce ardea încă în șemineu.

Urcă în grabă scările, orbit de lacrimile care îi șiroiau pe obraji și apoi ieși, îndreptându-se spre mașină. Nu-și putu aduce aminte mai târziu cum, dar cumva ajunse cu bine acasă.

Părinții îl așteptau în bucătărie și îl întâmpinară cu privirile lor când el intră pe ușă. Nu trebuiau să pună vreo întrebare – puteau citi ce avusese loc pe fața lui.

Lui Robert, tata îi păru mai tras la față ca niciodată înainte. Și această îi dovedea că părinții simțeau aproape la fel de mult dezamăgirea pe care o trăia el. Tata își deschise gura să spună ceva, dar se opri. Într-un târziu când totuși vorbi, vocea lui părea a unui om foarte bătrân.

— Hai să ne rugăm împreună – Dumnezeu știe cum să vindece inimi zdrobite.

*Unchiul Robert se opri și se lăsă pe gard privind la câteva văcuțe*

cu vițeii.

— Nici azi nu știu de ce Sheila s-a purtat așa atunci, zise el. Mă îndoiesc că ea însăși ar ști. Dar când drumul pe care mergi în viața spirituală se face o cărare cu spini, numai un devotament real pentru Dumnezeu te poate face să treci cu bine. Încă mai cred că ea a dorit să facă binele. Dar n-a fost de ajuns. Știu că m-a iubit, dar nici asta n-a fost de ajuns.

Privi la un vițeluș care se apropia de gard.

— Am iertat-o de mult timp, rosti el încetisor. Dar a avut de secerat urmările deciziei ei. Nu pot decât să-mi pară rău pentru ea. Va da socoteală pentru alegerile ei în viață, iar eu de asemenea pentru ale mele.

Aveam multe întrebări pe inimă, dar el clătină din cap.

— Nu în seara asta. Altă dată mai vorbim.

Am înțeles – avea nevoie de ceva timp singur.

Capitolul II

Ce se poate întâmplat îaitn>e

Fiiicele Sionului sunt mândre, și umblă cu [...] priviri pofticioase.

— Isaia 3: 16

Dimineața veni prea repede pentru Robert – dimineața unei noi zile de duminică. Dormise foarte puțin noaptea și nu avea nicio tragere de inimă să meargă la biserică. Nimeni din biserică nu știa despre despărțirea lor, mai ales că ea nu a fost prezentă duminica precedentă. Dar dacă ar fi fost în această dimineață, unii ar începe să-și pună întrebări. Cu atât mai mult la serviciul de seară, când tinerele cupluri stăteau de obicei împreună.

Era oare în stare să înfrunte toate acestea – privirile compătimitoare, curiozitate îmbrăcată într-o preocupare amicală, conștient că unii vor vorbi despre el și Sheila pe la spate? Fie că îi plăcea, fie că nu, trebuia să se scoale pentru muncile de dimineață. Își va da un răspuns la întrebare după micului-dejun. Stinse alarma ceasului și se îmbracă. Apoi se așază pe marginea patului cu Biblia în mână. Începu să dea paginile mecanic, nesigur de ce pasaj ar fi potrivit pentru situația lui de față.

Totul părea așa rupt de realitate. Doar cu o lună în urmă el și Sheila își făceau planuri de nuntă și se gândeau despre cum să se așeze la căminul lor. Iar acum totul trecuse. Cele mai înalte visuri ale lui se spulberaseră și, cel mai rău lucru, au fost spulberate de cea pe care o

iubise. Rămase cu privirea ațintită asupra peretelui alb. După un timp se aplecă pe genunchi lângă pat și își îngropa fața în pernă.

Când se ridică din nou, fața de pernă umezită rămase ca dovadă fără glas a zbuciumului din sufletul său. Dar spatele îi era mai drept și pasul mai sprinten – așa o luă hotărât pe scări sus în casă.

Deși se decise să meargă ca de obicei la biserică și să spună cât mai puține detalii despre ce s-a întâmplat între el și Sheila, îi veni totuși foarte greu să pășească pe ușile bisericii. Cu toate acestea merse până la capăt și se întâmplă că nimeni nu-l întrebă de ce nu o aduse pe Sheila cu mașina. Imediat ce serviciul luă sfârșit se îndreptă spre ieșire cât de repede putu, înainte ca cineva să aibă ocazia să-i vorbească. Dar fu nevoit să aștepte în spatele unor bărbați și până când ajunse el în hol, un grup de fete deja se adunase acolo.

Într-o clipă sentimentele din seară precedentă năvăliră din nou în sufletul său când o observă pe Sheila printre ele, conversând cu alte câteva fete. Trebuia să treacă pe lângă ea ca să iasă din biserică. Cum să facă asta? Cum să procedeze? Să o salute? Sau pur și simplu să o ignore?

Chiar atunci îl observă și pe Donald venind în direcția lui. Trebuia să acționeze rapid! mai mult ca orice altceva, *nu* ar fi putut să sufere o discuție cu el. Repede ieși pe hol. Doar pentru o clipă privirea Sheilei i-o întâlni pe a lui, dar ea continuă să vorbească ca și cum nu l-ar fi văzut, iar între timp el se furișă afară din biserică. Chiar când să închidă ușa auzi o voce – și era aproape sigur că era a lui Anne Carter:

— Hei, Sheila, care-i treaba? V-ați certat sau ce?

Nu auzi răspunsul ei, dar un hohot de râs îi răsună în urechi chiar în momentul când ușa se închise. Cu inima îndurerată se îndreptă spre mașină. Totuși, înainte ca să deschidă portiera, auzi pași apropiindu-se.

Ridicându-și privirea îl văzu pe Blake Martens. Blake era puțin mai în vârstă ca el – împlinise recent douăzeci și șase de ani. Era un tânăr respectabil, care renunțase în mare parte să ia parte la activitățile tinerilor din cauza direcției pe care acestea o luaseră. Nu a fost decât o singură dată la MYF de când Sheila se mutase în zonă – care se nimerise să fie „episodul cu Elvis” – și deci nu o cunoștea prea bine. Blake de obicei stătea în umbră și era văzut ca un singuratic – asta dacă era cumva băgat în seamă. Cei doi nu s-au bucurat niciodată de o prietenie prea apropiată, dar înainte ca Robert să înceapă o relație

cu Sheila, cei doi au petrecut uneori ceva timp împreună.

Robert dădu din cap în semn de salut și ar fi intrat în mașină, dar observă că Blake se opri și îl privea.

— Am auzit că Sheila a rupt logodna, începu Blake vădit stingherit. Doar voiam să-ți spun că am să mă rog pentru tine.

Își dresе vocea și apoi continuă.

— Nu știu de ce Sheila a făcut ce a făcut și nici nu mă privește. Dar nu te da bătut, Robert – unii încă te mai apreciază pe tine și poziția pe care tu o ai.

Apoi se întoarse și, fără să mai aștepte un răspuns, intră în mașina lui. Robert, puțin zăpăcit de această neașteptată îmbărbătare, se uită după el cum se îndepărta. Deschise și el portiera.

*Trebuie să-l cunosc pe Blake mai bine. Poate ar trebui să-l invit la noi cândva. Nu cred că viața socială îi ocupă prea mult timp și la fel va fi în curând și cu mine, fără Sheila.*

Cam la mijlocul drumului spre casă se izbi de un gând. Sheila purta o nouă rochie. Și deși nu-și putea aminti exact cum era, era sigur că nu era făcută după tiparul pe care îl folosisе în ultimele șase luni. *Și-a făcut rochia aceea înainte să vorbească cu mine. Asta înseamnă că ar fi urmat calea pe care și-a ales-o, indiferent de ce aș fi făcut eu.* Orice speranțe că ea s-ar putea răzgândi, rămase poate ascunse prin ungherele inimii lui, se risipiră.

Și totuși, adânc în sufletul său, o mică scânteie de lumină începea să licărească. îi va lua ceva vreme să treacă peste tot, dar deja putea să vadă că Dumnezeu folosea această cale pentru a-l feri de o tragedie. Deja balsamul Duhului lui Dumnezeu curgea pe rănilе lui lucrând spre vindecare.

*Unchiul se opri și mă privi în ochi.*

— *N-a fost deloc ușor, fiule. Dar nu uita, Dumnezeu nu-ți cere nimic pentru care să nu-ți dăruiască putere de îndeplinire. Eram sigur că am făcut o alegere bună, care să fie pe placul lui Dumnezeu. Și asta m-a ajutat foarte mult.*

Câteva săptămâni au trecut și din nou veni o zi de duminică, în loc să-și petreacă după-amiaza fără niciun rost, luptându-se cu gânduri depresive, Robert îi invitasе pe Allister și Blake pentru prânz.

Cei trei aveau casa la dispoziție – părinții lui Robert au fost invitați altundeva la masă, iar Jane s-a dus la o prietenă și avea în plan să meargă cu grupul de tineri la spital. După un raid pe la frigider după

mâncarea pe care le-o pregătise mama, cei trei s-au instalat confortabil în camera de zi pentru discuție.

Majoritatea celor din biserică știau deja de faptul că Robert și Sheila s-au despărțit și nu mai era o noutate. Versiunea curentă a întâmplărilor – în cea mai mare parte distribuită gratuit de Anne Carter și cei de teapa ei – era că Robert insistase ca Sheila să poarte o rochie cu dublură, iar ea a pus pe bună dreptate capăt manipulării lui. Robert auzise și el de asta prin Allister, care i-o spusese pe un ton revoltat, dar nu încercă să se justifice. Ca de obicei în astfel de cazuri, unii credeau povestea, alții o puneau la îndoială, iar unora nu le prea păsa oricare ar fi fost adevărul. Ce credea Sheila despre zvonuri sau care era partea ei în a le începe, rămase un lucru pe care Robert nu-l află niciodată. Dar în mod evident nu o deranjau îndeajuns ca să ia vreo inițiativă să le denunțe. Acesta era și subiectul pe care cei trei îl abordaseră.

Ce se poate întâmpla într-o zi de duminică 133

De vreme ce Allister a mers împreună cu Robert și Sheila în Oregon la conferință, văzuse o parte din reacțiile ei. Deși Robert nu-i povestise pe larg cum a avut loc despărțirea, pentru el era destul de clar cum stăteau lucrurile.

Allister se așează confortabil într-un fotoliu și își întinse picioarele pe o pernuță din apropiere. Își prinse mâinile după gât și aținti un ochi la Robert.

— Încă te mai înțepă Anne? Pare tare fericită că Sheila a rupt relația cu tine.

Robert ridică din umeri.

— Tot încercă să-mi facă situația cât mai dureroasă, ori de câte ori e prin preajmă și poate. Dar nu-mi pot da seama de ce e așa încântată să râdă pe seama mea. Ce mă neliniștește și mai mult este că Sheila pare să petreacă mult timp cu ea. Nu-mi place deloc ideea. Sheila e prea drăguță ca să devină ca Anne Carter.

— Hmm... nu știu. Cred că e frumos din partea ta să o aperi pe Sheila. Dar cred că e la fel de vinovată ca și Anne, dacă se învârte așa mult în jurul ei. Pare foarte hotărâtă să arate tuturor că este parte din mulțime. Nu i-a luat mult timp deloc să înceapă să se îmbrace ca toate celelalte fete după ce a rupt relația cu tine. Cred că are o nouă rochie în fiecare duminică. Și pe timp ce trece ele arată tot mai mult ca și cele ale lui Anne.

Ca de obicei, Blake ascultase tăcut conversația dintre cei doi, dar acum interveni:

— Anne e numărul unu pe aici când vine vorba de presiunea de grup. Dacă vrei să fii popular, trebuie să fii prieten cu ea. Sheila se consumă enorm după ce s-a întâmplat. Te-a iubit, Robert, iar nimeni nu poate trece peste un asemenea lucru peste noapte. Eu cred că ea încearcă să-și înece sentimentele.

— Mi-e teamă că ai dreptate, cugetă Robert cu voce tare. Mi-aș fi dorit să o pot ajuta. Nu-i deloc genul de fată care să se potrivească în grupul ăla și sunt sigur că nu-i deloc fericită cu noii ei prieteni. Dar mi-e teamă să mă gândesc unde o vor duce toate acestea.

Allister se încruntă.

— Dar ar fi putut să facă ce a făcut dacă într-adevăr îl iubea pe Robert? obiectă el privindu-l pe Blake. Dragostea ei poate nu a fost așa puternică.

— Nu neapărat, răspunse Blake clătinând din cap. Dar ceva în inima ei era mai puternic decât dragostea ei. Se poate să fi fost frică sau o dragoste pentru altceva...

Robert se ridică în picioare și se îndreptă spre fereastră, își puse mâinile după cap și privi un norișor de praf care se ridica pe câmp.

— Ai dreptate, zise el rar. Îi era frică. Îi era frică să nu devin prea conservator și să o constrâng în vreun fel să mă urmeze, îi era teamă de puterea pe care mi-o dădea asupra ei dragostea ce o purta față de mine și de locul unde ar fi putut să o ducă aceasta. De fapt, adăugă el întorcându-se spre ceilalți doi, cred că simțea că trebuie să poarte o rochie cu dublură. Dar nu și-a dat seama că Dumnezeu lucra în inima ei în această privință. Ea credea că e influența mea. A încercat să mă convingă să-i promit că nu voi purta niciodată un costum simplu, așa încât ea să nu se simtă obligată să poarte o astfel de rochie.

Nimeni nu mai spuse nimic, așa că pentru un timp în cameră domni tăcerea. Cei doi rumegau cuvintele pe care el tocmai le rostise. Interesant a fost că Blake vorbi primul.

— Iar ea a rupt logodna voastră pentru că tu nu i-ai putut face o astfel de promisiune? întrebă el încet.

Robert dădu din cap.

— Dar așa era corect să și faci, continuă Blake. Nicio fată nu are dreptul să limiteze devotamentul soțului ei față de Dumnezeu. Căsătoria voastră ar fi avut probleme fără sfârșit dacă ați fi pornit în

cadrul ei de la asemenea premize.

Robert se întoarce și luă loc pe canapea.

— Știu, murmură el cu un aer trist. Dar asta nu a făcut despărțirea mai ușoară. Sigur... sigur că îi duc dorul.

Prietenii lui Robert rămaseră tăcuți, arătând respect și înțelegere față de suferința lui.

Ce se poate întâmpla într-o zi de duminică 135

— Aproape îmi vine să spun că mi-ar fi fost mai ușor să o văd murind decât să o văd luând-o pe cale asta, continuă Robert. Mi-e teamă că ea nici nu-și imaginează unde poate ajunge. Nu cred că poate să opună vreo rezistență în starea în care se află, iar Anne e destul de isteț să vadă asta și să profite de ea.

Ar mai fi spus și altceva, dar în acel moment se auzi ușa din spate și apoi vocile agitate ale unor fete. Jane și alte câteva prietene ale sale dădură buzna în sufragerie, care nu era separată de camera de zi decât de o boltă.

— Robert, ar fi trebuit să vezi ce s-a întâmplat la programul de cântări pe care l-am avut la spital! exclamă Jane imediat ce îl văzu. Anne și alți câțiva se prosteau pe coridorul spitalului, când directorul de activități ne-a cerut tuturor să plecăm. Ne-a spus că deranjăm prea mult pacienții și vizitatorii. Nu mai avem ce căuta pe acolo de acum înainte.

Celelalte fete mai adăugară niște detalii, în timp ce băieții schimbau priviri între ei. Știind ce vrea Robert să afle, Allister o întreabă pe Jane:

— A mers și Sheila cu voi?

— Da, a fost, zise ea ezitând și îi aruncă lui Robert o privire din coada ochiului, în timp ce veselie ei se domoli. Anne încerca să o convingă să meargă cu George la plimbare în noua lui mașină. El voia să o ducă acasă, dar Sheila nu voia deloc să meargă cu el, adăugă ea imediat, iar lui Anne nu i-a convenit deloc – ea și George sunt cei mai buni amici momentan. Sheila s-a enervat și i-a întors spatele, pentru că nu-l poate suporta pe George.

Un moment de liniște urmă, dar fu întrerupt imediat de o altă fată.

— Sheila a mers acasă cu Andrew Martens, dar noi ne-am dat seama că i-a făcut-o doar în ciudă lui Anne. E absolut sigur că ea nu are nimic pentru el.



Fetele s-au îndreptat spre dormitorul lui Jane, încă discutând întâmplările din după-amiaza aceea. Robert pălise când auzise despre Sheila, dar nu spuse nimic, iar ceilalți doi au rămas descumpăniți, neștiind ce să zică.

— Ce păcat că biserica noastră dă o astfel de mărturie, spuse Blake cu seriozitate. Poate întâmplarea asta îi va ajuta pe unii din tineri să-și dea seama cum privesc oamenii din jur comportamentul lor.

Allister făcu o grimasă.

— Mă întreb cum o să privească păstorul nostru situația, zise el. De obicei găsește o cale să atenueze problemele. Cred că îi va fi mai greu de data aceasta.

După serviciul de seară de la biserică, în timp își beau ceaiul, Robert aduse din nou în discuție întâmplarea.

— Așa că tinerii noștri au fost rugați să plece de la spital și să nu se mai întoarcă, zise el meditativ. Ce vor crede oamenii despre asta?

Richard dădu din cap cu seriozitate.

— Am auzit, răspunse Richard. Trebuie să recunosc că au fost destul de răbdători, după spusele lui Jane. Sunt sigur că le-au plăcut cântările, dar felul în care tinerii s-au comportat, în special după aceea, i-a deranjat.

Robert ezită.

— A spus Jane ceva cum că Sheila ar fi luat parte în asta? Întrebă el încet.

— Oarecum, recunosc tatăl cu o privire tristă. Dar mi s-a părut că din nou Anne o necăjește. Ce bine ar fi dacă slujitorii bisericii ar vedea ce face fata aceasta în grupul de tineri! Am vorbit cu ei despre ea de câteva ori și mereu par să fie îngrijorați, dar nimic nu se întâmplă. Ei spun că nu vor să o îndepărteze, așa încât să o putem ajuta. Sună bine, dar uite la toți acești tineri pe care îi influențează în direcția greșită.

— Știu, oftă Robert. Cred că ea a fost prima care să ia parte la înot în liceu, cu mai mulți ani în urmă. Știu că ea și unele

Ce se poate întâmpla într-o zi de duminică 137

prietene de-ale ei poartă pantaloni și în public uneori. Nu cred că Sheila a făcut vreodată așa ceva, dar va fi prinsă în vârtej dacă merge înainte cu gașca lui Anne. Încerc să accept că nu a fost voia lui Dumnezeu să mă căsătoresc cu Sheila, zise el după o pauză. Dar nu este

vreo cale cumva ca cineva să o ajute să vadă ce se va întâmpla dacă continuă pe calea asta? Își îndreptă privirea spre mama:

— A arătat mult respect pentru tine. Ai putea vorbi cu ea? Părinții priveră unul la altul.

— Nu știu, răspunse Carrie. Am încercat să vorbesc cu ea la biserică de mai multe ori. Dar pare să mă ocolească. Cred că aş putea încerca din nou, dar nu nădăjduiesc prea multe. Pare hotărâtă în ce direcție vrea să meargă.

## Capitolul 12

*De calea-n viață singur mi-aș alege Din fire orb, pe căi străine aș merge; Și-n întuneric pribegind departe Nu aș ajunge-n țara fără noapte.*

— *Charles Naylor* în următoarea duminică, după-masă, Robert citea jos în dormitorul său când auzi o mașină oprind în fața casei lor. Câteva momente mai târziu se auzi un ciocănit și Carrie se duse să deschidă. Dar Robert era prea absorbit în cartea pe care o citea ca să dea atenție vocilor de sus. Însă când auzi niște pași repezi pe scări își ridică întrebător privirea, lăsând cartea jos pe birou.

Cine să vină azi în vizită? Înainte să se ridice de pe scaun se auzi un ciocănit scurt.

— Pot să intru? se auzi o voce.

— Sigur, răspunse Robert și, privind la persoana care intră, rămase uimit – era domnul Lawrence. Robert dădu să se ridice de pe scaun, dar Donald îi făcu semn să rămână acolo.

— Nu te mai ridica, pot să stau pe pat.

Stingher, Robert îl privi pe vizitatorul neașteptat cum luă loc pe pat și își încrucișa picioarele. Ce mai dorea acum? A venit să-l convingă să încerce din nou o relație cu Sheila?

Donald nu-l lăsă mult timp pe gânduri:

— Ei bine, tinere, începu el cu oarece jovialitate, am încercat să dau de tine pe la biserică în ultimele săptămâni, dar te pricepi bine la dat bir cu fugiții. Te descurci minunat să dispari ori de câte ori mă îndrept spre ușă pe culoarul din mijloc.

Robert se foi în scaun, iar Donald zâmbi. Scrutându-l cu privirea, observă cât de stânjenit putea fi, așa că își luă o expresie mai serioasă.

— Nu vreau să te acuz în vreun fel pentru asta... Dar voiam să vorbesc cu tine, așa că mi-am luat libertatea să mă invit singur aici. E mai bine decât la biserică – nu vor fi unii care să tragă cu urechea sau

să aibă de comentat la adresa noastră.

De vreme ce Donald își lepădase maniera lipsită de grijă cu care începuse dialogul, Robert se mai relaxa.

— Cred că ultimele săptămâni nu au fost prea ușoare pentru tine, zise Donald cu aer de simpatie. Știu că nici Sheila nu a fost prea fericită. Am avut o lungă conversație cu ea aseară și m-am gândit să vorbesc și cu tine – aș vrea să știu dacă nu este nicio cale prin care să împăcăm situația.

Îl cântări pe Robert din priviri.

— Cred că Sheila te-a pus într-o mare încurcătură atunci, din câte mi-a spus ea. Cred că s-a purtat fără prea multă judecată și i-am spus acest lucru. A pierdut șansa celui mai bun soț pe care l-ar fi putut avea probabil vreodată – și asta ca urmare a atitudinii ei. Dar vezi, ea mereu a crezut în valoarea sincerității. Cred că s-a simțit obligată să-ți spună exact ce simțea.

În acest timp Donald urmărea reacțiile lui Robert și foarte probabil că a observat expresia lui întrebătoare.

— Mă întreb dacă putem ajunge puțin la un compromis, propuse el pe un ton mai scăzut, ca și cum ar fi vrut ca acest lucru să rămână doar între ei. Știu că Sheila te iubește și mai știu că tu ai iubit-o sincer la fel de mult.

Se opri, însă Robert îi făcu semn să continue.

— Cum am spus deja, Sheila te-a abordat într-o manieră total greșită. A recunoscut și în fața mea că nu i-ai cerut niciodată să facă vreuna dintre schimbările pe care ea le-a făcut. Și nici nu ar fi avut vreun motiv să creadă că îi vei cere să poarte o rochie cu dublură – căci asta pare să fie cea mai mare teamă a ei. Aș vrea să vă văd din nou împreună, zise el pe un ton care îi păru lui Robert atât sincer, cât și serios. Nu mă încântă deloc gașca în care se amestecă, și, din nou, i-am spus asta în față. Mi-ar părea mult mai bine dacă ar rămâne cum era, chiar dacă nu-ți împărtășesc toate convingerile.

Eu nu văd rostul costumului simplu, recunosc eu el. Dar totuși îl admir pe tatăl tău pentru că e ferm în convingerile lui. Dar mai degrabă aș avea ca ginere unul care poartă un astfel de costum, decât unul dintre imaturii care fac cârd după Anne Carter.

Se ridică în picioare și, punându-și mâna pe umărul lui Robert, îi privi în ochi.

— Ascultă, rosti el pe un ton răgușit, știu că ești un tânăr serios

și vrei să faci ce e bine. Dar renunți mult prea ușor. Cred că Sheila ar fi de acord ca tu să porți un costum simplu dacă asta-i ce dorești și s-ar căsători cu tine dacă promiți că nu-i vei cere să poarte o rochie cu dublură împotriva voinței ei. Merită măcar să încerci să discuți cu ea.

Buimăcit de turnura imprevizibilă a lucrurilor, Robert îl privi lung pe Donald. Minteă îi era răvășită – mai era până la urmă vreo șansă ca relația sa cu Sheila să se refacă? Asta încerca să-i spună domnul Lawrence?

Agitat, Donald păși de-a lungul camerei până în dreptul unei fotografii de pe perete și o privi pentru câteva momente. Deodată se întoarse spre Robert și răbufni:

— Cred că știu la ce te gândești. Sheila nu o duce prea bine de când a rupt relația cu tine. Dar nădăjduiesc că nu ții asta împotriva ei. Ea doar încearcă să-și înece sentimentele. Nu cred că va fi fericită până când relația voastră nu va fi refăcută.

Se așează din nou pe pat și se uită rugător la Robert.

— Sheila nu se potrivește în gașca lui Anne Carter. Și ea își dă seama de asta și cred că ai fi binevenit să te întorci la ea. Iar asta ar fi o scuză foarte bună să se despartă de grupul acela de tineri. Tot de ce are nevoie este sprijin moral – iar tu i l-ai putea oferi dacă dorești aceasta.

Și chiar cred că mai devreme sau mai târziu, continuă el pe un ton confidențial, ea însăși va decide să poarte o rochie cu dublură. Pe mine nu mă deranjează înfățișarea acesteia, și nici pe soția mea. Și oricum ne-am păstrat mereu promisiunea pe care ți-am făcut-o. N-am încercat niciodată să o întoarcem pe Sheila împotriva convingerilor tale și nici nu vom încerca.

Își coborî privirea în podea și spuse cu un aer trist:

— Am tot nădăjduit că o să-i molipsești puțin și pe băieții noștri. Nu o duc prea bine. Și totuși ei te respectau mult și ai avea o influență foarte bună asupra lor.

Atunci se ridică în picioare.

— Deci, ce zici? Întrebă el. Să-i spun Sheilei că ne vei face o vizită să vorbești cu ea? Cred că va fi pe acasă în seara asta.

Robert era răscolit până în adâncul sufletului. Renunțase la orice idee privitoare la Sheila și găsisse pace într-o anumită măsură mergând în direcția pe care o considera ca fiind voia lui Dumnezeu. Acum Donald îi dădea avânt să creadă că încă mai exista o șansă. Ar fi dorit din adâncul inimii să se întindă și să o apuce. Dar era oare bine?

Era călăuzirea lui Dumnezeu sau doar ceva care l-ar fi îndepărtat de Dumnezeu? Ce să spună? Domnul Lawrence aştepta un răspuns. Trebuia să zică ceva! În cele din urmă scutură din cap ca şi cum ar fi vrut să scape de un păienjeniş care îl oprea să gândească bine.

— E așa... dintr-odată, zise el indecis, vorbind pentru prima oară de când intrase Donald în cameră. Trebuie să am ceva timp în care să meditez şi să mă rog. Mi-ar plăcea să fiu din nou alături de Sheila, dar nu ştiu ce să spun. Am nevoie de mai mult timp.

Donald văzu oglindindu-se pe faţa tânărului lupta care se dădea înăuntrul lui. Aparent decise că a făcut tot ce s-ar fi putut pentru moment. Se îndreptă spre uşă cu gândul să plece, dar se opri cu mâna pe mâner.

— Nu am uitat promisiunea pe care ți-am făcut-o să te ajut să cumperi o fermă. Ține bine minte!

Apoi dispăru în sus pe scări.

Robert uitase cu totul de cartea pe care o citea. Se părea că toate zidurile de apărare pe care şi le construise în suflet ca să se apere, se prăbuşeau ca un castel de nisip în voia unui val. Toate dorinţele adânci ale inimii sale prindeau din nou voce. Se gândi la Sheila şi la timpul pe care îl petrecuseră împreună în anul care trecuse – un timp când au împărtăşit gânduri şi au citit din Biblie, un timp când şi-au făcut planuri de viitor.

Îşi aminti de asemenea de durerea copleşitoare care îi străpunsese inima atunci când ea îi ceruse să renunţe la convingerile lui – apoi refuzului său şi chinul rupeerii logodnei. Ar fi putut uita vreodată aceste momente? Ar fi putut relaţia lor să fie din nou cum a fost? Ar fi putut să aibă din nou încredere în ea? Ar fi putut ei oare să refacă din cenuşa amintirilor relaţia lor ruptă?

Şi cum rămânea cu lucrurile care s-au întâmplat de atunci? Cum rămânea cu zvonurile pe care Sheila nu s-a deranjat să le denunţeze? Iar noile ei rochii? Şi noii ei prieteni? Era oare datoria lui să încerce încă o dată să o scape de pe calea pe care ea a luat-o cu hotărâre? În cele din urmă era vina lui? Ar fi trebuit el să sugereze un compromis care ar fi prevenit starea prezentă a lucrurilor? Dar oare dorea ea să pornească din nou în căutarea lucrurilor pierdute?

Întrebările năvăleau așa de furtunos în mintea lui încât îşi pierdu speranţa că ar fi putut găsi răspunsuri raţionale. Doborât de presiunea disperării, căzu pe genunchi lângă scaun şi încercă să-şi

verse tot ce avea pe inimă în fața lui Dumnezeu.

Când după o vreme se ridică de pe genunchi, era mai liniștit, dar încă nu știa ce să facă. Oare ar reacționa Sheila așa cum se aștepta Donald? Și dacă da, asta ar fi semnul că Domnul îi călăuzea înapoi împreună? Să încerce măcar să vorbească cu ea?

Veni timpul când ar fi trebuit să meargă la muncile care se cereau făcute chiar dacă era ziua de odihnă, iar Robert încă nu se decisese încă. Însă în timp ce dădea de mâncare la vaci își aminti că nu se ținea un serviciu la biserică în seara aceea. Și de vreme ce Jane era plecată la o prietenă, el și părinții aveau casa la dispoziția lor. îi venea mai mult să vorbească cu ei decât să meargă la Sheila. S-ar fi putut duce în vizită la familia Lawrence și mai târziu, dacă ajungeau la convingerea că e o idee bună.

Seara Robert împărțăși cu părinții săi cele care s-au întâmplat cu ocazia vizitei lui Donald din după-amiaza aceea. Desigur că știau de ea, dar l-au lăsat pe el să aducă subiectul în discuție din proprie inițiativă.

— Deci – voi ce credeți? întrebă el în concluzie. Să încerc încă o dată? Ar fi vina mea dacă ea va ajunge rău de tot, iar eu nu i-am acordat o a doua șansă? Donald ar fi vrut ca eu să merg la ei în seara asta și să vorbesc cu Sheila. Cred că a vorbit și cu ea, ca să o convingă să fie de acord cu ideea.

Richard clătină din cap plin de îndoieli.

— Am avut o părere destul de bună despre Sheila, recunosc eu. Dar nu-mi place deloc calea pe care merge acum. Poate ai putea să o convingi să accepte propunerea lui Donald, dar ce realizare ar fi asta pe termen lung? Dacă ea nu este decisă să trăiască o viață de creștin pentru niciun alt motiv decât să se căsătorească cu tine, nu văd cum ar putea merge.

Carrie dădu din cap aprobator.

— Nu vreau să te văd din nou rănit, Robert, zise ea blând. Dacă ea renunță la calea ei greșită, la prietenii ei de acum și la ideile lor rebele, poate aș privi altfel situația. Dar nu dă niciun semn că ar vrea să facă așa ceva.

Richard aprobă.

— E foarte probabil că Donald are dreptate când presupune că ea încearcă să-și înece sentimentele alergând cu trupa lui Anne, dar acesta nu-i răspunsul unui creștin devotat, adăugă Richard. Îmi pare

sincer rău pentru ea și mi-aș fi dorit să o ajut. Dar nu aș fi gata să o văd din nou în viața ta atât timp cât nu văd niște schimbări sincere. În mod normal căsătoria durează un timp foarte lung. Și poate fi o relație cu adevărat nefericită, dacă partenerii nu sunt de acord în principiile lor spirituale.

Studie câteva momente modelul floral al feței de masă, încercând să-și pună gândurile în cuvinte.

— Donald poate să aibă dreptate, zise el în cele din urmă. Dar cred că Sheila ar trebui să arate semne serioase că își regretă faptele și că și-a schimbat direcția în care se îndreaptă, înainte să iei în considerare posibilitatea de a începe din nou relația cu ea.

Îl privi fix pe Robert.

— Și pe lângă toate acestea, continuă el, ea te-a rănit destul de adânc. Cred că ar fi destul de greu să îți recapeți încrederea în ea, nu?

Pe Robert îl trecu un fior și se uită lung la fața albă de masă.

— Mda, știu, recunosc el, m-am luptat mult cu aceasta. Dar totuși vreau să fiu gata să iert.

Tatăl său dădu din cap.

— E adevărat – trebuie să fim gata să iertăm, dar cred că ea trebuie să vină la tine, în loc ca tu să mergi la ea. Și mai bine ar fi dacă mai întâi ar dovedi că ea de bunăvoie a părăsit direcția în care se îndreaptă în prezent. Tu vei fi cel care trebuie să ia o decizie, bineînțeles, dar nu te pot încuraja să te întorci la ea, dacă mă iau după felul cum s-a purtat în ultimele săptămâni. Dacă ea e așa cum crede Donald, va da semne pozitive fără ca tu să te duci cu astfel de promisiuni. Dacă se schimbă doar ca să fie din nou cu tine, nu va dura prea mult și doar vei avea de suferit încă o dată. Sau te vei pierde și tu în dorința de o ține cu tine.

Robert dădu din cap în semn că a înțeles.

— Asta mă și așteptam ca voi să ziceți, zis el. Pur și simplu nu am putut să mă conving că e un lucru bun să urmez sfatul lui Donald. Încă îmi doresc să o am din nou alături, dar mi-e teamă că oricum nu putem reface ce am avut în trecut. Cel puțin nu atât timp cât ea nu arată nicio dorință să trăiască la un standard mai înalt decât până acum.

Câteva săptămâni mai târziu, Robert dădu nas în nas cu Donald în parcare a unui supermarket. Donald se opri să vorbească cu el.

— Hai să intrăm în acea gogoșărie să bem un suc, zise el pe un

ton afectat. Cred că trebuie să schimbăm câteva vorbe.

Robert îl urmă cu jumătate de inimă. Ce mai vrea Donald acum? Avea de gând să încerce din nou să-l convingă spre un compromis? Era supărat că nu a mers să vorbească cu fiica lui?

Donald comandă două sucuri naturale și niște gogoși, iar cei doi și-au găsit un colț mai retras, feriți de urechi indiscrete. Au rămas tăcuți pentru câteva momente; apoi Donald se lăsă pe spătarul scaunul său.

— Nu ai mai vorbit cu Sheila, nu? Întrebă el. Robert dădu negativ din cap.

— Nu m-am putut convinge să fac acest lucru, zise el simplu. Mi-ar plăcea să o ajut, dar pur și simplu nu am simțit că aș face bine așa.

Donald privi afară pe geam pentru o clipă, iar Robert așteptă reacția lui cu răsuflarea întretăiată.

— Probabil că aveai dreptate, zise el în cele din urmă. Nu pot să o fac să-și vină în simțiri, deși am încercat de mai multe ori să vorbesc cu ea. Chiar nu pot înțelege. Pare așa hotărâtă să demonstreze ceva... sau mai știu eu ce. N-am văzut-o niciodată așa.

Robert rămase surprins de expresia de pe fața acestui tată care stătea în fața sa.

— Îmi pare rău, rosti Robert încet. Sincer, am luat în considerare sfatul care mi l-ați dat. Dar m-am gândit că dacă ea se schimbă doar de dragul meu, acest lucru nu ar fi o bază îndeajuns de solidă pentru căsătorie. Și oricum, continuă el șovăielnic, încă nu aș fi fost gata să risc să fiu rănit din nou.

Mi-ar lua mult timp să-mi recapăt încrederea în ea după tot ce s-a întâmplat.

Donald rămase tăcut un timp îndelungat. Bătea în masă cu degetele un tempo rar, evitând privirea lui Robert. Într-un târziu își ridică ochii.

— De obicei mi-a fost ușor să-i conving pe oameni să facă așa cum credeam eu, zise el. De aceea am un asemenea succes ca agent de vânzări. Dar pur și simplu n-a mers de data aceasta. Nu te pot învinui că ești precaut. De fapt, cred că ea îți datorează niște scuze. Cum s-a purtat cu tine a fost destul de urât. Iar atitudinea ei de atunci nu a fost prea bună.

Își coborî din nou privirea și își lăsă umerii în jos.



— Probabil ai dreptate, adăugă el încet. Sunteți prea departe unul de celălalt. Nu ar merge fără o schimbare majoră în viața unuia dintre voi. Și după cum se vede nu-i probabil să vedem o schimbare așa mare la ea. Și chiar nu aș vrea să te văd renunțând la ce ai tu doar ca să o câștigi pe ea.

Își împinse paharul și își îndreptă spatele.

— Ei bine, ar fi vremea să merg, încheie el, întinzându-i mâna lui Robert. Cred că acum e un rămas-bun. Chiar mi-ar fi plăcut să te am ca ginere, dar nădăjduiesc că nu sunt niciun fel de sentimente neplăcute între noi. Am făcut ce am crezut că ar fi cel mai bine pentru tine și Sheila.

Robert rămase să-și bea sucul. Privind afară pe geam, îl văzu pe Donald îndreptându-se cu pas sprinten spre mașină, unde Martha îl aștepta.

*Deci n-a fost nicio întâmplare că am dat peste Donald aici. Trebuie să mă fi văzut cum am intrat în magazin și atunci au așteptat să ies ca să vorbească cu mine. Nu părea foarte fericit. Și chiar dacă nu este de acord cu multe din convingerile mele, nu îi place drumul pe care pășește acum fiica lui. Mă întreb dacă realizează că propriul lui stil de viață și lipsa lui de convingeri ar putea să aibă ceva de a face cu problemele ei.*

Și din nou, pentru a suta oară poate, se întrebă ce o făcea pe Sheila să se poarte așa. Ce vrea să demonstreze în ultimă instanță? apoi se simți mai aproape de inima părinților ei. Știa că erau la fel de triști de starea în care ea ajunsese.

1 Felul cum Sheila se comporta nu este un fenomen neobișnuit. O atitudine plină de hotărâre este adesea masca după care se ascund cei care înainte căutau sincer voia lui Dumnezeu, dar în cele din urmă au ales să-și urmeze firea, și mulțimea, așa cum a făcut Sheila.

### Capitolul 13

e împlinește ce a spus *îmbrăcămintea pe care oamenii o poartă nu-i decât un indicator a ceea ce este în inima lor.*

— Obosit, Robert închise cartea și își trase scaunul de sub birou. Sări în picioare și se întinse căscând lung. Se uită din nou la biroul pe care zăceau împrăștiate Biblia, niște foi cu notițe și un volum „Doctrinile Bibliei”. Tocmai terminase de citit, poate pentru a nu știu câta oară, capitolul intitulat „Nonconformismul față de lume”.

Se aplecă și ridică câteva foi, notițele pe care le luase în timpul

mesajului privitor la nonconformismul biblic, atunci când a fost la conferința din Oregon. Aruncă o privire asupra lor și apoi le dădu drumul pe teancul de hârtii, acoperind lista cu referințe pe care tocmai le copiasse din „Doctrinile Bibliei”.

*De ce Biserica Menonită a promovat costumul simplu până nu de mult? De unde a venit modelul? Și de ce a fost adoptat?*

Adâncit în multele lui gânduri, rămase cu privirea pironită pe un motto care era agățat deasupra biroului său.

*„Doctrinile Bibliei” nu spune nimic despre asta. Păstorul acela din Oregon pur și simplu a luat-o de bună că o persoană cu adevărat duhovnicească ar vrea să poarte un astfel de costum. Vreau să fiu o astfel de persoană și vreau să fac ce e bine, dar nu vreau să mă fac de râs fără niciun motiv serios.*

1 *Doctrinile Bibliei* de Daniel Kauffman, CAM, 2008, p. 501.

Se gândi un moment la scena pe care ar fi făcut-o Anne dacă el s-ar fi arătat la biserică sau la MYF purtând un costum simplu. Un zâmbet i se contura fără să vrea pe față. *Ar face o scenă în toată puterea cuvântului!*

*Mă întreb ce-ar gândi Sheila, își urmă el meditația în timp ce zâmbetul i se preschimba într-o expresie plină de durere. Cred că asta ar strica orice șansă pe care aș mai avea-o să începem din nou o relație. Dar oricum nu cred că aș mai avea vreo șansă – nu atât timp cât se poartă la fel ca în ultima vreme. Și până la urmă nu aș dori să mai fie ceva între noi înainte să aibă loc niște schimbări majore în viața ei.*

Stătu un moment să se gândească la câteva din lucrurile pe care le auzise despre isprăvile trupei lui Anne. Sheila încă făcea parte din grupul lor, deși nu se implica mereu cu toată inima în tot ce făceau ei.

Scutură din cap. *Mă iau cu gândul. Ce vreau să știu este dacă Dumnezeu vrea ca eu să port un costum simplu. Cum să procedez în luarea unei decizii? Nu vreau să fiu doar un radical, și totuși vreau să fac ce e bine. Oare chiar sunt convins că e pentru mine sau doar gândesc așa din cauza celor pe care i-am întâlnit în Oregon?*

Telefonul care sună în bucătărie îl trezi din reveria lui profundă și o auzi pe mama care răspunse. Oftă și se întoarse spre ușă. *Cred că ar trebui să merg sus cu ceilalți pentru ceai. Petrec mult prea mult timp aici jos de unul singur și sunt la un pas de a părea un ciudat. Nu ajung la niciun capăt oricum. Poate tata are niște răspunsuri – deși nu prea mi-a vorbit despre asta. EL însuși poartă un costum simplu, dar niciodată nu*

*m-a îndemnat să port unul și eu. Hmm – mă întreb de ce.*

Când Robert intră în bucătărie o văzu pe Jane care scotea tabla pentru jocul de dame.

— Vai ce bine! exclamă ea. Era și timpul să petreci ceva

Se împlinește ce a spus Sheila 151

timp cu noi, în loc să stai doar în camera ta citind cărțile alea prăfuite. O să ajungi un bursuc nesociabil dacă mai petreci mult timp de unul singur.

Richard chicoti, iar Robert îi răspunse zâmbind surorii sale:

— Fă-mi și mie loc să joc, Jane. O să-ți arăt că nu-s chiar prea amorțit ca să te bat la un joc de dame.

— Ooo, dar o să fie nevoie de multă iscusință din partea ta! îi aruncă ea provocarea. Am de gând să sar peste toate piesele tale.

— Știi, zise el cu un aer serios, este un vechi proverb care zice: „Cine încinge armele, să nu se laude ca acela ce le pune jos!”

Jane se strâmbă, dar răspunsul ei veni prin faptul că se așeză la masă și mută o piesă.

— Hai să vedem...! exclamă ea, dând semnalul începerii jocului, după ce părinții și-au găsit și ei loc în jurul tablei.

În curând jocul se încinse în toată puterea cuvântului. Jane era un jucător foarte hotărât să câștige și sărea cu piesele ei peste tot pe tabla de joc, reușind să înlătore orice obstacol și să câștige fiecare partidă – așa cum îi și promise fratelui ei. După a treilea joc consecutiv câștigat de ea, Robert își trase scaunul de la masă cu un aer prefăcut de silă.

— Ce mai primire călduroasă mi-ai făcut, mormăi el privind-o cu mai multă admirație pe surioara sa. Poate mâine o să stau în camera mea să citesc din nou.

Jane strâmbă din nas în semn de victorie.

— N-o să devii niciodată mai bun dacă așa faci, îl muștrului ea. Ai nevoie de mai multă socializare. Ar fi bine pentru suflețelul tău, dacă ai petrece mai mult timp cu mine.

Amândoi părinții pufniră în râs, dar imediat pe fețele lor se așternu seriozitatea.

— Jane are dreptate, Robert, îi zise mama. E bine să studiezi, dar ai devenit prea retras în ultima vreme. Trebuie să lași în urmă ce-a fost și să te implici în viața din jurul tău.

— Știu, m-am gândit și eu la același lucru. De asta am și venit

sus acum. Nu-i că nu mă bucur de viața noastră de familie – doar că am niște întrebări și nu mi se pare că fac vreun progres în a găsi un răspuns.

Tatăl își puse niște zahăr în ceai și începu să-l amestece cu lingurița.

— Și ce fel de întrebări te preocupă? Te pot ajuta cu ceva?

— O, aceeași istorie veche, zise el legănându-se pe scaun... nonconformismul. M-am tot gândit la a purta un costum simplu de când am fost în Oregon. Dar n-am auzit niciodată prea multe argumente în favoarea lui. De ce a început în biserică această practică? De ce porți și tu unul? Gândul meu e să fac ce este bine, iar ideea îmi place. Dar știu că mulți m-ar considera un radical dacă aș purta unul și nu vreau să fac un lucru fără un motiv serios.

Richard îl ascultă pe fiul lui cu atenție.

— N-am insistat deloc ca tu să-mi urmezi exemplul, medita el. Nu știu dacă am făcut un lucru bun sau rău. Dar eu am motive să-l port sau cel puțin am motive să nu mă opresc din a-l purta. Totuși nu aș vrea să te văd purtând unul doar pentru că eu fac așa. După un moment de cugetare, continuă adresându-i o întrebare: De ce crezi că ar trebui să porți unul? Sau ce te atrage la el?

Robert se scarpină în cap.

— Păi – păstorul acela de la conferință a spus că este un semn al nonconformismului. Iar el a subliniat foarte mult valoarea pe care o are înfățișarea diferită de lume în mărturia noastră de creștini.

Richard aprobă.

— Biblia învață separarea de lume, zise el. Biblia dă învățătură chiar și despre separare în domeniul înfățișării noastre.<sup>2</sup> Cred că ai studiat despre asta, nu-i așa? Dar principiul separării merge mult mai departe decât doar aspectul privitor

2 Vezi *Doctrinile Bibliei*, p. 496 – 510 pentru mai multe detalii privind această doctrină.

la înfățișare și îmbrăcăminte, continuă tatăl după ce Robert dădu din cap la întrebare. De fapt costumul simplu și rochia cu dublură chiar ar fi de fațadă în adunarea noastră, dacă ar fi purtate de cei mai mulți. Prea mulți nu au acest principiu al separării în inimă. Pentru astfel de oameni ar însemna ipocrizie să poarte asemenea haine.

Se ridică de la masă și se îndreaptă înspre dulapul din camera de zi, unde își țineau costumele de duminică. Scoase un costum simplu

de-al său și se adresa lui Robert.

— Am auzit acest fapt ilustrat astfel, zise el, ridicând costumul și privind la el. Nu-i nicio valoare spirituală în acest costum. Chiar niciuna.

Apoi îl îmbracă și își încheie câțiva nasturi.

— Dar acum, acest costum este valoros. Pentru că l-am pus pe mine. Cu alte cuvinte, costumul acesta are valoare doar din pricina a ceea ce sunt eu duhovnicește. Dar dacă aș avea păcat în viața mea, nu ar avea nicio valoare să port acest costum. Dar pentru că sunt un creștin și îl port ca un semn la separării mele de lume, are o anumită valoare.

Robert se așază mai bine pe scaun.

— Deci vrei să spui că viața mea trebuie să se potrivească cu ce simbolizează acest costum, așa încât să aibă vreo valoare pentru mine?

Richard încuviință.

— Exact. Eu n-am nimic împotriva dorinței tale de a-l purta. Dar nu vreau ca tu să-l porți doar pentru că e o idee nouă sau pentru că vrei să le arăți celorlalți din biserică faptul că ești mai bun ca ei. Dacă îl porți, poartă-l ca o expresie a ceea ce este deja în inima ta. Separarea de lume este o învățătură importantă a Bibliei. Creștinul citește alt fel de cărți, merge în alte locuri și are alte valori decât cele ale lumii. E cât se poate de logic că, tot așa, el va și arăta diferit de lume.

Își puse la loc costumul în dulap și se așază din nou la masă.

— Cu ceva timp în urmă, când toți membrii bisericii purtau îmbrăcăminte asemănătoare – rochii cu dublură și costume simple – ei aveau și o mărturie de uniformitate și unitate. Membrii bisericii își arătau credința în principiul separării prin purtarea unui veșmânt distinctiv. Nu mai e așa astăzi – acum rămâne alegerea fiecăruia cum să se îmbrace. Mi-aș dori să ne întoarcem la vechiul standard, dar mi-e teamă că nimic, în afară de o minune, n-ar putea face acest lucru posibil. Robert dădu din cap.

— Dar ai avea ceva împotrivă ca eu să port un costum simplu? Crezi că ar fi greșit?

Tatăl își scarpină gânditor bărbia.

— Nu, nu aș avea nimic împotrivă. Însă să fii sigur că nu faci asta doar pentru că e o idee nouă. Asigură-te că arată o cale pe care te dedici să mergi – un devotament de a trăi o viață bazată pe adevăr. Va trebui să fii gata să iei o poziție aproape de unul singur. Dacă nu ai o

convingere bine înrădăcinată că vrei să urmezi calea separării a lui Hristos, atunci nu vei putea să faci față presiunii care se va ridica împotriva ta. Va fi mult mai greu pentru tine, de vreme ce eu mereu l-am purtat. Cei de o vârstă cu tine te vor pune la încercare să vadă dacă e un lucru real în viața ta.<sup>3</sup>

— Sunt obișnuit cu starea aceasta a lucrurilor. Deși probabil va fi mai greu decât cu celelalte lucruri de până acum. Dar de unde vine practica acesta? Întrebă el după o pauză. N-am putut găsi nimic privitor la aceasta.

— Am studiat puțin pe această temă cu câțiva ani în urmă, răspunse Richard zâmbind. De fapt acest costum simplu

3 Într-o comunitate menonită conservatoare de astăzi tatăl lui Robert probabil și-ar fi exprimat sfatul puțin diferit. Ne așteptăm ca frații să poarte costumul simplu pe baza principiilor uniformității, unității, cât și separării. Totuși, același principiu se aplică astăzi la fel ca atunci. Dacă practici separarea de lume doar pentru că este un standard al bisericii, imediat ce presiunea de conformare dispare, îți vei pierde principiul foarte ușor.

Să observăm de asemenea că principiul separării merge mult mai departe decât simpla aplicare a lui în domeniul înfățișării. Întreaga noastră viață trebuie să se potrivească acestui principiu. Trebuie să ne purtăm altfel, să vorbim altfel, să șofăm altfel și, de asemenea, să ne îmbrăcăm altfel, ca lumea să fie convinsă că respectăm acest principiu.

Se împlinește ce a spus Sheila 155

este adaptat din modelul purtat de vechii pionieri coloniști, în primele decenii ai anabaptismului, în Europa, problema îmbrăcămînții distinctive nu exista. Cei mai mulți anabaptiști erau niște țărani, iar îmbrăcămintea acestora era stabilită de autorități. Aceasta fiind conform învățăturii biblice, nu a constituit nicio problemă.

— Deci nu au avut o înfățișare deosebită? Întrebă contrariat Robert. Acel păstor de la conferință mi-a dat impresia că acesta a fost un principiu de bază al separării în toate timpurile.

— Așa era în Vechiul Testament. În vremurile Noului Testament și de atunci încoace, problemele care s-au pus au fost modestia și simplitatea. Biserica adevărată mereu a promovat aceste principii. În timpul mișcării anabaptiste, croitorii care voiau să facă parte din biserica lor, nu ar mai fi avut voie să facă haine scumpe sau foarte împodobite pentru cei bogați. Dar un anabaptist ar fi putut să treacă

neobservat într-o mulțime de țărani. Autoritățile locale au introdus mai apoi legi cerând ca toți să poarte sabie, iar așa, știind că anabapțiștii nu vor face acest lucru, puteau să-și dea seama cine făcea parte din mișcare. Îmbrăcămintea lor nu era în mod obișnuit îndeajuns de diferită pentru a-i identifica.<sup>4</sup>

Richard se lăsă pe spătarul scaunului și își strecură degetele în găicile pantalonilor.

— Desigur, lumea a început să meargă din rău în mai rău în această privință, iar stilurile de îmbrăcămintă s-au schimbat, însă anabapțiștii și menonii au refuzat să se schimbe odată cu ele. Acoperământul femeii, rochia cu dublură și costumul simplu sunt toate adaptate din veșmintele purtate altă dată de mai toată lumea, pe care biserica menonită le-a păstrat, în vreme ce moda s-a schimbat.

Eu sunt pentru o îmbrăcămintă distinctă, adăugă el. Și cred

4 Același lucru este probabil valabil și pentru mișcări mai timpurii, precum Valdenzii. Ideea unei îmbrăcămintă distinctive a survenit doar atunci când tendințele vestimentare generale au început să încalce principiile simplității și modestiei.

că păstorul de la conferință avea dreptate – avem nevoie de așa ceva în zilele noastre. De fapt e aproape imposibil să te îmbraci după standardul biblic fără să fii și diferit de lume. De aceea biserica din secolele anterioare nu a văzut această nevoie, pentru că atunci o îmbrăcămintă modestă și simplă era ceva obișnuit. Îmbrăcămintea distinctivă se potrivește fără îndoială cu principiul separării și e un ajutor valoros pentru a putea cineva să păstreze mărturia creștină.<sup>5</sup> Robert aprobă din nou.

— Îmi dau seama... Dar de unde aş putea face rost de un costum simplu? Pot să-mi fac unul la croitor?

Mama veni cu un răspuns pentru această problemă.

— Da, se poate și acolo. Dar e mult mai ușor și ieftin doar să facem niște schimbări la vechiul tău model de costum. Am făcut aceleași lucru pentru tatăl tău de mai multe ori. Aș putea să te ajut în privința aceasta, dacă vrei.

Fața lui Robert se luminează dintr-odată.

— Chiar ai vrea să faci asta pentru mine? M-aș bucura dacă ai vrea să încerci.

Blake și Allister s-au abătut pe la ei într-o seară când Carrie lucra la costumul lui Robert, iar cei trei au mai discutat pe tema

aceasta cu Richard. La urmă Blake se apropie oarecum timid de mama lui Robert.

— Ați putea să faceți același lucru și cu costumul meu?

— Oh, desigur, răspunse Carrie luată prin surprindere, dacă crezi că ți l-aș putea face destul de bine.

— Dacă Robert e mulțumit, sunt sigur că și eu aș fi, o asigură Blake.

Așadar rămase stabilit, iar costumul ajunsese în mâinile lui Carrie chiar în dimineața următoare. Câteva săptămâni mai târziu, când Robert porni spre biserică, știa că nu avea

5 în timpurile noastre o vestimentație biblică va fi cu siguranță distinctivă. Ea ne va ajuta să avem o identitate creștină, biblică.

să înfrunte mulțimea de unul singur. Și totuși, acum că venise momentul, se lupta cu sentimentul de nesiguranță. Dar îl îndepărtă. *Nu va fi așa ușor cum poate am crezut, dar nu am de gând să renunț. Mă bucur că Blake a decis că va începe să poarte un costum simplu odată cu mine. Așa va fi mai ușor pentru amândoi. Doar că mi-aș fi dorit ca Allister să fi făcut la fel. Nu părea prea gata să facă acest pas, chiar dacă era de acord că e un lucru bun. Și mă întreb de ce.*

Opri mașina în parcare a bisericii și scoase cheile din contact. Trase adânc aer în piept. *Ei bine, nu ajută la nimic să stau aici. Ar fi bine să o iau din loc.*

Observă cum câteva priviri se întoarseră surprinse atunci când el intră în biserică, dar nimeni nu făcu niciun comentariu până la timpul de școală duminicală. David Martens, fiul păstorului principal, era învățătorul clasei de școală duminicală pentru tineri, din care atât Robert cât și Blake făceau parte. Robert observă privirile pe care David le aruncă înspre ei doi pe parcursul lecției. Spre sfârșitul timpului de școală duminicală el făcu astfel încât să atingă și subiectul îmbrăcăminte.

— Nu credeți că în biserică am ajuns la acel punct când nu mai avem nevoie de îmbrăcăminte de modă veche pentru a ne susține imaginea de creștini? Întrebă el pe un ton sarcastic, măsurându-i pe cei din clasa lui. Mi se pare că generațiile trecute își foloseau vestimentația ca un avantaj psihologic asupra lumii. Dar credeam că am depășit starea aceea. Dacă suntem într-adevăr siguri că suntem ai lui Hristos, nu am mai avea nevoie de asemenea avantaje psihologice, nu credeți?

Pe un astfel de ton își sfârși el lecția. Robert și Blake schimbă



priviri, dar niciunul dintre ei nu făcu niciun comentariu în timp ce urcau scările în sala mare pentru mesaj. Amândoi știau că vor avea parte de împotriviri. Amândoi știau ce repulsie avea David Martens față de îmbrăcămintea simplă și de tot ce însemna tradiție în general. De aceea remarcile sale nu veneau deloc ca o surpriză.

Nimeni nu mai făcu vreo altă remarcă pe tema noului costum al lui Robert, deși din nou alte priviri s-au îndreptat spre el. După serviciu el se ridică și se îndreptă pe culoarul din mijloc spre ieșire. Ca de obicei, în hol era deja format un grup de fete. Sheila era și ea în mijlocul lor, fiind antrenată într-o discuție foarte animată cu câteva prietene. Se întâmplă că Robert se uita în direcția ei atunci când ea îl observă. Și așa putu să vadă reacția ei. Cuvintele i s-au risipit de pe buze și o paloare adâncă îi întunecă fața, de parcă ar fi văzut o fantomă. Celelalte fete s-au întors să vadă la ce privea ea, observându-l imediat pe Robert. Câteva pufniră într-un râs înfundat, iar altele i-au șoptit ceva Sheilei – dar niciun răspuns din partea ei și nici nu pufni în râs ca și celelalte. Lui Robert îi reveni în minte un lucru pe care ea i-l spusese înainte de a se despărți – că mai devreme sau mai târziu va începe să poarte un costum simplu – datorită felului de om care era.

Robert se zori să coboare treptele și să depășească grupul de fete. Nimeni nu-i spuse nimic, dar liniștea se așternu peste grup atunci când el trecu pe lângă ele. Răsuflă ușurat când ușa se închise în urma lui. *Hui, bine că a trecut. Acum pot să tot vorbească despre asta. Sigur va fi mai ușor să-l port a doua oară. Cel puțin Anne nu a fost la biserică în dimineața asta.*

În timp ce conducea spre casă încă se mai gândea la cele întâmplate. *Sheila părea pierdută de tot când m-a văzut. Și sunt sigur că avea lacrimi în ochi când am trecut pe lângă ea, deși nu ar fi vrut să mă privească. Mă întreb dacă o mai supără decizia pe care a luat-o. Cred că nu își poate scoate din minte promisiunea pe care făcut-o de a-mi fi soție.*

Amintirea acelei seri încă era dureroasă, dar nu așa de mult ca altă dată. Mai degrabă un sentiment de compasiune pentru ea creștea în inima lui. Nu părea deloc fericită și cu atât mai puțin astăzi.

Lui Robert nu i se mai păru așa greu să-și poarte noul costum la serviciul de seară. Totuși o întâlni pe Anne Carter în hol, iar ea îl privi pufnind în râs.

— Măi, măi, zise ea rânjind, ce avem noi pe aici? Un nou predicator, ceva? Despre ce o să vorbiți în seara asta?

Robert nu se sinchisi să-i răspundă. Până la urmă de ce i-ar păsa ce gândea Anne? Oricum se așteptase la un comentariu zeflemitor din partea ei. Dar trebuia să recunoască faptul că îl cam deranjau vorbele ei. Aceasta a fost cea mai mare teamă a lui, ca nu cumva cineva să considere că luase o atitudine de sfânt purtând un costum simplu.

După biserică se întâmplă să-l întâlnească pe Samuel Martens, păstorul principal. El dădu mâna cu Robert și spuse pe un ton de ezitare:

— Văd că porți un nou costum – ai vreun motiv pentru schimbarea aceasta?

Robert întârzia să răspundă.

— De fapt, nu e chiar nou, zise el în cele din urmă. Mama l-a modificat pentru mine. Am simțit că Domnul ar vrea ca să port ceva distinctiv. Și în plus, acesta e costumul tradițional purtat în Biserica Menonită...

Se opri nemaștiind ce să zică – toate motivele care păreau așa de clare cu o zi înainte erau așa greu de adus în fața păstorului.

— E adevărat, veni replica păstorului. Nădăduiesc doar că nu încerci să pari mai bun decât ceilalți tineri. Avem niște oameni de admirat printre tinerii din biserică. Și eu port un astfel de costum, adăugă el după ce îl mai măsură încă o dată pe Robert, dar nu-l promovez, precum foarte bine știi. În trecut am văzut multă mândrie în a purta costumul simplu.

Robert îl aprobă cu respect.

— Știu că se poate întâmpla așa, dar eu nu vreau să fie cazul meu.

Păstorul aproape își deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi. Își trecu Biblia dintr-o mână în alta cu un aer șovăielnic.

— Oricum mai gândește-te, zise el în cele din urmă. Mi-ar fi plăcut să vorbești cu mine mai înainte de a lua decizia, dar cred că este puțin prea târziu pentru asta acum.

Cu aceste cuvinte se întoarse să strângă mâna altcuiva, iar Robert se îndreptă spre ieșire.

Seara, când familia era adunată la masă pentru ceai înainte de a merge la odihnă, Robert își reaminti de întâlnirea cu păstorul Martens.

— Pare să creadă că port acest costum din mândrie. Mi-a spus că ar fi fost mai bine să vorbesc cu el pe tema aceasta înainte de a lua decizia să-l port.

— M-am gândit și eu la asta, zise gânditor tata. Mă refer la ideea de a vorbi cu el mai întâi, evident, nu că tu ai fi mândru. Dar mă temeam să nu te descurajeze și m-am gândit că poate ar fi mai bine dacă pur și simplu ai face ce crezi că e bine pentru tine.

— Nu mă așteptam ca el să fie împotriva acestui lucru. Cred că nutream ceva speranțe că el mă va vedea ca pe o influență bună. Dar se pare că numai așa ceva nu-i trece prin cap.

— Nu mă surprinde deloc. Tu ești într-un fel o amenințare la adresa lui. Așa cum a și zis, el nu mai promovează costumul simplu. Mă face să îmi pun întrebarea cât timp va mai purta și el unul. Cred că îi este teamă că alegerea ta va crea ceva agitație în adunare. Iar el nu dorește așa ceva.

— Dar cum poate să renunțe la el? Sunt sigur că o dată el însuși vorbea despre importanța unei înfățișări distinctive.

— Da, așa a fost. Dar nu se mai potrivește cu direcția actuală a bisericii. Acum el încearcă din răspuțeri să evite orice tulburare. Dacă vreo practică tradițională creează neliniște, mai degrabă ar renunța la ea decât să riște ca unii membrii să plece din biserică.

Mă gândesc că în patruzeci de ani, nu vei mai găsi nicio diferență între membrii bisericii noastre și membrii altor biserici din oraș.<sup>6</sup> Și mă întreb uneori cum va răspunde un astfel de om în fața lui Dumnezeu într-o zi.

6 Nici nu a luat așa mult timp. Astăzi, unele biserici tradiționale din Alberta sunt mai conservatoare și mai apropiate de modelul biblic decât biserica menonită în care s-au petrecut întâmplările pe care se bazează această carte.

#### Capitolul 14

*Păcatele unor oameni sunt cunoscute și merg înainte la judecatai ar ale altora vin pe urmă.*

— 1 Timotei 5: 24

— Mi-e greu să cred suntem deja în anul 1963, comentă Richard când familia se adună pentru o gustare. Am completat un cec către UFA1 astăzi și am scris 1962 în loc de 1963, completă el amuzat de propria greșeală. Ultimul an s-a scurs chiar pe nesimțite.

Robert nu zise nimic. Într-un fel trecuse și pentru el la fel de repede. Dar dintr-o altă perspectivă i se părea că o veșnicie îl despărțea de vremea când a fost într-o relație de prietenie cu Sheila. Ea părea să fi uitat de el complet. Încă mai era în gașca lui Anne, iar

acum nu mai era o mare diferență între ea și ceilalți. Mai avea uneori și întâlniri cu băieți – cel mai des cu Andrew Martens, un tânăr foarte elegant care lua parte la activitățile bisericii, dar nu era un membru. Zvonuri despre distracțiile lor sau alte evenimente care îi priveau ajungeau și în auzul familiei Eberly. Dar timpul își îndeplinise slujba de vindecare, iar Robert se obișnuise din nou cu statutul lui de celibatar, hotărât să rămână așa pe viață dacă era necesar.

Cei mai mulți se obișnuiseră deja să-i vadă pe Robert și Blake îmbrăcați în costume simple. Până și Anne renunțase

1 United Farmers of Alberta – o asociație a fermierilor din această provincie, (n.trad.)

aproape să mai comenteze despre ele, deși uneori îi mai arunca lui Robert o remarcă disprețuitoare.

Robert își îndreptă brusc atenția la conversație când tatăl să-i fizise:

— Un vechi prieten de-al lui Samuel Martens din est va predica mâine – am auzit. Are o reputația unui conservator, deși biserica din care face parte este afiliată unei conferințe menonite.

Robert își așeză cana pe masă.

— Serios? Și de ce i-ar cere păstorul nostru să predice aici? Și cum de e pe aici în primul rând?

— Cred că e prin zonă și a decis să facă o vizită familiei lui Samuel. Cât despre motivele păstorului nostru să-i ceară să predice, nu mă pot pronunța. Sunt vechi prieteni, așa că asta poate juca un rol important. Dar nu-i nimic nou ca o comunitate care se află în apostazie să dorească păstori conservatori care să predice în biserica lor. îi face să se simtă că încearcă să păstreze credința, cred. Se luptă în inima lor cu o îndoială persistentă cu privire la direcția în care merg, iar tocmai aceste predici ale unor păstori conservatori cred că îi fac să se simtă mai bine, chiar dacă nu iau nicio inițiativă de schimbare.2

— Crezi că e prea târziu ca aici să se mai facă vreo schimbare? întrebă Robert cu durere în glas.

Richard clătină din cap.

— Numai Dumnezeu știe. Însă mie mi-e teamă că da. Ne-am depărtat așa de mult încât numai o minune ar mai schimba ceva acum.

2 Acesta nu era un fenomen unic. Un păstorconservator, care și-a părăsit biserica aflată în apostazie, a afirmat că agenda lui s-a umplut cu programări în avans pentru un an și jumătate. Acestea erau

solicitate de diferite biserici liberale care doreau ca el să predice. Interpretarea dată de Richard acestei situații e cât se poate de realistă. De observat este faptul că acest fel de vizite nu avea aproape niciodată vreun efect simțitor. Odată ce o biserică atinge un anumit punct în căderea ei, e aproape imposibil să se întoarcă înapoi.

Robert încă mai cugeta asupra acestor vorbe în timp ce conducea spre biserică în dimineața următoare. Timpul de școală duminicală se desfășură ca de obicei, doar că învățătorul clasei de tineri, David Martens, părea foarte preocupat de ceva. David era fiul păstorului principal și căsătorit, având reputația unui om matur spiritual. Era respectat de cei mai mulți din biserică – chiar și de tinerii care nu arătau niciun interes față de lucrurile spirituale de orice fel. Totuși David nu avea nicio înclinație spre valorile conservatoare ale bisericii – și de aici reacția sa când Robert și Blake au început să poarte costume simple. Mereu un om îmbrăcat la patru ace, el apărea invariabil în costum și cravată. Iar talentul său era pe măsura înfățișării sale plăcute.

De obicei putea să capteze atenția clasei, dar în dimineața aceasta părea frământat de ceva și dădu drumul clasei puțin mai devreme. Robert se întrebă care era problema, dar alte lucruri îi stăruiau în minte, așa că uită repede de acest aspect. Păstorul vizitator și păstorul local au luat loc pe banca din spatele amvonului. Samuel Martens se ridică în picioare, dar în loc să-l introducă pe oaspetele său sau să aibă un gând de meditație, aruncă o privire asupra adunării.

— David Martens ar dori să împărtășească ceva, anunță el cu tulburare în glas.

O tăcere glacială se așternu asupra adunării. A face o mărturisire în fața bisericii nu mai erau un lucru obișnuit, așa cum a fost pentru generația anterioară, iar toți știau că o mărturisire însemna de obicei o greșeală majoră.

David Martens stătea pe o bancă mai din față, așa că se ridică în picioare și se întoarse spre adunare. Pe Robert îl lovi nepotrivirea dintre înfățișarea sa modernă și expresia sobră care se citea pe fața lui. Se putea vedea foarte ușor cât de serios era David, dar la fel se vedea cât de greu îi era să-și țină sus privirea – probabil știind ce impresie va face ceea ce avea el de spus.

— Am ajuns recent la convingerea că relația mea cu Domnul nu e atât de apropiată cât ar trebui, mărturisii el. Văd că eram mai ușor

angajat în cititul revistelor lumești sau în literatură ieftină decât în studiul Bibliei. Mi-a fost greu să păstrez disciplina unui timp de părtășie cu Dumnezeu și acest lucru mi-a afectat întreaga viață. Vreau să-mi recapăt relația apropiată cu Dumnezeu de altă dată – ca să pot umbla fără rușine alături de el.

Se așază greu înapoi pe bancă, iar păstorul își dresese vocea. Era evident că era nemulțumit – dar Robert nu era sigur dacă din cauza eșecului sau a mărturisirii fiului său.

Păstorul își dresese vocea.

— David desigur că a rezolvat orice problemă care ar fi existat în viața lui. Nu am crezut că ar fi necesar să facă o mărturisire în fața adunării, de vreme ce e evident că încearcă să trăiască pentru Domnul, dar el a preferat totuși să o facă.

Își deschise Biblia, ca și cum ar fi închis subiectul, dar o închise din nou.

— Un vechi prieten de-al meu din estul țării, Samuel Brubacher, va avea mesajul din dimineața aceasta. Cred că vom sări peste timpul devoțional, ca să lăsăm fratelui un timp mai lung. Haideți să ne plecăm pe genunchi pentru rugăciune, înainte ca să-i dăm lui cuvântul.

David Martens a fost învățătorul de școală duminicală a lui Robert pentru mai mulți ani. Mereu i-a admirat învățătura și purtarea, chiar și cu acele remarci pe care le făcuse în prima zi când își purtase costumul simplu. Deși cei mai mulți din biserică gândeau fără îndoială – ca și păstorul lor – că mărturisirea lui nu era necesară, Robert îl admira pentru ea.

În curând ieși la iveală că păstorul vizitator îi împărtășea sentimentul.

— Știți, zise el, e adevărat că prietenul nostru ar fi putut să păstreze tăcerea. Dar cred că dorința lui de a face această mărturisire este un indiciu că inima lui este un lut moale în mâna lui Dumnezeu. Dacă vrem ca Biserica Menonită să supraviețuiască, avem nevoie de frați și surori asemenea, care sunt gata să privească în viața lor și să o facă *sincer*, ca mai apoi să ia o atitudine în fața adevărului pe care îl descoperă, în timpul pauzei pe care o făcu își plimbă privirea asupra adunării. Mă simt încurajat, reluă el, așa de încurajat încât voi vorbi despre acest lucru. Mărturisirea fratelui nostru a pregătit minunat terenul pentru ceea ce vreau să spun eu.

A fost un mesaj pe care Robert nu-l uită niciodată. Păstorul

atinse chiar rădăcina problemelor cu care se confrunta adunarea.

A vorbit despre integritatea creștinului, despre sinceritate, despre puritate, despre bârfă, despre felul de gândi în viață... Atinse în treacăt și subiectul aspectului exterior, numindu-l un indicator a lucrurilor care se găsesc în inima celor care îl ascultau. Apoi vorbi despre inima nouă a creștinului.

— Totul vine de aici, zise el pe un ton apăsător. Ceea ce este în inima ta, aceasta te face să fii cine ești. Poți să faci schimbări, poți să faci și mărturisiri chiar, dar dacă nu ai grijă de păcatul din inima ta, *nimic nu va merge*, rosti el cu ochi scânteietori. Nu sunt împotriva să schimbăm obiceiuri rele și nici nu sunt împotriva unei ținute simple – de fapt chiar mi-e scârbă de felul în care se îmbracă unii menoniști astăzi – nici împotriva mărturisirilor – cum am spus, fratele nostru a făcut un lucru bun și aceasta îl va ajuta pe plan spiritual în săptămânile următoare. Dar vă spun *următorul lucru*. Își îndreptă degetul spre adunarea care îl asculta cu răsuflarea întretăiată. Dacă nu faceți aceste lucruri din pricina unei inimi schimbate, *nu faceți altceva decât să pierdeți vremea!*

Se opri, iar ochii lui negri urmăreau rândurile din spate ocupate de tineri. Robert observă cum privirea lui se opri asupra lui și a lui Blake. Mai văzu și cum Sheila se foi când privirea păstorului ajunse în dreptul ei, iar Anne Carter se crispa când veni rândul ei.

— Tinerilor, spuse păstorul pe un ton mai moale, știu că în multe privințe sunteți rezultatul mediului în care trăiți. Dar pot să văd, făcând o comparație între voi și cei mai în vârstă, că aici nu va mai fi adunarea conservatoare de altă dată, decât dacă se schimbă ceva. Vă fac o provocare – să petreceți timp citind Biblia și să vă comparați viața cu standardul biblic. Căutați voia Lui cu o inimă sinceră!

Robert observă cum păstorul Martens se foia stânjenit pe bancă, ca și cum ar fi vrut să-l oprească pe vorbitor înainte ca acesta să mai spună prea multe. Dar păstorul vizitator nu era unul care să se îngrijoreze cu privire la ce credeau ceilalți atunci când el predica mesajul primit din partea lui Dumnezeu.

Acum privirea lui se aținti asupra părinților.

— Tinerii, copiii voștri sunt ușor de modelat, continuă el. Caracterul lumesc pe care îl văd în mulți din ei poate nu este vina lor cât a voastră. De aceea mă adresez părinților când ajung într-o astfel de biserică, chiar dacă ei poate nu arată atât de lumesc ca și cei tineri.

Ai fi auzit și musca în sală, iar Robert stătea ca și împietrit. Îl auzise pe tatăl său vorbind despre câțiva evangheliști plini de putere în predică, pe care îi auzise el când era mai tânăr, însă Robert nu auzise niciodată o predică ca aceasta. Îl captivase până în adâncul inimii și putea să vadă același efect și la alții din jur.

Nimeni nu privea la ceas în dimineața aceea, iar când păstorul observă că era timpul să încheie, Robert fu luat prin surprindere. Însă vizitatorul nu își terminase lucrarea.

— Am fost impresionat de mărturisirea fratelui nostru. Dar poate sunt și alții aici care ar vrea să se elibereze de păcat sau să ceară ajutor. Voi deschide timpul pentru cei care ar vrea să spună ceva.

Robert aproape că simțea liniștea tensionată din sală. Atunci un tânăr de lângă el se ridică și mărturisi că a încercat tutun și alcool. Acesta a fost ca începutul unei avalanșe – oamenii abia puteau să se aștepte unul pe celălalt. Unii mărturiseau

O scânteie care s-a stins 169

gânduri păcătoase, câțiva au mărturisit că au furat anumite lucruri în trecut, unii au îndrăznit să mărturisească o purtare necuviincioasă în relațiile cu persoane de sex opus. Un bărbat căsătorit de aproape treizeci de ani mărturisi că a făcut lucruri necinstite în afaceri și ceru bisericii să se roage pentru el ca să poată face compensațiile potrivite.

Robert era mut de uimire când serviciul se termină o oră mai târziu. Era oare aceasta minunea pentru care se ruga? Se va schimba biserica lui? Și ce gândea oare Sheila? Le putea vedea pe Sheila și Anne foarte bine. Amândouă erau palide și tremurau – Anne era desigur foarte supărată, dar Sheila se lupta... cu ce?

Păstorul Martens încheie serviciul. Avea prea puține cuvinte despre potopul de mărturisiri care aruncase o lumină nefavorabilă asupra adunării pe care o conducea el. Dar era evident că a fost zguduit de ce se întâmplase.

Blake petrecu după-amiaza împreună cu Robert. Richard li se alătură în camera de zi în timp ce ei încă discutau întâmplările de dimineață, iar băieții i-au așteptat părerea cu privire la subiect.

— Crezi că asta va fi un moment de cotitură pentru adunarea noastră? Îl întrebă plin de entuziasm Robert. Trebuie neapărat să aibă loc o schimbare după un asemenea mesaj!

Richard își scarpină bărbia.



— A fost unul foarte bun, recunosc tatăl său. Și sigur va avea un efect asupra bisericii noastre în general – asta dacă vom construi pe acest eveniment.

Blake îl privi lung.

— Chiar credeți că liderii noștri vor lăsa scânteia aceasta să moară? Îndrăzni el să întrebe.

Richard ridică încet din umeri și apoi îi coborî.

— O, cât de mult mi-ar plăcea ca ei să nu facă așa! spuse el.

Dar dacă e să mă iau după purtarea lor de până acum, nu-i dau prea multă speranță. Clătină încet din cap. Și ați mai observat ceva – că nicio mărturisire nu a fost făcută de cei mai în vârstă? Mulți tineri au fost gata să facă acest lucru, la fel și tinerii căsătoriți, precum David Martens. Dar nu cred că s-a ridicat cineva de peste treizeci de ani. Sunt convins că mărturisirile au venit de pe buze sincere. Dar mă întreb cât de mult vor sprijini părinții și liderii ce s-a întâmplat în dimineața aceasta. Blake dădu din cap.

— Și dacă ei nu-și oferă sprijinul și nu continuăm lucrarea abia începută în biserică, toată trezirea se va stinge, concluziona el. Înțeleg ce vreți să spuneți... Dar Dumnezeu și-a făcut partea deja. Dacă nu continuăm lucrarea pe care El a început-o, nu este vina Lui.

Robert și Richard încuviințară.

— Mi-aș fi dorit ca Sheila și Anne să fi răspuns chemării, zise trist Robert. Amândouă păreau așa nefericite.

— Cred că Sheila ar fi făcut acest lucru dacă Anne nu ar fi stat lângă ea, zise Blake. Dar cumva Anne pare să aibă o influență enormă asupra ei. Mi-e teamă că așa s-a răcit și mai mult. Anne a fost foarte indignată și va avea grijă ca Sheila să nu renunțe la atitudinea ei acum.

— Știu, murmură Robert cu tristețe în glas. Mi-e teamă că așa se va întâmpla.

Își sprijini bărbia în palmă.

— Nu că îmi mai doresc să o luăm de la capăt. Am renunțat la această idee de mult timp și nici nu sunt sigur că aș putea să încep din nou cu ea o relație, chiar dacă s-ar schimba. Dar era o fată cumsecade și mi-aș dori să iasă din capcana în care e prinsă.

*Unchiul Robert sfârși clătinând din cap.*

*— E trist – tatăl meu a avut cea mai mare dreptate. Cei mai în vârstă, părinții și liderii bisericii, au înăbușit acea trezire în câteva săptămâni. Păstorul principal le-a spus oamenilor să nu se îngrijoreze că*

*ar trebui să plătească despăgubiri acolo unde au fost necinstiți și alte lucruri asemenea. Le-a spus că și-au făcut datoria mărturisind în fața bisericii, iar cei mai mulți au fost de acord cu aceasta.*

*Se opri și mă privi, în ochii lui pierind orice lumină.*

*— Cei mai mulți din tinerii aceia au fost sinceri când au făcut acele mărturisiri. Erau deschiși să primească ajutor, dar nu au avut parte de el. A fost o greșală și numai în veșnicie vom vedea în întregime prețul amar nic plătit pentru ea.*

Câteva luni mai târziu Robert se opri la un magazin din oraș să facă niște cumpărături pentru mama. Efectele pe care le-a avut trezirea aproape că nici nu se mai vedeau, iar lucrurile s-au întors la starea lor de mai înainte. Temerile lui Richard s-au adeverit întocmai. A avut loc o schimbare în bine totuși. Acel păstor asistent liberal care moderase întâlnirea MYF când Robert vorbise despre idealul feminin în căsătorie, decise să se întoarcă în Statele Unite. În locul său a fost ordinar un frate cu puțin trecut de treizeci de ani, un om liniștit și mult mai înclinat spre valorile tradiționale ale Bisericii Menonite.

Noul păstor asistent, Graham Albright, deja se împrietenise cu Robert și Blake, încurajându-i să continue cu influența lor bună. Robert chibzuia ce puteau însemna aceste lucruri în timp ce ieșea din magazin când se trezi nas în nas cu Sheila.

Robert își înclină capul în semn de salut și era gata să-și continue drumul, însă Sheila îl opri.

— Ai... ai avea câteva momente să vorbim? întrebă ea. Robert rămase vădit mirat. Nu mai vorbise cu ea aproape de un an întreg.

— Desigur, răspunse el. Îți stau la dispoziție. Dacă vrei, putem să vorbim în mașină – e parcată puțin mai încolo.

Sheila îl urmă și se așeză pe scaunul din dreapta – altă dată așa familiar. Robert pornise motorul mașinii, căci afară era rece. Apoi se întoarse spre Sheila.

Ea rămase tăcută un timp, iar el avu timp să-i studieze fața din profil. Se schimbaseră... și atât de vizibil. Fața ei era plină de tristețe și își putea da seama că a plâns în ultima vreme – ochii îi erau puțin umflați, iar expresia era plină de seriozitate, aproape posomorâtă. Totuși putea observa o anumită o trăsătură blândă, care îi lipsise în ultima vreme. Acel aer de îndârjire nu-i mai contura puternic bărbia. În locul lui acum pe fața ei domnea un nor de tristețe și era evident că o măcina ceva înăuntru.

Într-un târziu ea își adună gândurile și își întoarse fața spre Robert, deși nu îl privi în ochi.

— Încă te mai rogi pentru mine? întrebă ea din senin. Această întrebare care îi aducea aminte de vremuri trecute îl luă prin surprindere pe Robert, însă el nu răspunse decât foarte sincer.

— Da, mă rog în fiecare zi pentru tine. De ce întrebi? Ea își mușcă buza.

— Ah, doar mă întrebam! Eram destul de sigură de asta, știind ce fel de persoană ești. Înainte mă supăra ideea aceasta – că te rogi pentru mine. Dar cred că am nevoie de rugăciunile tale.

Se opri să tragă adânc aer în piept.

— Doar vream să-ți spun că am rupt-o cu Anne și gașca ei. Pur și simplu nu e bine ce fac ei.

Robert nu o întrebă ce vrea să spună cu aceste cuvinte. Ce făceau Anne și trupa ei era bine-cunoscut – printre tineri cel puțin – iar el nu avea de gând să înceapă o discuție cu Sheila pe acest subiect.

— Nici nu-ți poți imagina ce groaznic mă simțeam trăind așa, zise ea stins și privind în jos. Nici nu prea știu de ce m-am vârat în toată nebunia asta – dar îmi imaginez că, probabil, aș fi vrut să uit de timpul pe care l-am petrecut împreună cu tine. Știam că am eșuat în a trăi la standardul pe care mi-l doream, dar nu aș fi recunoscut acest lucru. Dar urăsc prea mult acest stil de viață ca să mai merg înainte tot așa.

— Cred că înțeleg de ce ai acționat așa, se arătă înțelegător

O scânteie care s-a stins 173

Robert. Deși m-a durut să te văd luând-o pe această cale... Dar dacă îi ceri lui Dumnezeu ajutor, nu-i prea târziu să te căiești și să devii ceea ce el dorește pentru tine. Sheila își mușcă buza din nou.

— Mi-aș dori să fi făcut și eu o mărturisire ca și ceilalți tineri, recunoscui Sheila. Dar n-am avut curajul. Am vorbit cu părinții mei despre acest lucru, dar tata nu a fost impresionat deloc de ce a avut loc atunci și mi-a spus că nu vrea să mă fac de rușine.

În timp ce vorbea, ea își împreună mâinile, iar Robert observă cum ele îi tremurau.

— Am vorbit chiar și cu păstorul nostru, dar el e de acord cu tatăl meu. El nu crede că am fost așa de rea – doar că ar trebui să fac ceva schimbări și totul va fi în regulă. Nici măcar nu m-a sfătuit să o rup cu Anne. El crede că aș putea avea o influență bună asupra ei.

Clătină din cap, ca și cum ar fi vrut să-și alunge niște gânduri persistente.

— Îți amintești de prima dată când am vorbit acasă la mine? Eu încă mă simt ca atunci. Am senzația că nu pot să-l găesc pe Dumnezeu și nici călăuzirea Sa. Mă simt peste tot răvășită înăuntru. Poate dacă aș fi avut sprijinul pe care ți-l dau ție părinții, viața ar fi arătat diferit și pentru mine. Dar n-aș putea niciodată să iau o poziție ca tine, chiar dacă nu vreau să fiu ca Anne.

Atunci cuvintele îi înghețară pe buze, ca și cum își dăduse seama că a spus prea mult.

— Oricum, zise ea deschizând portiera, doar voiam să-ți spun că am terminat cu trupa lui Anne. Nu mai vreau ca ea să facă legea în viața mea.

Înainte ca Robert să poată răspunde, ea sări din mașină. Salutul ei înăbușit se pierdu de tot în zgomotul portierei care se închise în urma ei.

Seara Robert împărtăși părinților lui ce a avut loc în după-amiaza aceea. După ce ascultă, Richard își puse cana jos.

— Știu de ce Sheila a ajuns la acest punct când să spună nu. Intenționez să vorbesc cu tine despre aceasta oricum. Câțiva din grupul lui Anne au fost implicați în niște fapte imorale și am auzit chiar în dimineața asta că Anne e în bucluc. Din câte se vede, Sheila nu vrea să o urmeze pe Anne până în acel punct.

Robert rămase perplex.

— Deci așa s-a întâmplat... Vocea îi trăda surpriza. Până la urmă pe Anne au ajuns-o consecințele faptelor ei. Mă bucur că Sheila a ieșit în sfârșit din capcana aceasta.

Tatăl dădu din cap.

— Și noi ne bucurăm la fel, fiule. Aveam mari temeri pentru ea – unde o va duce calea pe care și-a ales-o. Dar îmi pare rău să spun că nu e cu totul afară din laț. Ea nu-și poate schimba viața singură, prin propriile puteri.

Clătină din cap întristat, privind lung la ceaiul aburind din cană.

— De ce are nevoie Donald pentru a-și veni în fire? Sau păstorul nostru? Nu pot să vadă cât de mult suferă? Cât de mult duce dorul călăuzirii lor? Dacă ea se va pierde, a cui vină va fi?

— *Oi* în noaptea aceea Robert rămase treaz timp îndelungat. Oare vrea Domul să-i spună ceva în legătură cu Sheila? Renunțase prea

repede la ea, așa cum îi sugerase Donald? Să alerge în întâmpinarea ei, să o ajute să-și găsească din nou calea? Oare asta aștepta ea? Ar fi vina lui dacă nu ar face nimic, iar ea s-ar pierde?

Se învârtea neliniștit de pe o parte pe alta. Și se ruga. În cele din urmă luă hotărârea să lase toate în mâna lui Dumnezeu.

*Probabil că m-a oprit doar dintr-un impuls. Dacă mă implic într-o posibilă nouă relație cu ea, poate nu aş mai avea puterea să renunţ la ea pentru a doua oară – a fost îndeajuns de greu şi prima dată. Cu siguranţă Dumnezeu va trimite pe cineva să o ajute, dacă chiar e sinceră şi doreşte să se schimbe. Şi de data aceasta a spus-o foarte clar – nu e gata să fie ca mine. Probabil e un fel de a zice că vechea înţelegere încă ar mai fi valabilă. Ar fi gata să mă accepte, dacă respect condiţiile ei. Dar nu pot face asta şi să rămân credincios angajamentului meu în acelaşi timp.*

Deşi găsi pace în această hotărâre, nu o putea lepăda din mintea lui. Adormi rugându-se ca odată, cumva Sheila să găsească pacea şi odihna după care tânjea, să fie gata să facă paşii necesari spre Dumnezeu, Singurul care i le-ar fi putut da.

#### Capitolul 15

*„El dă tărie celui obosit, şi măreşte puterea celui ce cade în leşin”.*

— Baia 40: 29

Era o zi frumoasă de iarnă târzie, iar Robert tocmai terminase de hrănit viţeluşii pe care îi ţineau în Țarc. Câţiva centimetri de zăpadă acopereau preria golaşă, iar aerul era înviorător de rece. Robert escaladă gardul împrejmuirii şi se așeză să privească la văcuțele care își luau masa înainte să meargă în casă pentru un ceai fierbinte.

Lui Robert îi plăcea viața de la fermă. Iubea aerul proaspăt al preriei şi libertatea câmpurilor deschise, cerul care se întindea cât vezi cu ochii şi orizontul îndepărtat, toate detaliile care fac din prerie un relief unicat în America de Nord. Preria îi sperie pe unii oraşeni, care au nevoie de siguranța pe care le-o dau clădirile sau dealurile din apropiere, dar Robert era un băiat tipic crescut la fermă şi își iubea munca.

Căscă lung... jumătate din noapte a stat ca să îngrijească de niște vițe și era obosit. Însă era obișnuit cu aceasta și cumva nu se plictisea niciodată să privească vreun vițeluș care făcea primii pași, Uneori, când temperaturile atingeau treizeci de grade minus, sau coborau chiar și mai jos, se întreba dacă nu cumva s-ar găsi o treabă mai ușoară

în altă parte, dar această dispoziție trecea odată cu un pui de somn.

Căscă din nou și, trecându-și picioarele de partea cealaltă a gardului, sări, aterizând ușor pe zăpadă.

— Mai bine m-aș grăbi să beau un ceai, îi zise el ciobănescului care îl însoțea.

În timp ce se îndrepta spre casă auzi ușa din spate și îl văzu pe tatăl său îndreptându-se spre mașină.

*Hmm... Mă întreb unde merge la ora asta îmbrăcat așa bine. A fost foarte tăcut în ultima săptămână. Încă e preocupat de starea lucrurilor de la biserică. Nimic nu s-a îmbunătățit.*

Își scutură bocancii de zăpadă în verandă și intră în casă. Se descălță, își puse canadiana și căciula în cui, apoi urcă tiptil treptele spre bucătărie. Mama și Jane coceau ceva bun acolo, iar el se opri să ia un biscuit cald.

— Cum o duceți voi? întrebă el, zâmbindu-i ștrengărește surorii lui care îi făcea vânt de la tava abia scoasă din cuptor. Este ceai fierbinte pe aici?

Mama îl privi cu un zâmbet cald.

— Este apă fierbinte în ceainic, îi răspunse ea. Tatăl tău tocmai a băut o ceașcă, așa că e tocmai gata și pentru tine.

Robert își umplu o cană cu apă fierbinte și adăugă un pliculeț de ceai din cutia de pe bufet. Se așeză la masă aproape de soba care încălzea casa.

— A, ce bine e! Nimic nu-ți pune sângele în mișcare mai mult decât o zi înviorătoare de iarnă...

Luă o gură de ceai.

— Chiar așa, unde se duce tata? Părea îmbrăcat cu haine de duminică.

— El și încă alți câțiva se întrunesc cu păstorul principal și cu ceilalți din conducere. Probabil o să vorbească cu tine despre asta când se întoarce. Simțim tot mai greu povara lucrurilor care o iau din rău în mai rău aici, așa că el împreună cu alți câțiva încearcă să facă un apel ca biserica să oprească măcar unele din aceste rele.

Veni la masă și îi puse o farfurie cu biscuiți în față, apoi luă loc și ea. Robert mușcă pofticios dintr-un biscuit.

— Mmm, nimic mai bun decât niște biscuiți calzi, tocmai

Un vuiet îndepărtat 179

scoși din cuptor, într-o dimineață geroasă de iarnă. Deci, reveni

el la subiect, cu privire la ce sunt ei îngrijorați?

— O, lucrurile obișnuite pe care le-am mai discutat, răspunse Carrie cu un gest din mână. Numai că de la acea dată când s-au făcut mărturisirile în biserică lucrurile par să fie mai rele decât niciodată. Unele fete își tund părul acum și câteva chiar au fost văzute purtându-l desprins în oraș.

Expresia lui Robert se schimbă.

— Serios? Nu sună deloc bine. Mă gândeam că lucrurile vor fi mai bine după acea întâlnire, dar nu pare deloc așa. Și mă întreb de ce...

Robert nu primi un răspuns la întrebarea lui decât seara, când s-au așezat să-și bea ceaiul dinainte de culcare. Robert se lăsă pe două picioare ale scaunului și își aținti privirea asupra tatălui său. Richard stătea cu coatele pe masă, privind absent în ceașca lui.

— Cum a mers la întâlnire? Ați ieșit cu vreun rezultat? Tatăl său oftă și luă o gură de ceai.

— Nu prea știu, zise el. Vor să pară ca și cum ar încerca să fie plini de spiritualitate și ortodoxie. Graham pare să înțeleagă mai bine, dar nu poate face prea multe de unul singur.

— Câți ați mers? Întrebă Robert. Doar nu ai fost singur, nu...?

Richard clătină din cap.

— Nu, tatăl lui Blake și James, fratele meu, au mers cu mine. Și ei sunt neliniștiți cu privire la ce se întâmplă. Cred că erau cel puțin șase fete în biserică duminica trecută care aveau breton. Aveau părul prins sus, așa că nu pot fi sigur, dar totuși cred că măcar unele și-l îndreaptă și la spate ca să să-l poată lăsa să cadă când vor. Oftă din nou adânc. Mereu m-am gândit că asta ar fi ultima picătură care să facă paharul să dea peste și că nu aş rămâne într-o biserică care permite femeilor să-și tundă părul. Dar a intrat așa, puțin câte puțin, cu nevinovăție, și dintr-odată e sub nasul nostru – nimeni nu știe când s-a petrecut.

Clătină din cap grav.

— Avem Cina în mai puțin de două săptămâni, adăugă el. Dar nu văd cum aş putea lua Cina în aceste circumstanțe. Ceilalți au spus la fel, dar păstorul Samuel vrea să amânăm – crede că acționăm prea impulsiv. Ne-a promis că va avea o întâlnire cu membrii înainte de Cină. În cele din urmă i-am spus că vom aștepta până atunci.

Robert dădu din cap înțelegător.

— O să încerce tot ce poate să fiți voi mulțumiți, fără să facă

vreo schimbare de fapt. Văd de ce e greu să știi când e vremea să rupi legătura.

— Asta e și problema, remarcă Richard. Uneori aproape că îmi doresc să aibă loc ceva, care să aibă consecințe drastice, ca să știm că e vremea să plecăm, fără alte întrebări.

Robert aprobă.

— Chiar am crezut că întâlnirea aceea când au avut loc toate acele mărturisiri va ajuta situația din biserica noastră. Dar în loc, aceasta pare să se înrăutățească. Oricum aş privi problema, nu pot să înțeleg. Cum e posibil să fi avut un efect de așa scurtă durată?

Richard clătină din cap.

— Nu sunt deloc surprins, zise tatăl său închizând ochii pentru câteva momente. De fapt e chiar obișnuit.

Robert rămase în așteptare cu ochii mari.

— Atunci când o trezire nu e dusă până la capăt, tot ce face e să aducă și mai multă împietrire a inimii. Cei care au făcut mărturisiri erau serioși, dar mulți dintre ei au căzut din nou în obiceiurile lor rele pentru că le-a lipsit încurajarea, învățătura bună sau devotamentul. Iar așa au ajuns chiar mai rău decât înainte.

Robert dădu din cap.

— Cred că încep să înțeleg... Așadar întâlnirea aceea a ajuns să fie mai mult o piedică decât un ajutor.

— Într-un fel – dar nu înseamnă că trebuie să dăm vina pe acea întâlnire, ci mai degrabă pe felul cum am reacționat la ea.

Trecură câteva momente de tăcere, apoi Richard schimbă subiectul.

— James mi-a spus după-amiaza asta despre niște oameni din Pennsylvania care au deschis o biserică conservatoare în British Columbia. Unul din verii soției lui s-a mutat acolo. Au corespondat ceva vreme și ne-au invitat pe noi, cei îngrijorați cu starea de aici, să le facem o vizită cândva.

Robert își scarpină gânditor bărbia.

— Cât de departe e de aici?

— Peste șapte sute de kilometri, răspunse tatăl. O zi întreagă de mers cu mașina, cred, mai ales că o parte este pe drum de munte.

— Nu-i așa departe... Spre Oregon e cel puțin dublă distanța. Dacă mi-ar lua doar o zi să ajung în Oregon, cred că le-aș fi făcut o vizită cândva celor de acolo. Dar poate că aş putea să merg împreună



cu Blake la această biserică din British Columbia.

Tatăl său aprobă.

— Ar fi și mai bine dacă am merge noi toți cândva. Cred că ne apropiem cu pași mari de o ruptură aici, asta dacă Domnul nu intervine cumva în biserica noastră. Ar fi bine să știm unde putem găsi părtășie dacă se va întâmpla acest lucru. O călătorie de o zi cu mașina reprezintă o distanță considerabilă, dar e mai bine decât să nu avem nicăieri unde ne duce.

Se opri deodată și îl privi direct pe Robert.

— Știi, de fapt James mi-a spus că cei de acolo plănuiesc să aibă o școală biblică primăvara asta. Nu se potrivește prea bine cu planurile noastre de la fermă, dar poate am putea să o scoatem la capăt cumva astfel încât câțiva dintre voi să puteți merge. Ar fi o ocazie perfectă să faceți cunoștință cu oamenii de acolo și să legați niște prietenii.

— Mi-ar plăcea să merg dacă se poate. Voi vorbi cu Blake și Allister să văd dacă sunt interesați. Richard își ridică brusc privirea.

— Fiindcă veni vorba, cum o mai duce Allister? Pare să aprecieze valorile conservatoare, dar nu se arată dornic să adopte vreuna dintre ele.

Gânditor Robert bătu ușor cu degetele în masă.

— Știu, am observat și eu asta. Și mă neliniștește. Într-un fel îmi amintește de Sheila – vrea să facă bine, dar nu prea are putere în viața lui spirituală. Totul e bine când se află cu mine și Blake, însă are probleme când trebuie să rămână tare pe poziție, înfruntând de unul singur presiunea. De exemplu, nu cred că mama lui ar înghiți ideea ca el să poarte un costum simplu.

— Îmi era teamă că o să aud asta. Tatăl său e tot cam așa. Dacă mama lui Allister ar fi înclinată spre ceva conservator, el și tatăl său ar merge în aceeași direcție, dar nu îi văd înfruntând-o în opiniile ei.

Întâlnirea cu membrii pe care păstorul o promise a avut loc câteva seri înainte de serviciul de pregătire pentru Cină1. Cei mai mulți tineri nu au post prezenți, ca de obicei, dar majoritatea celor căsătoriți erau acolo, în special bărbații. Robert și Blake erau prezenți, însă nu și Allister.

Păstorul Martens deschise întâlnirea prompt, la ora opt fix. La început au discutat probleme mai puțin importante, însă la final păstorul aborda aspectul pe care Robert îl aștepta cu nerăbdare.

— Câțiva frați au ridicat o problemă și vrem să o discutăm

Înainte de serviciul de pregătire pentru Cină. Mă bucur că au procedat în felul acesta. Așa putem rezolva problema fără să avem o ruptură în adunarea noastră din acest motiv. Din câte

1 în bisericile menonite conservatoare înainte de Cină are loc un serviciu de pregătire. Atunci membrii mărturisesc dacă au pace cu Dumnezeu și cu ceilalți și că doresc să ia parte la Cina Domnului, (n.trad.)

se pare, câteva fete și-au tuns părul pentru a-și lăsa breton. Făcu o pauză și privi peste grupul de membrii din fața sa.

— Personal nu am observat acest lucru, dar am încredere în cei care au ridicat problema. Sunt frați duhovnicești, care nu ar fi făcut acest lucru fără un motiv sincer și serios. Haideți să deschidem Bibliile noastre la 1 Corinteni 11. Vrem să citim versetele de aici ca bază pentru discuția noastră.

Și citi cu intonație primele cincisprezece versete.

— Acum, biserica noastră mereu a crezut într-o interpretare literală a acestui pasaj, rosti el sobru. Câți dintre voi considerați că ar trebui să luăm Biblia literal?

O pădure de mâini de ridică.

— Acest lucru înseamnă că nu suntem gata să renunțăm la această învățătură... Câți dintre voi cred că ar trebui să păstrăm învățătura din acest pasaj?

Din nou cei mai mulți membri au ridicat mâna, deși unii cu mai puțină tragere de inimă decât la prima întrebare. Păstorul zâmbi binevoitor.

— Minunat! Eram convins că așa va fi. Dar m-am gândit că ar fi bine să facem o declarație publică a acestui fapt. Sunt sigur că aceia care au ridicat problema vor fi bucuroși să vadă că biserica simte la fel ca ei în această privință.

Mai rosti câteva cuvinte de încheiere și adăugă:

— Vom avea serviciul de pregătire și Cina ca de obicei.2 Robert îl luase și pe tatăl său în mașină ca să meargă împreună la întâlnire. Richard se așeză pe scaunul din dreapta fără să spună nimic, dar după ce au părăsit aleea bisericii Robert îl întrebă:

2 Observați abordarea pe care Samuel Martens a folosit-o – una destul de tipică acelor vremuri. Mai întâi cuvinte de apreciere pentru frații îngrijorați, apoi un apel la unitate și un joc prefăcut de ortodoxie, după care Cina se desfășura în condiții normale. Acest lucru însemna

că subiectul era închis, de vreme ce toți mărturiseau că au pace cu adunarea luând parte la Cină. Dacă cineva ar fi adus aceleași probleme în discuție din nou după Cină, acest fapt ar fi fost considerat deplasat și ar fi putut să fie acuzați de nesinceritate, din moment ce a luat Cina sub un fals pretext de pace.

— Ei bine, ce crezi despre asta? Richard clătină din cap dezolat.

— Nu prea știu ce să cred... A avut loc vreo schimbare? Credem că 1 Corinteni 11 trebuie interpretat literal dacă ne luăm după numărul de mâini ridicate. Dar credem că e datoria noastră să facem ceva când unii membrii nu cooperează? Și totuși ne-au dat jos argumentul că biserica și-a schimbat crezul.

Privi afară pe geam la câmpul prin care treceau.

— Nu vom ști decât duminică dacă aceste fete vor lua Cina sau nu. Și dacă iau parte la ea, atunci nu vom ști dacă au de gând să-și mai tundă părul sau nu.

— Poate li se va cere să facă o mărturisire, sugerează Robert gânditor. Așa vom ști.

Richard aprobă.

— Ar fi foarte bine, dar știu la fel de bine că păstorului nostru nu-i prea plac astfel de lucruri. Când am avut acea întâlnire cu el, a ajuns așa departe încât să spună că ultima dată când așa ceva s-a întâmplat a creat mai multe probleme în loc să ajute. Desigur – avea dreptate într-un fel. Dar atât el, cât și noi, știam că nu mărturisirile în sine sunt de vină. Lipsa unei mobilizări după a avut rezultate nefaste, nu ele, mărturisirile în sine.

În ciuda îngrijorărilor lor, cei trei frați care au propus întâlnirea cu conducerea bisericii au luat parte la Cină, împreună cu familiile lor. Robert și Blake au vorbit pe tema aceasta, dar au decis în cele din urmă, cu o oarecare ezitare, că nu ar fi bine ca ei doi să refuze să ia parte la Cină.

— Sunt puțin dezamăgit de părinții noștri, îi zise Robert lui Blake în seara de după Cină. Au cedat prea ușor. Mi-ar fi plăcut dacă ei ar fi cerut niște asigurări mai concrete că se va schimba ceva.

Blake dădu ușor din cap.

— Știu cum te simți, dar cred că e totuși mai bine să-i lăsăm pe ei să ia deciziile. Sunt părinții noștri. Și, în plus, așa am arătat bisericii că vrem să cooperăm. Cred că o reacție prea puternică ar face mai mult rău decât bine.

Nimic nu s-a mai spus pe tema fetelor care își tundeau părul, nici măcar când alte câteva au început să facă același lucru, nu mult timp după Cină. Robert putea să vadă cum tatăl său era tot mai abătut pe zi ce trecea, dar nu au avut ocazia să discute prea mult. Și, înainte să-și dea seama, veni timpul să se gândească cu privire la școala biblică din British Columbia. Robert și Blake s-au hotărât să meargă, iar cum Allister era prea ocupat la ferma tatălui său, au fost singurii care au pornit la drum într-acolo.

Au ajuns într-o sâmbătă seara și s-au oprit pe la casa păstorului de acolo să vadă unde să meargă pentru a sta peste noapte. Păstorul, Henry Anderson, era un bărbat plinuț, cu o voce perfectă de bas. îi aștepta în pragul ușii ca pe niște oaspeți mult așteptați. În spatele lui, în bucătărie, băieții puteau să vadă o duzină de copii și tineri care abia așteptau să vadă cine era la ușă.

— Bună seara! Începu Robert puțin mai sfios decât de obicei. Suntem aici pentru școala biblică pe care o țineți și vrem să știm unde am putea sta.

— Intrați, intrați! îi îndemnă păstorul vesel. Vă cazăm chiar aici. Sunteți din Alberta, nu-i așa? Unchiul vostru James ne-a sunat să ne spună că veniți.

Robert ezită, observând numărul de copii care erau deja adunați în jurul mesei lângă câțiva băieți care păreau să fie și ei vizitatori.

— Sunteți sigur că este loc? Nu vrem să vă facem vreun deranj.

— O, avem mult, multloc! exclamă păstorul. Haideti, intrați! Aduceți-vă și bagajele. Ați luat cina? Mama, strigă el peste umăr, mai scoate niște farfurii – băieții ăștia sunt flămânzi!

Așa că peste câteva minute Robert și Blake s-au trezit înghesuiți pe o bancă la masă. În dreapta lor erau câțiva tineri, iar la stânga o pereche de gemeni, în vârstă de cam zece ani. Robert se uită puțin la ei, apoi se frecă la ochi.

Unul dintre cei care stăteau la masă începu să râdă.

— Nu-ți face griji, nu vezi dublu, glumi el. Seamănă foarte bine, nu?

A fost o seară pe care Robert nu avea să o uite prea curând. A fost captat în mod special de discuția pe care o purtau trei bărbați de acolo. Doi dintre ei erau păstori care veniseră din Ontario să fie învățători la școala biblică. Toți trei veneau din biserici care semănau izbitor cu ce erau obișnuiți Blake și Robert, iar cei doi băieți au uitat de

ei înșiși ascultându-i vorbind despre problemele cu care se confruntau ei și cum Domnul i-a ajutat să găsească răspunsuri.

În ciuda familiei numeroase a păstorului gazdă, Robert și Blake au primit o cămăruță mică și o saltea pe care să doarmă.

— Avem doar o baie, îi anunțase gazda lor, dar pe la 5: 30 cred că o puteți găsi liberă. Dacă ajungeți mult după această oră, s-ar putea să așteptați până după micul-dejun ca să o puteți folosi.

Robert, amintindu-și de numărul de fete din familie, hotărî solemn să se trezească dis-de-dimineață.

Scoala biblică se dovedi a fi pe măsura așteptărilor lui Robert și din nou el se simți întărit în credință. La fel cum se întâmplase și în Oregon, Robert rămase din nou impresionat de cei tineri. Blake, care se afla pentru prima oară într-un

Un vuiet îndepărtat 187

astfel de mediu, era cu totul uluit.

— Nu pot să mi-i scot din cap pe acești tineri și adolescenți, îi spuse el lui Robert într-o seară când se pregăteau de somn. Au o atitudine atât de diferită față de cei din grupul nostru de acasă.

Robert căscă în timp ce dădea din cap aprobator.

— Știu - la fel era și în Oregon. Locul ăsta e o oază în deșert pentru mine.

— Și un alt lucru care nu îmi poate scăpa este atitudinea fetelor, continuă Blake. Sunt prietenoase, dar mult mai rezervate decât tinerele din biserica noastră.

— A trebuit să mă obișnuiesc cu asta, zâmbi Robert. M-am oprit să vorbesc cu o fată ieri și aproape am ajuns să mă întreb dacă nu cumva va leșina. Cred că e și timidă pe deasupra, ceea ce a făcut lucrurile și mai complicate.

— Da? Și cum o cheamă?

— Cred că Rose. E fata aceea mai slăbuță cu părul brunet. E așa de timidă încât aproape înțepenește când vede un băiat care se îndreaptă în direcția ei.

Blake se scarpină în cap.

— Nu cred că mi-o amintesc prea bine... O să mă uit după ea mâine. Poate ar fi potrivită pentru tine, sugerează Blake precaut.

Robert îl privi lung și clătină din cap.

— Nu prea cred, răspunse el serios. În primul rând nu sunt gata să încerc din nou. Și mă îndoiesc că aş mai putea simți vreodată față de

o fată ce am simțit pentru Sheila. Oricum, chiar dacă aş avea gânduri serioase cu privire la vreo fată, nu cred că ar putea fi ea – la cât de sfioasă este. Aş vrea pe cineva cu care să pot sta de vorbă.

Blake îşi luă în mână Biblia pentru studiul de seară.

— Ai fi surprins să vezi cum se poate schimba, îi mai aruncă el o ultimă vorbă. După cum o descrii, se potriveşte perfect cu felul cum sunt eu – sau mai bine zis am fost când eram mai tânăr. Zâmbi strengăreşte. Înainte să te cunosc pe tine în alte cuvinte.

Robert făcu o faţă şi îşi luă Biblia în mână.

Săptămâna trecu pe nesimţite. O seară se dovedi mai specială pentru băieţi. Stăteau la masă împreună cu alţi oameni mai în vârstă, servindu-şi ceaiul dinainte de culcare, încet, discuţia se îndreptă spre felul în care Biserica Menonită se depărtase de adevăr în ultimele decenii.

— Cred că ar trebui să fim fericiţi, după cum se pare, i se adresează Robert lui Blake după ce luă o gură de ceai. Cel puţin nu am avut de înfruntat atât de multe ca mulţi alţii de aici.

Cel mai tânăr dintre păstori stătea chiar în faţa lui Robert la masă.

— Nu va lua multă vreme, zise el. Din ce mi-ai spus despre biserica voastră, eu cred că sunteţi împinşi spre un punct de ruptură cât de curând.

Robert încuviinţă din cap.

— Ştiu că tatăl meu crede la fel. Dar e aşa de greu să ştii când e timpul potrivit. Nu avem niciun lider care să ne sprijine, iar uneori ne simţim aproape singuri.

Păstorul se juca gânditor cu toarta căinii sale.

— Văd ce spui... în cazul nostru cel puţin am avut cinci lideri din biserică prin care să se susţină grupul. Nu a fost uşor, dar măcar am avut un punct de sprijin.

Robert luă o gură de ceai înainte de a răspunde.

— Ne-am gândit destul de mult că primăvara aceasta am ajuns la acel punct de cotitură. Dar în cele din urmă au reuşit să aranjeze astfel lucrurile încât am sfârşit prin a lua toţi Cina. Nu ştiu ce se va întâmpla în toamnă, dar ştiu că tata e destul de descurajat.<sup>3</sup>

Robert relatează evenimentele care s-au petrecut nu cu multă vreme înainte.

— Am fost demoralizaţi cu toţii, sfârşi el. De fapt, mai

3 în multe biserici menonite Cina Domnului se ia de două ori pe an – primăvara și toamna, (n.trad.)

adăugă el privind la Blake, am fost puțin supărați pe părinții noștri. Am considerat că ei ar fi trebuit să fie mai insistenți. Dar ne-am dat seama că e mai bine să-i sprijinim în decizia lor, chiar dacă nu o înțelegem. Păstorul zâmbi.

— Uneori celor mai tineri le este foarte greu să fie răbdători, zise el oarecum amuzat. Și totuși, înțeleg de ce ați avut astfel de sentimente. Cred că noi toți am avut un timp când nu știam dacă e vremea să tragem linia. Mă bucur că ați fost alături de părinții voștri, dar bănuiesc că vine în curând momentul când vor trebui să tragă linia, chiar dacă ultima oară vi s-a părut că au acționat într-un mod lipsit de sens.

Celălalt păstor încuviință.

— Mereu au o cale de a-i face pe cei preocupați de starea jalnică a bisericii să creadă că nu e chiar timpul sau nu e calea cea bună, spuse el. Dar în ultimă instanță, trebuie să ne ducem crucea și să facem ce este bine. Nu uita că părinții tăi au în mâini o situație foarte dificilă dacă niciun lider din biserică nu vrea să se ridice împotriva acestor lucruri rele. Așadar cade pe umerii lor responsabilitatea.

Cei doi păstori vizitatori au schimbat priviri.

— Știi, începu cel mai tânăr dintre ei, cred că nu sunt prea departe ca să ne oprim pe la ei în drum spre casă.

— Mă gândeam la același lucru, spuse și celălalt păstor. Apoi se întoarse spre cei doi băieți. Credeți că s-ar bucura părinții voștri dacă am veni și ne-am oferi sfatul? Ar fi ușor să ne schimbăm biletele de tren ca să ajungem și pe la voi, dacă credeți că le-ar face plăcere.

Nu-i luă deloc mult timp lui Robert să dea un răspuns.

— Sunt sigur că ar aprecia foarte mult acest efort din partea voastră. Și am loc în mașina mea. De ce să nu mergeți cu noi? V-ar scuti de niște cheltuieli, iar noi ne-am bucura mult de companie.

Cei doi păstori s-au privit unul pe celălalt.

— Cred că ar fi bine să mergem, zise cel mai în vârstă. Îți amintești cum ne-am simțit noi?

Cel mai tânăr aprobă.

— Așa-i... Cred că ar trebui să vorbești cu părinții tăi despre asta, îi zise el lui Robert. Dacă nu au nimic împotriva, atunci vom discuta și detaliile.

Era luni dimineață când Robert și Blake au pornit înapoi spre casă. Cei doi păstori erau pe bancheta din spate.

## Capitolul 16

*Toate își au vremea lor, și fiecare lucru de sub ceruri își are ceasul lui. – Ecclesiastul 3: 1*

Călătoria spre casă se arată foarte interesantă. Jumătate din drumul parcurs era prin superbe peisaje montane ale Stâncoșilor. Robert, obișnuit cu preeria întinsă, se simțea îngrădit, având senzația că orizontul putea în orice clipă să cadă asupra lui, îngropându-l. Și totuși, imaginea munților îl umplu de reverență față de Creatorul lor, iar în curând se alătură celorlalți, în delectarea cu frumusețile ce răsăreau din toate părțile, descoperite de unduirea drumului printre munți.

În acest timp Robert și Blake au descoperit o față a acestor păstori pe care nu o văzuseră înainte. Numele celui mai în vârstă era Arnold Martin. Era mai tăcut decât prietenul său, însă atunci când vorbea cuvintele îi erau pline de greutate. Vorbea rar și cu un aer grav, dar cei doi au descoperit că avea un simț al umorului mai deosebit, ascuns chiar sub maniera lui serioasă. În timpul școlii biblice au nutrit niște sentimente de teamă față de el, însă la finalul călătoriei aveau să se întrebe de ce...

Amos Good era la rândul său serios, însă era un pasionat de discuție. Predase la școală cu ceva timp în urmă și adeseori scotea în evidență sau explica anumite aspecte pe care ceilalți le-ar fi omis. Era și un povestitor avid, iar milele zburau pe nesimțite în timp ce el povestea despre copilăria și tinerețea lui.

Băieții erau realmente fascinați. Caracterele acestor doi oameni erau așa diferite, dar se completeau așa bine – Amos spunea întâmplările, iar Arnold adeseori adăuga morala, însă niciunui nu părea să-i placă „a ține predici”.

Arnold îl cunoscuse pe Samuel Martens în anii mai de demult și chiar predicase în biserica lui Robert cu ceva ani înainte, pe vremea când încă mai era în Conferința Regională din Ontario. Robert își amintea încă bine de el și era sigur că nici tatăl său nu uitase – vorbise despre predica fratelui Arnold timp de mai multe luni după aceea. Când au lăsat în urmă drumul de munte și au trecut la un peisaj deluros Amos adormi, iar Arnold călăuzi conversația spre situația bisericii locale din care făceau parte cei doi tineri.



— Adunarea voastră era pe vremuri una destul de conservatoare, își aminti el. Dar am observat chiar și atunci când am fost ultima oară că se îndepărtase într-o anumită măsură. Și presupun că a continuat în această direcție greșită.

Robert dădu din cap.

— A fost o trezire după ce ați predicat la noi. Și am mai avut ceva asemănător cu jumătate de an în urmă. Dar niciuna din ele nu a adus schimbări de durată. Ba dimpotrivă, cred că după, lucrurile s-au înrăutățit și mai mult.

— În alte cuvinte nimeni nu a dus-o până la capăt... O trezire nu va aduce aproape nimic bun dacă biserica nu investește în ea.

— Așa s-a și întâmplat. Cei care au răspuns chemării păreau sinceri, dar nu au primit deloc încurajare. Astăzi cei mai mulți dintre ei sunt înapoi la vechile lucruri rele pe care le-au mărturisit și nici nu par să se simtă vinovați pentru aceasta.

Arnold clătină trist din cap.

— Și crezi că Samuel e bucuros de situația prezentă? Era un om destul de conservator în trecut.

— Tatăl meu ar putea răspunde mai bine, răspunse el, ridicând din umeri. Nu pot să văd cum ar putea să fie bucuros, însă el chiar luptă împotriva unei schimbări în starea bisericii, îmi imaginez că dacă ar vrea să schimbe ceva, ar trebui să înceapă cu propria lui familie. Poate asta îl reține de la a face ceva.

Arnold aprobă.

— E foarte posibil ca acest lucru să joace un rol important. E înfiorător cum așa de mulți oameni conservatori au eșuat când a fost vremea să se ocupe de propriii lor copii. Dar sunt dezamăgit de Samuel. Nu mă așteptam la așa ceva din partea lui. Era foarte cunoscut în conferință ca un vorbitor înzestrat și un administrator bun.

— Asta poate chiar face parte din problemă, interveni Amos care se trezise între timp și asculta cu interes. Popularitatea i-a dus în ruină pe mulți. Conferințele nu mai apreciază valorile conservatoare ca altă dată, așa că Samuel a trebuit să facă schimbări în anumite domenii ca să-și păstreze popularitatea.

— S-ar putea, cugetă Arnold. S-ar putea să fie și presiune din interiorul conferinței. Știi bine cum e...

— O, cu siguranță! Atunci când încă eram păstor într-o biserică afiliată, am încercat să refuz unor oameni să ia parte la Cină pentru că

aveau păcat în viața lor. Dar adunarea a făcut apel la comitetul executiv al Conferinței, iar aceștia le-au permis să rămână în părtășie cu biserica.

Știi, adăugă el după ce privi câteva clipe preria care se desfășura nesfârșită în fața lor, Samuel Martens era un erou de-al meu când eram mai tânăr. A predicat în biserica noastră la niște seri de evanghelizare pe când eram un mic băiat. Mulți ani mai târziu a venit pe la noi când au început problemele dintre noi și Conferința Regională Ontario. Atunci am avut o întrevvedere cu el.

— Mda, continuă Arnold ideea prietenului său, am fost dezamăgit de sfatul pe care ni l-a dat. Ne-a oferit poziții în Conferința Saskatchewan-Alberta dacă aveam de gând să ne mutăm în vest. Ne-a spus că nu-i plac deloc diviziunile și credea că ne-am potrivi mai mult în Conferința Vestică.

Robert îi privi cu ochi mari.

— Chiar credea că ați fi bucuroși cu biserica de aici? Nu-mi prea vine să cred...

Amos clătină din cap.

— După cum mi-ai descris tu situația de aici, nu cred că am fi rămas multă vreme aici. Nu știu unde ne-ar fi pus, dar cele mai multe biserici din Vest sunt chiar mai liberale decât a voastră, nu?

— Cele pe care le știu eu, da, răspunse Robert. S-ar putea să fie câteva mai conservatoare, dar eu nu cunosc niciuna dintre ele.

Cei doi păstori vorbiseră cu Richard să țină o mică întâlnire la el acasă. Așa că restul călătoriei au petrecut-o în liniște, încât cei doi să se poată pregăti pentru aceasta. Robert și Blake aveau și ei multe lucruri la care să mediteze, iar orele pe care le petrecură pe drum au trecut ușor. Pe la vremea unei mașini lui Robert se opri în fața casei Eberly.

Așa cum era și de așteptat, Richard s-a arătat încântat să-i vadă pe cei doi păstori. Venirea lor părea să-i dea o nouă rază de speranță, iar cina a fost un timp plin de bucurie pentru toți. Amintirea lui Arnold Martin încă era vie în mintea lui Richard, iar cei doi și-au răsfoit puțin paginile trecutului împreună.

Amos îi pomeni și lui Richard că păstorul Martens a fost un erou de-al său în adolescență.

— Niciodată nu voi uita acele întâlniri la care a participat el ca evanghelist. Au lăsat niște urme adânci în viața mea. Iar acum, când aud de calea pe care merge, rămân tare dezamăgit.

Mi-ar plăcea să-l întâlnesc din nou.

Atunci se uită înspre Arnold și îi întâlnește privirea.

— Și mie la fel. Dar nu cred că ar avea vreo valoare să avem o întrevvedere particulară cu el.

— Am putea totuși să luăm legătura cu el până la urmă, sugerează Amos. Deși probabil că ai dreptate – nu va ajuta cu nimic. S-ar putea chiar să încurce lucrarea celor de aici.

Nu au mai schimbat alte cuvinte pe această temă, fiind vremea să înceapă serviciul. Richard anunțase mai multe familii despre care credea că ar fi interesate și în curând se adună un grup nu prea numeros. Și totuși erau mai mulți decât s-ar fi așteptat Richard – cinci familii și câteva cupluri mai în vârstă care încă aveau prețuire față de valorile de altă dată.

De vreme ce Arnold era cunoscut în zonă, Amos îl rugase pe el să aibă mesajul. El deschise timpul cu niște cântări și un scurt devoțional. Apoi Arnold se ridică să vorbească.

Imaginea lui – stând în picioare, cu un aer grav în spatele unei măsuțe – rămase imprimată în mintea lui Robert multă vreme. Predicatorul își deschise Biblia, apoi îi cercetă cu privirea pe cei din fața sa.

— Aș vrea să ne uităm în Cuvântul lui Dumnezeu în seara aceasta pentru a primi un mesaj, începu el grav. Acest Cuvânt are răspunsuri pentru toate semnele de întrebare pe care le-am putea întâlni vreodată în viață.

„Cercetează-mă, Dumnezeule, și cunoaște-mi inima! Încearcă-mă, și cunoaște-mi gândurile! Vezi dacă sunt pe o cale rea, și du-mă pe calea veșniciei!” citi el din Psalmul 139: 23, 24. Încep cu acest pasaj pentru că aici trebuie să privim mai întâi când avem parte de întrebările vieții. E inima mea după voia lui Dumnezeu?

Dumnezeu îmi știe inima; ți-o știe și pe a ta. Ne cunoaște gândurile și faptele. Poate nu realizăm că am greșit și avem nevoie de schimbare în unele aspecte ale vieții, dar Dumnezeu ne cunoaște toate ascunzișurile ființelor noastre. Dacă suntem cu adevărat sinceri în relația noastră cu El și înălțăm împreună cu psalmistul această rugăciune, Dumnezeu este credincios și ne va arăta unde este problema noastră.

Într-un moment de pauză care urmă Arnold privi la fața fiecăruia care îl asculta, iar lui Robert i se păru că putea citi până adânc

în sufletul lor.

— Am un prieten chemat în slujire care s-a rugat această rugăciune, reluă Arnold. A fost sincer când a rostit-o și Domnul a început să lucreze în el. Totuși, acest prieten al meu era un bun creștin. Cel puțin așa credeam noi toți cei care îl cunoșteam. Dar când s-a deschis așa în fața lui Dumnezeu, El s-a pus la lucru în viața lui. Domnul știa că ar fi putut să facă un om mai bun din el, unul mai folositor. Acest prieten al meu a rămas uluit de câte a descoperit despre el însuși atunci când l-a îngăduit lui Dumnezeu să fie la lucru în viața sa. Timp de șase luni a crescut în viața sa de creștin mai mult decât a făcut-o în șase ani înainte. Nu uitați – el era un om folosit mult în lucrarea lui Dumnezeu, dar nu a contat. Ce a contat însă, a fost că s-a deschis înaintea lui Dumnezeu și l-a lăsat să lucreze în viața sa.

Urmă un alt moment de liniște – el făcuse o pauză și nimeni din auditoriu nu ar fi îndrăznit să scoată vreun sunet.

— Acest prieten al meu este unul dintre oamenii cei mai smeriți pe care îi știu. O dată ce ne vedem așa cum arătăm în ochii lui Dumnezeu, pur și simplu nu mai putem fi mândri, continuă el clătinând ușor din cap. Mândria este foarte probabil primul lucru pe care Dumnezeu îl mătură afară din viața noastră atunci când ne deschidem înaintea Sa.

Apoi citi alte versete și vorbe despre diferite locuri pe care Dumnezeu vrea să le curețe înăuntrul copiilor Săi. Predica îl absorbi trup și suflet pe Robert – era o chemare puternică la a fi ce vrea Dumnezeu. Și în suflet se înfiripă, ce-i drept, ca un firicel, dar unul foarte sigur, sentimentul că Dumnezeu dorea să continue o lucrare în inima sa.

Cei care au rămas să discute după serviciu erau învăluiți într-o adâncă atmosferă de sobrietate. Cei mai mulți uitaseră de mult cum e să asculte o astfel de predică.

Câțiva au plecat imediat după terminarea serviciul, dar cei care au rămas au decis să se întrunească din nou. Nădăjduiau că păstorii vizitatori ar fi putut să le dea sfaturi asupra unui plan de acțiune.

Robert hotărî să se retragă la odihnă chiar după gustarea pe care au avut-o. Era așa de obosit după călătorie și atâtea ore de condus, încât abia aștepta odihna unei nopți acasă. Pe lângă aceasta, tatăl său părea să dorească ceva timp în particular cu Arnold și Amos, iar Robert nădăjduia că dacă el va merge la somn, tatăl său ar fi putut să-și verse

povara înaintea lor.

Când se ridică de la masă și le ură „noapte bună”, Amos îl privi zâmbind.

— Frate Richard, aveți un fiu de excepție. M-am bucurat foarte mult să-l cunosc în săptămâna care a trecut. Am avut niște discuții edificatoare și pot spune că inima lui e îndreptată spre ce e bine.

Luat prin surprindere Robert roși până în vârful urechilor.

— Știi. Adesea îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru el. Cred că aș fi fost ispitit să renunț cu mult timp în urmă dacă nu ar fi fost dorința lui de a face ce e bine. E o provocare pentru mine și nu vreau să-l dezamăgesc.

Arnold aprobă cu seriozitate.

— E o provocare și o responsabilitate imensă să fim un exemplu bun, un învățător pentru copiii noștri. Și de multe ori asta ne împinge înainte – să dăm tot ce putem ca să fim credincioși.

Robert îi părăsi, dar discuția continuă. În timpul acelei nopți se trezi și auzi murmurul unei conversații. Se înturnă și se uită la ceasul de pe noptieră.

*Două noaptea! Și încă vorbesc... Ce mă bucur că au venit.*

*Unchiul Robert își aținti privirea înspre mine.*

— Știi, voi, tinerii de astăzi, nu aveți nici cea mai mică idee ce înseamnă să treci prin ce am avut noi de înfruntat în vara aceea. Biserica noastră se prăbușea spiritual. Am fi putut face tot ce ne trecea prin cap, iar liderilor bisericii nu le-ar fi păsat și nici nu ar fi încercat să ne oprească.

*Clătină din cap.*

— Acum unii dintre voi, tinerii, se plâng când liderii biserici nu-i lasă să facă lucruri care i-ar face să se îndepărteze de Dumnezeu. Nici nu le trece prin minte cât de bine o duc, fiule! E un sentiment oribil să fii de unul singur, iar cei din biserică, chiar și liderii ei, să te considere un radical pentru că faci ce vrea Dumnezeu de la tine.

*Îmi făcu cu degetul.*

— Și dacă pui vreodată într-o carte ce ți-am povestit eu, adăugă el, să fii sigur că cei care o citesc își vor da seama de binecuvântările de care se bucură. Ți-aș putea numi chiar acum câteva zeci de persoane care sunt pierdute pentru că părinții și biserica lor nu s-au grăbit să le dea sprijinul, pe care tinerii noștri – prea des – îl iau ca lucru de apucat, iar uneori chiar cârtesc cu privire la el!

Bărbații care s-au adunat în dimineața următoare i-au invitat pe Robert și Blake să se alătore întâlnirii lor.

— Te afli în miezul lucrurilor, Robert! Îi șopti Amos înainte să înceapă. Iar părinții tăi au nevoie de încurajare din partea ta. Nu-i lăsa – fii alături de ei!

Pentru fiecare suflet de acolo timpul acela era sfâșietor. Au început cu un timp de rugăciune și pentru prima oară în viața lui Robert a văzut oameni căzând în genunchi și vărsând lacrimi în rugăciune. S-au rugat pentru biserică, pentru liderii lor, pentru prieteni și rude. Robert cunoscuse într-adevăr cât de adâncă era povara pe care tatăl său o purta abia atunci când acesta se rugă pentru nepoții care poate aveau să vină în urma lui. După cum mergeau lucrurile, ce speranță ar mai fi fost pentru aceștia?

— Doamne, găsește Tu o cale pentru familia mea! era rugăciunea stăruitoare a lui Richard.

După timpul de rugăciune s-au discutat alternativele.

Cineva a sugerat să aibă servicii separat de biserică. Dar cei mai mulți credeau că mai bine ar mai încerca încă un apel, doar că în scris de data aceasta.<sup>1</sup> Așadar, împreună au conceput o scrisoare pentru a o prezenta conducerii bisericii.

După ce au terminat de redactat această scrisoare, Robert și Blake au ieșit afară pe verandă și s-au așezat pe trepte.

— Tu ce crezi...? Întrerupse Blake tăcerea.

Robert contemplă orizontul și se opri asupra unui nor din depărtare.

— E un alt pas, cred... Deși mi se pare că am lăsat lucrurile să se lungească îndeajuns.

Ridică din umeri și se sprijini de garduțul de lemn.

— Ajungem în același punct oricum, adăugă el. Doar că așa va dura ceva mai mult. Personal, mi-aș fi dorit să se termine odată.

— Cred că toți simțim la fel, simpatiza prietenul său. Dar cred că e mai bine să nu ne grăbim. Vor fi aduse la fel de multe acuze ca și cum am fi început o adunare separată.

Robert aprobă oftând.

— Mda, cred că ai dreptate... Mă bucur că am fost la întâlnirea de azi, schimbă el subiectul. Știu că părinții noștri purtau povara situației din biserică, dar nu mi-am dat seama cât de adâncă le era durerea. Cred că uneori am fost ispitit să cred că tatălui meu nu-i păsa

destul. Dar realizez acum că lui îi pasă mult mai mult decât mi-am imaginat vreodată. Pur și simplu i se părea o situație fără scăpare. Nu-mi pot închipui prin ce a trecut în ultimii ani.

Blake observă cu o privire serioasă cum o coțofană se opri din zbor pe gardul împrejuririi pentru vaci.

— Trebuie să fie ceva foarte serios să simți că ești

1 Această abordare a fost folosită de cele mai multe grupuri care s-au despărțit de conferință. Probabil că niciunul dintre ele nu s-au așteptat ca acest apel să aducă vreo schimbare majoră, dar părea să fie o cale potrivită. Textul acestor scrisori încă mai există în cele n-ai multe cazuri, cât și în cazul de față.

responsabil pentru familia ta, dar să nu poți să le oferi nimic, zise el rar. Cred că părinții noștri merită toată aprecierea pentru cum au procedat în aceste circumstanțe.

Robert se ridică, auzind cum se deschide ușa în spatele său.

— E adevărat. Dar nădăjduiesc că *voi* avea ceva mai bun să le ofer copiilor mei, dacă o să fiu vreodată tată.

Robert îi duse pe Amos și Arnold la gară cu mașina. De acolo ei aveau să-și continue călătoria întreruptă spre casă. Richard și alți doi frați i-au dus o copie a scrisorii lui Samuel Martens, care promise să o discute împreună cu ceilalți din conducere și să le comunice rezultatul după aceea. Și totuși a fost foarte clar că nu era bucuros că foștii lui prieteni din Ontario erau amestecați. La cină tatăl le relată și celorlalți cum a fost.

— Cred că nu-l pot învinovăți că s-a simțit așa, zise el. Îi considera prieteni de-ai săi, chiar dacă știa ce cale au urmat în Ontario. Credea că ei ar fi trebuit să ia în considerare și opinia lui mai întâi sau cel puțin să ceară permisiune înainte să se amestece.

Se lăsă pe spătarul scaunului cu un oftat.

— Cred că e așa cum Arnold a zis înainte de a pleca – oricum am face, tot rău va fi. Măcar avem un rezultat, adăugă el bătând cu degetele în masă, Samuel a promis că va discuta problema cu ceilalți păstori și poate chiar vom avea o întâlnire cu membrii. Vom primi vești de la el într-o zi sau două.

Se dovedi că așteptările lui Richard au fost mult prea optimiste. A durat câteva săptămâni înainte ca păstorul principal să aducă scrisoarea în discuție în comitet. Și tot ce au făcut a fost să scrie o simplă scrisoare de confirmare. Aceasta spunea că toți cei din

comitetul de păstori au luat la cunoștință motivele lor de îngrijorare și că se vor gândi ce măsuri să ia. (Era sfârșitul lui iulie când păstorul Martens le-a spus în cele din urmă că scrisoarea lor va fi adresată în fața adunării într-o întâlnire a membrilor, câteva săptămâni mai târziu.2)

E de la sine înțeles că Robert era ros de tot suspansul. Așa că aduse subiectul în discuție într-o zi de la sfârșitul lui iulie, când se întorceau acasă după ce au livrat o încărcătură de fân.

— De ce nu ne ridicăm să plecăm dacă nici nu ne vor băga în seamă? Cred că doar trag de timp.

Richard aprobă înțelegător.

— Știu, fiule – la fel cred și eu. Dar am așteptat mult până acum; cred că putem să mai așteptăm încă puțin. Vor trebui să rezolve problema înainte de Cina care e în toamnă, dacă nu cumva mai devreme.

Robert reduse viteza și luă curba pe drumul spre fermă.

— Am încercat mult să fiu răbdător, zise el cu un oftat. Dar uneori e foarte greu. Nădăduiesc că nu va trebui să luăm Cina din nou fără ca lucrurile să se schimbe. Aproape îmi vine să cred că nu-i bine să iei Cina cu anumite persoane – e un jug nepotrivit.

Richard își luă de sub banchetă cutia în care Carrie îi pusese prânzul.

— Știu, m-am confruntat și eu cu aceleași gânduri. Totuși Biblia ne spune mai degrabă să ne cercetăm pe noi *înșine* înainte să luăm Cina, și nu pe alții. E drept că pe termen lung nu e bine să rămâi într-o adunare în care păcatul este trecut cu vederea. Dar cred că e bine să așteptăm ceva timp dacă

2 Aceasta era metoda clasică – să trateze aceste îngrijorări ca pe niște probleme uzuale și să se asigure că toți cei în cauză realizau cine e în control. Apoi urma o perioadă de suspans, de vreme ce ei cel mai probabil nu aveau să plece înainte ca motivele lor de îngrijorare să fie adresate și să se ajungă la o concluzie. Ultimul pas, așa cum vom vedea, era să-i facă pe cei care au ridicat problema să se simtă vinovați că seamănă discordie în adunare. Așadar, dacă aceștia păraseau biserica în cele din urmă, li se dădea un nume rău, chiar dacă ei au încercat să mînuiască situația în mod onorabil.

este vreo șansă ca situația să se schimbe.3 Nu cred că e bine să părăsim adunarea înainte de a primi un răspuns la scrisoare.



Așadar, Robert încercă să fie răbdător și petrecu mult timp în rugăciune pentru momentul de răscruce care se apropia cu pași repezi. Iar cum toate lucrurile vin la cel care așteaptă, nici atunci nu se dovedi a fi vreo excepție.

Într-un târziu, în prima duminică din august, păstorul a adăugat după mesaj:

— Câteva familii din adunare par să aibă o problemă cu conducerea bisericii, zise el, oarecum aspru. Ei ne-au scris o scrisoare în care își exprimă poziția. Am analizat aceasta ca și comitet de conducere și am decis să avem o întâlnire cu membrii vineri seara. Fiind o situație care ne privește pe noi, cei din conducere, îi cerem lui Frank Peters să modereze dialogul.<sup>4</sup> Vrem ca toți capii de familie să fie prezenți pentru a pune aceste lucruri în ordine, o dată pentru totdeauna.

Robert simți cum un fior îi coborî pe șira spinării. Păstorul părea să ia această scrisoare ca pe un atac direct la adresa conducerii. Oare mai degrabă i-ar excomunica pe cei îngrijorați decât să rezolve problema păcatului din biserică?

Pentru prima oară Robert realiza că aceasta *era* o posibilitate.

3 Noi am tempera afirmația lui Richard puțin. În primul rând 1 Corinteni 1: 31, 32 spune „Dacă ne-am judeca singuri, n-am fi judecați. Dar când suntem judecați, suntem pedepsiți de Domnul, ca să nu fim osândiți odată cu lumea”. În aceste versete este clar că dacă nu ne judecăm singuri, ceilalți vor fi nevoiți să facă acest lucru pentru a păstra Cina Domnului curată. Totuși, ce a spus Richard atunci arată ce simțeau mulți din acea vreme și totodată explică de ce așa de mulți au rămas timp îndelungat în biserici cu păcat în mijlocul lor.

4 Frank Peters era bărbat de vârstă mijlocie, un membru respectat al bisericii lui Robert. Erau un om de afaceri de succes din comunitatea locală și un susținător deschis al conducerii. În cazul de față păstorul intenționa ca el să fie un arbitru între comitetul de slujitori ai bisericii și cei care au redactat scrisoarea.

Capitolul 17

Furtuna se dezlănțuie

*Voi, sfinților, curaj s-aveți.*

*Căci norii care vă-nspăimântă*

*Pe capul vostru vor turna*

*Din binecuvântarea sfântă.*

— *Wiluam Contoper 4*

A urmat o săptămână lungă pentru Robert și pentru toți ceilalți în cauză. Acum, când confruntarea era așa aproape, ea părea ca un obstacol greu de trecut.

Membrii s-au adunat la ora opt, în seara zilei de vineri, și, spre deosebire de cum se obișnuia, cei mai mulți au venit. Samuel Martens deschise întâlnirea cu un aer glacial. După câteva remarci introductive, el deschise scrisoarea pe care o primise și o citi pe un ton grav, în fața întregii adunări.<sup>1</sup>

Către păstorul supraveghetor al Conferinței Alberta-Saskatchewan

Scumpe frate, salutări în numele Domnului Iisus Hristos!

Noi, semnatarii acestei scrisori, dorim să aducem înaintea voastră o petiție, cu privire la niște aspecte de cea mai mare importanță pentru bunăstarea bisericii

1 Textul reprodus în continuare este o versiune scurtată a documentului original. Folosit cu permisiune.

noastre.

Înțelegerea noastră este că Biserica noastră s-a născut din credința și prin curajul date de Dumnezeu unor frați, care au fost uniți de o Practică și o Doctrină Biblică; și că Biserica a dus mai departe cauza pentru care lupta, crescând prin aceia care și-au pus viața în slujba principiilor sfinte și a aplicării acestora în viața de zi cu zi, unii dintre ei chiar dându-și viața pentru această cauză.

Considerăm, de asemenea, că acea credință la care a subscris Biserica Menonită de-a lungul istoriei, bazată pe cele Optsprezece Articole de Credință, enunțate în Mărturisirea de Credință de la Dortrecht din anul 1632, și reafirmate la Garden City, Missouri, în 1921, este într-adevăr în acord cu învățăturile sfinte ale întregilor Scripturi; și că Scripturile reprezintă singura autoritate, în ultimă instanță, în viața credinciosului și a Bisericii. Prețuim faptul că biserica noastră a fost gata în vremurile de trezire spirituală să aplice principiile încercate de vreme ale vieții de creștini, în orice aspect al vieții lor, oricât de nepopular sau radical ar fi arătat lucrul acesta în ochii celorlalți.

Chemarea la ucenicie creștină și la a duce crucea, este și astăzi la fel de validă cum a fost și în vremurile trecute. Credem că un cuget și o viață sfințite sunt un rezultat direct al unei nașteri din nou și că

sfințenia și neprihănirea vor fi mereu prezente acolo unde Hristos sălășluiește, în inimă, prin Duhul Său. Nașterea din nou va aduce întotdeauna ca rod conformarea la căile lui Dumnezeu și se va reflecta în faptul că preocupările, gândurile și faptele noastre vor fi percepute negreșit ca fiind mai asemănătoare cu cele ale lui Dumnezeu, depărtându-se de lumea rea și de practicile ei.

Deși poate nu exprimată prin multe cuvinte, ne este teamă totuși că există o tendință să găsească loc ca, într-un fel sau altul, să fie acceptat în egală măsură orice fel de gândire și simțim că se depune efort ca diverse interpretări și practici să conviețuiască în biserică. Suntem alături de întreaga biserică în îngrijorările exprimate de ea și în apelul ei la loialitate către membrii. Și totuși, în ciuda tuturor semnelor de exclamare ridicate, nerespectarea standardelor exprimate de conferință pare să ia amploare și mai mare.

Am dori în continuare să ne exprimăm dezamăgirea pe care o simțim față de neglijența în privința următoarelor aspecte puse în discuție de către noi, subsemnații.

Considerăm următoarele lucruri ca fiind nebiblice:

1. *Folosirea în slujire, atât la amvoanele bisericilor locale, cât și la nivel de conferință, a unor oameni despre care se știe că nu au o învățătură sănătoasă.*

2. *Afilierea la alte conferințe, la Consiliul Mondial al Bisericilor și la toate celelalte mișcări ecumenice.*

3. *Afilierea interdenominațională în misiunile noastre și promovarea unor practici precum Cina liber deschisă<sup>2</sup>, întâlniri de părtășie, folosirea în slujire a unor învățători și consilieri de alte credințe ș.a.*

4. *Dezvoltarea proiectelor de misiune cu oameni care sunt în mod evident în neconcordanță cu doctrina și standardele noastre. Acest lucru este dovedit de diferite rapoarte și de alte mărturii.*

5. *Impunerea unor cerințe de educație superioară celor trimiși în câmpurile noastre de misiune, care ridică nevoia*

2 Cina la care poate lua parte oricine dorește, spre deosebire de Cina la care iau parte doar membrii bisericii locale, eventual și alții, cu aprobarea păstorului conducător și/sau a bisericii, (n.ed.)

*de a patrona instituții de educație nebiblice.*

6. *Cooperarea îndeaproape cu bordul de misiune McC, în programele lor de literatură, seminarii ș.a., și alianțe școlare nebiblice.*

7. Multe programe de la radio care sunt de o indiscutabilă natură rea și care nu duc la zidire; de asemenea, multe programe religioase care sunt, la rândul lor, periculoase, de vreme ce prezintă Evanghelia doar în parte.

8. Intrarea televiziunii în unele biserici, fără să fie luate măsuri de împotrivire.

9. Neglijența în aplicarea disciplinei în biserică, cu privire atât la îmbrăcămintea bărbaților, cât și la cea a femeilor, precum ar fi: ștrand comun pentru ambele sexe; apariții ale bărbaților în public dezbrăcați până la brâu; costume la modă, cu cravată și cămăși cu mâneci foarte scurte; coafuri la modă; folosirea de materiale transparente; articole de vestimentație pur decorative; purtarea de pantaloni de către femei; rochii cu decolteuri, mâneci foarte scurte, lipsite de dublură și împodobite fără rost; lipsa totală de consecvență și uniformitate în acoperirea și purtarea părului, îmbrăcămintea sportivă și altele.

10. Organizarea de sporturi precum ar fi echipe de bowling, prezența la meciuri și activități de divertisment cum ar fi spectacolele de dans pe gheață, circ și rodeo.

11. Dezonorarea instituției căsătoriei prin nunți celebrate într-un fel lumesc.

Credem că toate cele menționate, împreună cu altele, sunt semne ale unei mari probleme cu păcatul, care a pătruns până în adâncul vieții bisericii noastre.

Noi ne declarăm dedicați următoarelor principii:

1. O biserică adevărată, condusă de Domnul Iisus, prin

Furtuna se dezlănțuie

Duhul Sfânt, aici pe pământ.

2. O biserică modelată după tiparul apostolic și anabaptist.

3. O biserică prin care Dumnezeu să poată lucra nestingherit.

4. O biserică alcătuită din membri care și-au exprimat liber dorința de a fi parte din ea.

5. O biserică atentă la pericolul păcatului și care se străduiește să ducă o viață de sfințenie.

6. O biserică în care să se echilibreze viața spirituală lăuntrică cu practicile exterioare.

7. O biserică în care să se ceară o dovadă clară a faptului că doritorii să devină membri au îmbrățișat de bunăvoie practicile ei, înainte de a fi acceptați ca membri și, de asemenea, în deplină

*cunoștință că, dacă mai târziu vor persista încălcarea acestor principii, acest lucru va duce la pierderea calității de membri.*

*8. O biserică cu viziune, curaj, nădejde și credință în promisiunile cele mari ale lui Dumnezeu.*

*9. O biserică în membrii care se bucură de mărețul har al lui Dumnezeu, de puterea Lui divină în inimile lor și care este gata să împărtășească și cu alții acest dar.*

Samuel avea o vorbire plină de expresivitate. Se întrecu pe sine de această dată, accentuând anumite cuvinte, estompând altele și înserând anumite remarci, precum „Și apoi autorul continuă prin a spune...” în anumite locuri.

Din locul unde era așezat, undeva mai în spatele sălii, Robert putea să vadă reacția adunării. Cu durere în inimă, constată că mulți o vedeau ca un atac la adresa adunării și membrilor acesteia – așa cum păstorul Martens o văzuse ca pe unul la adresa conducerii bisericii.

Oare au exagerat starea lucrurilor? În timp ce păstorul continua lectura, Robert auzi pentru prima oară scrisoarea cu aceleași urechi prin care o auzeau cei din conducere și membrii bisericii. Suna deplorabil. Și totuși, ce spunea era adevărat. De fapt, din perspectiva pe care i-o oferea vârsta sa, Robert știa că situația reală schița o realitate și mai întunecată decât reieșea din scrisoare, deși nu avusese curajul să zică acest lucru atunci când s-au adunat să o conceapă.

Când păstorul Martens termină de citit scrisoarea, el citi de asemenea și numele celor care au semnat-o. Apoi aruncă o privire înspre cei adunați.

— Nu voi mai adăuga nimic acum, zise el. Cred că vă puteți imagina cum ne simțim. Dar nu vrem să fim parțiali, așa că l-am rugat pe fratele Frank să conducă discuția. Cred că va trata egal amândouă părțile. Când el va sfârși, atunci vom avea o votare de încredere pentru conducerea bisericii.

Frank se ridică în picioare, iar păstorul Martens luă loc. Își puse o copie a scrisorii pe pupitrul din fața sa și așteptă, până când putea fi sigur de atenția tuturor celor din sală.

— Vreau să vă spun de la început că eu sprijin biserica și conducerea ei, rosti el. Totuși, când fratele Samuel mi-a cerut să moderez această întâlnire, mi-a cerut, de asemenea, să ascult ce au de zis semnatarii acestei scrisori. Așadar, voi încerca să fac acest lucru. O voi lua punct cu punct, continuă el, luându-și în mână copia scrisorii pe

care o avea. Vă puteți exprima comentariile pentru fiecare dintre ele, după ce le voi citi din nou.

Și parcurse partea introductivă.

— Am observat niște greșeli de punctuație, gramatică și o anumită ambiguitate în structura frazelor<sup>3</sup>. Această scrisoare este scrisă în stil oficial, însă nu împlinește normele uneia. Și

3 Aceste greșeli se referă desigur la textul original în limba engleză. Aceste detalii nu vor fi întâlnite în textul tradus, (n.trad.)

am ajuns la primul meu punct. Cei care au încropit această scrisoare sunt – în mare parte – fermieri needucați sau tineri lipsiți de experiență<sup>4</sup>. E puțin cam îndrăzneț din partea lor să încerce a-i învăța pe liderii noștri ce este scriptural și ce nu.

Câteva chicote și cuvinte de „amin” s-au ridicat din mulțime. Robert avea senzația că i se face rău. Putea deja să vadă că îngrijorările acestui grup nu contau prea mult pentru cei mai mulți dintre cei prezenți. Își amintea de expunerea pe care o avuse, cu mult timp în urmă, la o întâlnire MYF și de reacția tinerilor de după aceea. Atitudinea părinților acestor tineri față de scrisoare nu era mai aleasă, deși poate mai politicoasă.

— Observați ce spune acest paragraf, continuă Frank cu discursul său. Începe cu „Deși poate nu exprimată prin multe cuvinte, ne este teamă totuși că există o tendință să găsească loc ca, într-un fel sau altul, să fie acceptate în egală măsură orice fel de gândire”. Observați că nu au nicio dovadă pentru această afirmație – ei doar au o „teamă” că așa ar sta lucrurile. Dar și mai rău e următorul aspect, că semnatarii consideră că felul lor de gândire este singurul care trebuie tolerat.

Privi în sală, iar atunci cineva din apropierea sa se ridică în picioare.

— Am observat și eu lucrul acesta. E una din marile probleme pe care oameni ca Daniel Kauffman și George Brunk<sup>5</sup> le-au avut – nu tolerau nicio altă părere decât pe a lor. Conservatorii sunt aproape întotdeauna așa. Dar, dacă vrem să îl ducem pe Hristos în lume, trebuie să ne deschidem orizonturile. Mulți buni creștini nu sunt menoniți și nici nu se îmbracă așa ca ei. Trebuie să trecem odată peste această perspectivă îngustă – de a echivala creștinismul cu înfățișarea.

Frank aprobă.

4 Desigur se referea la Robert și Blake, care au semnat

scrisoarea, alături de părinții lor.

5 Daniel Kauffman (1865 – 1944) și George R. Brunk (1871 – 1930) au fost lideri de seamă în Conferința Generală a Menoniților și editori ai cărții *Doctrinile Bibliei*, (n.trad.)

— Exact la fel simt și eu. Mai sunt alte comentarii cu privire la introducere?

Același bărbat vorbi din nou.

— Ultimul paragraf – cu privire la faptul că nicio măsură nu a fost luată cu privire la problemele ridicate de ei. Chiar e adevărat?

Frank privi spre păstor.

— Poate ați dori să comentați aceasta?

— Nu aveam de gând să zic nimic pe seama acestei afirmații, răspunse el, ridicându-se în picioare. Dar cred că răspunsul depinde de perspectivă... Din perspectiva noastră, ca și conducere, consider că am făcut eforturi, acceptând grijile acestea și încercând să le dăm un răspuns, în măsura în care am considerat a fi acceptabil. Totuși nu ne-am simțit călăuziți să obligăm adunarea să se potrivească acestor îngrijorări! Așadar, îmi imaginez că, din perspectiva lor, semnatarii acestei scrisori au simțit că pot să afirme sincer cele pomenite.

Un murmur de încuviințare se ridică din bănci. Dar atunci Frank își aminti că prerogativa lui era să trateze egal amândouă părțile. Se uită întrebător la Richard care, dintre cei care au semnat scrisoarea, se întâmpla să stea cel mai aproape.

— Poate unul dintre semnatori ar vrea să vorbească în apărarea scrisorii?

Richard clătină din cap. El și ceilalți au hotărât de comun acord să nu argumenteze în favoarea punctului lor de vedere, ci să lase scrisoarea să fie expresia îngrijorării lor.

Frank se încruntă la acest refuz al generozității lui.

— Nu vreau să plecați de la această întâlnire crezând că ați fost tratați cu nedreptate. Dacă aveți ceva de adăugat la discuție, vă rog să o faceți.

Richard îi privi prin mulțime pe ceilalți, iar apoi vorbi.

— Nu e scopul nostru să argumentăm în favoarea poziției noastre, zise el politicos. Am încercat să ne exprimăm grijile în această scrisoare și o vom lăsa să vorbească pentru noi. Îmi pare rău dacă sunt locuri unde nu e clară. Dar tot ce cerem este ca ea să fie acceptată și discutată în spiritul în care am încercat-o să o scriem.

Acest răspuns puse frână discuției pentru un timp, iar Frank se arătă puțin stânjenit. Se întoarse la hârtia pe care o ținea în mână.

— Bine, dacă așa preferați! Vom continua cu această înțelegere.

Întorcându-se la foia sa, el citi primul punct.

— Deci, ce credem despre aceasta? Ei consideră că punem la amvon învățători falși. Dar nu spun la cine se referă. Se referă la păstorii noștri? Sau la vizitatori eventual? Considerați voi, ceilalți, că s-a predicat o doctrină falsă aici în ultimii ani?

Robert observă cum, cu ultima sa întrebare, schimbase obiectul discuției, de la oameni care credeau într-o doctrină greșită, la dacă a predicat cineva în biserica lor o astfel de doctrină. În minte îi reveniră un număr de vorbitori pe care îi auzise la amvon, printre care un păstor dintr-un orașel apropiat care nu credea în nonrezistență și nonconformismul față de lume. Probabil că nu predicase nimic greșit, dar nu aceasta era problema pe care ei o ridicaseră.

Frank măsură din priviri audiența și își repetă întrebarea.

— Își poate aduce cineva aminte de vreo doctrină greșită predicată aici sau într-o întâlnire la nivel de conferință?

Un bărbat tânăr din față prufni.

— Bineînțeles că nu! exclamă el. Poate nu suntem de acord cu tot ce crede vreun vizitator care vorbește în biserica noastră, dar e foarte improbabil ca să abuzeze cineva de ospitalitatea noastră până la un asemenea punct. Și oricum, Iisus a spus că oricine nu este împotriva noastră este pentru noi. Cred că semnatarii strecură țânțarul, dar înghit cămila. Și înțeleg că au permis unor oameni care nu fac parte din conferință să predice în casa lui Richard. Am putea obiecta și noi la acest lucru.

Din nou un murmur de aprobare se ridică din mulțime, iar Frank aprobă.

— Prin urmare, cred că am depășit acest punct, zise el. Cum rămâne cu al doilea? În mod evident, suntem afiliați cu celelalte conferințe – niciodată nu am crezut că autocefalia e o idee bună – așa că nu cred că are rost să discutăm această primă parte.<sup>6</sup> Dar Consiliul Mondial al Bisericilor? Chiar suntem afiliați cu ei?

Se uită din nou spre păstorul Martens. De data aceasta răspunsul veni mai greu.

— Ei bine, începu el judicios, fără să se mai ridice în picioare. Cred că depinde de interpretare dăm cuvântului „afiliat”. Uneori,



conferințele noastre trimit delegați la întâlnirile lor. Și aceasta pentru a fi la zi cu ce se întâmplă și poate pentru a avea un rol în ce decizii iau. Dar nu sprijinim tot ce înseamnă Consiliul Mondial al Bisericilor.<sup>7</sup>

Frank continuă cu oarece ezitare:

— Cred că a fost o vreme când bisericile noastre ar fi fost și împotriva prezenței la întâlnirile CMB. Dar se pare că în ziua de astăzi e o nevoie să stăm la curent cu evenimentele din lumea din jurul nostru. Câți sunteți gata să acceptați explicația păstorului nostru?

O pădure de mâini se ridică într-o clipă, iar Frank dădu din cap, aparent satisfăcut. Apoi își ridică din nou foaia.

— Următorul punct vorbește despre activitatea interdenominațională de pe câmpul de misiune. De asemenea, sunt exprimate îngrijorări cu privire la folosirea unor învățători și consilieri din alte grupări decât a noastră.

6 Robert nu era pe deplin sigur la ce se referea această parte. Poate făcea referire la unele conferințe liberale, precum cea din est, din care a făcut parte familia Lawrence. Mai probabil se referea la poziția de membru în Conferința Menonită Generală, care întrunea diferitele conferințe din America de Nord, cu puțină considerație față de valoarea spirituală a fiecăreia. Observați cum acest punct a fost îndepărtat – în acea vreme era foarte puțină simpatie pentru o poziție individuală de sfințenie în biserică.

7 Să nu pierdem din vedere că Samuel, un conservator recunoscut altă dată, probabil avea anumite rețineri în a sprijini unele poziții ale conferinței, deși nu ar fi fost gata să recunoască. Însă aripa liberală a conferințelor nord-americane nu ar fi ezitat niciun moment la această întrebare.

Câteva mâini se ridicară, iar un bărbat interveni plin de înverșunare fără măcar să aștepte confirmarea moderatorului.

— E același lucru ca și primul punct! Nu putem să îi ostracizăm pe ceilalți – care sunt probabil la fel de creștini ca și noi. Sunt sigur că responsabilii pentru misiune acționează cu discreție în această privință, dar ei sunt pe teren și sunt într-o poziție mai potrivită să hotărască atunci când au nevoie de ajutor. Nu au cum să aștepte o decizie abordului de misiune, când ei au o nevoie urgentă de ajutor.

Multe capete din mulțime încuviințară și din nou se auziră câteva cuvinte de „amin”. Robert putea să vadă cum cei din sală erau tot mai iritați de fiecare nou punct abordat. Și era surprins – se

așteptase la opoziție, dar nu realizase cât de adânc crescuse în biserică rezistența față de principiile Bibliei.

Frank aruncă o privire pe foaia din mână.

— Deci așa acoperim acest punct și următorul, a zis el. Chiar și numerele cinci și șase pot fi incluse. Dacă bordurile noastre misionare consideră că educația este un ajutor pentru lucrare, atunci ar trebui să aibă dreptul să implementeze acest lucru ca necesar. Și sunt sigur că editurile noastre și McC tratează cu toată atenția aceste aspecte. Nu prea are sens ca noi să îi judecăm.

Atunci îi dădu cuvântul unui om care ridicase mâna.

— Ce vor să spună prin „alianțe școlare nebiblice”? se arătă el indignat. Cred că marea majoritate a misionarilor din personalul editorial trec prin una din instituțiile noastre de învățământ, precum Goshen sau Heston. Cred că autorii scrisorii au mers mult, mult prea departe în a judeca tot și toate, numindu-le „nebiblice”.

Și de această dată urmă un cor de consimțământ.

— Toți par să fie de acord cu aceasta, concluziona Frank. Să mergem la punctul șapte – cel despre radio. Prietenii noștri par a fi adânc convinși că radioul este un lucru rău – deși, dacă nu greșesc cumva, cred că fiecare dintre căminele reprezentate de aceste semnături deține unul.

Robert se făcu mic de tot, gândindu-se la radioul din bucătăria familiei lui. Știa că și familia lui Blake avea unul. Dar mai știa și că niciunul dintre ei nu asculta vreodată programele la care făcea referință acest punct. Și totuși, Frank avea ceva de spus – poate ar fi trebuit să se descotorosească de el. Observă că tatăl său reacționa la această remarcă, de asemenea, și se întrebă dacă îi treceau aceleași gânduri prin minte.

Un bărbat destul de tânăr luă cuvântul.

— Se cade să pierdem timpul analizând aceste puncte? Întrebă el pe un ton de dezgust. Toți știm că sunt unele programe rele la radio, dar același lucru este valabil și pentru ziare. Vezi lucruri murdare și în oraș. Nici măcar nu poți să intri într-un magazin alimentar fără să le vezi. Trebuie oare să avem și un standard în biserică împotriva cumpărăturilor?

Corul de chicoteli și de „amin” care urmă această remarcă ingenioasă arătă clar unde plasau membrii bisericii această problemă. Așa că moderatorul aborda următorul punct.

— Nu știu ca vreo familie din biserică să dețină televizor, afirmă el. Cred că bisericile din orașe ar putea avea așa ceva, dar cred că nu merită să discutăm ceva cu care noi *nu* avem de a face.

Se uită din nou în foaie.

— Acum, următorul punct – numărul nouă – probabil e un subiect de discuție. Ridică din nou aspectul îmbrăcăminte, despre care eu cred că este și un punct central al scrisorii. E adevărat că au avut loc schimbări în biserică, din acest punct de vedere, continuă el, privind peste cei din sală. Dar întrebarea mea este – chiar contează?

Din nou, câteva mâini ridicate au solicitat permisiunea de a vorbi. Stăpânindu-și râsul, Frank îl alege pe cel care își flutura mâna cel mai energic.

— William, mai bine ai lua cuvântul, înainte să pocnești pe cineva peste cap, îi zise el cu un zâmbet.

William se ridică în picioare pentru a-și prezenta mai bine punctul de vedere.

— Mi-e *silă* de acest mult zgomot pentru nimic – în legătură cu înfățișarea, zise el. Știu, ne-am schimbat destul la acest capitol. Și schimbările vor continua în viitor, sunt sigur. Și ce! S-a spus deja de câteva ori în seara aceasta că mulți buni creștini nu sunt menoniți. Insistând mereu să rămânem la vechile tradiții cu privire la înfățișare, putem fi împiedicați din a sluji Domnului.

Robert putea să vadă cum câțiva dintre bărbații mai în vârstă și chiar păstorul, nu se simțeau în largul lor auzind această remarcă. Dar nimeni nu se ridică împotriva acesteia, așa că Frank luă cuvântul.

— Se pare că majoritatea s-au plictisit să mai vorbească despre felul nostru de a ne îmbrăca. Câți dintre noi sunt de aceeași părere?

Majoritatea membrilor au ridicat mâna. Frank reveni la foaia sa.

— Un răspuns clar – nu ne vom mai încurca cu acest subiect în seara aceasta. Punctul numărul zece se referă la organizarea de jocuri. Are cineva de zis ceva pe tema aceasta?

Peste sală se lăsă tăcerea un moment, însă unul dintre păstorii asistenți se ridică.

— Da, cred că poate fi ceva periculos în această privință. Dar chiar să ne izolăm de lume?! Nu, nu acesta este răspunsul! Tinerii noștri vor să se bucure de viață și trebuie să fie și în compania celorlalți de vârsta lor. O astfel de atitudine deschisă poate fi bună, atât pentru ei, cât și pentru biserică. Avem câțiva tineri care au început să

vină la biserica noastră din cauza prieteniiilor pe care le-au legat la școală sau într-o echipă de joc. Nu am vrea să stricăm acest lucru.

Era un gând nou pentru Robert, dar imediat își aminti de mai mulți tineri, care au *părăsit* biserica de-a lungul anilor, din cauza prieteniiilor pe care le-au legat cu cei din oraș, la astfel de activități. Oare de ce nimeni nu a pomenit și acest lucru?

Dar pe moderator desigur că nu îl încercau niciun fel de remușcări.

— Sună foarte convingător, afirmă el, iar concluzia lui a fost urmată de aprobări unanime în sală.

Frank încă mai ținea foaia în mână, citind următorul punct.

— Ultimul se referă, probabil din nou, la subiectul îmbrăcăminței, zise el. Deși cred că pot fi și alte aspecte ale unei nunți, care pot fi considerate lumești. Câți dintre voi sunt mulțumiți cu nunțile pe care le avem?

Mâinile se ridicară din nou în majoritate. Robert își putea da ușor seama că mulți păreau aproape plictisiți. Nu era sigur ce era mai rău – plictiseala sau aerul iritat al unora. Însă Frank își ridică metodic copia scrisorii.

— Nu cred că avem nevoie de mult timp ca să trecem peste ultima parte din scrisoare, zise Frank. Ei și-au prezentat viziunea lor pentru biserică, dar nu cred că e prea diferită de a mea sau de cea a liderilor noștri. Își ridică privirea spre păstorul Martens, iar acesta aprobă.

— Probabil, singurul punct la care am vrea să privim este numărul șapte. E evident că semnatarii scrisorii gândesc în termenii unei biserici cu un număr concret de membrii și cu o listă strictă de reguli. Însă aceste idei sunt pe cale de dispariție în cercurile menonite moderne. Limitând numărul celor care iau Cina la un grup care au numele scris în registrul bisericii și care au fost de acord să trăiască după o listă dintr-o cârtică de reguli, noi stăvilim harul lui Dumnezeu, iar El nu dorește așa ceva. Din nou se uită la păstor pentru confirmare, dar de data aceasta Samuel dădu un răspuns.

— Cred că ai și nu ai dreptate. Cu siguranță, a trecut vremea când biserica dicta fiecare detaliu din viața fiecărui credincios. Precum am auzit, îmbrăcămintea nu este privită ca fiind la fel de importantă ca pe vremuri. Și nici nu cred că ar trebui să fim stricți în vreunul din aceste aspecte, iar Cina este unul dintre ele. Și totuși, cred că, pentru a

avea o anumită ordine, este bine să avem un registru al membrilor. Ne ajută să rezolvăm anumite probleme – ca în această seară de exemplu. Dar nu ar trebui să fie folosit într-o manieră judicioasă.

— Înțeleg ce vrei să spunei, întâri Frank. Nu cred că ar fi cineva care să aibă ceva de obiectat. Aș mai vrea să observăm un aspect, zise el uitându-se în foaie. Chiar după lista celor unsprezece lucruri pe care autorii scrisorii le consideră nebiblice, se afirmă: „Credem că toate cele menționate, împreună cu altele, sunt semne ale unei mari probleme cu păcatul, care a pătruns până în adâncul vieții bisericii noastre”. Am o mare problemă cu acesta – am discutat și cu păstorii pe tema aceasta. În opinia mea, acest lucru este judicios și lipsit de dragoste. Aș merge până în punctul să spun necreștinesc.

Seriozitatea se așezase pe fața lui Frank și în următoarele câteva momente sala amuți.

— Desigur că lăsăm loc diferențelor în gândire, continuă el rar. Probabil că aceste familii au dreptul să se îngrijoreze. Dar nu cred că este corect să faci o astfel de afirmație despre o biserică creștină. Chiar dacă nu îi pomenește direct pe liderii noștri, implicit afirmă că ei nu au dat dovadă de creștini în slujba lor. Consider – și am sugerat-o și slujitorilor bisericii – că această afirmație este destul pentru a atrage o disciplinare asupra autorilor acestei scrisori. Ei cred că suntem delăsători în a aplica disciplinarea. Poate ar trebui să începem chiar aici și acum.

Robert rămase încremenit, când auzi murmurul de încuviințare care se ridică de pe bănci. Atunci Frank se întoarse spre păstor.

— Vă predau ștafeta întâlnirii, îi zise el lui Samuel. Dar cred că este destul de evident ce simte biserica, sfârși el, luând loc în bancă.

Păstorul Martens se ridică, iar, din aerul său, cineva și-ar fi putut da seama că avea evident niște rezerve cu privire la turnura evenimentelor.

— Vreau să spun că apreciez încrederea pe care ați arătat-o în conducerea bisericii. Trăiesc un sentiment de adâncă împlinire să văd cum adunarea este așa unită. Frank ne-a spus de sugestia pe care ați auzit-o și voi spre final, continuă el, după o pauză. Iar noi am discutat-o, dar am ajuns la concluzia că este prea drastică. Cred că acești oameni ne-au adus la cunoștință îngrijorările lor cu buna credință că noi vom înțelege cum se simt ei. Dar rămân fără cuvinte, auzind ce au ei de spus.

Făcu din nou o pauză și se uită la ceilalți păstori, apoi pe fața lui apăru o expresie care părea să arate că luase o hotărâre.

— Uitați ce am recomanda... Și noi credem că critica adusă bisericii a mers prea departe. Însă Hristos ne-a cerut să fim gata de a ierta și, de aceea, avem o propunere. Cerem fiecărui semnatar al scrisorii să ia Cina împreună cu noi, duminica viitoare, pentru a arăta că nu are niciun fel de sentiment rău față de adunare sau membrii ei. Dacă refuză să facă acest lucru, nu vom avea nicio altă opțiune decât să îi tratăm ca pe unii care încalcă deliberat Cuvântul lui Dumnezeu.

Aruncă o privire cuprinzătoare asupra adunării.

— Avem consimțământul bisericii în această privință? întrebă el.

O pădure de mâini au fost ridicate. O povară grea se lăsă pe inima lui Robert: deci așa se sfârșea și această întâlnire, iar ei probabil vor fi siliți să ia Cina, fără să se fi rezolvat ceva.

Capitolul 18

cou ia ca

*„Fiecare sfârșit e de fapt un nou început...” – Anonim*

Cei care au participat la redactarea scrisorii s-au întâlnit în seara următoare la casa familiei Eberly să discute situația și să decidă care va fi răspunsul lor. Înainte de aceasta Richard le dăduse un telefon celor doi frați din Ontario pentru a le cere sfatul. Richard le comunică și celorlalți ce au discutat:

— Fratele Arnold și fratele Amos mi-au spus că ne vor sprijini, oricare ar fi decizia noastră. Nu au nimic împotrivă ca noi să luăm Cina încă o dată pentru a arăta că nu avem nicio dușmănie față de membrii din biserică. Ne-am exprimat îngrijorarea, iar altceva nu prea mai putem face. Însă ei cred că ar trebui să căutăm o soluție, în loc să continuăm așa, pentru că situația în mod clar nu se va îmbunătăți.

— Întâlnirea de ieri seară a arătat destul de limpede acest lucru, întări James. Aproape că nu există vreun interes să ne întoarcem la o poziție biblică. Dacă nu ar fi dorința mea de a pleca fără a lăsa în urmă vreo nelămurire, nu m-aș mai întoarce în biserica aceea.

Ceilalți nutreau sentimente asemănătoare. Robert avea niște îndoieli în privința aceasta, dar el și Blake au hotărât din nou să sprijine orice decizie pe care părinții lor aveau să

O facă.1

Așadar o săptămână mai târziu cei doi stăteau așezați pe băncile

din spate din biserică, așteptând ca pâinea și vinul să fie împărțite. Niciunui dintre cei implicați în chestiunea legată de scrisoare nu i s-a cerut să facă vreo mărturisire sau ceva de felul acesta. Se părea că păstorii realizau că i-au împins chiar până la ultimul punct unde ar fi fost dispuși să ajungă.

Și totuși Robert se simțea tulburat dintr-un anumit motiv. Chiar dorea Dumnezeu ca ei să ia Cina? Ar fi însemnat asta că renunță la angajamentul lor? Oare era un jug nepotrivit? Se luptase cu astfel de gânduri întreaga săptămână. De nenumărate ori se rugase ca Dumnezeu să-i arate dacă acționau împotriva voii Lui. Însă își respecta prea mult tatăl ca să facă vreun lucru împotriva deciziei lui.

Privirea îi rămase ațintită asupra lui Graham Albright, păstorul asistent, care stătea pe banca de lângă amvon. Îi studie puțin expresia feței – Graham se arătase mereu prietenos, chiar înțelegător față de cei care credeau încă în valorile conservatoare. Oare la ce se gândea în aceste momente?

După ordinea lucrurilor, păstorul Martens se ridică în picioare. În acel moment pe Robert îl fulgeră gândul că și el nu se simțea tocmai în apele sale.

— Aș avea câteva lucruri de spus înainte să luăm Cina, zise el, scoțând o foiță de hârtie din Biblie. În primul rând mă bucur să văd că toți cei care au redactat acea scrisoare, pe care am discutat-o ca biserică, sunt împreună cu noi în dimineața aceasta. Nădăjduiesc că acesta este un semn al faptului că ei nu au nicio dușmănie față de noi ceilalți. Nu vrem să ignorăm îngrijorările nimănui și chiar ne dorim ca ei să se simtă liberi să le împărtășească.

1 Poate unii cititori vor avea semne de întrebare cu privirea la decizia lor. Desigur că se poate ca unii să aștepte prea mult să acționeze. Dar totuși trebuie să prețuim dorința lor de a merge și „a doua milă de loc” spre a-și dovedi atitudinea de dragoste creștină pentru biserică. Vine, desigur, un moment când trebuie să refuzi a lua parte la Cină cu păcătoșii, iar unii din acele vremuri probabil că au așteptat vreme îndelungată înainte să acționeze.

Robert se întrebă într-un moment scurt de cugetare de ce păstorul se mai deranja să sublinieze acest lucru, când era destul de clar că problemele ridicate de ei nu aveau nicio valoare pentru ei.

— De asemenea, avem împreună cu noi niște vizitatori din Alberta de nord, adăugă el pe un ton care lui Robert îi păru să exprime

stânjeneala. Mulți dintre voi îi cunoașteți pe Walter și Susie Snider. Sunt în trecere din nou prin zona noastră și le-am oferit posibilitatea să ia parte la Cină ca și vizitatori. Dar fratele Walter se întreba dacă biserica va fi de acord cu participarea lor, de vreme ce el și soția lui poartă verighete. Ei nu doresc să creeze vreo problemă. De aceea i-am promis că mă voi adresa bisericii înainte.

Se opri și își plimbă privirea de-a lungul adunării.

Robert rămase încremenit în bancă. Îl fulgeră ideea că aceasta putea fi picătura care avea să umple paharul – niciodată înainte nu au mai avut de a face cu așa ceva. Era aproape convins că tatăl său nu ar fi luat conștient Cina cu cineva care purta verighetă. Îl auzise de multe ori povestind cum mama lui – bunica lui Robert – a trebuit să renunțe la verighetă pentru a face parte din biserică. Bunicii au fost crescuți în Biserica Luterană, iar bunica s-a luptat ceva timp înainte de a lua hotărârea să renunțe la verighetă. Cu siguranță tatăl său nu avea să uite de sacrificiul mamei sale, luând Cina împreună cu Walter și soția lui.

— Haideți să vedem decizia bisericii, reluă Samuel Martens. Cei care sunt gata să îi primească pe Walter și Susie la Cina Domnului – vă rog să ridicați o mână.

Majoritatea au fost de acord, iar păstorul păru vădit ușurat.

— Ei bine, cred că e un vot puternic în favoare. Așadar, vom merge mai departe cu Cina Domnului.

Toți așteptau în liniște, iar păstorul coborî de la amvon.

Atunci Richard se ridică în picioare și rămase o clipă așa, iar lui Robert i se păru la început că avea să spună ceva. Însă tatăl său se îndreptă pe culoar spre ieșire.

Peste adunare se lăsă o liniște de mormânt, iar păstorul se opri. Apoi mama lui Robert ieși din bancă și îl urmă pe soțul ei. Robert și Blake s-au uitat unul la celălalt și s-au ridicat să li se alăture. În urma lor părinții lui Blake și familia unchiului James au părăsit sala și mai apoi clădirea bisericii. Însă părinții lui Robert au rămas în hol. Pentru un moment Robert se întreabă dacă tatăl său se gândea să se întoarcă. Atunci îl fulgeră gândul – Jane era încă în sală. Un fior îl furnică încet pe șira spinării. Oare Jane avea să rămână cu prietenele sale, întorcând spatele deciziei familiei ei? Ce-ar fi făcut tatăl său dacă așa stăteau lucrurile?

Richard pur și simplu stătea acolo, iar Robert observă că se



ruga. Urmă unul dintre cele mai lungi momente din viața lui.

Atunci se auzi o agitație în sală și Robert o văzu pe sora lui venind pe culoar cu privirea în jos. Un val de ușurare îl trecu prin tot trupul și îl auzi pe tatăl său șoptind ceva.

— Îți mulțumesc, Doamne!

— *Cred că doar o altă fată de nouăsprezece ani ar putea înțelege testul cu care s-a confruntat sora mea în acea zi când a trebuit să iasă din sală în timp ce toți se uitau la ea, îmi zise unchiul. Și-a întors spatele pentru totdeauna tuturor prietenilor de până atunci, făcând asta de dragul convingerilor tatălui ei. Mie nu mi-a fost la fel de greu, căci eram deja scârbit de situația din biserică. Dar ea nu înțelegea tot ce făceam noi. Probabil că dintre noi ea a trecut testul cel mai greu.*

*Se opri și își șterse sudoarea de pe frunte – un semn al profunzimii emoțiilor pe care această istorisire le trezea.*

În parcare a cufundată în liniște, Richard vorbi puțin cu ceilalți frați.

— Vreți să ne întâlnim la mine acasă? Întrebă el privind-o pe soția lui.

Ceilalți au fost de acord și s-au îndreptat sper casa Eberly. Au încheiat dimineața cu un timp de rugăciune ca Dumnezeu

Din nou la capătul drumului? 223

să îi călăuzească în continuare. Apoi toți au luat parte la masa de prânz.

După-amiază frații s-au adunat în camera de zi să discute ce aveau să facă în continuare.

— Cred că ar trebui să luăm legătura din nou cu Arnold și Amos, să vedem dacă au vreun sfat pentru noi, sugeră Richard. Va fi un drum lung de acum încolo.

Toți au fost de acord.

— Ar fi bine să-i contactăm și pe cei din British Columbia, adăugă James. E cea mai apropiată comunitate conservatoare și vrem să lucrăm cu ei dacă este posibil.

Amintindu-și de timpul petrecut la școala biblică, Robert aprobă împreună cu ceilalți.

Tatăl lui Blake, Malcolm, semăna mult cu fiul său. Nefiind iute la vorbă, era totuși vrednic de ascultat când spunea ceva.

— Mă întreb dacă în biserică sunt și alte familii care ar vrea să ni se alăture, spuse el. Cred că fiecare cunoaște pe cineva căruia nu-i

place direcția în care merge biserica noastră. Poate ar trebui să avem o întâlnire miercuri seară și să dăm de veste în jur, în caz că vrea cineva să se alăture.

Ceialți au fost gata să aprobe acest sfat înțelept.

— Cu siguranță ar fi mai frumos dacă am fi mai mulți, zise Richard gânditor. Dar mai mult ca orice aş fi dorit să avem un lider. Ar fi foarte greu ca grupul nostru să reprezinte o variantă viabilă dacă suntem doar câteva familii și niciun lider. Mai bine ne-am muta într-o altă comunitate decât să rămânem așa.

Robert nu scoase niciun cuvânt până atunci, însă acum interveni.

— Știți, spuse el gânditor, fratele Graham ne-a încurajat mult pe Blake și pe mine. Ne-a spus să rămânem credincioși valorilor noastre. Credeți că el ar vrea să se alăture grupului nostru?

Bărbații s-au uitat unul la altul.

— Ar merita să încercăm, zise James. Nu e genul de om impulsiv și nu ne-a dus cauza vreodată în mod public, dar am sesizat aceeași atitudine ca și tine, Robert.

— Da, cred că ar fi bine să vorbim cu el, aprobă Richard. Dacă avem un lider, alte familii ar putea lua în calcul să ni se alăture. Păstorul Graham nu a fost aici îndeajuns timp ca să putem fi siguri că simpatizează cu noi, dar cred că merită să vorbim cu el.

În cele din urmă cei trei capi de familie au decis să aibă o întrevedere cu Graham Albright.

— Să amânăm conceperea unor planurilor până după ce vorbim cu el, sugerează Richard. Dacă este de acord să fie liderul nostru, atunci vrem sfatul lui înainte de a ne gândi la viitor.

A rămas ca să aibă întâlnirea.

Lucrurile au început să se așeze repede. Robert se întâlnește cu Allister în oraș chiar luni dimineață și se opri să schimbe câteva vorbe. Acesta părea evident foarte stânjenit, iar Robert observă acest lucru din primul moment.

— Ce nu-i în regulă? îl întrebă în cele din urmă Robert. Arăți de parcă ți-ar fi frică de ceva.

— Uite cum stau lucrurile, îi răspunse Allister privind repede în jur. Mama mea e pusă rău de tot împotriva voastră. E foarte supărată și dacă m-ar vedea vorbind cu tine, aş păți-o urât! Iar ea e la cumpărături în oraș...!

— Dar care ar fi problema că vorbești cu mine? Întrebă Robert uimit și curios în același timp. N-a spus nimic niciodată înainte, nu?

Allister se eschivă cumva.

— Păi, spuse el rar, nu i-a plăcut deloc ca eu să fiu cu tine de când ai început să porți un costum simplu. Aș fi vrut și eu să port unul, dar ea a pus serios piciorul în prag. Acum vrea ca eu să merg la facultate undeva ca să-mi iasă din minte toate „chestiile” astea...

— Serios? Robert era uluit. Și doar nu ai de gând să faci asta, nu? Allister ridică din umeri.

— Se pare că voi fi nevoit să fac asta, răspunse el. Tata nu îndrăznește să-i stea împotrivă. De fapt, cred că el ar fi interesat să se alăture grupului vostru, dar nu are curajul să o zică. Nu mă pot aștepta la vreun ajutor din partea lui.

Îi luă multă vreme lui Robert să uite expresia nefericită de pe fața lui Allister. Îl dureau și pe el că o prietenie de o viață se sfârșea așa – prea simplu.

Nu a fost singura prietenie care zbură ca un abur în acea zi. Când Robert ajunsese acasă o găsi pe mama plângând în bucătărie. Tatăl său stătea la masă față în față cu ea. Își ridică trist privirea când Robert intra.

— Mama tocmai a primit un telefon de la Lucy, clarifică el. Robert era nedumerit. Lucy era una din prietenele ei cele mai bune de la biserică.

— Nu vor să mai aibă nimic de-a face cu noi atât timp cât nu ne întoarcem în biserică, îi explică tata. În mintea lor păcatul de a distruge unitatea într-o biserică este mai rău ca orice altceva. Și ne învinuiesc pe noi de aceasta.

Carrie își șterse ochii.

— N-ar fi trebuit să las lucrurile să mă doboare, zise ea cu o voce tremurândă. Dar e așa de dureros. Lucy era una din cele mai bune prietene ale mele. Am fost așa timp de treizeci de ani.

Robert luă loc la masă și o privi pe mama cu compasiune.

— Și eu mi-am pierdut un prieten azi, spuse el rar. Cred că știu puțin cum te simți.

Richard își întoarse brusc capul spre el.

— M-am întâlnit cu Allister în oraș, răspunse Robert la întrebarea de pe fața tatălui său. Mama lui i-a interzis să mai aibă ceva de-a face cu noi ca grup sau cu mine personal. Și chiar îl trimite la

universitate în câteva săptămâni, ca să nu-și facă vreo idee nepoftită să ni se alăture.

Tata clătină din cap.

— Oh nu! Nu-mi place deloc cum sună, murmură el. Cu personalitatea lui, asta-i moarte sigură pentru viața lui spirituală.

Robert dădu încet din cap.

— Cred că e conștient de acest lucru. Dar e așa obișnuit să o lase pe mama lui să-i conducă viața, încât mă îndoiesc că va fi altfel acum. Mi-a zis că ar fi purtat și el un costum simplu dacă nu l-ar fi împiedicat mama lui.

Au rămas în tăcere pentru un timp.

— Știți, își rosti Richard un gând cu voce tare, cred că nu avem nicio idee cât ne va costa acest drum pe care am apucat. Și tu și mama v-ați pierdut prietenii de o viață, dar nu-i decât a doua zi... Ce altceva se va mai întâmpla?

— Mă întreb ce s-a întâmplat cu serviciul de Cină după ce am părăsit noi sala, schimbă Robert subiectul. S-a desfășurat în ordinea normală?

Tata dădu din cap.

— Cel puțin au încercat. Am vorbit cu pastorul Graham astăzi. Mi-a spus că a mers mai greu ca de obicei, dar l-au dus la final, încercând să pretindă că nimic nu s-a întâmplat.

— Deci ai vorbit cu fratele Graham! exclamă Robert cu atenție sporită. Ce crede?

— Nu cred că pot spune sigur... A părut destul de prietenos. Mi-a zis că nu știa de planul ca vizitatorii să ia parte la Cină, altfel ar fi protestat. Dar, din câte am înțeles, el a luat Cina. I-am explicat ce gândim și a fost de acord să se întâlnească mâine seară cu noi. Așa că vom auzi atunci...

— Și îmi imaginez că acum mulți ne socotesc vinovați că am făcut un spectacol, medita Robert. Și totuși, noi nu știam ce au de gând să facă...

— Așa a spus și Graham. Se pare că sunt unii care simpatizează cu noi și consideră că ar fi trebuit să facem o plângere după aceea. Dar pur și simplu nu aș fi avut cum să rămân, nu după tot ce a suferit mama mea ca să urmeze adevărul.

Robert se uită gânditor la tatăl său.

— Știi... m-am rugat toată săptămâna ca Dumnezeu să ne arate

dacă ar trebui să luăm Cina. Cred că am primit un răspuns.

Tata zâmbi, poate puțin trist.

— E adevărat. Și Dumnezeu știa că aveam nevoie de un avânt ca să facem ce e bine. Mereu am fost învățați că a părăsi conferința e cel mai rău lucru pe care cineva îl poate face. Am auzit chiar de persoane care pe patul de moarte i-au făcut pe copiii lor să promită că nu vor părăsi conferința. Să părăsești conferința este un mare „a nu se face”. Dar noi tocmai am făcut acest pas. Și a fost poate cea mai grea decizie pe care am luat-o vreodată, zise el, îndoindu-și umerii. Dar mă simt mai bine decât în toți acești ani, exclamă el îndreptându-și spatele cu un zâmbet. M-am rugat ani de zile pentru un răspuns. Acum el a venit!

— Dar nu a trecut încă greul, zise Carrie încet. Cele mai grele încercări probabil încă ne sunt în față.

— Știu, recunosc soțul ei. Cred că ai dreptate, însă acum avem nădejde. Și așa totul e diferit. Dumnezeu nu ne va lăsa singuri, dacă noi rămânem aproape de El. Vom fi probabil lepădătura comunității pentru o vreme, dar sunt gata să fac asta dacă așa pot găsi o cale bună pentru familia mea.

Robert îl privi îndelung pe tatăl său. Din ziua precedentă putea vedea o nouă viață pe fața lui – ca și cum muntele pe care îl căra în spate se risipise. Părea chiar și mai tânăr. Se gândise întreaga zi la acest lucru, iar acum tata arătase și el cu degetul înspre ea – o nouă nădejde pentru viitor. Desigur, le stătea multă muncă în față. Poate chiar multe lacrimi. Dar împreună puteau să ducă lucrarea la capăt pentru că Dumnezeu era cu ei.

În ziua următoare cei trei părinți s-au întâlnit cu Graham Albright. Robert îl aștepta pe tatăl său să se întoarcă, deși era destul de târziu.

— Deci, cum a mers? Întrebă el plin de curiozitate.

Tatăl nu-i răspunse. Luă loc la masă, își turnă niște apă fierbinte în cană și adăugă un pliculeț de ceai și puțină miere. Apoi vorbi.

— Bine – chiar bine. El și soția lui și-au exprimat interesul referitor la poziția noastră. Plănuim să avem o întâlnire vineri seara să vedem ce vom face. Între timp putem să-i contactăm pe alții care ar fi interesați.

Vineri seara familia lui Graham Albright era prezentă la întâlnire. Alte patru familii s-au adăugat celor trei dinainte.

Pentru Robert a fost o seară minunată. Avea senzația că scriau

istoria, dar mult mai mult decât atât, era atmosfera duhovnicească de care se bucura pentru prima oară în acest loc. Putea să simtă o dorință aprinsă pentru adevăr, care domina întâlnirea. Chiar și cei care erau prezenți pentru prima oară și-au tăiat legăturile cu vechea biserică prin simplu fapt că s-au prezentat la întâlnire. Toți erau conștienți că adunarea și conducerea ei vor vedea această întâlnire ca pe o nesupunere fațășă.

Richard deschise timpul de părtășie, apoi îl rugă pe Graham să citească din Biblie și să conducă în rugăciune. Păstorul citi 1 împărați 17: 1 – 9 – întâmplarea cu Ilie la pâ râul Cherit. După ce termină, se uită o clipă la cei care îi ascultau cuvintele.

— Eu văd niște paralele cu aceste text. Pentru mulți dintre noi acest pâ râu tocmai a secat. Fiind aici în seara asta, am pierdut bunăvoința și sprijinul bisericii noastre. Poate ni se pare că am pierdut totul.

Cred că unii ați văzut acest pâ râiaș în ultimii ani cum se subțiază. Dar era sursa voastră de hrană spirituală și v-ați ținut de el. Dar acum a secat. Și ce facem?

Se opri un moment ca să privească la ce spuneau fețele ascultătorilor.

— Ei bine, Dumnezeu a avut un răspuns pentru Ilie. Nu a părut unul prea bun la început. Ce ar fi putut face o văduvă fără niciun venit sau avere pentru Ilie? Ea era lipsită de aproape orice resurse, căci era pe punctul de a folosi tot ce mai avea atunci când Ilie a întâlnit-o și nu avea nicio speranță să mai găsească altceva.

Poate într-un fel vă simțiți și voi așa. Acest micuț grup este o alternativă care arată destul de „sărăcăcioasă”, cel puțin în privința numărului, comparativ cu pâ râul pe care l-am lăsat în urmă. Dar Domnul a purtat de grijă în mod miraculos văduvei și lui Ilie. Va face același lucru și pentru noi, dacă ne încredem în El așa cum au făcut ei.

Graham nu era un vorbitor energic. Vocația sa nu cerea muncă fizică – de aceea arăta aproape subțirel în comparație cu fermierii viguroși din audiență și pe deasupra, purta și niște ochelari cu lentile groase. Dar în seara aceea aceste neajunsuri nu contau în ochii ascultătorilor. Îi sorbeau mesajul așa cum pământul fierbinte al unui deșert înghite apă după o lungă perioadă de căldură arzătoare.

— *N-am să uit niciodată acea seară... șopti unchiul. E nevoie de mult timp și efort ca o nouă adunare să se nască. Dar toți eram bucuroși*

*să fim liberi de povara unei vieți pătate în biserică – a unei părtașii cu niște oameni care trăiau în păcat. Așa că totul părea o boare de aer proaspăt.*

Au realizat multe lucruri importante la acea întâlnire. Au decis să îi ceară lui Henry Anderson, păstorul din British Columbia, să le fie supraveghetor. Între timp aveau să folosească mărturisirea de credință a conferinței, dar aveau în vedere o revizuire în termen de șase luni după ce aveau să găsească un păstor supraveghetor<sup>2</sup>.

Ceva de o importanță majoră era să găsească un loc de întâlnire și să aleagă pe cei care să conducă în slujirea noii adunări.

Laverne Jackson, unul dintre noii-veniți, rezolvă prima problemă.

— Am un garaj mare, cu destul loc pentru trei mașini și care are încălzire, zise el. Noi îl folosim doar să parcăm mașina. Am putea pune niște bănci sau scaune. Ar fi de ajuns pentru numărul nostru de acum. Am putea avea școala duminicală în casă sau chiar afară momentan.

Toți au căzut de acord. Graham a fost ales să conducă serviciile și să ia legătura cu păstorul Anderson, iar Richard era responsabil pentru școala duminicală. James trebuia să se ocupe de administrare, iar Robert era lider de cântări.

Au decis să aibă servicii regulate duminică dimineața, întâlniri de rugăciune săptămânal și servicii duminică seara de două ori pe lună.

După întâlnire urmă un timp de conversație. Robert și Blake stăteau pe margine privind.

— Ei bine, văd că toți sunt plini de entuziasm, observă Robert. E foarte frumos să avem un grup de asemenea dimensiuni.

— E o atmosferă cu adevărat benefică, adăugă Blake. Va lua ceva vreme, desigur, să organizăm totul, dar cu timpul lucrurile ar trebui să se așeze într-un fel de rutină.

Stând acolo, au observat-o pe Jane care se plimba prin jurul grupului. După un timp ajunse în dreptul lor. Robert îi zâmbi.

— Singurică? o întrebă el. Cred că niciuna din prietenele tale nu e pe aici.

Ea oftă.

— Nu, nu e nimeni de vârsta mea pe aici. Speram ca familia Neil să vină, dar nu s-au arătat.

2 Reamintim cititorului că termenul se referă la cineva aflat în

slujba de episcop, (n.trad.)

Cu aceste cuvinte se îndepărtă, iar Blake o urmărește cu privirea.

— A înfruntat situația curajos, nu? Îmi pot da seama cât de greu ar fi pentru o fată ca ea să nu aibă niciun prieten apropiat. E așa de deschisă și plină de viață.

Robert o privește și el pe sora sa, care dispăru în holul care ducea spre dormitorul ei.

— Trebuie să avem grijă să nu fie prea singură, zise el gânditor. Poate va trebui să o luăm cu noi când mergem undeva. E o soră minunată și nu se plânge deloc de situație. A fost o vreme când ar fi făcut asta.

Capitolul 19?

*O întâlnire cu Dumnezeu – una adevărată – înseamnă schimbare.*

Cei din „mica bisericuță” – numele dat de comunitate noului grup – au rămas foarte apropiați.<sup>1</sup> În parte era pentru a supraviețui ca și grup, căci aveau parte de multe împotriviri. Membrii „vechii biserici” – așa cum o numeau cei din mica bisericuță – erau un element important și recunoscut în comunitate. Mulți oameni, care în alte circumstanțe nu ar fi avut prea mult interes în Biserica Menonită, acum au luat partea vechii biserici și vorbeau disprețuitor despre cei din mica bisericuță, jignindu-i în față, iar pe la spate numindu-i demagogi și radicali, uneori adăugând și adjective lipsite de bun-simț sau chiar de netipărit.

Însă grupul deveni unul bine încheiat dintr-un alt motiv. Îi unea o dragoste reală unii față de alții, o dragoste care lipsise mulți ani la rând în vechea biserică. Au descoperit că în timpul săptămânii le era dor de ceilalți, așa că își făceau mici vizite cu scuze destul de copilărești sau chiar fără.

Așa că Robert nu rămase deloc surprins să-l vadă pe Blake venind cu mașina pe alee, într-o după-amiază, când lucra la animale. Însă a fost destul de nedumerit când Blake se opri

1 Unul din membrii vechii biserici a introdus expresia „dizicenții din cotețul de găini” pentru a-i denumi pe cei din biserică nouă.

Noi începuturi 235

să discute cu tatăl său în loc să vină înspre el. Nedumerirea se transformă în uimire când îl văzu întorcându-se pe călcâie și intrând în casă.

A, bine... se liniștește el. O să vadă că nu sunt acolo; apoi o să iasă să



mă găsească.

Cam cinci minute mai târziu Blake sări în pick-up-ul său și se îndepărtă într-un nor de praf. Robert se scarpină în cap și ridică din umeri.

*Ce-o fi cu el azi? Mai să crezi că a venit să vorbească cu Jane...*

Pe neașteptate expresia de filosof îi dispăru de pe față la gândul care îi trecu fulgerător prin minte. Poate Blake chiar venise să vorbească cu Jane. Poate...

Își aruncă pălăria de paie pe un țărnuș din gard și o apucă în fugă spre casă.

Era vremea pentru o pauză oricum. *N-ai să ții niciun secret față de mine, surioară!*

După cum se dovedea, tatăl său decise să ia o pauză în același timp. Când Robert ajunse în bucătărie, părinții săi și Jane erau antrenați într-o discuție foarte serioasă. Jane se întoarse spre el atunci când intră în cameră și îl privi cu ochi fulgerători.

— Iar tu ce știi despre asta? dori ea să știe.

Robert observă că obrajii îi erau foarte colorați, iar ea părea mai degrabă surprinsă decât supărată.

— Eu? întrebă el, prefăcându-se foarte nedumerit. Adică ce vrei să spui?

Ea îl privi suspicioasă.

— Vrei să zici – chiar nu știi nimic?

— Păi, se eschivă puțin Robert, am niște idei. L-am văzut pe Blake intrând în casă și apoi demarând în trombă cinci minute mai târziu. Dar nu știu ce vrea. Nici măcar nu mi-a dat ziua bună. Dar de ce ești așa răscolită?

Jane se lăsă în cel mai apropiat scaun, ca și cum ar fi avut nevoie de sprijin.

— Nu-s răscolită – doar foarte uimită, zise ea. Și mă gândeam că poate ai și tu ceva de a face cu treaba asta. Blake tocmai m-a întrebat dacă aș vrea să ies cu el să ne cunoaștem mai bine.

Robert se sprijini pe bufet și o privi lung pe sora lui.

— Mă întrebam dacă așa ceva îi trece lui prin cap, mormăi el. Poți să fii sigură că e foarte serios în cererea lui, continuă el pe ton mai vesel. Nu ar fi făcut așa ceva fără să se gândească și să se roage multă vreme. Nu privește deloc cu frivolitate relațiile de prietenie. Și deci ce i-ai spus?

— Asta-i... nu i-am spus prea multe, răspunse Jane. Pentru mine e o idee venită pe neașteptate; cred că și el e conștient de asta. Nu mi-a cerut un răspuns acum, doar mi-a zis să mă gândesc și să-i dau de știre ce am hotărât. Mi-a mai spus că o să se roage pentru mine, dar că sunt liberă să fac alegerea înspre care mă călăuzește Dumnezeu, adăugă ea și roșeala din obraji i se accentua. Cred că mereu l-am privit ca pe prietenul fratelui meu. Nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte că i-ar putea plăcea de mine.

Robert o privi un timp de la înălțimea lui.

— Păi, ia-o încet și fă o alegere sigură. Mai bine îi spui acum „nu” decât să-i frângi inima mai târziu.

Ceilalți și-au dat seama de ce ultimele cuvinte au fost rostite cu un glas mai înecat. Dar un moment mai târziu el adăugă:

— Dar dă-i o șansă inimoasă. E un omuleț foarte simpatic dacă ajungi să-l cunoști; și e un creștin foarte serios. Dintr-odată îi răsări un zâmbet pe față. Dar nu uita că trebuie să-l împărți și cu mine – am și eu nevoie de un prieten.

Jane îi răspunse zâmbind la rândul ei.

— Vom trece și peste asta la vremea potrivită; dar între timp aş aprecia dacă te-ai ruga pentru mine, continuă ea pe un ton mai serios. Chiar nu știu ce să fac...

Câteva luni mai târziu întreaga familie era în jurul mesei pentru ceai într-o seară de duminică. Robert cugeta la întâmplările de peste zi.

— Știți, viața bisericii e total altfel de cum obișnuia să fie.

— În ce fel? Întrebă tata punându-și cana jos. Mai bună sau mai rea?

— Mai bună, bineînțeles, răspunse Robert zâmbind. Diferența cea mai vizibilă cred că e locul nostru de întâlnire – un garaj...

— Și faptul că suntem treizeci de oameni în loc de două sute, adăugă mama. Mi-a luat ceva vreme să mă obișnuiesc cu ideea.

— Altă mare deosebire este că toți avem aceleași convingeri, zise Robert. Nu mai trebuie să mă simt marginalizat din cauza lucrurilor în care cred. Îmi place nespus de mult partea asta.

— Așa-i, aprobă Richard. M-am rugat exact pentru acest lucru timp de mulți ani. Rămase gânditor câteva momente înainte de a adăuga ceva. Îmi place deschiderea celor din biserică, mai ales de când fratele Graham a început să lase timp pentru mărturii și mărturisiri după mesaj.

Robert dădu din cap și apoi zâmbi ștregărește spre sora lui.

— Desigur, care nu cumva să uităm de prietenia lui Jane, zise el. A îmbătrânit – ah, nu! – a crescut aproape doi ani în astea șase săptămâni de când e prietenă cu Blake.

Jane strâmbă din nas, înțelegând subînțelesul.

— Ești doar gelos! replică ea. Robert tresări puțin.

— Da, chiar ai dreptate, recunosc el. Nu că aș fi gelos pe tine și Blake – mă bucur pentru voi doi. Doar că duc dorul unui număr mai mare de tineri, mai ales că acum Blake își petrece o parte din timpul său liber cu tine.

Tata dădu din cap.

— Cred că ar trebui să căutăm părtășie și în altă parte.

Biserica aceea din British Columbia are mai mulți tineri. Trebuie să facem cumva ca voi să ajungeți pe acolo.

Gândurile acestea l-au urmat pe Robert atunci când coborî în camera lui. Trebuia să recunoască față de el însuși că prietenia dintre Jane și Blake îi aducea în memorie amintiri dureroase. Putea să vadă și el mugurele iubirii tinerești cum creștea în Jane. Uneori sora lui, atunci când i se luminau ochii văzându-l pe Blake, îi amintea de Sheila cu aerul ei vioi. Robert crezuse că uitase, până când văzu cum Jane și Blake se bucurau să fie împreună. Cel mai mult timp îl petreceau împreună cu restul familiei și, chiar așa, nu se vedeau așa de des ca Robert și Sheila altă dată. Dar oricum nu puteau să ascundă atașamentul crescând dintre ei și bucuria pe care o aveau împreună.

Robert se ridică, își duse mâinile la ceafă și începu să măsoare camera cu pasul, având privirea adâncită în podea. Ce a fost greșit în relația lui cu Sheila? încercase atât de mult să urmeze sfaturile părinților lui pentru a menține o relație duhovnicească. Au avut o relație curată. Au petrecut mult timp studiind din Biblie împreună și discutând despre subiecte biblice. Sheila manifestase un interes adânc în lucrurile duhovnicești și o dorință crescândă în viața ei spirituală. Ce nu a mers bine? De ce s-au lovit așa dintr-odată de un zid de nedărâmat?

Revizui în minte punctele slabe din căminul Sheilei și își dădu seama și mai bine cât de greu trebuie să fi fost pentru ea să înfrunte indiferența părinților ei în multe aspecte spirituale. Era adevărat că ei nu s-au amestecat în convingerile pe care ea și le-a însușit, dar putea să-și imagineze că ar fi probabil chiar mai greu de trecut peste o astfel

de atitudine indiferentă decât peste una de împotrivire fățișă. Dar cu siguranță ar fi putut face acest lucru împreună. Încurajarea din partea lui și dragostea lor reciprocă ar fi fost îndeajuns ca să poată trece peste.

Oare a avut Sheila un punct slab în viața ei spirituală? Întreaga lui ființă se revolta împotriva acestui gând. Își aminti de lacrimile pe care ea le vărsase din cauza luptei ei interioare și de dorința ei de a face bine.

În cele din urmă clătină din cap fără răspuns. Poate nici nu era vreun răspuns. Poate totul se reducea la faptul că ea nu era gata să îl urmeze pe Dumnezeu dincolo de un anume punct. Își amintea de lupta ei în căutarea lui Dumnezeu și de senzația, pe care ea o avea uneori, că El nu pare real. Oare era din cauză că în subconștientul ei, ea respingea ce Dumnezeu voia să-i arate? Își aminti și de lupta pe care ea o duse cu ideea de a purta rochie cu dublură.

*Cred și astăzi că ea a dorit sincer să-L urmeze pe Dumnezeu și să-L simtă real în viața ei. Și totuși, dacă ea a pus o limită la ce era gata să facă dacă El i S-ar fi descoperit, cred că Dumnezeu s-ar fi ținut la distanță. Cu toate că El a condus-o cale lungă și ea a fost fericită cât a mers în direcția aceasta.*

Dintr-odată îi veni în minte ilustrația pe care unul dintre învățătorii de școală duminicală o dăduse – că viața creștinului se aseamănă cu a urca pe o scară. Cineva poate fi foarte departe de vârful scării, dar atât timp cât urcă în ritmul în care îl conduce Dumnezeu, el face voia Lui. Dar oriunde s-ar afla, dacă refuză să facă pasul următor, el își pune în pericol relația sa cu Dumnezeu, oricât de sus ar fi ajuns pe scară.

Robert își amintea foarte clar imaginea scării pe care învățătorul o desenase pe tablă. Un omuleț era desenat mai spre vârful scării.

— Poți să fii un creștin de foarte multă vreme, a zis atunci învățătorul. Poți să fi aproape de vârful scării lui Dumnezeu.<sup>2</sup> Dar dacă te oprești din a răspunde chemării lui Dumnezeu, te afli într-o stare mai rea decât creștinul imatur aflat la poalele 2 Desigur noi nu atingem niciodată vârful. Niciun om nu poate fi perfect pe acest pământ. Dar ilustrația scoate în evidență un aspect foarte important.

scării, însă care încet, dar sigur, urcă tot mai sus la chemarea lui Dumnezeu.

Atunci învățătorul completase ilustrația desenând un omuleț la capătul de jos al scării.

Poate acesta era răspunsul. Doar de ar fi putut să o ajute pe Sheila să treacă peste acest obstacol. Dar ea îl împinse la o parte, ca și cum i-ar fi fost teamă că el va reuși să o ajute, ea nedorind acest lucru. Robert își sprijini capul în palme. Doar, doar dacă ea ar fi făcut o alegere diferită! Încercă pentru o clipă să-și imagineze cum ar fi putut să fie viața dacă ea ar fi luat altă hotărâre, dar își dădu imediat seama de pericolul unui astfel de gând.

Oftă adânc. Nu mai avea rost să mai zăbovească asupra acestor lucruri. Ea dispăruse din viața lui, probabil pentru totdeauna. Oricum, nu avea rost să arunce vina pe ea. În ultimul an, citind și studiind, și-a dat seama că și el a făcut niște greșeli.

*Cred că am petrecut atât de mult timp împreună încât ne-am distrus perspectiva pe care o aveam unul asupra celuilalt. Atașamentul nostru emoțional a crescut așa de repede că a afectat priceperea noastră în a ne evalua unul pe celălalt – nu ne-am dat seama cât de departe eram. Chiar și timpul petrecut studiind Biblia se baza pe atașamentul nostru emoțional. Am crezut că dorința ei pentru ce este bine venea dintr-un spirit corect, iar ea a crezut același lucru. Probabil că dorința de a-mi face mie pe plac a fost mai mare decât și-a putut da seama. Dacă voi mai avea vreodată o relație de prietenie cu o fată, cred că vom petrece mai puțin timp împreună, așa încât să avem o perspectivă mult mai corectă unul asupra celuilalt. Mă bucur că Blake și Jane nu se grăbesc, ci o iau încetul cu încetul.*

Încet se pregăti de odihnă. Într-un anume fel în ultimele săptămâni se simțise cam singur. Chiar avea Dumnezeu în plan ca el să trăiască o viață de celibatar? La un anumit punct în trecut a fost sigur de aceasta și refuzase dinadins orice altă idee. Dar deodată nu mai era așa sigur. Într-un fel, viața de celibat părea să fie o cărare lungă și singuratică.

Îngenunche lângă patul său și se rugă în intimitate – inima lui strigă spre Cel mai bun Prieten pe care îl avea. Știa din experiența sa destul de bogată în acest domeniu că era cel mai bun loc unde să-și aducă povara, iar în noaptea aceea era conștient că Dumnezeu îl auzea. Dar noaptea aceea în rugăciunea lui se găsea o cerere puțin nesigură, care nu a mai fost rostită de multă vreme.

*Doamne, dacă este voia Ta, trimite-mi un prieten special. O fată*

*care să înțeleagă dorința mea de a Te sluji și să mă încurajeze să continui – o fată care ar fi gata să-și împartă viața cu mine și să te slujească alături de mine.*

Jv în cele din urmă Robert ajunsese să fie așa de răscolit că se hotărî să meargă într-o călătorie. îi vorbi lui Blake despre aceasta într-o seară de miercuri după întâlnirea de rugăciune.

— Hai să mergem la biserica din British Columbia sfârșitul acesta de săptămână. Aș vrea să schimb puțin atmosfera, având părtaşie în alt loc.

Blake observase starea prin care prietenul său trecea, dar tipic lui, nu zise nimic despre aceasta. De asemenea, își dădu seama în mare parte de motivul acestei dispoziții.

— Cred că e o idee bună, zise el. Ar fi bine pentru amândoi. Robert ezită un moment.

— Să mergem împreună cu Jane? întrebă el, așteptând nerăbdător să vadă reacția lui Blake.

Blake răspunse fără măcar să clipească.

— Nu. Hai să mergem doar noi doi. N-am mai făcut așa ceva multă vreme. Ne va face bine la amândoi.

Așa că au început să facă planuri. Au aflat că cei din British Columbia plănuiau să țină o conferință biblică în câteva săptămâni, așa că au decis să fie acolo pentru aceasta.

Au pornit vineri dimineța, iar odată cu kilometrii care zburau, Robert se trezi bucurându-se de călătorie și de peisaj. Au ajuns în zona dealurilor submontane și acolo au luat-o înspre nord. Condușul se arăta cu atât mai complicat cu cât înaintau în inima Stâncoșilor. Din nou Robert se simți apăsător de înălțimile din jurul său, dar încet grandoarea munților îl cuceri, făcându-l să uite de senzațiile neplăcute.

— E total diferit față de preri, remarcă el rupând liniștea care domnise pentru mai bine de jumătate de oră. Doar uită-te acolo, exclamă el arătând cu mâna spre un pisc abrupt, dar imediat apucă strâns volanul în timp ce lua o curbă periculoasă. Ups! Trebuie să mă obișnuiesc cu felul astă de condus.

Blake chicoti.

— Merită să fac călătoria asta doar să admir peisajul, comentă el. Și ca să văd cum ți se ridică părul măciucă când aproape pierzi controlul într-o curbă dintr-asta.

Robert ridică o sprânceană și era gata să-i înapoieze o remarcă

asemănătoare, însă îi apărură din nou o curbă care îi solicită toată atenția. Una dintre roți ieși de pe carosabil pentru o clipă, iar Blake se prinse de mânerul ușii.

— Dacă vrei, aş putea eu să conduc o vreme, iar tu să te poți bucura de peisaj, sugeră el cu un aer inocent.

Robert dădu ochii peste cap.

— Știi, doar pentru asta ar trebui să te fac să conduci tot restul drumului, replică el, însă de data această nu-și luă ochii de la drum. Nu văd de ce nu pun parapete în curbele periculoase, mormăi el. Am cădea frumușel doar vreo trei sute de metri dacă ieșim doar un metru în afara carosabilului.

La următoarea curbă Robert conduse mașina mai aproape de marginea drumului din cauza unui tir ce venea din sensul opus, iar Blake se uită în jos.

— Hmm, mie mi se par a fi ceva mai mulți metri – poate opt sute... Mai bine mai lăsa pe mine să privesc la peisaj și îți spun dacă apare ceva mai deosebit. Tu ai grijă la condus.

În ciuda drumului periculos de munte, amândoi se bucurau de călătorie, iar ziua trecu pe nesimțite.

— Mă întreb pe cine o să întâlnim sfârșitul acesta de săptămână, zise Robert în timp ce coborau drumul în valea unde se afla comunitatea din British Columbia. Îmi place să cunosc oameni noi.

— Nu-i la fel de ușor pentru mine, oftă Blake. Eu doar o să mă țin codiță după tine. Însă sunt nerăbdător să primesc învățătură la conferința asta.

— O, desigur că și eu aștept să mă delectez la conferință; dar încă simt lipsa grupului mare de tineri pe care l-am avut, chiar dacă nu mă antrenam în toate activitățile lor.

Au ajuns acasă la păstorul Henry Anderson la vremea cinei. Din nou era plin acolo, dar pastorul nici voia să audă de ideea ca ei să caute un alt loc unde să stea.

— Haideți înăuntru, zise el cu un zâmbet larg. Vă așteptam, vă așteptam... Cina e gata să fie servită. Observă privirea lungă pe care Robert o aruncă grupului mare de oameni care erau adunați în bucătărie, în sufragerie și zâmbi. Nu-ți face griji, nu toți rămân aici peste noapte, îl asigură el. Avem mai mult loc pentru voi decât puteți duce.

Așa că tinerii s-au trezit din nou stând la masa pe care o

cunoșteau destul de bine, așteptând ca mâncarea să fie servită.

Sâmbătă, câțiva dintre tineri și cuplurile tinere au decis să iasă la un picnic pe dealurile stâncoase care se ridicau în spatele fermei păstorului Henry. I-au invitat și pe vizitatori să meargă împreună cu ei, iar drumeția le dădu ocazia să se cunoască mai bine.

A fost un timp plăcut atât pentru Robert, cât și pentru Blake, dar totuși, bucuria de a cunoaște și mai mulți tineri era mai mare pentru primul. Înainte de amiază toți vorbeau ca niște prieteni de o viață, deși din nou Robert observă că rezerva tinerilor de acolo era mai evidentă decât cu ce era obișnuit el acasă.

Prânzul l-au luat pe o creastă care șerpuia odată cu unduirile munților. Au avut parte de un urcuș greoi, așa că toți erau bucuroși să își poată trage sufletul stând la discuții sau admirând priveliștea care se deschidea în fața lor. Era un punct bun de unde să admire panorama văii. Puteau să vadă fermele aruncate ici-colo pe verdele pământului, care dormitau în bătaia unui roșu aprins de apus. Spre est puteau vedea un mic orășel și drumul șerpuit care se contura pe întreaga lungime a văii. Iar, în față, lanțul de munți de la mulți kilometri depărtare, dar care totuși păreau mult mai aproape, ridica celălalt versant al văii. O astfel de priveliște se poate găsi doar într-un peisaj montan și, cu toate că era un băiat cu inima legată de întinsul preriilor, Robert nu putea să nu rămână uimit în fața frumuseții pitorești care se revărsa în fața ochilor săi.

Blake se așează pe o stâncă.

— Un peisaj superb... remarcă el. Lui Jane i-ar plăcea nespus de mult.

— Deja îi duci lipsa, nu? îi zise Robert zâmbind. Cred că ar fi trebuit să o aducem cu noi. A fost puțin îmbufnată că eu mi-am luat tălpășița cu tine.

— Putem să mai venim și altă dată, îl liniștește Blake zâmbind, îndreptându-și din nou privirea spre peisajul văii. Îmi ești un foarte bun prieten și sigur că înțelege asta.

— Ei, n-a fost așa de rău. E o surioară admirabilă din toate punctele de vedere.

Niciunul din ei nu mai spuse nimic, însă după un timp Robert se adresa celorlalți tineri.

— Hei, nu ați vrea să cântăm ceva?

Toți au fost de acord și au intonat câteva cântări. Până și ecoul



răsuna vesel și plin de viață.

— Cred că ar fi timpul să pornim înapoi, sugera unul dintre cei căsătoriți, uitându-se la ceas. Până ajungem acasă și facem duș o să fie vremea cinei.

În timp ce coborau, într-un loc mai abrupt una dintre fete se împiedică și alunecă la vale. Fără să stea prea mult pe gânduri, Robert se aplecă spre ea să o prindă. Însă ea, în loc să-i accepte bucuros ajutorul, se trase înapoi și a fost prinsă din cădere doar de câteva fete care au sărit să o ajute.

Lui Robert i se păruse foarte normal să ajute o fată într-o astfel de situație și de aceea reacția ei îl lăsa buimăcit. Îl puse într-o încurcătură așa de mare încât aduse subiectul în discuție după biserică, atunci când el și Blake au avut ocazia să stea la discuție cu păstorul Henry. Robert îi povesti și lui ce a avut loc.

— Nu am avut niciun gând rău, sfârși el. Aș fi făcut exact la fel oricine ar fi fost într-o astfel de situație. Mă gândeam că este bine să avem grijă de alții, mai ales de surori.

Fratele Henry îi zâmbi înțeleghător.

— Văd acum în ce încurcătură ești, comentă el. Am insistat mult pe învățătura cu privire la rezerva care trebuie să existe între tineri și tinere. În mod special am pus accentul pe principiul de a nu avea contact fizic în perioada prieteniei. Și asta deoarece ne-am confruntat cu mult libertinaj în această privință în vechea biserică. Mă bucur că fetele au luat lucrul acesta la inimă. Dar consider că e foarte potrivit ca un băiat să o ajute pe o fată care e în pericol.

Păstorul se opri pentru o clipă și se scarpină în cap.

— Am părăsit vechea biserică apostată, hotărâți fiind să avem o biserică curată și sfântă. Am tot predicat pe tema aceasta și mai degrabă aș vedea o precauție exagerată, decât indolența din vechea biserică. Dar nădăjduiesc totuși că putem găsi un echilibru rezonabil. Oricum, încheie el zâmbind, știu că nu ai avut nicio intenție rea. Nu-ți mai fă griji, totul e în regulă. Robert se simți ușurat, dar continuă discuția, în timp ce el și Blake se pregăteau de somn.

— Cred că am considerat că părăsind vechea biserică am cam rezolvat problema, dar poate nu va fi așa ușor.

— Cu siguranță nu va fi, afirmă cu convingere Blake. Căutarea unui echilibru poate lua multă vreme. Mai ales dacă este o diferență de opinie în ce privește echilibrul și ce înțelegem prin el.

Cei doi și-au aruncat priviri grave.

— Abia atingem problema asta. Mă întreb ce vom mai întâmpina în viața bisericii înainte ca lucrurile să se așeze.<sup>3</sup>

3 Presimțirea lui Robert a fost dovedită mai târziu. Deși niciunul dintre ei nu realizau și nici nu și-ar fi putut imagina, a luat aproape douăzeci de ani înainte ca toate punctele dureroase să fie rezolvate în contextul menonit nord-american. Poate acest fapt caracterizează orice mișcare de trezire spirituală. Și probabil unele lecții pot fi învățate doar prin experiență personală.

*„Unele tunuri poate să le facă doar Dumnezeu. Al lele le poate face doar omul”.* – A.W. Tozer

Nu mult după ce băieții s-au întors din British Columbia, termenul de șase luni stabilit pentru perioada de acomodare a bisericii se apropia de sfârșit. Adunarea a decis mai devreme să facă două lucruri: să aranjeze organizarea oficială cu un registru de membri și să revizuiască standardul de practică. Câteva duminici mai târziu păstorul Graham făcu următorul anunț:

— Păstorul nostru supraveghetor, fratele Henry, are în plan să petreacă o săptămână cu noi aici. Va fi aici următoarele două duminici. Cred că ne va prezenta felul cum vom proceda duminica viitoare, însă cred că are în plan și o întrevedere cu fiecare familie în parte în timpul săptămânii. Luni seara ne vom întâlni cu scopul de a revizui standardul de practică după cum am stabilit când am început biserica. Dacă e necesar, ne vom aduna din nou miercuri să terminăm. Apoi vineri vom avea primul serviciu de pregătire pentru cină și, de asemenea, vom finaliza cu lista de membrii. A doua duminică vom lua pentru prima oară Cina Domnului ca biserică.

Făcu o pauză.

— Dacă aveți întrebări le puteți adresa după serviciu, adăugă el rar. Dar ar fi mai bine să-l așteptăm pe fratele Henry. Nu știu tot ce are el în gând, iar pentru mine toate lucrurile sunt la fel de noi ca și pentru voi.

Henry făcuse mai multe vizite micuței biserici înainte, așa că toți l-au întâlnit deja. Era un vorbitor plin de putere, iar bisericii îi luă ceva vreme până se obișnuie cu contrastul evident dintre felul lui și cel al lui Graham. Deși avea dragoste în felul lui de a adresa o problemă, avea totuși o tendință de a spune direct ce gândea despre ea. Robert îl cunoștea puțin mai bine, de vreme ce el și Blake au fost găzduiți la el

acasă când au mers în British Columbia. Însă și el rămase surprins de unele remarci pe care păstorul le făcu în timp ce predică duminica următoare.

— Consider că unele schimbări concrete trebuie făcute ca această adunare să continue cu binecuvântarea lui Dumnezeu. Și mă gândesc în mod special la aspectul îmbrăcăminții și al radioului. Am văzut o creștere bună în această privință, continuă el privind pe cei din fața lui, dar aș vrea să încurajez la mai mult. Nu vrem doar să plutim douăzeci și ceva de ani în urma conferințelor. Așadar, vom aborda aceste subiecte în întâlnirea de mâine seară.

După rugăciunea de încheiere biserica se dovedi neobișnuit de tăcută. Robert și Blake au adus și ei în discuție aceste lucruri.

— Mă întreb dacă știa cineva de această poziție a păstorului Henry, începu Robert. Știam că arătăm puțin mai diferit de biserica în care el slujește acasă, dar cred că ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme care sunt așteptările lui.

Blake aprobă.

— Asta va fi oarecum o zdruncinătură pentru Jane și alte fete. Suntem vizibil mult mai conservatori decât vechea

...Durerile creșterii; jiss biserică și de aceea nimeni nu și-a dat seama că ar trebui poate să facem și mai multe schimbări.<sup>1</sup> Robert își mușcă buza.

— Nu toți vor primi bucuroși mesajul păstorului Henry, murmură Robert privind spre un colț al încăperii unde soția lui Laverne Jackson discuta aprins cu o altă soră din biserică, iar Blake urmă și el direcția privirii lui.

— Ea ar fi o persoană care ar trebui să facă o mulțime de schimbări dacă o vom lua în această direcție. Pare iritată de acest lucru. Sper că acest lucru nu va crea prea multe probleme.

Pe fața lui Robert se putea citi puțin îngrijorare.

— Ne înțelegem așa bine. Nădăjduiesc că putem continua în felul acesta.

Urmă o noapte zbuciumată pentru Robert. Aveau să distrugă aceste schimbări micuța lor adunare înainte ca ea să înceapă cu adevărat? De ce trebuia ca tocmai acum să fie loviți? Oare chiar asta dorea Dumnezeu de la ei?

1 Demn de observat este că acest proces a fost diferit în funcție de grup. Unii din adunare se așteptau ca biserica să devină mult mai

conservatoare părăsind vechiul cadru, iar alții doreau doar un pas înapoi față de ce era obișnuit înainte. Când amândouă părți erau reprezentate în aceeași adunare, adeseori se ciocneau.

Felul în care această problemă era adresată diferă de la o biserică la alta. Unii lideri au îngăduit timp îndelungat pentru a face aceste schimbări, nădăjduind ca astfel biserica să rămână împreună. Câteva dintre acestea nu au mai ajuns niciodată să facă aceste schimbări. Alți lideri au considerat că este datoria lor să ceară o schimbare imediată, așa cum a fost în acest caz. Multe astfel de biserici au pierdut potențiali membrii procedând așa. Se pare că toate acestea fac parte din procesul inevitabil de „așezare a lucrurilor” și este greu să judeci care ar fi fost cea mai bună abordare. Acest proces a dus la diferite nivele de conservatorism în deceniile care au urmat. Cele mai multe din biserici s-au asociat cu altele asemănătoare, în grupări care sunt mai mult sau mai puțin deschise una față de cealaltă la momentul când această carte a fost scrisă. Tensiunile și neînțelegerile din acest proces de „așezare a lucrurilor” nu au fost niciodată uitate, iar în unele cazuri există și astăzi, cel puțin în parte.

Nu credea că ar fi avut vreo problemă personală cu privire la ce decizii puteau să fie luate în biserică, dar știa că nu la fel era și pentru alți membrii.

În ziua următoare cei doi păstori, Graham și Henry au fost invitați pentru masa de prânz la familia Eberly și au purtat o discuție după aceea. În timpul acesteia era evident că Henry considera de la sine înțeles că vor avea loc niște schimbări. Spre sfârșit se uită la Jane și o întrebă pe un ton blând, dar direct:

— Ai fi gata să începi a purta rochii cu dublură?

— A... așa avea mult de cusut, răspunse ea agitată. Mi-ar lua ceva timp – ar trebui să-mi înlocuiesc întreaga garderobă.

Vocea ei se pierdu spre sfârșit și își îndreptă rugător privirea spre tata.

— Cât timp aveți în vedere să acordați dacă înaintăm în direcția aceasta? Ar lua ceva vreme dacă vom lua o decizie așa drastică... Ar putea să poarte aceste rochii până când trebuie înlocuite sau să le poarte la treabă.

Henry se încruntă puțin, iar Robert observă că păstorul Graham se foia stânjenit pe scaun. Desigur că au avut o discuție pe această temă mai înainte. Dintr-odată Robert se întrebă cât de favorabil privea

el aceste idei.

— Ei bine, nu știu. Cred că depinde de ce decideți ca și biserică. Dar dacă suntem prea îngăduitori, se poate ca niciodată să nu mai aibă loc o astfel de schimbare. Nu credeam că ai avea ceva de obiectat în această privință, Richard.

Tatăl își cântări bine cuvintele înainte de a răspunde.

— Nu am obiecții, începu el, chiar și eu am nădăjduit la niște îmbunătățiri la acest capitol. Doar că nu vreau să împingem lucrurile înainte prea repede. Nu credeți că ar fi loc pentru un timp dedicat schimbărilor voluntare?

Henry cugetă un moment înainte de a răspunde.

— Am menționat cele mai multe lucruri în predicile mele de până acum, sperând că așa să aibă loc aceste schimbări. Nu ar fi de ajuns? Chiar considerați că este nevoie de un timp mai îndelungat? Schimbările, după câte văd, nu au loc prea repede. Ar mai fi loc să dăm un timp în plus pentru schimbări voluntare?

Își îndreptă brusc privirea spre Robert.

— Tu ce crezi, tinere?

— Cred că am fost luat prin surprindere, recunosc el uimit și de întrebarea directă și neașteptată a păstorului. Nu am realizat că nu sunteți satisfăcut cu progresul nostru. Viața bisericii a mers așa de bine încât m-am întrebat foarte serios de ce ar fi nevoie să facem mai multe schimbări acum. Dar poate nu văd prea bine situația.

Henry păru puțin surprins de răspunsul lui Robert – se așteptase în mod evident ca tânărul să-i sprijine părerea.

— Poate nu mi-am exprimat gândurile la fel de bine cum am crezut. Cred că e nevoie de aceasta din mai multe motive, în primul rând, unitatea în practică este un ajutor pentru orice biserică. Când cei din afară privesc la grupul vostru acum, nu văd, nu știu sigur care este standardul vostru. Și se creează confuzie.

Făcu o pauză înainte de a continua.

— Dar mai important – dacă noi nu luăm o poziție clară în diferite aspecte și nu tragem linia, ce ne va ține să mergem pe aceeași cale pe care o urmăm înainte de a părăsi conferința? Teama mea cea mai mare este că doar am făcut un pas mare în urmă, vreo douăzeci și ceva de ani, doar ca să continuăm în aceeași direcție cu celelalte grupuri mai vechi. Cu alte cuvinte, în douăzeci, treizeci de ani vom fi înapoi de unde am pornit.

Își lăsă bărbia în palmă gânditor.

— Să vedem cum vor sta lucrurile în seara asta, concluziona el. Vreau să lucrez cu această adunare, dar mă gândeam că oamenii ar avea nevoie de puțin avânt din partea cuiva.

Graham Albright păru vădit uşurat văzând direcția pe care o lua conversația.

— Poate am putea schimba standardul de practică cu înțelegerea că schimbările vor deveni obligatorii după un timp, sugeră el, oarecum fără îndrăzneală. Așa va fi mai ușor pentru membrii.

Henry încă părea să nu aibă tragere de inimă.

— Probabil că da, dar nu cred că ar fi bine ca această perioadă să fie prea lungă, ca să nu ajungă fără sfârșit.

Veni seara și odată cu ea întâlnirea în vederea revizuirii standardului de practică. Robert avea rețineri în timp ce conducea spre biserică. Cumva îi aducea aminte de ultima întâlnire de felul acesta din vechea biserică, când au abordat scrisoarea lor. Ajungând la locul de întâlnire se opri câteva momente să-i privească pe cei care erau deja adunați acolo și putu să vadă că și ei erau încordați. De asemenea, putea să vadă și expresia hotărâtă de pe fața unor membrii, iar acest lucru îl lăsa tare nedumerit.

Păstorul Henry deschise întâlnirea și îl rugă pe fratele Graham să conducă în rugăciune. Atunci Robert sesiză aceleași sentimente în vocea păstorului.

*57 mă întreb de ce e așa. Ca și cum i-ar fi teamă de ceva. Mă întreb ce au discutat ei doi. Păstorul Henry consideră că sunt absolut necesare niște schimbări. Dar foarte probabil nu e singurul. Unii din biserică ar fi de acord cu el. Însă alții s-ar opune vehement ideii de a mai face multe schimbări. Oare păstorul Graham se teme că va fi un prilej pentru o mare neînțelegere?*

Imediat ce Henry deschise timpul de discuție, un tânăr căsătorit, Paul Fox, se ridică în picioare.

— Voi aminti câteva aspecte în care eu cred că ar trebui să facem schimbări, începu el plin de avânt. În primul rând, câteva dintre surori nu poartă rochii cu dublură. În al doilea rând, câțiva frați nu au început să poarte costumul simplu. Multe din familiile din biserică au un radio în casă și îl folosesc – acesta este al treilea punct, Cred că ar trebui să facem aceste aspecte obligatorii pentru membri. Unchiul meu din Pennsylvania mi-a spus că așa au făcut cei care s-au rupt de

conferință și a părut chiar surprins că nu am făcut și noi la fel deja.

— Acest lucru a avut loc și în biserica în care slujesc acasă, aprobă păstorul Henry. Dar nu toate bisericile conservatoare au ajuns în acest punct, însă majoritatea au făcut-o.

— Dacă așa fac ceilalți, așa ar trebui să facem și noi, interveni un alt frate. Dacă nu, probabil că nu vor dori să aibă legături cu noi.

Richard avu ceva de obiectat la acest punct.

— Nu cred că trebuie să fim prea îngrijorați în această privință, zise el încet. Sunt de acord că trebuie să ne gândim în această direcție. Dar l-am sunat pe Amos Good în dimineața aceasta, iar el mi-a spus că bisericile din Ontario nu au făcut niciunul dintre aceste puncte drept condiție pentru a face parte din biserică. Mi-a spus că ei încurajează creșterea în acest domeniu prin învățătură, dar nu au făcut niciun pas mai departe – și nici nu au de gând să o facă prea curând. Iar adunarea lor a luat ființă cu trei ani înaintea noastră.

Păstorul Henry se încruntă puțin la auzul acestor cuvinte.

— Știu că bisericile de acolo nu s-au grăbit chiar deloc să tragă linia în aceste domenii, rosti el rar. Dar nici nu înțeleg de ce au rețineri. Însă cred că fratele Richard are dreptate – grupul de aici nu este gata pentru aceste schimbări în acest moment.

Laverne Jackson își ridică mâna să vorbească.

— Nu prea înțeleg motivul pentru toată agitația de aici, zise el scurt. Eu sunt foarte mulțumit de felul cum suntem acum. De ce trebuie să facem schimbări? Se pare că lucrurile merg bine și așa.

Paul Fox și cel care vorbise după el au schimbat priviri, după care Paul se ridică să vorbească din nou.

— Câțiva dintre noi arată la fel ca și atunci când au părăsit biserica veche, zise el cu un subînțeles destul de evident. Dacă nu vom fi mai conservatori, de ce ne-am mai deranjat să plecăm? Eu și soția mea am făcut ceva schimbări de când am plecat din biserica cealaltă.

Ce spunea era adevărat. Robert știa acest lucru și nu era surprins că Paul vorbea pe această temă – aproape întotdeauna se dovedise deschis și foarte direct. Cu toate acestea, Robert aprecia poziția fermă pe care el o lua pentru adevăr. Dar o expresie nemulțumită se vedea limpede pe fața lui Laverne, iar Robert și-ar fi dorit ca Paul să-și fi domolit puțin atitudinea.

Laverne nu mai luă cuvântul, însă tatăl lui Blake consideră că era potrivit să intervină.

— Cred că toți am vrea să vedem un progres în aceste privințe. Eu aș fi gata să fiu în favoarea adăugării lor în standardul de practică, dacă am da un timp ca ele să poată fi însușite de toți. Unele surori ar avea de cusut și poate chiar de cheltuit foarte mult dacă facem un astfel de standard pentru membrii. Dar dacă am da un an ca termen, ele ar putea să se mai folosească de cele vechi și între timp să facă schimbarea.

Richard dădu din cap.

— Aș fi de acord cu așa ceva, i se alătură Richard. Ar face situația mai ușoară pentru ele. De asemenea, ar fi timp pentru o creștere spirituală în sprijinul acestor principii. Nu toți avem aceeași părere și în niciun caz nu vrem să pară că scoatem pe cineva afară din biserică.

Paul Fox se încruntă și mai tare.

— Am unele îndoieli... Nimeni nu ar avea nevoie de un an să se oprească din ceva care e rău. Mă îndoiesc că acordăm atenția cuvenită acestor lucruri.

Era evident că Henry înclina spre părerea lui Paul.

— Îmi dau seama de ce simți așa, îi zise păstorul Henry cu vădită simpatie pentru poziția lui. Și eu m-am gândit la fel. Dar frații noștri cu experiență ar prefera o abordare mai plină de tact. Și cred că au dat un sfat bun.

Își sprijini gânditor cotul pe amvon.

— Haideți să facem așa. Mai întâi votăm dacă vrem sau nu să facem aceste schimbări. Dacă răspunsul este da, atunci votăm și pentru termenul în care le vom face obligatorii.

În primul caz se vota cu unanimitate pentru, doar Laverne Jackson votând împotrivă. Cei doi păstori nu au votat.

— Așa, am terminat cu asta, anunță păstorul Henry. Acum să votăm din nou. Câți dintre voi doresc un timp de acomodare?

La acesta Laverne vota pentru, în timp ce Paul împotrivă. Din nou păstorul Graham nu vota. Henry îi aruncă o privire scurtă și apoi se întoarse spre restul grupului.

— Gata și cu aceasta. Acum vom decide cât de lungă va fi perioada de acomodare. Să nu o facem prea lungă, ca să nu se prelungească la nesfârșit.

Cele „șase luni” ale lui Paul Fox s-au auzit chiar în același timp cu cei „doi ani” ai lui Laverne Jackson. Fratele Henry zâmbi și un



freamăt de amuzament trecu prin tot grupul. După un moment de liniște, Richard făcu o propunere.

— Cum sună – un an?

Nimeni altcineva nu mai făcu nicio propunere.

— Bine, haideți să votăm care dintre aceste sugestii rămâne. Dacă nu avem un procent de cincizeci la sută în favoarea uneia dintre ele, atunci renunțăm la cea cu cele mai puține voturi și reluăm.

Rezultatul a fost pentru un an. Laverne vota pentru doi, iar Paul pentru șase luni, dar toți ceilalți, chiar și păstorul local, pentru un an.

— Suntem destul de uniți în această privință, remarcă păstorul Henry zâmbind. Așadar, în acest fel vom proceda. V-aș încuraja să începeți din timp cu schimbările, nu să vă lăsați pe ultima sută de metri. *Nu* trebuie să așteptați termenul limită ca să vă apucați de treabă. Motivul pentru această perioadă de acomodare este să facă schimbarea posibilă și practică, mai ales pentru surori. Dar evident că nimeni nu ar avea nevoie de un an să scape de radio. Nu prezintă nicio greutate, după părerea mea.

Tonul întâlnirii continuă mult mai relaxat, deși Laverne și soția lui nu păreau bucuroși de decizia luată. Ceilalți, inclusiv Robert Fox, păreau mulțumiți de poziția luată. Păstorul supraveghetor era vădit satisfăcut după întâlnire, fiind de acord că aceasta era decizia corectă.

Săptămâna trecu repede. Jane nu făcu niciun comentariu pe marginea deciziilor care o priveau și pe ea, când Robert era prin preajmă. Însă era destul de tăcută și se vedea că trecea printr-un moment dificil. Ar fi fost ispitit să uite de acest lucru, gândindu-se că doar era puțin prea sensibilă, însă își aminti de greutățile prin care trecuse Sheila din aceleași motive și ce preț a avut el de plătit după aceea. Conștientiza tot mai mult că aceste schimbări erau un obstacol mult mai mare pentru femeii decât pentru el, așa că se rugă mai mult timp pentru sora lui și celelalte surori din biserică, ca această schimbare să nu fie prea grea pentru ele.

Vineri seara aduse serviciul de pregătire pentru Cină. Robert observă apăsarea pe chipul lui Graham în timp ce deschidea întâlnirea. Dar abia când Henry se ridică în față își dădu seama de ce.

Înainte de a începe păstorul îmbrățișa cu privirea adunarea.

— Mai întâi voi citi lista celor care au fost acceptați ca membri, zise el. Sunt incluși toți care au venit regulat la întâlniri, cu excepția familiei lui Laverne Jackson. Ei au spus că mai doresc un timp înainte

de a lua decizia. Așa că le vom mai da șase luni. Am uitat să spun, dar ne așteptăm ca de acum încolo cei care vor să se alăture bisericii să treacă printr-o perioadă de probă timp de șase luni și să se ridice la standardul stabilit de biserică. Și acest lucru va fi valabil și pentru ei doi.

Inima lui Robert se împovăra. Deci câțiva aveau să fie scăzuți din numărul lor. Nădăjduise că bunăvoința adunării de a da un timp de momodare va rezolva cea mai grea parte a problemei, dar din câte se părea doamna Jackson nu se împăca cu ideea. Dintr-odată îi trecu un gând prin minte – ei se întâlneau în garajul familiei Jackson. Dacă Laverne nu ar mai fi venit la adunările lor și s-ar fi întors în vechea biserică? Dacă își vor pierde locul de întâlnire?

Reveni cu picioarele pe pământ când Henry începu să dea instrucțiunile cu privire la serviciul de pregătire. Dorea ca fiecare membru să își dea mărturia personală și să declare că are pace cu Dumnezeu, cu biserica și cu aproapele lui.

— Sunt lucruri așa importante, adăugă păstorul. Sunt rezumatul vieții noastre de creștini. În vechile biserici membrii luau Cina fără să-și fi rezolvat înainte de acest moment problemele din viața lor. Vrem să fim siguri că fiecare care ia parte la Cină să fie vrednic să o facă, atât cât cunoaște el.

Seriozitatea lui Robert se adâncea odată cu fiecare mărturie care era dată. Acest lucru îl dorise de multă vreme – o biserică curată. Dar nu realizase ce responsabilitate era pusă pe umerii lui în această situație. Acum el trebuia să fie sigur că era membru vrednic al bisericii. Avea pace cu Dumnezeu? În măsura știută de el, da. Cu biserica? La fel. Cu aproapele lui? Nu-și putea aminti nimic care ar fi putut sta între el și altcineva.

Întregul grup era mult mai tăcut după program decât de obicei. Putea să vadă că el nu era singurul care luase totul în serios.

— E diferit de orice alt serviciu de pregătire la care am fost, remarcă el adresându-i-se lui Blake. Toți privesc lucrurile cu seriozitate.

Blake aprobă.

— E ceea ce doream, îi răspunse prietenul său simplu. E ceea ce așteptam. Dar să știi că nu am realizat înainte cum m-ar afecta pe mine lucrul acesta. Fiecare dintre noi are partea lui în a păstra curăția bisericii.

— Sper că familia lui Laverne nu va renunța la biserica noastră. Mi-aș fi dorit ca toți să fi putut lua parte la Cină. Au fost împreună cu noi de la începutul drumului și mă doare să-i văd cum se retrag în ultimul moment.

Serviciul de duminică a fost plin de semnificație, dar parcă a trecut cu mai puține emoții decât cel desfășurat cu două zile înainte. La sfârșitul programului, Henry făcu un alt anunț care îl surprinse pe Robert.

— Încă un lucru vreau să vă mai spun înainte să avem o cântare de încheiere. Când voi reveni în șase săptămâni, vreau să mă consult cu voi în privința ordinarii unui diacon. Fratele Graham este singurul frate în slujire aici și credem că este bine să fie mai mulți. Să petreceți deci ceva timp rugându-vă și gândindu-vă despre asta între timp.

În curând se dovedi clar că Laverne și soția lui nu erau bucuroși cu direcția pe care o lua biserica. Nu făceau niciun efort să facă schimbările pe care biserica le hotărâse. Și chiar dacă serviciile erau ținute la ei acasă, ei nu erau întotdeauna prezenți, iar membrii bisericii au descoperit că mergeau și la vechea biserică uneori.

Situația ajunsese la un punct decisiv când păstorul supraveghetor se întoarse șase săptămâni mai târziu. El și fratele Graham au fost să vorbească cu ei. Nimeni nu află ce se întâmplase în timpul acelei vizite, căci cei doi nu au împărtășit cu nimeni detaliile. Însă miercuri seară, nici Laverne, nici soția lui nu erau prezenți. Totuși după rugăciunea de încheiere, Laverne intră în încăpere și solicită atenția grupului.

— Sunt sigur că toți cunoașteți deja că noi nu suntem bucuroși cu direcția în care grupul o ia. Nu aceasta aveam în gând când ne-am alăturat la început. Mă gândeam că poate lucrurile aveau să se domolească după ce noutatea avea să dispară, dar se pare că nu este așa. De aceea am decis să ne întoarcem în vechea biserică. Aș vrea să am garajul liber, așa că mi-ar plăcea dacă ați găsi un alt loc unde să țineți întâlnirile. Nu intenționez să vă scot de urgență, dar am de gând să pun anumite lucruri aici – deci ar fi minunat dacă ați putea să rezolvați problema în trei săptămâni sau mai puțin.

Aceasta stârni o forfotă mare. Ce vor face acum? Era vreo clădire prin apropiere pe care să o poată închiria? Pentru moment întâlnirea programată pentru ziua următoare a fost uitată.

Seara zilei de joi îi găsi pe cei din mica bisericuță strânși foarte devreme pentru rugăciune. Atmosfera arăta limpede că întreg grupul a

fost zdruncinat de anunțul lui Laverne Jackson. Desigur, știau dinainte că el nu era mulțumit, dar despărțirea era grea – ca și cum ar fi pierdut pe cineva din familie. Și de asemenea era nevoia urgentă să găsească un nou loc de întâlnire, plus decizia cu privire la ordinarea unui diacon.

Robert se simțea puțin abătut. Într-un fel nu era pregătit pentru o astfel de realitate, chiar dacă realiza că viața bisericii nu avea să fie niciodată perfectă. Totuși, îi plăcuse de Laverne, iar alegerea lui atingea dureros răni vechi – pierderea prietenilor cu Sheila și Allister. Oare o viață trăită după modelul biblic aducea numai astfel de lucruri?

Se alătură cu inima fraților care conduceau în rugăciune, simțind împreună cu ei durerea pierderii. Păstorul Henry se rugă și el, arătând că și el purta aceeași povară. Și totuși Robert simți, la fel ca ceilalți, că Dumnezeu nu îi părăsise. Timpul petrecut în rugăciune îi apropia unul de celălalt și îi întărea, dând întregii biserici curaj să înceapă cu ce aveau plănuit pentru serviciul acela.

Când păstorul își sfârși rugăciunea, Robert simți cum pacea pe care o aducea ascultarea față de Dumnezeu conta mai mult decât durerile care o urmau. Acest gând îl urmări și în continuare, dar într-un final hotărî că acesta era principiul vieții trăite după învățăturile Bibliei – să fii gata să faci ce este bine, chiar dacă este dureros. Deși în vechea biserică nu s-ar fi confruntat cu această durere, știa prea bine că viața din acea adunare nu i-ar fi adus niciodată împlinire. Și oricum nici acolo nu a fost scutit de durere – durerea de a fi respins de cei de vârsta lui și de a nu fi pe plac liderilor. Iar, până la urmă, ar fi suferit mai degrabă durerea făcând parte dintr-o biserică biblică. Pacea și împlinirea pe care le avea acum în suflet meritau tot efortul, chiar dacă viața din biserică nu era utopia la care probabil se așteptase.

Păstorul Henry predică un scurt mesaj despre nevoia unei biserici de a avea mai mulți frați în slujire, iar apoi el împreună cu fratele Graham s-au dus într-un hol care lega garajul de casă. Unul câte unul, fiecare frate a mers acolo să discute cu ei despre cine considerau ei că este vrednic pentru ordinare. Robert nu mai luase niciodată parte la așa ceva. Când aveau o întâlnire de acest fel în vechea biserică bărbații mai tineri nu erau prezenți. Însă aici și acum păstorul Henry aștepta ca orice frate de peste douăzeci și unu de ani să ia parte la luarea deciziei, așa că el și Blake erau incluși. Responsabilitatea de a fi

parte dintr-o biserică scripturală îl impresiona din nou. Nu realizase că fiecare membru – el inclusiv – trebuia să ia parte activ în procesul de a păstra biserica într-o stare după voia lui Dumnezeu. I se părea că la fiecare pas pe acest drum era tot mai evident și mereu îl lua prin surprindere.

Iar ceilalți membri se simțeau asemănător – putea să vadă acest lucru. Erau învăluiți de cea mai adâncă seriozitate și părăseau încăperea mare purtând parcă o povară pe umerii lor. Veneau însă înapoi pășind mai ușor, dar încă având același aer sobru.

Pe neașteptate îi veni și lui rândul. Venise la întâlnire înșuflețit de sentimentul că trebuiau să meargă înainte făcând acest pas. Dar în timp ce se îndrepta spre cealaltă cameră îl surprinse gândul ci decizia atârna poate de el. Standardul de practică cerea un procent de șaptezeci și cinci la sută pentru a lua o decizie. Într-un grup de dimensiunile lor rezultatul putea foarte ușor depinde de una sau două persoane. Oare a înțeles voia lui Dumnezeu cum trebuia? Și dacă greșea cumva? Era ceva în viața lui care ar fi putut să fie o piedică în calea acestei lucrări, ținând departe binecuvântarea lui Dumnezeu pentru ea?

Îl trecu un fior când păși în micul hol unde cei doi păstori îl așteptau, însă zâmbetul păstorului Henry îl liniști.

— Deci, ce ți-a pus Domnul pe inimă? îl întreabă el. Îmi dau seama că această decizie probabil e un lucru foarte mare pentru un tânăr ca tine, însă vrem să știm exact ce ai pe inimă.

— Cred că trebuie să mergem înainte cu această lucrare, răspunse Robert prinzând curaj. M-aș simți mult mai bine să las în mâna celor mai în vârstă decizia, dar vreau totuși să-mi fac partea.

Păstorul Henry îi zâmbi a doua oară.

— Să nu subestimezi niciodată puterea lui Dumnezeu de a călăuzi un tânăr ca tine. Fiecare membru este important în luarea unei decizii.

Robert a fost ultimul care să își dea sfatul, iar nu după mult timp cei doi slujitori au revenit și ei în cameră. Păstorul Henry veni în față și spuse pe un ton foarte simplu:

— Călăuzirea pe care Domnul ne-a dat-o în seara aceasta a fost foarte clară. Vocea fraților cere în unanimitate să mergem înainte cu această lucrare. Așadar plănuiesc să mă întorc în șase săptămâni pentru ordinarea unui diacon. Vom avea propunerile vineri seara, iar

serviciul de ordinare duminică seara. Voi încerca să fiu cu voi și în ziua de oi pentru un serviciu de seară. De asemenea, am cerut și unui păstor supraveghetor din Ontario să fie împreună cu noi pentru această ocazie și, din câte se pare, această dată este potrivită și pentru el.

## Capitolul 21

noma familie și un nou

*„Toate sunt spre binele tău, Dumnezeu”.*

— L-am văzut pe Laverne Jackson în oraș ați, aduse vorba Jane, în timp ce familia stătea de vorbă la masă într-o seară. S-a oprit chiar să mă salute, dar totuși părea grăbit.

— Multe lucruri s-au întâmplat de când Laverne a părăsit biserica noastră, remarcă tata. Când te gândești că au trecut aproape două luni de atunci.

Aproape două luni... Mica adunare părăsise garajul familiei Jackson cu o lună în urmă și se aduna acum într-o clădire pe care o închiriaseră în oraș. Iar familia Jackson s-a întors la vechea biserică.

— Mă întreb cum le merge acolo, zise Robert gânditor. Am auzit că oamenii nu-i prea înghit, chiar dacă încercau să-i tragă înapoi atunci când erau în mijlocul nostru.

— Nu mă surprinde deloc, spuse Richard cu un aer trist. I-am ofensat pe mulți care încercau să pretindă că nimic nu era în neregulă atunci când am început o biserică nouă. Oamenii nu uită așa ceva foarte repede sau ușor.

*Unchiul Robert se opri puțin.*

— Știi, / . isc el iuzândurat, unii nu au uitat nici acum. Cu ceva timp în urină, ți să nu uităm că au trecut treizeci și cinci de ani, cineva mi-a spus că are rude în biserica veche care încă se justifică că au rămas acolo din cauza felului greșit în care noi am părăsit adunarea!

*Clătină încet din cap.*

— A încercat să folosească lucrul acesta ca pe o pârghie – doar să mă întoarcă împotriva celor de aici. Și imaginează-ți! Treizeci și cinci de ani mai târziu.

Mama aduse la masă ceaiul fierbinte și niște cești.

— Ah! V-am spus că o să avem musafiri în weekend-ul când avem ordinarea? Fratele Graham a sunat astăzi și ne-a întrebat dacă am putea să găzduim pe cineva. Din câte se pare câteva familii din British Columbia vor veni atunci să fie alături de noi.

Robert își ridică într-o clipită privirea.

— Cine vine? Întrebă el entuziasmat. Îi cunosc oare? Mama îi zâmbi și îi înmâna ceainicul.

— Nu știu dacă îi cunoști sau nu, răspunse ea. Familia care va sta la noi vine dintr-o mică biserică dintr-un mic orașel de pe lângă o fabrică de cherestea. Au o fată care e puțin mai mare decât Jane. De aceea au decis să ne întrebe pe noi dacă putem să-i găzduim.

— O, ce bine! exclamă Jane. Aveam și nevoie de o prietenă. Robert o privi cu un zâmbet ștregăresc.

— Vai, deja te și plictisești de Blake? o tachina el. Hmm, poate l-aș putea avea înapoi pe cel mai bun prieten al meu.

Jane strâmbă din nas.

— Blake e mai mult decât un *prieten*, știi foarte bine asta, replică ea. Dar mi-ar plăcea să am o *prietenă* de aceeași vârstă cu mine. Cum o cheamă, mami? O știu cumva?

— Rose e numele ei, îi răspunse Carrie. Dar nu cred că ai întâlnit-o.

Robert își goli cana și deschise din nou gura să vorbească.

— Rose ai spus? O cunosc. E la fel de timidă ca și Blake. O să vă înțelegeți de minune, îi spuse el surorii sale zâmbind. Tu poți să vorbești, iar ci's. i asculte. Jane ști. iinlu din n.is din nou.

— Blake *nu* e timid, drăguțule. Doar că a învățat când e cazul să și lim. i jțura, 1 când să vorbească. Oricum, tu te înțelegi bine cu el, așa că nu văd de ce nu m-aș înțelege și eu cu Rose.

Robert zâmbi văzând tonul aprins al surorii sale.

— O să v; 1 descurcați bine, sunt sigur de asta, zise el mai serios. E o fată de treabă din câte știu. Dacă reușești să o faci să treacă peste felul ei timid de a fi, cu siguranță i-ai face o favoare, dar oricum cred că o să vă împăcați bine.

Familia fratelui Clary Yoder – din care făcea parte și Rose – a sosit miercuri seara. După întâlnirea de rugăciune cele două familii s-au adunat în sufrageria casei Eberly pentru un timp de conversație. Robert observă surprins că Rose și sora lui sporovăiau fără nicio reținere la celălalt capăt al mesei, tânăra vizitatoare aducându-și din plin aportul în discuție. Jane îi observă privirea și îi făcu din ochi, iar el îi răspunse cu un zâmbet.

Atunci se întoarse să asculte conversație dintre Gary Yoder și tatăl său. Domnul Yoder avea o înfățișare luminoasă, care îi pune în

valoare ochelarii negrii ce mereu îi alunecau pe vârful nasului, obligându-l să și-i împingă înapoi, lucru pe care îl făcea la fiecare câteva minute. Lui Robert i se părea că tatăl lui Rose era la fel de vioi pe cât era fiica lui de retrasă – deși, după cum se vedeau a fi lucrurile la celălalt colț al mesei, se părea că totuși se înșelase în privința ei...

— Se pare că mica noastră comunitate se va fărâmița, spunea domnul Yoder în acel moment. Fabrica de cherestea o să se închidă și asta ne va lăsa pe toți fără un loc de muncă.

Richard ridică din sprâncene surprins.

— N-ați putea să încercați ceva în agricultură? Întrebă el. Chiar toată comunitatea depinde de fabrică?

Gary clătină din cap.

— Cred că am epuizat orice idee posibilă. Singurul mod de a ajunge în sat este cu trenul și asta îngreunează vânzarea de produse. Și nici nu e o zonă propice agriculturii.

— Îmi pare rău pentru voi, zise înțelegător Richard. Deci veți fi nevoiți să vă mutați, nu?

Domnul Yoder dădu din cap și mai luă o bucată de prăjitură, o delicată a doamnei Eberly.

— Așa este – e și unul din motivele pentru care am venit aici. Am vrea să colindăm puțin împrejurimile și să vedem dacă Domnul ne-ar pregăti un cămin aici.

— Ce bine ar fi! interveni Robert. Ar fi o schimbare binevenită să avem o nouă familie în biserică, în loc să plece oameni din ea.

Gary Yoder zâmbi.

— Au fost mulți care să plece? Întrebă el.

— Nu chiar, răspunse Richard. Laverne Jackson s-a întors la vechea biserică nu demult și acest lucru a fost o lovitură grea pentru toți. Dar sunt sigur că ar fi o bucurie pentru toți ca familia voastră să se stabilească aici. Ai vrea să mergem mâine să ne uităm prin zonă? Știu de câteva parcele de vânzare cu tot cu clădiri. Mai sunt și câteva suprafețe mai mici de pământ nearabil.

— Ar fi bine dacă am putea. Aș fi bucuros să primesc orice sfat în ce privește un loc de muncă. Ne-am cheltuit mai toate economiile doar ca să supraviețuim în comunitatea de unde venim, așa că vom începe aproape de la zero. Presupun că pentru moment a începe ceva în agricultură nici nu intră în discuție. Însă în trecut am lucrat în



construcții și tâmplărie.

— Nu cred că va fi o problemă să găsești un loc de muncă aici. Ne putem opri în câteva locuri să vedem ce putem încropi.

Au încheiat subiectul aici, iar câteva minute mai târziu s-au întrerupt și discuțiile, fiecare începând pregătirea pentru odihnă. Jos, în camera lui, Robert reflectă la evenimentele de peste zi.

Gary clătină din cap.

— Cred că am epuizat orice idee posibilă. Singurul mod de a ajunge în sat este cu trenul și asta îngreunează vânzarea de produse. Și nici nu e o zonă propice agriculturii.

— Îmi pare rău pentru voi, zise înțelegător Richard. Deci veți fi nevoiți să vă mutați, nu?

Domnul Yoder dădu din cap și mai luă o bucată de prăjitură, o delicată a doamnei Eberly.

— Așa este – e și unul din motivele pentru care am venit aici. Am vrea să colindăm puțin împrejurimile și să vedem dacă Domnul ne-ar pregăti un cămin aici.

— Ce bine ar fi! interveni Robert. Ar fi o schimbare binevenită să avem o nouă familie în biserică, în loc să plece oameni din ea.

Gary Yoder zâmbi.

— Au fost mulți care să plece? întrebă el.

— Nu chiar, răspunse Richard. Laverne Jackson s-a întors la vechea biserică nu demult și acest lucru a fost o lovitură grea pentru toți. Dar sunt sigur că ar fi o bucurie pentru toți ca familia voastră să se stabilească aici. Ai vrea să mergem mâine să ne uităm prin zonă? Știu de câteva parcele de vânzare cu tot cu clădiri. Mai sunt și câteva suprafețe mai mici de pământ nearabil.

— Ar fi bine dacă am putea. Aș fi bucuros să primesc orice sfat în ce privește un loc de muncă. Ne-am cheltuit mai toate economiile doar ca să supraviețuim în comunitatea de unde venim, așa că vom începe aproape de la zero. Presupun că pentru moment a începe ceva în agricultură nici nu intră în discuție. Însă în trecut am lucrat în construcții și tâmplărie.

— Nu cred că va fi o problemă să găsești un loc de muncă aici. Ne putem opri în câteva locuri să vedem ce putem încropi.

Au încheiat subiectul aici, iar câteva minute mai târziu s-au întrerupt și discuțiile, fiecare începând pregătirea pentru odihnă. Jos, în camera lui, Robert reflectă la evenimentele de peste zi.

*Hmm... Deci familia lui Gary Yoder se gândește să se mute aici. Interesanto să fie frumos să mai avem o familie în biserică.*

*Căscă lung și își mai aduse aminte de ceva. Hei, asta înseamnă căjane o să aibă și ea o prietenă! Iar Rose – oare cefeii de fată e în realitate? În seara asta a părut mult mai prietenoasă decât credeam că este. Desigur, nu-i deloc gălăgioasă, dar nici nu-i așa de tăcută cum am crezut.*

Chicoti în gândul lui – să ai încredere în Jane că o va scoate din cochilia ei. Jane a fost mereu în centrul atenției când era mică. Chiar și acum rar era liniște cu ea prin zonă.

Robert se trezi odată cu soarele în dimineața următoare. Trebuia să își îndeplinească responsabilitățile zilnice, iar apoi avea de livrat o încărcătură de fân. Seara aveau un serviciu la biserică și dorea să fie înapoi cât mai devreme, să aibă timp pentru a se pregăti. Richard avea de gând să meargă prin împrejurimi împreună cu Gary în căutarea unei case și unui loc de muncă pentru acesta.

Robert ajunsese acasă înainte de vremea cinei, iar cei doi bărbați s-au întors și ei nu mult timp după aceea. După zâmbetul lor, oricine și-ar fi putut da seama că ziua le-a fost încununată de succes.

— Pot să lucrez cu un grup de tâmplari din zonă, îi spuse Gary soției sale bucuros. Iar șeful are o casă la ieșire din oraș unde putem locui atât timp cât lucrez pentru el. Mi-a făcut o ofertă foarte bună, dar ar vrea să încep lucrul într-o lună. I-am zis că îi dau un răspuns clar înainte să ne întoarcem acasă.

— Sună minunat, îi răspunse doamna Yoder cu un zâmbet fericit.

— Ar fi bine dacă am merge să vedem casa mâine, sugerează Gary. Șeful mi-a spus că aş putea să iau cheia de la soția lui dacă vreau să văd interiorul. Mi-a făcut o impresie bună de afară, oricum.

— O să fie bine. Și oricum sunt sigură că dacă tu ești mulțumit cu ea, voi fi și eu. Măcar ai avea o slujbă și am putea face parte dintr-o biserică bună.

— Dar încă nu ați văzut biserica, le aminti Richard zâmbind. Poate ar trebui să așteptați până la sfârșitul săptămânii înainte să vă spuneți părerea.

— Desigur, zise Gary împingându-și în sus ochelarii. Dar sunt sigur că nu va fi nicio problemă. Apreciez tot ce am văzut deja în casa

voastră, iar fratele Henry ne-a recomandat cu entuziasm comunitatea voastră.

Păstorul vizitator din Ontario deschise timpul de părtășie cu un devoțional, iar fratele Henry urmă cu un mesaj despre calitățile unui slujitor. A fost un mesaj cuprins de o atmosferă sobră, care sublinia responsabilitatea unui lider în biserică față de Dumnezeu și autoritatea în biserică pe care el o primea de Sus. Robert auzi pentru prima dată abordat acest subiect din această perspectivă, iar la un moment dat observă cum fratele Graham nu își găsea locul pe scaun.

*Probabil că nici el nu a mai auzit așa ceva înainte. E clar că mesajul îi pune slujirea într-o altă lumină. Mă bucur că nu mă aflu în papucii lui. El mereu a încercat să conducă într-o manieră de arbitru, lăsând biserica să ia decizii. Dar, după câte spune păstorul Henry, se poate zice că nu își împlinește datoria de lider procedând așa. Mă întreb dacă nu cumva fratele Henry vrea să-i sugereze ceva păstorului nostru.*

Mesajul stârni un viu interes în adunare și după serviciu mulți discutau pe marginea lui. Robert luase loc pe un scaun în spatele unor frați mai în vârstă. Așa că îl observă pe tatăl lui Blake scărpinându-și bărbia îngândurat, întorcându-se apoi spre Richard.

— Asta-i o perspectivă puțin diferită, zise el rar, iar Robert  
O nouă familie și un nou lider își ciuli urechile.

— Știu, îl aprobă Richard. Nu sunt ideile cu care suntem noi obișnuiți. Nici nu prea știu sigur ce să cred.

Paul Fox stătea chiar în fața lor, așa că le auzi conversația. Se întoarse și îi privi cu o expresie mirată, ca și cum ar fi fost uimit să audă de la cei doi bărbați mai în vârstă că ar avea îndoieli.

— Dar e chiar în Biblie, interveni el. Treaba noastră e nu să punem la îndoială, ci să ne supunem.

Cei doi prieteni se priviră unul pe celălalt.

— Ai și n-ai dreptate, răspunse în cele din urmă Richard. Întotdeauna ne supunem adevărului, dar avem responsabilitatea să fim siguri care este adevărul înainte să ne supunem necondiționat. Să nu uităm cum cei din Berea ascultau predicile lui Pavel și apoi mergeau acasă să cerceteze Scripturile pentru a vedea dacă el propovăduia adevărul. Noul Testament îi cheamă oameni cu „o inimă mai aleasă” din acest motiv.

— Dar cum rămâne cu autoritatea unui lider? întrebă fratele Fox. Cum poate un lider să aibă autoritate dacă nu ne supunem? Asta

era problema în vechea biserică. Nimeni nu asculta de cei din conducere.

Richard zâmbi.

— Supunerea este foarte importantă. Dar oamenii din Berea s-au întors la Pavel pentru că au descoperit că el învăța adevărul. De fapt, chiar faptul că ei au pus la probă învățătura lui și au găsit-o sănătoasă a mărit autoritatea lui Pavel. Când membrii unui grup sunt de acord cu liderii și se supun voluntar, autoritatea liderilor este respectată mult mai mult decât atunci când unii lideri doar îi obligă într-un fel să fie de acord și să se supună.

— Așa este, frate!

Vocea profundă care o auzi chiar lângă el îl făcu pe Robert să sară de pe scaun. Păstorul Henry ascultase la cea mai parte din conversație.

— Nu am încercat să-i silesc pe membrii acestei biserici să iasă din peisaj, continuă el. Doar am spus ce trebuie să fie gata un lider să facă atunci când este necesar. Asta e una din problemele conferințelor – prea mult din convingerile bisericii erau convingerile liderilor. Dacă oamenii și-ar fi împărtășit aceste convingeri, în loc să asculte orbește de liderii lor, biserica nu ar fi căzut așa. Dar când liderii puternici – ca Daniel Kauffman – mor, prea multe din convingerile bisericii mor odată cu ei.

— De aceea întâlnim situații ca acelea din vechea biserică, adăugă tatăl lui Blake. Acum oamenii îi călăuzesc pe lideri, în loc ca liderii să-i călăuzească pe oameni. Dar totul a fost pierdut cu o generație în urmă, din cauza lipsei unei credințe reale și a unei dorințe de a urma adevărul. Nicio măsură de autoritate în mâinile liderilor nu va schimba vreodată inima membrilor unei biserici.

— Înțeleg ce vrei să spui, zise păstorul Henry. Mai am niște lucruri de spus despre asta duminică dimineața, când voi vorbi despre răspunsul bisericii față de liderii ei.

Robert rămase îngândurat pentru restul serii. Chiar împlinea vreun frate condițiile pentru această poziție plină de responsabilitate? Se gândise să-l propună pe tatăl lui Blake în ziua următoare, dar acum își dădea seama că ar fi fost mai ușor pentru un frate mai deschis. Era potrivit să-și propună tatăl?

Întrebarea aceasta încă îi stăruia în minte când se scuză de la timpul obișnuit de conversație din bucătărie. Se gândea să petreacă

ceva timp în rugăciune înainte să meargă la odihnă, începea să realizeze că viitorul adunării lor ar fi putut atârna de omul care avea să fie ales să în acea poziție. Niciodată nu-i mai trecuse prin minte, dar era probabil important ca noul diacon să compenseze pentru unele din punctele slabe ale păstorului lor Graham Albright.

După un timp ochii i se închiseră într-un somn agitat.

Ceilalți din mica biserică păreau să aibă gânduri și sentimente asemănătoare. Unii dintre frați au decis să postească, renunțând la masa de prânz, și să se întrunească la biserică pentru rugăciune. Era un lucru strict voluntar, dar toți frații, inclusiv musafirii, au fost prezenți.

Păstorul Graham conduse întâlnirea, spre surprinderea lui Robert. Încerca oare păstorul Henry să-i dea ceva exercițiu în a fi un lider? Fie că așa stăteau lucrurile, fie că nu, fratele Graham făcu o treabă bună exprimând grijile întregului grup.

— Cred că toți simt cât de serioasă este alegerea care ne stă în față, zise el simplu. Viitorul grupului nostru foarte probabil va depinde de decizia pe care o vom lua în această seară. Sunt sigur că toți ne-am dori ca altcineva să ia aceste decizii în locul nostru, dar Dumnezeu ne-a făcut pe noi responsabili. Deci haideți să îngenunchem și să-l cerem lui Dumnezeu înțelepciune.

Robert se simți din nou copleșit de prezența atât de apropiată a lui Dumnezeu. Ascultând rugăciunile care se înălțau se gândi: *Dumnezeu ne aude. Și sunt încredințat că ne va da înțelepciunea de care avem nevoie în această seară. El poartă aceeași povară pentru această întâlnire ca noi.*

Atunci pacea începu să-i umple inima. Va lăsa totul în mâna lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu nu-i arăta limpede că trebuia să propună numele unui frate, atunci pur și simplu își va spune că este gata să accepte alegerea lui Dumnezeu.

Deși avea pace în inimă, întâlnirea i se păru un timp foarte lung. Mai întâi păstorul supraveghetor care îi vizita a avut un mesaj. Apoi acesta împreună cu fratele Henry au mers pe hol să primească propunerile membrilor. Din nou se aștepta ca toți frații de peste douăzeci și unu de ani să își dea sfatul. După ce toți au ieșit și apoi s-au întors în sală, mai trecură câteva minute înainte ca cei doi păstori să intre și ei. Robert simți cum inima îi bate cu putere în timp ce îl privea pe fratele Henry care acum stătea cu privirea ațintită asupra adunării.

— Avem două nume, zise el sobru. Fratele Richard Eberly și fratele Paul Fox au fost amândoi propuși.

Robert stătea din nou în spatele tatălui său. Văzându-l cum își îngroapă fața în mâini, îl trecu un fior, încercând să-și dea seama ce trecea acum prin inima lui.

Chiar și păstorul Henry păru să-și găsească cu greutate cuvintele.

— Rugați-vă pentru frații noștri și soțiile lor, zise el emoționat. Va fi un timp de cercetare pentru ei și pentru familiile lor.

Iar Robert făcu acest lucru – se rugă mult pentru părinții lui, pentru Paul și soția sa. Nu se gândise la Robert ca la un posibil candidat, însă putea să vadă că avea anumite calități care ar fi ajutat la consolidarea bisericii.

Sentimentul de pace rămase în inima lui Robert și era gata să se supună voii lui Dumnezeu. Nu era prea sigur cum s-ar fi simțit dacă tatăl său ar fi fost ales lider în biserică. Dar își respecta părinții și i-ar fi sprijinit în orice fel ar fi putut, fie că tatăl lui era ales, fie că nu.

Iar Paul? Ar face la fel și pentru el. Până la urmă Dumnezeu avea să aleagă, iar alegerea Lui era înspre binele lor.

Așa că duminică seara Richard Eberly și Paul Fox stăteau pe primul rând de scaune, în fața unei măsuțe pe care se aflau două cărți – una din ele având o fisiuță de hârtie care avea să schimbe viața unuia dintre ei. Sala era plină. Câteva familii din British Columbia au venit în vizită, iar câteva familii din vechea biserică au decis să vină și ele, umplând rândurile micii adunări.

Veni și momentul decisiv. Toate pregătirile erau făcute, iar acum ce rămânea era în mâna celor doi frați care stăteau cu capetele plecate, încercând să discearnă îndrumarea lui Dumnezeu. Atunci Richard se ridică și luă cartea care era mai aproape de el. Imediat ce el se așeză Robert luă cealaltă carte.

Robert își ținu respirația când fratele Henry întinse mâna să ia cartea tatălui său și cât timp îi răsfoi încet paginile. Nu găsi nimic așa că i-o dădu înapoi. Apoi apucă și cartea lui Paul. Din nou dădu paginile și apoi ridică fâșia în văzul tuturor.

— Sorțul a fost găsit în cartea fratelui Paul. Domnul l-a ales! întreaga sală rămase amuțită și tot ce se mai auzea erau doar hohotele înăbușite ale surorii Fox. Henry continuă...

— Frate Paul, Domnul te-a ales să slujești ca diacon. Ridică-te să

primești responsabilitatea.

Robert putea să vadă emoția adâncă de pe fața lui Paul în timp ce stătea în fața lui Henry.

*Nu-i decât cu șase ani mai în vârstă ca mine. Va fi cu adevărat o provocare. Probabil că se și întreabă de ce Dumnezeu l-a ales pe el în locul altor frați cu mai multă experiență.* După rugăciunea de încheiere Robert se alătură unui șir de oameni care doreau să dea mâna cu cei doi care au fost propuși pentru slujire în biserică. Ușurarea radia prea clar pe fața tatălui său și strângerea de mână viguroasă o întări și mai mult.

— Mulțumim că te-ai rugat pentru noi, fiule, îi zise tatăl. Sunt încredințat de susținerea ta. Înseamnă foarte mult pentru noi că avem un fiu care ne sprijină așa cum o faci tu.

Carrie nu era destul de sigură pe vocea ei ca să vorbească, dar strânsoarea mâinii ei îi vorbi lui Robert mai mult decât orice cuvânt.

Se îndreptă apoi spre Paul și soția lui ca să dea mâna cu ei.

— Mă voi ruga pentru voi, le promise el cu căldură în glas. Paul îi strânse mâna fără să rostească vreun cuvânt. Dar, când Robert dădea să meargă mai departe, prinse destulă putere să-i spună câteva cuvinte.

— Mă bazez pe sprijinul vostru, zise el. Chiar apreciez ce faci tu pentru biserica noastră. Făcu o pauză. Nu cred că sunt la fel de bun ca și tatăl tău pentru această slujbă, dar voi da tot ce am mai bun, cu ajutorul lui Dumnezeu.

Iar Robert știa că aceste cuvinte veneau dintr-o inimă sinceră.

Capitolul 22

Vremuri bune, vremuri grele.

*„Toate își au vremea lor, și fiecare lucru sub ceruri își are ceasul lui”.*

— *Eclesiastul 3*

— Familia fratelui Gray Yoder se mută în mai puțin de o lună după ordinare. Jane și Rose au devenit prietene apropiate, exact cum Jane nădăjduse. Petreceau mult timp împreună, așa încât lui Robert i se părea că, atunci când Blake nu era prin zonă duminica trebuia să fie Rose.

Dar semnele de întrebare cu privire la această fată au rămas încă fără răspuns. De aceea aborda subiectul, într-o zi când veni de afară și o găsi pe Jane singură în bucătărie.

— Hei, ce are Rose împotriva mea? o întrebă el fără prea multă introducere. Când voi două sunteți împreună trăncăniți ca două gaițe. Dar în clipa când iau și eu loc în aceeași cameră și vreau să particip la conversație, ea se închide mai bine decât un penitenciar de maximă siguranță.

Jane pufni în râs.

— Și ești gelos sau ce?! De fapt, continuă ea pe un ton mai serios, cred că pur și simplu nu se simte în largul ei când sunt de față băieți pe care nu-i cunoaște. Are o tendință de a fi timidă – mi-a spus câte ceva despre problemele pe care le-a avut când era mai mică.

Robert scutură din cap fără convingere.

— Să *zicem* că aș înțelege, zise el. Dar cum poate cineva să ajungă să o cunoască? Dacă se poartă față de el ca și cu un... un *lepros*.

Jane râse din nou de accentul pe care fratele ei îl puse pe ultimele cuvinte.

— Sunt sigură că nici nu-i trece prin cap că ai fi lepros. Hm, cred că niciodată nu m-am gândit chiar din perspectiva asta, dar înțeleg ce vrei să spui. Îmi imaginez însă că o face involuntar. Ce-i drept, abia îți mai dai seama de prezența ei când apari și tu prin zonă.

Niște ochi curioși ai unei surori mai mici se ațintiră asupra unui frate mai mare.

— Și care-i treaba? De ce ești așa preocupat? Sau poate nu vrei să vorbești cu mine despre asta, hmm?

Robert traversă bucătăria și se opri să privească pe geam.

— Nu știu dacă este vreo *treabă*, răspunse el în cele din urmă. Doar că o consider o fată simpatică, asta când o văd cu tine, și aș vrea să o cunosc mai bine. Dar când eu apar la orizont parcă se transformă pe loc în altcineva. N-am întâlnit niciodată o fată care n-ar grăi nicio vorbuliță către mine, decât atunci când îmi răspunde la întrebări.

Jane amestecă gânditoare supa pe care o încălzea pentru masa de prânz.

— Doar dă-i timp, spuse ea după o vreme. Chiar cred că te admiră, dar nu vrea să dea impresia că fuge după băieți. Mă îndoiesc că îi face plăcere să se arate neprietenoasă, dar are niște convingeri foarte sănătoase în ce privește rezerva de care trebuie să dea dovadă o fată creștină. Am învățat multe de la ea în această privință.

Își ridică privirea din oală și îl privi pe fratele ei în ochi.

— Ai o preocupare mai specială pentru ea? întrebă ea. E frept –



cu greu m-aș putea gândi la o fată mai potrivită pentru tine.

Robert ezită și îi ocoli întrebarea.

— Mi-ai spus același lucru și despre Sheila, remarcă el. În ce fel se aseamănă ele două după părerea ta?

Jane luă oala cu supă de pe foc.

— Sincer, mi-a plăcut de Sheila, răspunse ea rar. Și încă mă mai doare felul în care s-a purtat ea. Mă gândeam că ar fi fost o cumnată bună. Dacă ar fi primit ajutor din partea părinților ei, cred că ar fi reușit. Ar fi putut să-ți fie o soție minunată, dar cu starea în care a ajuns acum...

Robert dădu din cap, iar ea își urmă gândurile.

— Cred că e cel mai bine să găsești pe altcineva. Și cred că Rose este foarte potrivită. E o fată serioasă și cu o înclinație spre lucrurile duhovnicești. E și genul de persoană care gândește mult. Nu e foarte deschisă, dar e plăcută și prietenoasă. Din multe puncte de vedere se aseamănă cu Sheila la calitățile pe care le are, doar că ea a înfruntat problemele cu care s-a întâlnit în viață și a ieșit victorioasă. Sheila nu a făcut niciodată așa și nici nu va face, atât timp cât merge pe calea ei de acum.

Robert privi pe fereastră din nou.

— M-am tot gândit și m-am rugat pentru acest lucru, recunosc el. Dar voi mai aștepta. Vreau să fiu sigur înainte să fac vreun pas. Și totuși, aș vrea să o cunosc mai bine pentru început.

— Mda, te-nțeleg, frățioare. Dar poți fi sigur de un lucru – dacă se ajunge vreodată la acel punct, Rose nu ar face cu niciun chip ce a făcut Sheila.

Puse pe masă două farfurii pentru supă. Richard și Carrie ieșiseră împreună în oraș să facă niște cumpărături, așa că ei doi erau singuri.

După ce s-au rugat, Jane așteptă ca Robert să-și umple farfuria.

— Știi, începu ea gânditoare. M-am gândit mult la Sheila în ultimele luni. Pot să înțeleg puțin din teama ei de a face schimbări la capitolul înfățișare. Să port o rochie cu dublură pentru prima oară nu a fost ușor nici pentru mine.

O trecu un fior amintindu-și de acea dimineață de duminică.

— Și apoi mai era și o familie din biserica veche care ne vizita, adăugă ea. Eram sigură că vor merge înapoi să spună la toată lumea că sunt pe cale să mă prefac într-o mironosiță. Robert o privi curios.

— Dar de ce lucrurile astea le preocupă așa de mult pe fete? întrebă el. Adică și eu am avut ceva emoții prima dată când mi-am purtat costumul simplu, dar nu a fost o chestie la fel de mare ca pentru Sheila.

— Cred că așa suntem făcute, oftă Jane. Nouă, fetelor, ne place să arătăm bine și vrem ca și alții să creadă asta despre noi. Dintr-un anume motiv rochia cu dublură mi s-a părut dintotdeauna urâtă. Nu mă deranja că mama o purta, dar mi-a fost foarte greu să încep să o port și eu.

— Bănuiesc că tot așa se simțea și Sheila. Iar mediul din care venea și părerea părinților ei au făcut situația și mai grea. Eu măcar am știut că părinții mei m-ar fi sprijinit în aceste lucruri. Blake a fost de asemenea, un ajutor de încredere. Și eu am încercat să o ajut pe Sheila. Doar poate nu am făcut destul. I-am spus că nu aș sili-o niciodată să facă ceva împotriva voinței ei, dar cred că Dumnezeu îi vorbea. Oricum, mi s-a părut că ea ar fi făcut orice ca să scape din situația asta.

Jane dădu din cap.

— M-am întâlnit cu ea alaltăieri în oraș. S-a purtat prietenos, dar totul a fost foarte scurt. Cred că a observat că port rochie cu dublură. A aruncat o privire mai lungă spre rochia mea și apoi mi-a spus „la revedere”. Părea foarte nefericită. Îmi pare așa rău pentru ea!

Robert își mai turnă supă în farfurie.

— Ei bine, Sheila ține de trecut! zise el puțin răspicat. Însă pentru binele ei mi-aș dori ca ea să-și găsească drumul înapoi spre Domnul. Dar nu cred că aș mai putea simți vreodată pentru ea ce am simțit. Făcu o pauză ca să își ungă o felie de pâine cu unt. De altfel, adăugă el, în ultima vreme – de câteva luni să zicem – am simțit o dorință puternică să-mi împart viața cu cineva. Dar într-un fel nu sunt sigur că aș putea să am aceleași sentimente din nou pentru altcineva.

Jane îl privi cu înțelegere.

— Chiar cred că Rose ar putea să ocupe acel loc, zise ea delicat. Hai să ne rugăm amândoi pentru călăuzire.

Iar Robert continuă să se roage. Dar la câteva luni după aceasta, avu o conversație cu tatăl său care îi dădu și mai multe motive de rugăciune. Livrau din nou o încărcătură de fân, iar Robert conducea ca de obicei.

— Ce părere ai despre ce se mai întâmplă în biserică? îl întrebă tata.

Robert învârti de volan ocolind un popândău de pe carosabil.

— Mă bucur de viața bisericii, răspunse el. Ordinarea lui Paul ne-a ajutat mult, deși la început am avut niște rețineri.

Făcu o pauză și evită o groapă.

— Totuși am anumite întrebări cu privire la păstorul nostru Graham...

Tata ridică din sprâncene.

— Da? În ce privință?

Robert își împinse pălăria pe spate gânditor.

— Nu știu sigur. E doar o senzație pe care o am. Dar pare să intre tot mai mult în umbră. Îl lasă pe Paul să conducă cea mai mare parte a timpului. Iar duminica trecută am stat lângă el la timpul de școală duminicală și am observat că încă mai lucra la predica lui în timp ce noi discutam lecția.

Richard aprobă.

— Mă întrebam dacă și tu vezi aceste lucruri... spuse Richard sobru. Am început să am îngrijorări de ceva vreme. Chiar și calitatea predicilor sale pare să lase de dorit. Sunt mai degrabă emoționante și interesante decât folositoare și practice. Uneori mă întreb chiar cât timp își alocă să le pregătească.

— Erau mult mai bune la început, remarcă Robert cu șovăială. Însă acum... Și cea de duminica trecută chiar rai s-a părut lipsită de rost. Mă face să mă-ntreb cât de mulțumit e în biserică.

În curând întreaga adunare află. Câteva săptămâni după discuția aceasta era stabilit să se ia Cina, iar păstorul Henry se întoarse să viziteze biserica. Ce se întâmplase în spatele cortinei nu se află, dar la serviciul de pregătire, atât Graham cât și Paul au făcut mărturisiri.

— Îmi dau seama că m-am sustras de la responsabilitățile mele, începu primul dintre ei. Am fost puțin ofensat că biserica a decis să aleagă un alt lider și în ultima vreme am aruncat pe fratele Paul o mare parte din responsabilitățile mele. Și de asemenea, nu am alocat destul timp pentru a-mi pregăti predicile – cred că ați putea spune că am fost leneș.

Își plecă fruntea.

— Îmi pare rău, adăugă el. Vreau să-mi îndeplinesc responsabilitățile mai bine. Apreciez ajutorul fratelui Paul și vreau să colaborez mai bine cu el.

Paul sări în picioare în maniera lui obișnuită.

— Și eu trebuie să îndrept lucrurile în câteva privințe. Mi s-a părut că fratele Graham lăsa lucrurile să meargă în voia lor. Însă în loc să-l încurajez să aibă grijă, eu pur și simplu le-am rezolvat de unul singur. De aceea el a simțit că îl dau la o parte în slujire. Îmi pare rău pentru aceasta și vreau să-mi îndrept atitudinea. Apreciez ce a făcut fratele Graham de când am început această biserică și vreau să-l sprijin în lucrarea lui. Știu că am tendința să fiu arogant și intolerant, de aceea vreau să vă rugați pentru mine, ca să pot fi plin de dragoste și răbdare, așa cum Dumnezeu mă vrea.

Aceste mărturisiri i-au surprins pe cei din adunare într-un fel, dar Robert observă că nu foarte tare, cum nici pe el de altfel. *Cred că unii au realizat mai repede ce se întâmpla. Mc bucur că liderii noștri sunt gata să-și recunoască slăbiciunile în felul acesta deschis. Mă fac să mă simt mai aproape de ei.* Păstorul Henry privi peste cei adunați.

— Amândoi păstori locali și-au recunoscut eșecul, constată el. Cei care sunteți gata să-i iertați și să le oferiți sprijinul vostru în continuare, vă rog să vă ridicați în picioare.

Robert și toți ceilalți s-au ridicat.

— Mulțumesc, zise el, făcându-le semn să se așeze.

Apoi privi înspre primul rând de scaune la cei doi lideri cuprinși de tristețe.

— Nădăjduiesc că îl veți lăsa pe Dumnezeu să lucreze în voi, ca să nu mai fie nevoie ca acest lucru să se repete.

Apoi își îndreptă privirea spre întreaga audiență.

— Toți suntem oameni. Asta ne include și pe noi, liderii. De exemplu, eu am tendința de a fi aspru și de neclintit uneori în părerile mele. Și mă lupt cu aceste tendințe mereu. Liderii voștri și-au mărturisit tendințele greșite. Fiecare dintre noi are puncte slabe la care să lucreze. Și acest lucru nu deranjează, atât timp cât toți – inclusiv cei chemați în slujire – suntem deschiși să primim ajutor de la alții.

Era un gând nou pentru Robert. Mereu i-a fost greu să admită că avea puncte slabe. Dar acum păstorul Henry părea să spună că trebuia să fie deschis cu ceilalți membrii cu privire la lupta lui spirituală, dacă vrea să-și facă datoria în biserică.<sup>1</sup>

Familia fratelui Gary a fost acceptată în biserică tot în acea duminică, iar mama lui Robert îi invită la masă după biserică. Cele două familii au ajuns să fie foarte apropiate și era foarte natural să

comemoreze evenimentul așa.

După ce au luat masa, părinții s-au dus în camera de zi să stea la discuții, iar copiii mai mici au ieșit să se joace afară în curte. 1 Este un lucru așa de important pe care ațâți de mulți membri ai diferitelor biserici de astăzi nu îl înțeleg. Dumnezeu știe că suntem oameni și fiecare dintre ceilalți membrii de asemenea. Dacă încercăm să acționăm ca și cum nu am avea nicio tendință greșită, punem o barieră între noi și biserică.

Jane îl invitase și pe Blake, iar ei doi împreună cu Robert și Rose s-au așezat la masa din bucătărie să converseze în timp ce jucau dame.

În timpul jocului Robert descoperi la Rose o latură a personalității pe care nu o observase niciodată înainte. În primul rând ea era un jucător abil, câștigând două din cele trei jocuri pe care le-au avut. Iar în al doilea rând, în vâltoarea jocului ea uită puțin de ea însăși, lăsând să se vadă puțin din felul ei adevărat de a fi – de obicei acoperit cu o carapace atunci când vreunul dintre băieți era prin preajmă.

Ea zâmbi victorios după ce sări peste un șir de piese pe care Robert le aliniase din neatenție pentru ea. El mormăi nemulțumit.

— Scuze, dar pur și simplu nu am putut rezista, zise ea zâmbind.

Imediat își plecă fruntea, dându-și seama ce tocmai zisese, însă această remarcă plină de naturalețe și râsetul pe care Robert nu și-l putu înăbuși au reușit să spargă gheața dintre ei.

Puțin mai târziu Blake și Jane au mers în bucătărie să facă floricele de porumb. Atunci Robert observă cum Rose ezita – să meargă după ei sau să rămână în sufragerie cu Robert?

El începu să aranjeze piesele pe tablă.

— Cu ce culoare vrei să joci?

Ea zâmbi timid și luă câteva piese albe să le așeze pe tablă. Era vizibil nesigură, dar odată cu jocul uită de aceasta și păru tot mai relaxată. În final, în ciuda sfielii ei, reuși să câștige.

Lui Robert i se lungiră colțurile buzelor. \

— Unde ai învățat să joci așa bine? întrebă el contrariat. Credeam că sunt un jucător bun până când te-am văzut pe tine jucând.

Rose păru puțin stânjenită, dar totuși bucuroasă de compliment.

i

— Jocul de dame e unul dintre puținele pe care le-am luat cu noi în British Columbia, povesti ea. L-am jucat, l-am jucat

Vremuri bune, vremuri grele... 283

și l-am tot nu. Îi în lunile lungi de iarnă. Adeseori era prea frig să faci> în i.i.l. u i „iș; i că seara stăteam în jurul focului și ne ocupam timpul cu locuri.

— Den nu are niciun rost să încerc să te bat la jocul ăsta, zise el împinsuri t. ibla la o parte. Chiar, pentru cât timp ați locuit în Hi lli.sh Columbia? schimbă el subiectul.

Și convers, îți i continuă. Atitudinea lui Rose rămase discretă, dar tiu distantă, iar Robert simți într-un târziu că ajunge's, i o cunoască mai bine. Însă sora lui și prietenul ei s-au întors nu după multă vreme din bucătărie cu floricelele de porumb, iar conversația continuă pe același ton, doar abordând o temă ceva mai generală.

În noaptea aceea Robert găsi că îi venea greu să doarmă. Reflectând la cele întâmplate în după-amiaza acelei zile, chipul muci tinere lete creștine cu un zâmbet timid îi revenea persistent în fața ochilor. Era răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunile sale? Era Rose fata pregătită pentru el?

Adormi cu o rugăciune rostită în intimitatea cugetului său.

Vorbi și cu părinții despre aceste noi gânduri și sentimente ale sale.

— Deci voi ce credeți? sfârși el cu o întrebare. E o prostie să mă gândesc din nou la așa ceva?

T.n.il... ui clătină ferm din cap.

— Nu, chiar deloc, zise el apăsător. Și eu și mama ta ne-am gândit la același lucru. Avem o părere foarte bună despre familia Yoder, iar Rose se dovedește a fi o tânără creștină devotată. Niciunul din lucrurile care ne îngrijorau cu privire la Sheila nu pun vreo problemă în cazul de față.

— Și eu m-am gândit la același lucru, recunosc Robert. Și totuși, nu vreau să mă grăbesc. Nu vreau să stric ceva grăbindu-mă. În orice caz, încă o lună de rugăciune pentru acest lucru nu are cum să strice. Vreau să fiu sigur că ideea este pe placul lui Dumnezeu.

— Îmi place cum gândești. Ne vom ruga și noi pentru tine, fiule. Dar nu avem nimic împotrivă atunci când tu simți că ești gata.

O lună mai târziu Robert încă încerca să se decidă dacă să-i ceară prietenia lui Rose sau nu.

Chiar atunci ceva făcu să se clatine pământul de sub picioarele celor din „mica bisericuță”. Părea o dimineață obișnuită de duminică, iar nimeni din biserică nu avea nici cea mai mică idee ce îi păștea după

colț. Păstorul Graham a condus programul de rugăciune, iar Paul a avut mesajul – lucru care se întâmpla regulat. Dar la sfârșitul programului, după ce conduse rugăciunea de încheiere, Graham scoase o foiță de hârtie din Biblia sa.

— Am ceva de citit în fața întregii adunări înainte să ne despărțim, zise el cu un aer sobru. Nădăjduiesc că nu va fi un șoc prea mare, dar cred că este felul potrivit de a proceda.

Își despături biletul și citi.

— De ceva vreme simt că am îndoieli cu privire la implicarea mea în biserica aceasta ca lider. Simt că nu pot sprijini direcția pe care o luăm sub îndrumarea fratelui Henry. De aceea aș vrea să fiu dezlegat de responsabilitatea mea de păstor în biserica aceasta. Îmi pare rău pentru lucrurile în care am eșuat și nădăjduiesc că Dumnezeu va conduce acest grup după voia Sa. Am de gând să mă întorc împreună cu familia înapoi în biserica din care am plecat, până când Domnul ne îndrumă cu privire la următorii pași.

Dacă un fulger ar fi lovit dintr-un cer senin, tot nu i-ar fi șocat mai mult pe membrii bisericii. Fratele Graham – în ciuda punctelor lui slabe – a fost liderul lor și ei au căutat să-l sprijine. Cum putea să facă acest lucru? Unde l-au dezamăgit ei?

Robert nu și-ar fi putut imagina un timp când s-a simțit mai nenorocit ca în acea zi. Rose venise invitată de Jane la

Vremuri bune, vremuri grele... 285

masă și i. im. i. În să-și dea seama începea să simtă nevoi. i de i \\w\\ i. v „și cu cineva prin ce trecea.

*Sheihi vi a mtui ti uuta să-și împărtășească sentimentele cu mine, im pentru mint1 a fost mereu ușor să i le împărtășesc pe ale melc Mu înlivh dacă aș putea avea o astfel de relație cu Rose. Mu întreb i r ar spune.*

I) îi). i m. i „i Uolu’rt coborî în camera lui, dar nu putea să se odihne.im. i l. e putea auzi pe Jane și Rose vorbind în timp ce se.il. În v.r. i li IVuiru moment se gândi să meargă înapoi în buc.il. il în I), n d. K.t Rose nu ar fi înțeles? Dacă ea l-ar consider. i un simplu îndrăzneț – unul care dorea să aibă un timp pliicul? (nu ar fi putut suporta o nouă dezamăgire. Să amâne din nou?

Se ridică în șezut pe marginea patului, iar după un timp renunț. i l. i lo. de. ueste gânduri care păreau fără ieșire. Se plecă pe genunchi. Oare de ce a trebuit Graham Albright să facă acest lucru? Viața din

biserică va fi doar o dezamăgire după alta?

Câteva ore mai târziu auzi o mașină oprindu-se în fața casei.

*Hei, trebuie să fie Blake. Cred că Jane a menționat că l-a chemat la cină. Dar mă-ntreb de ce a chemat-o și pe Rose dacă vine Blake. Rose o să se simtă foarte neplăcut cu el prin preajmă. Poate ar trebui să merg și eu sus să stau cu ei. Așa nu va mai fi atât de stânjenitor pentru ea.*

De aceea, câteva minute mai târziu Robert se instala comod pe canapeaua din camera de zi cu ceilalți. Rose era mai deschisă de când cu acel joc de dame, dar putea să vadă și el că se simțea puțin încurcată. Dintr-odată își dădu seama ce avea foarte probabil ea în minte.

*Probabil se întreabă și ea ce am de gând. Nu vrea să pară nici prea prietenoasă, dar nici nu vrea să stea prea retrasă, în caz că am vreun gând mai special cu privire la ea. Trebuie să-i spun ce simt.*

Desigur că discuția se centră pe evenimentele de dimineață.

— Cum se poate că Graham Albright a ales să plece, să ne părăsească? exprimă Jane gândurile tuturor. Am fost o familie mare și fericită de când am trecut peste plecarea lui Laverne Jackson și a soției lui.

Robert reveni cu picioarele pe pământ și își încovoie umerii.

— Știu – și eu m-am tot întrebat asta. Oare viața din biserică va fi doar o dezamăgire după alta?

Blake clătină din cap.

— Nu. Am avut și multe ocazii de bucurie împreună ca biserică. Nu trebuie să uităm asta. Acum doar trecem printr-o vale.

— Cred că Satana tocmai a decis că e timpul să ne mai dea o lovitură, adăugă Robert. Dar îmi pare atât de rău pentru Graham Albright. Nu cred că va fi acceptat în vechea biserică mai ușor decât familia Jackson. Mă întreb ce l-a determinat să procedeze așa. Ar fi putut să renunțe la poziția sa și să rămână ca membru.

— Mă întreb dacă nu cumva se simțea incapabil să conducă biserica în așa fel încât să-i fie pe plac fratelui Henry, aprecie Blake. Dar nu-mi pot închipui că păstorul din British Columbia i-ar fi făcut viața grea dacă ar fi rămas. El nu e un om de care să-ți fie frică.

Conversația se stinse pentru câteva clipe, dar atunci Jane sări în picioare.

— Hai să mergem afară la o plimbare, zise ea plină de energie. E prea frumos afară să stăm închiși în casă toată ziua.



Ceilalți au fost de acord, așa că au pășit afară pe verandă.

— Hai să mergem până la capătul canalului de apă, să vedem dacă putem da de vreo căprioară sau antilopă, sugerează Robert.

Era o /. i minimală, iar compania tinerei Rose o făcu și mai frumoasă pentru Robert. Era și de așteptat, de vreme ce Jane și Blake merțțeau unul lângă celălalt. Ca să nu-i stânjenească pe cei doi prieteni, Kobert și Rose i-au lăsat să o ia înainte, iar ei au luat-o la un pas mai încet. În cele din urmă au ajuns să aibă o conversație activă, iar Robert rămase surprins că Rose vorbea cu el la lei de ușor cum o făcea cu Jane, deși din nou simți mai multă rezervă decât din partea altor fete pe care le cunoștea. Însă, dintr-un anumit motiv, astăzi nu îl deranja deloc acest lucru.

Și Rose părea să intuiască ceva. În timp, conversația lor amuți, iar ei și-au continuat drumul în liniște pentru câteva momente. Era șansa lui. Trebuia să decidă chiar acum.

*Să o întreb – să n-o întreb? Dar nu-i corect față de ea să tot amân. Dar dacă nu iese cu bine? Și totuși, nu aș mai găsi o fată mai sinceră în altă parte, iar părinții mei au o părere bună despre ea. Poate i-aș putea scrie o scrisoare... Dar asta pare să fie portița de scăpare a unui laș.*<sup>2</sup>

Trase lung aer în piept și se opri din mers. Rose mai făcu doi pași apoi se întoarse curioasă spre el. Văzând expresia tânărului, i se tăie răsuflarea și își coborî privirea în jos.

— Rose, rosti el cu un glas suav.

Ea nu-i răspunse și nici nu-și ridică privirea spre el. El mai trase odată aer în piept și încercă din nou.

— Rose, mă... mă întrebam dacă ai vrea să... să începem... Se opri neputincios fără cuvinte. De ce îi era așa greu să-și exprime gândurile? N-a avut niciodată o astfel de problemă cu Sheila.

— Vezi, eu... eu mă gândesc la tine de ceva vreme, începu el din nou. Ai vrea să începi o prietenie mai apropiată cu mine ca să ne cunoaștem mai bine?

Își goli tot aerul din piept ușurat. A spus-o până la urmă.

2 În acea perioadă nu era foarte obișnuit ca un băiat mai întâi să ceară acordul tatălui fetei pentru începerea unei relații de prieteniei, așa cum considerăm că este potrivit.

Rose se îmbujora și se juca cu o pietricică, învârtind-o cu piciorul. El așteptă în tăcere până când ea își ridică privirea.

— Aș putea avea o săptămână să mă gândesc, să mă rog și să

vorbesc cu părinții mei? Întrebă ea încetișor.

El dădu din cap.

— Desigur. Eu am avut mult timp la dispoziție să fac aceste lucruri – e corect să ai și tu la fel de mult. Mai degrabă aș primi un răspuns negativ acum decât peste un an de prietenie. Făcu o pauză și apoi continuă. Și dacă răspunsul tău va fi „nu” să rămânem prieteni, bine?

Rose încuviință fără cuvinte.

— O să-ți spun răspunsul duminica viitoare, zise ea.

Păstorul Henry făcu o vizită specială, să încerce să îl ajute pe Graham Albright, dar fără niciun rezultat. Atunci păstorul supraveghetor predică adunării care trăia adânc această pierdere.

— Îmi rău să vă spun, dar nu am reușit să-l înduplec să se răzgândească, zise el. Simte că pur și simplu nu mai poate face față presiunii care apasă asupra lui. Vrea să se îndepărteze cu totul de noi.

Timp de câteva clipe îi îmbrățișa cu privirea pe fiecare din adunare.

— Știu că aceasta este o pricină de întristare pentru noi toți. Fratele Graham avea niște părți slabe – toți avem – dar l-am iubit. Deci haideți să ne rugăm pentru el – sunt sigur că nu va fi fericit în vechea biserică.

Dar să nu lăsați descurajarea să vă doboare, încheie el. Lăsați aceste întâmplări să vă facă mai sensibili, ca să puteți vedea nevoile celor care se confruntă cu greutăți. Noi vom merge înainte cu ajutorul lui Dumnezeu. Fratele Paul va fi de acum responsabil cu privire la voi. Amintiți-i în rugăciune pe el și soția lui.

Capitolul 23

?, „Orice lucru El îl face frumos la vremea lui; îi 1 a pus în inima lor chiar și gândul veșniciei; s ¶

jjj; măcar că omul nu poate cuprinde, de la început Ilil”. până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu”.

;... /).

— *Eclesiastu*13: 11 J.v – -? -.: }.

Dintr-un anumit punct de vedere a urmat o săptămână lungă pentru Robert, întrucât aștepta răspunsul lui Rose. Totuși simțea pace cu privire la decizia tinerei, fiind sigur de călăuzirea lui Dumnezeu. Orice răspuns i-ar fi dat, el îl va primi ca răspunsul lui Dumnezeu. Cu toate acestea, era conștient că ar fi fost dezamăgit dacă ea l-ar fi

refuzat.

Vineri seară, după cină, familia se bucura de un timp de răgaz. În timp ce își sorbeau ceaiul, Jane se uită fix la Robert.

— Știi ce-am auzit azi în oraș, frățioare? întrebă ea. Sheila se căsătorește cu Andrew Martens – cel cu care ieșea după ce s-a rupt relația dintre voi.

Robert rămase mut.

— Credeam că a rupt-o cu gașca lui Anne Carter, zise el. Andrew nu face parte din ea?

— Din câte se pare, nu, răspunse Jane. Oricum, se căsătoresc în care trei luni sau așa ceva... Sper că o să fie fericită.

Tata ascultase până la acest punct fără să zică nimic.

— Ce crezi despre asta, Robert? întrebă el. Încă mai doare?

— Nu, nu cred, răspunse el după un moment de gândire.

Încă îmi pare rău de calea rea pe care a pornit și uneori mă gândesc la ea, dar sentimentele de altă dată au dispărut complet. Nu simt deloc gelozie sau așa ceva. Dumnezeu m-a călăuzit pe un drum cu care ea nu era de acord. Cred că într-un fel a fost mai înțeleaptă ca mine și a înțeles că mergem în direcții diferite. Richard oftă.

— Era o tânără foarte plăcută. Iar *cineva* va trebui să dea socoteală lui Dumnezeu pentru calea ei greșită. Din nefericire sunt așa de mulți ca ea, adăugă el clătinând din cap. E adevărat că fiecare este responsabil pentru propriile sale decizii, și desigur că Sheila ar fi putut să o apuce pe o altă cale, dar aș detesta să fiu în papucii părinților și liderilor care nu au făcut decât să-i ajute pe tinerii să se îndepărteze de Dumnezeu. Un număr atât de mare de tineri ar fi putut să fie câștigat pentru Domnul prin îndrumare și exemplu bun. Chiar... ce s-a mai întâmplat cu Allister, fiule? întrebă el întorcându-se spre fiul său. Ai mai auzit de el în ultima vreme?

Robert își mușcă buza.

— N-am auzit prea multe, dar după cum se pare s-a pierdut, răspunse el cu durere în glas. Mi-a fost teamă de acest lucru de la început. De-ar fi venit aici cu noi, cred că ar fi depășit situația. Însă nu a avut niciodată puterea să ia o poziție de unul singur.

Jane se apucă de strâns vasele murdare.

— Ce păcat, oftă ea. Mereu mi-a plăcut băiatul acela. Dar știi, Robert, completă ea, probabil că nici noi n-am fi ajuns mult prea departe dacă părinții nu ne-ar fi dat ajutorul de care aveam nevoie.

Robert încuviință.

— Știu! Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru căminul meu și pentru biserica în care mă aflu.

Veni și dimineața zilei de duminică, iar Robert se simțea ca și cum inima îi coborâse în stomac. Oare ce răspuns va primi? Unul pozitiv? Care a fost reacția părinților ei?

Dimineața părea să nu se grăbească deloc, iar acele ceasului băteau pasul pe loc. Putea să o vadă bine pe Rose de unde stătea, dar nu-și putea da seama ce îi trecea prin minte. Îl întâlnise pe tatăl ei când intra în biserică, dar Gary îl salutase în maniera cea mai obișnuită, vesel ca de obicei, însă fără vreun semn cu ochiul sau o remarcă cu subînțeles, așa cum ar fi făcut Donald.

*Ei bine, mă descurc mult mai bine așa. Donald Lawrence mi-a dat grozave bățai de cap.*

După ce serviciul se încheie, Robert stătu puțin de vorbă cu Blake, dar o urmări cu coada ochiului pe Rose. La un moment dat observă cum ea se strecură singură afară. Să o urmeze? Nu dorea să pară foarte nerăbdător, dar trebuia să afle cumva. În cele din urmă se hotărî să iasă și el afară.

Ieșind din clădire, o căută cu privirea în parcare. *Oare unde o fi? Mașina lor încă e aici. Să șefi pornit pe jos acasă? Casa familiei Yoder nu era foarte departe și de aceea ei uneori veneau și plecau pe jos. Când în cele din urmă era aproape gata să renunțe și să meargă la mașină, o zări în timp ce ea lua colțul clădirii bisericii. Trebuia să fi făcut înconjurul clădirii așteptându-l pe el. Robert ajunse lângă ea într-o clipită.*

— Deci, cum o mai duci? Întrebă el, dar tonul cu care rostise aceste cuvinte îl supăra puțin. *Ce-i cu mine așa emoționat? Mă port prosteste! mai să crezi că sunt un puștan adolescent.*

Însă zâmbetul fin al tinerei fete de lângă el îl făcu să se simtă mai în largul lui.

— Foarte bine. E o zi așa frumoasă încât nu am putut să rămân înăuntru. Trebuia să ies afară să mă bucur de ea.

Robert o privi drept în ochi, iar atunci ea își coborî privirea.

— Deci, crezi că ai avut destul timp să iei o decizie? o întrebă el cu toată delicatețea de care putea da dovadă. Nu vreau să te împing de la spate dacă ai nevoie de mai mult timp.

Ea își ridică după un timp privirea spre el.

— Mi-ar plăcea foarte mult să avem o prietenie mai apropiată ca să ajungem să ne cunoaștem, răspunse ea încet. Părinții mei sunt încântați cu privire la această perspectivă, iar eu la fel.

O povară grea se ridică de pe umerii robuști ai tânărului. Până în acest moment nu realizase cât de mult își dorea ca ea să spună „da”. Un zâmbet larg îi luminează fața fără să-și dea seama.

— Dar mai este un lucru... Părinții tăi se gândesc la niște principii pe care să le urmărim în acest timp de prietenie?

Ea dădu din cap.

— Câteva... Vino în seara asta la cină acasă la noi și putem vorbi atunci. Ai mei mi-au spus să te invit eu. Nu avem biserică în seara asta și de obicei avem un timp împreună ca familie. Toți vor fi bucuroși să fii și tu cu noi.

Jane și Blake ieșeau din biserică chiar atunci, iar Robert le făcu din mână să vină.

— Sunteți primii care aud vestea!

Blake le zâmbi larg, iar Jane puse în cuvinte ce simțeau amândoi.

— O, mă bucur așa de mult pentru amândoi! Să știi, frățioare, că m-am rugat ca lucrurile să iasă bine pentru voi doi.

Părinții au aflat și ei vestea de la fiul lor acasă. Amândoi au primit-o cu aceeași căldură ca și fiica lor, plini de mulțumire.

— Ce mă bucur pentru tine, fiule, îi zise mama. M-am rugat de așa multă vreme ca tu să găsești o tânără evlavioasă. Știu că ai trecut prin timpuri grele, dar în tot acest timp Dumnezeu lucra la un dar minunat pentru tine.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule! i se alătură Richard soției sale cu emoție în glas. Ne vom ruga și în continuare pentru tine.

Un sentiment al vremurilor de altă dată se cuibări în sufletul lui Robert atunci când se urcă în mașină. Era tot o după-amiază de duminică și totuși atât de multe lucruri se schimbaseră. Mergea să se întâlnească acum cu o altă fată. Acum avea o biserică care să-i sprijine pe ei doi în prietenia lor, iar Rose îl sprijinea din toată inima să-și țină la înălțime standardele și principiile. Iar acum părinții prietenei lui nu doar îi tolerau convingerile pentru că el le era simpatic, ci îl încurajau pentru că le considerau adevărate și bune.

Mintea îi reveni la prezent când o luă pe aleea ce ducea spre casa familiei Yoder. Iar în timp ce urca treptele inima începu să-i bată mai tare. Oare îl va întâmpina la ușă? Și uite-o în fața lui – cu același

zâmbet timid, atât de familiar.

— Hai, intră! îl invită ea. Cina va fi gata imediat!

El o urmă în camera de zi, unde restul familiei îi aștepta. Gary sări în picioare cu un zâmbet larg de „bun-venit”.

— Ne bucurăm că ai venit, Robert. Ia un loc!

Sora Yoder îl întâmpină cu câteva cuvinte călduroase și dădu mâna cu el. Apoi ea și Rose s-au dus să pună masa. Robert se așează pe o canapea, care în mod evident nu mai era nouă. Aici se simțea ca acasă dintr-un anume motiv și putea să se relaxeze știind sigur că nu vor fi situații care să-l pună în încurcătură.

După ce au luat cina au mai rămas la masă ca să joace niște jocuri de cuvinte. Puțin timidă, Rose își trase un scaun lângă Robert și se alătură jocului. În curând el descoperi că și-a găsit pe cineva cu care să se măsoare în mai toate jocurile.

— De unde ai învățat toate cuvintele astea? o întrebă el – ea tocmai câștigase un joc, când în sfârșit visa și el la o victorie.

Rose zâmbi, iar obrazul îi roși puțin.

— Nu prea știu. Îmi place să citesc, așa că... în plus, jucăm astfel de jocuri de când mă știu.

— Mereu ne-au plăcut jocurile în familie, adăugă tatăl ei, zâmbind la rândul lui. Iar acesta este unul dintre favoritele noastre.

Rose îi zâmbi tânărului de lângă ea. 5 – Acesta și jocul de dame, completă ea.

Ceva timp mai târziu cei mai mici au fost trimiși la culcare, iar Robert și Rose au putut să stea de vorbă cu părinții din familia Yoder.

După un timp Gary îi zâmbi soției sale.

— Ei bine, cred că ar trebui să-i lăsăm pe cei doi tineri să petreacă un timp împreună, zise el voios. Dar mă gândeam să vorbesc cu voi și despre câteva principii pe care să le practicați în relația voastră, adăugă el.

Robert dădu din cap, așa că fratele Yoder continuă.

— Avem deplină încredere în tine și în Rose. Știm că sunteți destul de maturi ca să luați unele decizii și singuri. Făcu o pauză și dădu să zâmbească. Nu cred că am să vă spun cât timp puteți petrece împreună, căci mereu vor fi excepții la o asemenea regulă. Ceea ce îmi doresc eu este să nu petreceți *prea* mult timp împreună. Îngăduiți-vă vouă înșivă timp în particular și, de asemenea, aveți grijă să vă bucurați alături de ceilalți. Așa puteți avea o perspectivă mult mai

bună asupra relației voastre de prietenie. De asemenea la întâlnirile voastre căutați să nu fiți izolați, departe de ceilalți, ci în locuri deschise.

Se opri un moment și îl privi fix pe Robert.

— Nu cred că e nevoie să discutăm și despre ce standarde avem în privința relațiilor de prietenie între băieți și fete, nu? întrebă el cu oarecare ezitare.

— Am niște convingeri foarte ferme în această privință, răspunse Robert cu un zâmbet. Orice băiat creștin va arăta respect față de tânăra pe care o curtează – și față de orice fată de altfel – astfel încât să evite orice contact fizic. Am văzut așa de multe abateri de la acest principiu în vechea biserică. Aproape pot spune că lipsa unor principii bune în acest aspect înfloresc trandafirii 295

era una din cerințe ca să fii parte din mulțime. De aceea niciodată nu am încercat vreo prietenie de ocazie. Fratele Yoder se lumineă.

— Atunci păstrăm legătura, zise el. M-aș bucura dacă ați încerca să vă încheiați întâlnirile înainte de 10: 00 seara, sau să le aveți în cursul după-amiezii. Cum am mai spus, nu cred că e nevoie de multe reguli stricte, bătute în cuie, pentru că adeseori se ajunge în niște circumstanțe penibile. Dacă voi sunteți rezonabili, atunci vom fi și noi la fel.

Cu aceste cuvinte se ridică în picioare. Sora Yoder îi urmă exemplul, dar se opri un moment să o privească tandru pe fiica ei.

— Să aveți un timp plăcut, zise ea cu glas suav. Ne vom ruga pentru voi tot acest timp, ca voi să mergeți înainte în voia Domnului.

Și își puse mâna pe umărul tinerei, iar Robert surprinse privirea schimbată de cele două. Apoi mama ei ieși din cameră, iar ei au rămas singuri.

Rose rămase tăcută o clipă, dar el observă o expresie de panică în privirea ei când realizează că trebuia să intre singură în rolul de gazdă.

*Ea încă e aceeași fată timidă în adâncul ei. Trebuie să o fac cumva să se simtă în largul ei, se gândi el rapid.*

— Ai cumva o Biblie la îndemână? se grăbi el să o întrebe. Ce zici, n-ai vrea să privim la câteva versete împreună?

Imediat o expresie de ușurare îi spulberă nesiguranța care o copleșise cu un moment înainte, iar lui Robert îi venea să zâmbească văzând acest lucru.

— Ar fi foarte bine să facem așa, răspunse ea. Doar să-mi iau

Biblia.

Se putea vedea cum se găsea tot mai în largul ei în timp ce studiau prima parte din primul capitol al Evangheliei după Ioan. Timpul zbură fără ca tinerii să bage de seamă și era aproape timpul ca el să plece.

Robert își închise Biblia și își ridică privirea spre ea.

— Vrei să ne rugăm împreună? Ea dădu din cap.

— Desigur, avem nevoie de călăuzirea lui Dumnezeu. Amândoi și-au plecat capetele, iar el se rugă. Ce bine se încheie în acest fel prima lor întâlnire!

Postludiu

Avea multe lucruri la care să se gândească în drum spre casă. Ajuns își parcă mașina și, sprijinindu-se de ea, își ridică privirea spre cer. Era o noapte senină, fără lună, iar stelele care străluceau cu miile arătau puțin din frumusețea creației lui Dumnezeu. Robert rămase acolo privind spre cerul înstelat și meditănd la seara petrecută cu Rose.

Dumnezeu a fost așa de bun cu el! A crescut într-o familie în care toți țineau la el. Se bucura să fie membru într-o biserică în care frații și surorile țineau unii la alții. Iar acum Dumnezeu i-a dat o prietenă minunată și nădejdea întemeierii unui cămin sub binecuvântarea lui Dumnezeu.

Atunci își lăsă capul în jos și șopti:

— Mulțumesc, Doamne! Mi-ai dat mult mai mult decât aș merita vreodată.

*Mătușa Rose ieșise și ea pe verandă ca să audă ultima parte a istorisirii unchiului. El îi luă mâna într-a lui.*

— Dumnezeu a fost bun cu noi, nu-i așa... Nu era deloc o întrebare, dar mătușa dădu ușor din cap.

*„Dar adu-ți aminte de Făcătorul tău în zilele tinereții tale, I până nu vin zilele cele rele și până nu se apropie anii, t; când vei zice: Nu găsesc nicioplăcere în ei.”; V° J*

Povestea unchiului meu a avut un efect profund asupra mea. Am trăit aproape fiecare moment împreună cu el și pentru un timp mi-a fost greu să accept că trăiam patruzeci de ani mai târziu. Dar eram convins că *trebuia* să scriu această istorie într-o carte.

Dar mai aveam niște întrebări.

— Unchiule Robert, am început eu fără curaj, ce s-a întâmplat cu



Sheila și Allister?

Unchiul și mătușa au privit unul la celălalt.

— Sheila a avut o viață grea, îmi răspunse sobru unchiul. Soțul ei, Andrew, a împins-o mereu să facă lucruri pe care ea nu ar fi vrut să le facă. El a ajuns în cele din urmă să părăsească vechea noastră biserică și amândoi au mers la o altă biserică din oraș. El a decedat în urmă cu cinci ani și am fost la înmormântarea lui, iar acolo am văzut-o din nou după mulți ani. S-a schimbat – foarte mult.

Își mută bastonul dintr-o mână în alta.

— Era mai slabă altă dată, iar acum are părul cărunț. E și normal – ar fi putut spune același lucru despre mine. Dar părea că și-a scăpat viața din mâini. A avut un zâmbet larg pentru mine, dar nu era normal. Prea luminos pentru moartea soțului ei și prea luminos pentru întâlnirea cu mine. Cred că era conștientă că știam.

— Ce să știi...? am întrebat eu încurcat.

— Că știam cum se simțea, acolo în adâncul inimii ei. Niciunul din copiii ei nu fac parte din vreo biserică. Câțiva sunt divorțați sau chiar recăsătoriți. Stăteau toți acolo lângă mama lor – și nici măcar unul mântuit.

Unchiul clătină din cap ca și cum ar fi vrut să-și alunge aceste gânduri.

— Mi-e greu să mă gândesc, mi-a spus el. A dorit atât de mult să facă binele la un anume punct din viața ei. Totuși, se pare că nu a ajuns niciodată la acea legătură strânsă cu Dumnezeu – probabil din cauză că nu a fost gata să ia o poziție de una singură și să fie altfel decât majoritatea.

Își dresе vocea și apoi continuă.

— Cât despre Allister, a lucrat ca și farmacist în oraș pentru mult timp. Mi-a spus povestea lui câțiva ani în urmă. Și-a distrus viața în timpul anilor de facultate cu fete și alcool. S-a căsătorit de trei ori la rând și a mai avut relații și cu alte femei. Face parte dintr-o lojă masonică acum, trăindu-și viața la întâmplare. Mi-a spus cât de mult și-a dorit să facă parte din grupul nostru atunci când am părăsit vechea biserică, dar i-a fost frică de mama lui. N-a mai fost la o biserică de ani de zile. Mi-a spus în mod deschis că nu are nicio nădejde, dar nu a arătat interes când am încercat să-L îndrept din nou spre Domnul. Parcă nu-i mai păsa de nimic.

Am rămas puțin perplex.

— Dar desigur, nu toți din vechea biserică au ajuns așa. Adică îi cunosc pe câțiva și sunt oameni de treabă.

— Da, așa este, mă aprobă unchiul. Dar niciunul din ei nu mai ține la adevărurile care erau învățate cu cincizeci, șaiszeci de ani în urmă. Acum sunt doar o altă biserică din zonă – probabil cu un zel spiritual mai scăzut decât cele mai multe biserici din comunitate.

Atunci unchiul mă privi drept în ochi.

— Încă cred că mulți din tinerii pe care îi cunoșteam de la biserică în acele vremuri ar fi ajuns pe o cale bună dacă ar fi avut parte de circumstanțele cu care sunt privilegiați tinerii noștri din ziua de azi. Dar știi, așa de mulți din bisericile noastre de azi nu înțeleg binecuvântările de care se bucură. Se plâng că bisericile au prea multe reguli. Sheila ar fi fost atât de fericită să fi avut parte de îndrumare în biserică. Am auzit și tineri care se plâng că părinții lor se poartă prea strict cu ei. Unii din ei poate ar fi bucuroși azi să aibă părinți ca aceia ai Sheilei. Dar ce n-ar fi dat Sheila ca părinții ei să fi dat călăuzirea pe care noi încercăm să le-o dăm copiilor noștri azi.

Se opri clătinând din cap.

— Tinerii anilor șaiszeci au fost aduși ca jertfă pe altarul progresului. Au avut o alegere de făcut, dar nu știu exact care le-au fost opțiunile. Părinții lor și liderii bisericii credeau că le vor oferi un viitor mai bun, dar de fapt le-au dus viețile la ruină. Câțiva au fost salvați și-l mulțumesc lui Dumnezeu că printre ei am fost și eu. Dar câți *nu* au fost... Și cei mai mulți dintre ei sunt pierduți și în ziua de astăzi.

Își sprijini bărbia pe baston, privind spre grădină.

— Știi, zise el încet, în zece sau douăzeci de ani mai toți din acea generație vom fi plecați de pe acest pământ. Unii vor pleca chiar mai devreme. Oricum noi am plătit prețul falimentului bisericii noastre.

I-am lăsat pe unchiul și mătușa singuri.

În săptămâna următoare am primit un telefon de la mătușa Rose. Vocea îi era înecată în lacrimi.

— Robert a murit noaptea trecută, a reușit să-mi spună ea. Am vrut să aflu de la mine. Și-a dorit să-ți spun „rămas bun” în locul lui...

Am fost la înmormântarea unchiului. Întreaga zi abia am fost conștient de realitatea din jurul meu. A venit momentul când toți am stat în șir să mai privim o dată fața unchiului Robert. Atunci am văzut o doamnă în vârstă care s-a oprit în dreptul sicriului, rămânând acolo pentru un timp în vreme ce lacrimile îi scăldau fața. Am rămas

surprins, pentru că nu o mai văzusem niciodată. Oare de ce plângea? M-am uitat înspre mătușa care stătea lângă mine. Ea mi-a observat întrebarea fără cuvinte.

— Ea e Sheila, mi-a spus ea cu blândețe.

Asociația International Christian Aici Ministries este o organizație creștină conservatoare care caută să ajute cât mai mulți oameni cu nevoi fizice și spirituale de pretutindeni din lume. În România, organizația publică literatură creștină care poate fi folosită acasă, în biserică, în școli și în activități de evanghelizare.

Această literatură este publicată cu scopul de a-L înălța pe Iisus Hristos ca Domn și Mântuitor și de a-i încuraja pe cititori să trăiască o viață dedicată în totalitate lui Hristos.

Dacă doriți mai multe informații despre lucrarea Asociației CAM și despre cărțile publicate de noi sau dacă aveți nevoie de ajutor spiritual, vă rugăm să ne contactați la:

Asociația International Christian Aici Ministries

O.P. 1, Gh. P. 1, CP. 1 Suceava, 720300, România

Telefon: 0230/533032

Fax: 0230/533037 Email: [infoicamro.org](mailto:infoicamro.org)